།།དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལུང་རིགས་གཉིར་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ཟབ་ཅམ་ལྟ་བའི་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

@001A །།ཟབ་ཅམ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་[1]ཤེས་རབ་[2]ཀྱིས། །སྐལ་བཟང་འགྲོ་ལ་ཐུབ་བསྟན་ཚུལ་[3]མཆོག་[4]བཅུད། །སྤྲིན་མཛོད་སྦྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཡབ་སྲས་རྡུང་། །བདག་སྐྱིང་ཆུ་སྐྱེས་རོལ་ལ་དུས་ཀུན་སྐྱོངས། །ཉེན་འབྱུང་མ་ཁའ་དབྱིངས་ཕ་མཐའ་ཡངས་པ་ནས། །ཟབ་དོན་ཆ་བའི་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་བརྒྱས། །སྣུ་ངན་སྐུན་པ་དྲུང་ནས་འབྱིན་མཛོད་པ། །ཐུབ་དབང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཟླ་ན་འབར། །མི་ཕམ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་ནྡ་གའི་མཚན། །ཡབ་སྲས་ལྟ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་མཁས་རྣམས་དང་། །རྣམ་སྣང་མཛོད་དང་ཇོ་འབྲོམ་རྣམ་གཉིས་སོགས། །ལྷོངས་འདིར་དབུ་མའི་ལུགས་བཟང་སྤེལ་རྣམས་རྒྱལ། །དྲི་བྱལ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྤྱིད་པའི་རྩེར། །

@002A །།བསྟེན་མཛོད་རྒྱལ་ཀུན་རང་གཟུགས་ཙོང་ཁ་པ། །དེ་ཡི་ལུགས་མཆོག་འཛིན་ལ་མཚུངས་མེད་རྗེ། །བཞད་པའི་རྗེ་རྗེ་རྣམ་གཉིས་རྒྱལ་བའི། །བསྟན་པ་ཀུན་ལ་བརྩེན་ནས་དབུ་མའི་ལམ། །གསལ་བྱེད་འཇམ་དབྱངས་བློ་མའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །ལུང་རིགས་གཉིར་སྐོར་བརྒྱ་དབྱེ་བ་ལ། །བདག་གི་ཡིད་

ནི་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་ཐྱུར། 7 །དེ་ལ་འདིར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནས་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་ལ། སྒྲིབ་དབུ་མ་ལ་སྟོང་ཉིད་དགོས་ཀྱང་། སྐྲས་

བརྗེད་ཀྱིས་དབུ་མ་བརྗེད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གཞུང་དབུ་མ་དང་། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒོབ་ལམ་ལམ་དབུ་མ་དང་། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐུ་འབྲས་བུ་དབུ་མ་སྟེ། གསུམ་

@002B མམ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཡིན་པས་གཞི་དབུ་མ་སྟེ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དབུ་མ་གསུམ་དུ་བྱེར་ཡོད་ལ། ཀློང་རྫོལ་བ་མ་རིག་པ་ཆེའི་

དབུ་མའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལས། ལམ་དབུ་

མ་ནི། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའམ། སེམས་བསྐྱེད་བསྟོ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློས་ཟིན་པའི་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་

ལྔའོ། །ཞེས་དང་། འབྲས་བུའི་

དབུ་མ་ནི། མི་སློབ་ལམ་ཞར་ཕྱིན་བཅུའི་ཐ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞར་ཕྱིན་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐ་མ་ཡུལ་གྱིས་དང་། ལམ་དབུ་མ་སྤྲིད་ཞིའི་མཐའ་དང་བྲལ་བས་བཞག་

གམ་དཔྱད། གོང་མ་ནི་གྱང་རྟུ་ཚོས་ཀྱི་

འབྲུང་གནས་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། ཡིག་ཆར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དབུ་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དབུ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཅེས་ཡིག་ཆ་རྣིང་པ་སོར་བཞག་གནང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་དུ་མར་ཟབ་མོའི་ལམ་དང་དབུ་མའི་ལམ་ཁྱད་མེད་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྟ་མ་འཐད་དམ་སྙམ་མོ། །མ་རྟོག་དབུ་མ་དང་། ཀ་ནི་བྱིངས་མདོ་ལས། ཀཱ་ཀཱ་རེ་སྨྲ་ལའོ། །ཞེས་

སྐད་དམ་སྒོགས་པའི་བྱིངས་ལས་སྨྲབ་ན་དབུ་མ་དེ་སྒོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་ལ། དེ་ཡང་རྩ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པར་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདྲེན་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པས། འགྲེལ་བཤད་ལས། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་

@003A ྅།། །སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་འདིའི་འཇུག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྒྲ་སྒྲུབ་བ་སོགས་མི་འཐད་ལ། ཡིག་ཆ་རྣིང་པར་ཁ་ཅིག། རྩ་ཤེས་རབ་བྱེད་དང་པོ་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། རྫ་ཤེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། རྫ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ནས། དེའི་ཚོགས་བཅད་རེ་རེ་ནས་དེ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་པ་རྣམ་བཞད་དང་མཐུན་ནོ། ।

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྫ་ཤེས་ལས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། ཞེས་པའི་གཞུང་ཚོས་ཅན། འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཁྱངས་སུ་མཛད་པ་ན་དབུ་མ་ལས། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འཇུག་བྱའི་དབུ་མའི་གཞུང་ཆོག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསོད་ཀྱགས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དབུ་

མ་ཡིན་ན། རྫ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་པ་འདྲ་སྟེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཇུག་བྱེད་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

གསུངས་པའང་འཐད་དཀའ་སྟེ། དེ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་ལ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་བྱེད་ལ་དབུ་མའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་འདིར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྩ་

@003B ཤེས་ལས་བདེན་གཉིས་རང་ལྡོག་ཆུས་པར་མ་བསྟན་ཟེར་བ་དང་། བསོད་གྲགས་པས། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་ལུགས་ལ་ཡང་རྩ་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་

བཞིན་ཆུས་པར་མ་བསྟན་པ་དང་། འཇུག་པས་དེ་གཉིས་ཆུས་པར་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི་ཆོག་གསལ་ལས། བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། ཆུས་པར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་

ལས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ན། དེ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་ཙམ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ལས། གཉིས་པ་ལ་ལྷ། གང་ཞེག་མ་རྟོགས་པའི་བདེན་གཉིས་

ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟ་བར་བསྟན་པའི་ཚིག་དོན་དང་། འགྲེལ་བར་ཁ་འཕངས་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་རྒྱར་གཅིག་ཙམ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོག་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་ཀྱིས་

གཞན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བརྗོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལས་བསྟན་པའི་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཞག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་

བསྟན་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པར་ས་བཅད་ཕྱི་མ་བཞི་སོགས་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་སྐལ་བཟང་མཁྱལ་རྒྱུན་

ལས། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེའི་ལུགས་དང་

@004A ཞེས། །མ་ཁས་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། ནས། རེ་ཞིག་ལུགས་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྟ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྗེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་

པོའི་དབུ་མ་ལས། རྣ་ཤེར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་མ་བསྟན་པ་རྣམི་དགོངས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་

པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཁྲིད་ལྟར་མིན་གྱི་རྣ་ཤེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན་

ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། བསོད་ཀྱགས་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས། རྣ་ཤེར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པ། ཞེས་དང་། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོ་བ་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞེག། མི་སྒོ་ལམ་ཡང་དངོས་སུ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ། ཞེས་མི་སྒོ་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་འདོད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རྣ་ཤེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗེན་ནས་བཏགས་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནས།

ཆོག་གསལ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་ནི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ་གསུམ་གས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་མ་བསྟན་པ། ལུང་

@004B རྫ་འཇུག་གི་རྣམ་བཞད་གཉིས་དང་། རིགས་པ་གཞུང་རྣམས་སུ་རྫ་ཤེས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་འདོག་ཚུལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པས་བཞག་གི།

རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་སྟོན་པས་མ་བཞག་པས་བསྟུབ་བོ། །རྣམ་བཞད་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིག་ཆ་རྣིང་པར། རྫ་ཤེས་ལས། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྲད་ཆོས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་ལ།

རང་ལུགས་ལ་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་དག་གཅོ་བོར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་རྫ་ཤེས་ལས་འདི་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་བསྟན་བྱའི་གཅོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པའི་

ཕྱི་ ཞེས་གསུངས་ནས་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་དར་ཏྲིཀ་དང་། རྫ་ཤེས་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོག་དྲང་བ། །སོགས་རྫ་འགྲེལ་བྱིས་བསྟུབ་པོ། །དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་�couldཤད་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་

མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤཱཌ་ལས། གཞུང་དེར་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཞན་འཕགས་པའི་མན་ངག་གིས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཟབ་མོའི་ལམ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གཞན་ཞེས་

སྟོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་མན་ངག་གི་ཞེས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དཔྱོད་ལས། འོན། རྣམ་ཤཱཌ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཞེས་པ་

དེའོ། །གཞན་ཡང་། རྫ་

@005A ཞེས། །ཤེས་རབ་བྱེད་ཉིར་བཞི་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་རེ་རེ་ཕྱེ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་ཐལ། རྫ་ཤེ་ཉི་ག་ཆེན་ལས། ཕ་རོལ་པོས་ལུགས་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

པའི་རྣམ་བཞག་གང་ཡང་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། རང་ལུགས་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པར་མ་ཟད་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་ནི་རབ་བྱེད་འདིས་གཙོ་བོར་སྟོན་ནོ། །

ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་མི་སྟོང་པ་ལ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་བདེན་པ་བཏགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རབ་བྱེད་རེ་རེའི་མཐར་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། ལེའུ་འདི་གཉིས་ལེའུ་སྟ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཟེར་དགོས་ཀྱི་གཉིས་ཞེས་པ་མ་དག། ཁྱབ་སྟེ། ལེའུ་འདི་རབ་བྱེད་དང་པོ་རྒྱུན་བཏགས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་

ལ་རྒྱུ་འབྲས་འཐད་པ་སོགས། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་པ། གང་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོང་བ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་

པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་སྤྲོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ཀུན་ཡོད་དེ། དབུ་མ་ལས།

@005B ཁྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལ། །མ་བརྙེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར། །ནས། སངས་རྒྱས་མིན་པ་གང་ཡིན་དེས། །བྱང་ཆུབ་སྤྲོད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར། །བསྟལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་མིན་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་

མེད་དེ། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་ན་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྤྱོར་ངག་དག་གི་རྣགས་ཆོས་དོན་གསུམ་དང་ས་བསྡུན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྫ་ཤེ་ལས། བདེན་མེད་

སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་བའི་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ན། དེས་བདེན་མེད་དོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་བསྒྲུབ་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སོགས་ལ་ཕྱིན་དྲུག

སོགས་རྒྱུ་ཆེ་པའི་ལམ་དང་། བདེ་བའི་སྐྱབས་གསུམ་སོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་མཐའ་ཡས་པ་མ་གསུངས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན་དངོས་སུ་འགལ་ལ། །འདི་འདྲ་ལ་དགོངས་ནས་མཐའ་དཔྱོད་ལས།

རྩ་ཤེའི་ཚིག་འདི་དག་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་སྟོང་གཞི་ཕལ་བའི་ཚུལ་དུ་དངོས་བསྟན་ལ་རྩང་བའི་ཕྱིར། གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། རྩ་ཤེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་རྩ་ཤེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་དོན་ཟབ་@006A ཞེས། །རྒྱས་གཉིས་ཚོགས་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ནུས་པར་ཐལ། རྩ་ཤེས་དེ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩ་ཤེ་དང་འཇུག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་རྩུལ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།

འཇུག་པའི་གདུལ་བྱས་རྩ་ཤེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་འཇུག་པ་ནས་གསུངས་པའི་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཚོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ། རྩ་ཤེའི་དགོངས་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་ཤེས་དེ་དག་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇུག

པ་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་རྣ་ཤེ་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་ཕྱིར་རྣ་ཤེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚེ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་བྱན་ནས། ཞེས་དང་།

རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་དར་ཏྲིཀཱ་ལས། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་རྣ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པས་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

དང་། ཡིག་ཆ་རྣིང་པ་ལས། འཇུག་པས་རྣ་ཤེས་ནས་བཤད་པའི་ཟབ་པའི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཚོགས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྣ་ཤེས་དགོངས་པ་མཐར་

ཐུག་ཏུ་འགྲེལ་བ་དེ། དེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དང་བརྟེན་ནས་བཀྲགས་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཀྱང་། བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་

@006B དང་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་འཕགས་པའི་མན་ངག་རིགས་པ་བྱུག་ཐུ་པ་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་གསལ་བར་ཁ་བསྐང་ཏེ་འཇུག་པས་འབྱེལ་བ་ཡིན་ནོ། །རེད་མདའ་པ་

སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་འདོད་པ་ལ། རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་ལན་བཏབ་པ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བ་མ་བསྟན་པས་མིན་ཀྱི། ཐེག་པ་མཆོག་དམན་ཆོས་ཀྱི་བདག

མེད་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ཤེས་ཕྱིར་ཡིན་པས་སྐྱོན་དེ་ཡང་མི་འཇུག་གོ །འཇུག་འབྱེལ་ལས། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་བཤད་ལས། ཀུན་གཞི་རང་རིག

རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོར་བ་མི་བཞེད་པ་སྟེ། ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་ཕྱི་དོན་དང་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྲིད་དང་། ཞེག་པ་དངོས་པོ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི

འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་དང་བརྒྱད་གསུངས་ལ། དཀའ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྱིས་ལས། ཞ་སྡ་མ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་རང་མཚན་མི་འདོད་པ་སྟེ་ཁས་མི་ལེན་པ་བཞི་དང་། ཐ་མ་གཉིས་

ཀུན་གཞི་འགོག་པའི་འཕྲོས་དོན་ཡིན་པས་དོར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་ཚུལ་དང་། ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་བཞི་སྟེ། དཀའ་གནས་བརྒྱད་བྱས་ཞིང་། བྱང་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཁྲུད་པར་ཆེན་པོ་ཟུང་

@007A ཞེས། །བརྒྱད་སོགས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་ཐཱར་ལས། འཕགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ཞེས་

པའི་དགོངས་པ་ལྟར། རྩ་བར། རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། སྒྲིབ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་གཞི་མེད་པ་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མིན་ཡང་རང་མཚན་མི་བཞེད་པས་

མིང་ཙྪང་བཀྲགས་ཡོད་ལ་དེ་དང་དེ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་དགོས་ལ། རང་རང་གི་རྒྱུ་མཚན་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བློས་མི་ཁེགས་པ་

དང་མི་འགྲུབ་པས་ཕྱི་དོན་ཡོད་ལ། ཀུན་གཞི་མེད་པ་དང་། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས་པས་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྲིབ་དང་། དེ་ཉོན་སྤྲིབ་ཡིན་པས་བདག་མེད་གཉིས་ཕྱ་རགས་མཚུངས་པ་དང་།

བྱིས་ཤེས་ཀུན་མ་རིག་པས་བསྟད་པས་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་དང་། བཀྲགས་དོན་བཙལ་ནས་གསར་རྟོགས་མི་རྟུང་བས་བཅད་ཤེས་ཚད་མར་འགྲུབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་ཡིད་མངོན་དུ་གསུངས་པས་

མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དང་། རགས་པའི་བདེན་རྣམ་བཅུ་བྱུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འཕགས་པ་མི་དགོས་པས་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ལྟག་མཐོང་ཐོབ་པ་

@007B སྒོར་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པས་རབས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒོར་ལམ་ཐོབ་མི་དགོས་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་ཡང་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་

པོ་དང་འབྲས་བུ་འཐད་པ་དེའི་སྐྱ་མའི་འཕྲོས་ཡིན་པས་དོར་ལ། བཏགས་དོན་དཔྱད་ན་མི་རྟེན་པས་རང་རྒྱུད་མེད་པ་དང་། ཤེས་པའི་བཏགས་དོན་དཔྱད་ན་མི་རྟེན་པས་རང་རིག་མེད་པ་དང་། དབང་ཡུལ་ཕན་ཚུན་ལྡོག་ཆོ་

མངོན་སུམ་དངོས་ཡུལ་དང་། འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགོག་བདེན་ལས་འཕྲོས་ཤིང་། སྒྲིབ་གཉིས་སྤྱངས་ཚུལ་དང་། མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ཏེ་བརྒྱད་དང་། རྣ་བར།

དེ་སོགས་ཐུན་མོང་མིན་མང་ཞེས་པའི་སོགས་སྒྲས་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་གསུངས་སོ། །ཀློང་རྡོལ་བྱ་མ་རིན་པོ་ཆེས། ཁྱད་པར་ཉི་ཤུ་གསུངས་པའང་ཕལ་ཆེར་དེ་ལས་ཕྱི་བ་

ཡིན་ནོ། ཞ་།དེ་དག་ཐམས་

ཅད་དང་རྒྱུད་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་མིན་དང་། དང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་ཚུལ་འདུ་མི་འདུ་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་དོ། །རྟེ་བཙུན་པའི་སྒྲིལ་དོན་ལས། ཁ་ཅིག། མངོན་པ་གོང་འོག

གཉིས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་ཟེར་ན། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།

@008A ཞེས། །བདག་གི་བླ་མ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཛོད་ལས། ཚོས་མངོན་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་རྗེས་

འབྲང་བཅས། །ཤས། ཟག་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པར་འཇོག་པ་གང་བདེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཚོས་མངོན་པ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པས་བཞག་ལ། དེ་ཤེར་སྒྲོན་འགྲེལ་

བར་དྲངས་ནས་བཀག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དང་མངོན་པ་ཁྱད་མེད་བྱས་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱས་ལས་ཀྱང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་བརྩོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་གི་བརྩོད་བྱས་མ་བཞག

པས་བརྩོད་བྱ་ལ་མངོན་པའི་ཐ་སྙད་མེད་དམ་དཔྱད། ། །།བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐུབ་དབང་ཞེས་བརྩོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིག་ཆ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་གཉིས་གསུངས་ལ། ཡིག་ཆར། ཏ་གས་རྒྱར་

གསུམ་རིམ་བཞིན་ཞེས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པ་རྒྱར་དུ་བགྲང་བ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གོང་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བས་ཞེས་དེ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་

སྒྲུབ་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། ཏ་གས་རྒྱར་གསུམ་སྟ་མ་སྟ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནའང་ལེགས་སོ། །ལམ་ཞུགས་ལ་ཐུབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆ་རྣམ་བར་སྣོ་གསུམ་མི་

@008B མཐུན་ཕྱོགས་ཅི་རིགས་ཐུབ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལམ་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་གཞན་ལས་ཉན་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཅེ་ན་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ཉན་ཐོས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་གམ་

དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སངས་རྒྱས་སོགས་ལས་ཐོས་ནས་རང་གིས་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་གཞན་ལ་སྟོགས་པས་ཐོས་སྟོགས་ཞེས་བཤད་པས་སྔ་མ་ལ་ཐེག་དམན་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དགོས་པས། འགྲེལ་བཤད་

མཁན་པོས་པད་དཀར་གྱི་ལུང་ཤད་པ་གསུམ་པ་ལ་དམ་པའི་སྐྱེས་དེད་པས་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྤྱར་བ་མི་འཐད་དོ། །ཡིག་ཆ་རྙིང་པར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་ན། དེའི་སྐྱེ་བཤད་དུ་ཡོད་པས་མ་

ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱེ་བཤད་དུ་ཡོད་ན་དེ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱེ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས་པས། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཉན་ཐོས་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ལ་བྱེད་དམ་དཔྱད། རྣམ་ཚཤད་འདི་གཉིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ལ།

ཞེས་གསུངས་པས། ཐོས་སྦྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་མེད་དེ་དོན་དེ་རང་གི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་གཉིས་གཞན་ལ་སྦྱོགས་པའོ། །ཉི་སྟོང་གི་

@009A ཞེས། །བྱང་སེམས་ཤ་རིའི་བུ་དེ་མཆོག་རྒྱང་ནང་གི་དེའི་མིང་ཅན་གཅིག་ཡིན་པར་རྟོག་གེ་འབར་བའི་ལུང་གིས་བསྟུབ་པས་པད་དཀར་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་དེ་ལ་མཆོག་རྒྱང་ནང་གི་དེ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་

པ་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་མཆོག་རྒྱང་ནང་གི་དེ་ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྨྲས་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། མདོ་དེས་ཉན་ཐོས་དངོས་

གནས་པ་རྣམས་ལུང་བསྟན་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་བསྡུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤྲཱ་རིའི་བུ་ཆོ་འདི་ལ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པར་ཡང་གསུངས་པས། ཁྱི་ཆེན་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་པའི་དབུ་མའི་ཟིན་བྲིས་ལས། ཤྲཱ་རིའི་བུ་

དང་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་ཁྱབ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། དགྲ་བཅོམ་མ་ཐོབ་གོང་གི་དེ་དག་ཆོས་ཅན་ཞེན། དུས་སྦྱངས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདི་ལའང་འདྲའོ།།

ལང་གཤེགས་ལྟར་ན་ལྷག་མེད་ཉར་བཏུག་པ་ཡོད་གསུངས་པ་རིགས་པའི་རྩེ་ལ་འབྱང་ལ་བྱེད་དགོས་པའང་ཟིན་བྱིས་དེར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉི་སྣང་གི་བྱང་སེམས་ཤྲཱ་རིའི་བུ་ལ་ཡང་མཆོག་ཟུང་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག

པའང་ཡོད་དམ་དཔྱད། ཐུ་ཀི་སོ་སོའམ་རྒྱུ་ཞེ་ཀ་གཅིག་བུད་རྟ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཇུག་པས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སོ་སོ་སྟེ་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཅིག་པུར་གནས་ཏེ། རྒས་གོང་སོགས་མཐོང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་

@009B དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྟོགས་པ་དྲན་པས་རང་སངས་རྒྱས་སམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའམ་རྒྱུན་རྟོགས་དང་བསྐལ་བ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོམས་པས་ཉན་ཐོས་གྲོལ་ལས་ལྡོག་ལ། ཆོོགས་གཉིས་དང་གཞན་དོན་ཐུང་

འཁྲིར་གྱི་སྐྱིང་རྡེ་མེད་པ་དང་། རང་ལམ་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པས་འབྱིང་སྟེ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྱིང་ཞེས་བྱ་ཡི། དུ་ལྡེའི་རྩ་བའི་འབྲུར་ལྡང་བྱས་ན་ཉན་ཐོས་

སངས་རྒྱས་ཆུང་ངུར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆེ་ཆུང་གི་ཐ་སྙད་རྟེན་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་བ་རང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ཆུང་བར་ཐལ་བས་འབྲུར་མི་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆོག་རྒྱར་གྱི་བྱུང་རྟྭ་སངས་རྒྱས་སྲུ་བསྒྲུར་མི་ཆོག

ན་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའང་མི་ལེགས་སམ་དལྷུ། །འགྲེལ་བཤད་ལས། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤྲོང་མི་སྤྲོང་གིས་འབྱིང་གསུངས་པ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྲིད་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་

ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག

མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ཡོད་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནང་འགལ་བསྟན་པས། དེའི་ལུགས་ལ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་སྤང་པར་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁོ་ར་ངའི་ནང་

འགལ་ཡིན་པས་ལན་བྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞེ་སྡང་གི་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་བྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་

@010A ཞེས། །པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་

ཤེས་རབ་དང་གཉེན་དུ་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་གཉིས་པོ་དེ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་པོའི་རྒྱུ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བྱིས་དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དགག་ཚུལ་རྗེ་བཙུན་པ་སོགས་

ཀྱིས་གསུངས་ཀྱང་སླབོ། །ལུང་མེད་པར་གཅིག་པུས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་རང་རྒྱལ་སྟོང་ཉིད་མི་རྟོགས་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྱིང་མིན་པར་གསུངས་པས་སྤྱ་མ་སྤྲུལ་བཤད་ཙམ་མོ། །བསོད་

གྲགས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱུད་སྐྱེ་བྱང་འཕགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པ་གང་ཞེག་བློ་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱུད་སྐྱེ་བྱེམ་ལམ་

རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ནང་འགལ་ལོ། །རྗེ་བཙུན་པའི་སྒྲུ་དོན་ལས། ཚོགས་སྡུད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་དབྱ་

@010B བཅོམ་ཡའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ལ་བསླལ་པ་བརྒྱར་ཡམ་ལ་བསླབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣག་ཁས། འདོད་ན། ལྟེཀ་ཆེན་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་དང་། རང་རྒྱལ་ཆོགས་ཡམ་པ་ལ་དང་པོ་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པས་

ཁྲབ་པ་འཇུག་པ་ལས། རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེས་ན་ཆོགས་སྦྱོང་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་

སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གསུམ་ཆོགས་ཀྱི་ཁྲད་པར་མི་མཚུངས་པ་སོགས་རྣམ་བཤད་སྣིང་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་ སྐབས་འདིར་ཁས་མི་བླང་ངོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་དྲིན་ལན་བས་བའི་མདོ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བསླལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱས་ཚར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་རྗེ་བྱང་ཁེས་རབ་དབང་པོ་ཡང་བཞེད་པ་ནི། མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་ལྟར་རང་རྒྱལ་

གྱི་སྐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱལ་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དེ་འདྲ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཞག་ལས། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་

ཅན་ཁ་ཅིག་ཅེས་པའི་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཅིག་ཆར་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་པ་བློ་ལྡོག་ལས། བརྒྱ་ལ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་བའམ། @011A ཞེས། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པར་གྱུར་སྟེ། སོགས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། ཇི་སྟེ་ཇི་ཞིག་ལྟར་རྩོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞེང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་སྤྲིད་

མཐའ་ཙམ་མམ་ལྷོས་དབང་གིས་སྤྲོབ་དཔོན་དང་མ་ཕྲད་ན་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་ཕྲད་ན་རང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ཉན་ཐོས་སུ་

འགྱུར་བ་ཡང་བསྟན་

པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་ཞིག་ལྟར་ན་ཞེས་པ་མ་དག་གོ། དེ་ཉིད་རྗེར་རོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་ཤེ་ལྟ་ཀ་ཆེན་ལས། ཉན་ཐོས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་བདུད་རྩི་

འདི་ལ་ཐོས་བསམ་

བསྒོམ་པའི་རིམ་གྱི་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་པོའི་རྒྱུན་དང་ཕྲད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་དང་ཕྲད་པའི་རིས་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྣང་འདས་འཐོབ་

པར་མ་རིས་སོ་སྐྱམ་ན། ཅི་སྟེ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ན་ཟད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་འདུག་འཛི་

དང་བསྟེན་པ་མེད་པའམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚོལ་བའི་བསྟེན་པ་མེད་པ་ཙམ་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བས་སྣང་འདས་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་ཁ་ཅིག་སྤྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་དང་

@011B ཕྲད་ན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་དང་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་མ་ཕྲད་ན་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་རྣ་ཤེའི་དགོངས་པའང་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཉེ། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་རྒྱལ་

ཁ་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་ནང་ནས་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཞེས་སྦྱོར་རིགས་ཀྱི། ཁ་ཅིག་ཅེས་སྦྱོར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། མ་ངེས་པ་བསྒལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པའི་ངེས་

པ་མེད་པས་གཙུག་ཏོར་སོགས་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། རང་རྒྱལ་མ་ངེས་པ་ལ་ཡང་བསྒལ་ཆེན་བརྒྱ་ལ་ཚོགས་བསོགས་མི་བསོགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ནས། འགྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བས་རྟུ་རིགས་

ངེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མ་ངེས་པ་ཚོགས་སྦྱོད་བསྒལ་ཆེན་བརྒྱའི་ཚོགས་བསགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་འཕགས་ལམ་ནས་ཞུགས་པ་འགྲུབ་པ་གསུམ་གང་རུང་མིན་པར་གསུངས་པས། མཇོད་ལྷགས་

མ་གཏོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཚོགས་སྦྱོད་གཉིས་གང་རུང་དུ་མི་འདོད་དོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། དྲིན་ལན་བསབ་པ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བསྒལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱས་ཚར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

སྒོར་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་མཚུངས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དོ། །གསུངས་པ་ཡང་འགྲུབ་པ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་པ་སྤྱད་པ་ཐ་མ་བས་ཀྱང་སྒོབ་དཔོན་དང་མ་ཕྲད་ན་རང་རྒྱལ་དུ་

@012A ཞེས། །འགྲུར་དགོས་པས་དེ་འདོད་པ་སོགས་སུ་ཡོངས་དུས་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཞེས་བྱགས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་དེའི་གཟུགས་དབང་པོ་སོགས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་མ་

ཡིན་པའི་སས་བསྡུས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ནམ་སྣང་སོགས་དཀའ་བས། རི་བོང་རྣམ་ཅན་གྱི་སྤུལ་སྐྱའི་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སས་བསྡུས་སུ་འཇོག་ན་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་སུ་འཇོག

དགོས་པ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་འདོད་པའི་རྣམ་པ་བཟུང་ན་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་སོགས་སུ་འགྱུར་རམ་སྣམ་ལ། ཁོ་རང་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡང་རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒོང་དགོས་པས་འདོད་

པར་ཡོངས་པའི་དེ་དེ་དུས་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་ལྡན་ཡང་སྤྱིར་ཕྱང་པོ་ལྟ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་མིན་ཞེས་སྡང་ལྟར་དུས་སྤྱང་ནས་ལན་བཏབ་ཚེ་ཆོག་དཔྱད། བྱང་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲུལ་

ཀྱང་ཆོག་ལ། བྱེ་སྨའི་ལུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་ཡོད་དོ། །རྟེ་བྱང་པའི་དབུ་མ་ལས། འགྲེལ་བའི་དོན་ནི་ཆོགས་བསྟུབ་ལ་དགོངས་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་གཉིས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེ་བཙུན་པ་དང་བསོད་ཀྱགས་པས་ཀྱང་གསུངས་ནས་ཉན་ཐང་ལ་ཆོགས་གཉིས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པ། ཡིག་ཆར། ཉན་ཐང་ལ་ཆོགས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་

@012B པར་རིན་ཆེན་ཕྱེང་བ། འཇུག་པ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོའི་འགྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་དགག་པ་ལ་ལུང་དོན་བཞིད་ཀྱང་ལན་མི་ཟེབས་ཏེ། ཆོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་སོ་སྐ་རའི་སོ་ཡང་དག་དང་སྐ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་།

ར་ལས་དེ་འཛིན་པ་ཐོབ་པ་གང་ཞེག །དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ཙམ་གྱི་སྐད་དོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་ཆོགས་ཀྱི་ལག་རྩེས་གཟུག་ཏུར་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཉན་ར་ལ་ཆོགས་མཚན་ཉིད་

པ་མེད་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཞེས་དེ་ལ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྨྲ་ལ་ཕྱི་མར་སྨྲ་བའི་དགོངས་པའོ། །དེས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་

ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོགས་གཉིས་མེད་ཟེར་དགོས་སོ། །ལ་མོ་བྷེ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་པའི་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལུང་རིགས་བང་མཛོད་ལས། རང་རྒྱལ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་

ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ་མ་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། མཉམ་བཞག་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

꠸ །མཐའ་དཔྱོད་སོགས་ལས་ཁྱེའུ་སྣང་བྱེད་དང་། རྒྱལ་པོ་རབ་གསལ་དང་། ང་ལས་ནུས་སོགས་བྱང་སེམས་སུ་གསུངས་པ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ང་ལས་ནུ་བྱང་སེམས་མིན་ཏེ།

@013A ཞེས། །སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་གྱི་སྔོན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིག་ཆ་རྙེད་པར། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བའི་

སྲས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་སྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཅས། རྒྱལ་བའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྲས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྲབ། ཞེས་པ་ལྟར་བསོད་ཀྱགས་པ་སོགས་ཀྱང་བཞེད་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་སྲས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ཚོགས་ལམ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་ནས། ས་བཅུ་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

བཀག་པའི་ཕྱི་མ་ཡིག་ཆར་ཁྲབ་པ་མ་གྲུབ་པས་བཀག་ཅིང་། སྔ་མ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། འཇུག་པར་རྒྱལ་བའི་སྲས་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཁྲིད་མེད་དུ་གསུངས་པས་བཀག་ནས། བྱང་སེམས་རྣམས་རང་རྒྱུ་རྒྱལ་བ་

ལས་འབྲེས་ཡང་། རྒྱལ་བ་ལས་འབྲེས་པ་མིན་ལ། རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་འཇོག་ཚུལ་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རྒྱལ་སྲས་ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྲ་ནས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱལ་

བའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲས་ལ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲས་ཡིན་པ་ལ་བདེན་ཁ་

@013B བྱིན་གྱི། དེའི་སྐོར་རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་འཇོག་པ་ལ་མིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ད་ལྟ་མེད་པར་ཐལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ད་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྱབ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལོགས་སུ་བྱང་བ་དང་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐན་

ཚུན་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་ན། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་དང་། སྤྲངས་བྱ་སྤྲངས་པ་སོགས་དང་འབྲེལ་གམ་དཔྱད། འདི་དག་ནི་རྣམ་བཤད་

ལས། རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྐས་ཡིན་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བརྒྱད་པའི་ཞེས་པའི་ཞེས་ཆ་འདོན་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་པར་ལུང་རིགས་

གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཞི་སོགས་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་སུ་གསལ་ལོ། །ལུང་འདི་ནི་ཆོག་ཤད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱངས་ཡིན་ནོ།། ༄ །།མཐའ་དཔྱོད་ལས།

ཡང་སྒྲ་ནི་རྟ་བའི་དང་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་འགྲེལ་ཚོ་བྱང་སེམས་དེ་དག་ལ་སྣོང་རྟེ་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཟློ་དང་སེམས་བསྒྲིད་དེ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ཡོད་ཅེན་ཟེར་དགོས་པས་སྟ་འགྲེལ་དུ་

@014A ཞེས། །འགྱུར་རོ། །རྟེ་བཙུན་པའི་དབུ་མ་ལས། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པའི་རྒྱུར་འཛོག་པ་འདི་འཕགས་པ་ཀུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་།

སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྣོང་རྟེ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྣོང་རྟེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅིའི་རྒྱུ་ཅན་ཞེག་ཡིན་ཞེན། སྣོང་རྟེ་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་

ཟློ་དང་། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདིར་བསྟན་ཚོས་གསུམ་གང་རུང་ལ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་རྒྱས་ཁྲབ་པར་གསུངས་ནས། འགྲེལ་བཤད་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུ་པའི་སེམས་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་དང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་དང་བརྩའ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན།

ཞེས་པའོ། །ཞེས་འགྲེལ་བཤད་མ་ཁན་པོས་འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་རགས་པ་བརྩའ་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ཡང་མ་བཀག་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་ནི་བརྩེ་བ་སྟེ། འདི་ཉིད་དུ་འཆད་པར་

འབྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་ངོ་བོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་སྐྱེ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་འདིར་བསྟན་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཟིར་བ་འདྲ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་མ་ལས།

@014B བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིན་ན། ལམ་མ་ཞུགས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐལ་འབྱུར་དེ་ལ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན།

དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟེ་བཙུན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱང་

ལས་དང་པོ་པ་ཁོ་ནར་འདོད་དགོས་སོ། །རང་ལུགས་ལ་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་ལ་ཐུབ་དབང་རང་ལས་དངོས་སུ་འཁྲུངས་པའི་བྱང་སེམས་བཅུ་པ་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར། རང་འགྲེལ་

ལས། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་སོ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་སོགས་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ཅིའི་རྒྱུ་ཅན་ཞེག་ཡིན་

ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དེ་སྐུ་བསྟེགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ས་མཚམས་ཡོད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྟན་སྙིང་རྗེ་ལ་དེ་ལྟར་

ཡོད་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཅིང་། ཞེས་པ་ལྟར་རྩ་བར་འདིར་བསྟན་སློང་རྣ་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བར་འཇོག་ཚུལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བས་བཞག་པ་གང་ཞིག །སློང་རྣ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཙམ་དེ་ཐ་མར་

@015A ཞེས། །གལ་ཆེ་བའི་སློང་རྣ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་བོ། །སློང་རྣ་སོ་སོའི་སྐབས་སེམས་བསྒྱེད་རེ་བཞིད་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་པ་ལྟར། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་སློང་རྣ་ཅན་ནི་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་རིས་པར་སྣང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་རིས་པར་སེམས་བསྒྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་

བའི་སློང་རྣ་གསུམ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམིགས་ཡུལ་གྱིས་ཕྱེ་བའི་སློང་རྣ་གསུམ་གྱི་མཚུགས་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་དག

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་རེ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་རྩ་བར་འགྱུར་ཚུལ་གསུངས་པས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་

དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཞེས་པ་དྲངས་པས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་ཡོད་པར་འགྱུར་བོ། །རྣམ་བཞད་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་ཞེས་པས་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་རབ་

ཀྱང་སྟོན་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ཀྱང་སྒྲ་སྟོས་པ། རང་འགྲེལ་ལས། གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡི་ཤེས་ལགས། །ཞེས་པ་དྲངས་པས་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཡོད་པར་ཤེས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་

@015B ཡོད་པར་འགྱུར་བོ། །མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཀྱང་སྒྲས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་འགྲེའི་དེ་གཅོ་བོར་བསྟན་པར་མ་ཟད། བྱང་སེམས་སྐྱེ་འཕགས་དུས་ཀྱི་དེ་ཡང་བསྟན་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པས།

ཀུང་སྒྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཞེས་པས་སེམས་བསྒྲིད་བསྒོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་དང་སེམས་བསྒྲིད་དངོས་གཞིས་བསྟན་པར་མ་ཟད་གཞིས་སུ་མེད་བློ་ཞེས་པས་ཀུང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོའི་དེ་གཅོ་བོར་བསྟན་

པར་མ་ཟད་བྱང་སེམས་སྒྲུ་འཕགས་དུས་ཀྱི་དེ་ཡང་བསྟན་དགོས་ཏེ། ཙ་འགྲེལ་འདིར། གཞིས་ལ་མི་བཟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་པས་དངོས་ཀྱགས་གཞིས་ཀའི་དོན་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྲེལ་དགོས་

སམ་དཔྱད། དེ་ལྟར་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་དེ་བོད་ཁ་ཅིག་གིས། འདིར་བསྟན་སེམས་བསྒྲིད་དང་། གཞིས་མེད་ཀྱི་བློ་གཞིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་སོང་བ་མི་འཐད་ཅེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག། གཞིས་མེད་ཀྱི་བློ་གཟུང་

འཇིན་གཞིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་དང་གསུམ་ཀའི་དགག་པར་འགྲོའོ། །ཚིག་ཏུང་གཞིས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དབང་རྟོན་གྱིས་ཆོས་གསུམ་ཐོག་མར་སྒྲུ་

ཚུལ་གཅོ་བོར་གསུངས་

ཤིང་། འབྲེལ་བར་སངས་རྒྱས་སའི་བར་གྱི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པས་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་སངས་རྒྱས་སའི་བར་ཡོད་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཡིན་ནོ། །གོ་ལྡོག་@016A ྀ།། །།སོགས་ཀྱིས་འདིར་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དང་། འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ལ་བྱང་འཕགས་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་། ཡིག་ཆ་རྣམ་པ་དང་། བསོད་ཐུགས་

པས། སྐྱིང་རྡེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྡོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་འདི་ལ་སྐོམ་བྱང་གི་སྡོང་བ་ཐོན་དགོས་པར་འདོད་པ་རྣམས། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྨྲ་བ་སྟེ། ཞེས་པས་ལམ་

མ་ཞུགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཤུན་པ་ལྟ་བུའི་ཐོས་བྱང་དང་། ཚོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡུལ་མཐོང་ཆོ་གོམས་པས་སེམས་དེ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེས་འོང་ཆོ་བསམ་བྱུང་གི་སྐབས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མཚན་

ཉིད་པ་རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན་ཞེས་པས་བསྒྲུབ་པ་ནི། དོན་ལ་བསམ་ནས་ངེས་པ་རྣེད་པ་བསམ་བྱུང་དུ་གསུངས་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །ལུང་

ཞིང་ལ་ཐོག་མར་སྐྱེལ་གྱི་ཉིན་རེ་བཞིན་ཆུ་ལྟར་མི་དགོས་པས་དེའི་དོན་མི་འགྲིག་ཞེས་པ་དང་། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་སྟིང་རྗེ་སེམས་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟིང་རྗེ་སེམས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཡིག

ཚ་སྟིང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཆུ་ལུད་ཡང་ཡང་བྱན་པ་མེད་ན་སྐྱུ་གྲུ་སྐམ་པས་ཞེས་དང་། དེ་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟིང་རྗེའི་སེམས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟིང་རྗེ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

@016B དེ་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟིང་རྗེ་དང་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཚ་སྟིང་པ་དང་པཾ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པས། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དབང་རྟོན་གྱིས་གཞན་དོན་ཁྱེར་

འཁྱོར་གྱི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་དེ། ཡིག་ཚ་སྟིང་པ་ལས། དེ་འདྲའི་དབང་རྟོན་དེས་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྒྲེད། དེའི་རྗེས་སུ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བསྒྲེད་ཅེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས་ཨཱཌ་ཆུལ་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་འཆོལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལྷུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་

ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། ཚད་མས་དེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ངན་པའི་མུན་པས་ཐིབས་པའི་གནས་སུ་ཐྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིག་བསྟལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀུན་

དུ་བསྒྲེད་པར་བྱ་བ་ལ་བརྩེན་ནས་ཞེས་དང་། བསོད་ཀྱགས་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། གདུལ་བྱ་དེས་སྐྱེང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲེད་པའི་སྐབས་རོལ་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེས་པར་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐར་

པ་དོན་གཉིར་ཀྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་རོལ་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་བསྒྲེད་པར་རྒྱུད་བླ་ཏིཀཱ་ཆེན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྐབས་ཨཱཌ་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་བསྟོམ་པའི་

@017A ཀ།། །དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོན་དུ་བཙལ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་ཤེས་

འཆོལ་སྟོན་བཏང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་མཐའ་དཔྱོད་འདིར་ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟོན་གྱིས་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་ཐོ་སྐྱེད་

པའི་སྐབས་རྣམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། དེས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་དམ་བཅའ་པའི་སྐབས་རྣམ་སྟོང་ཉིད་ཀུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབས་ཅིང་། ཞེས་དང་། རྒྱ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཀྱི། ལས་རྒྱུ་

འབྲས་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་གང་ཡང་མ་བསྟན་པར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་རིགས་པ་དྲུག་རྒྱ་པ་དྲངས་ནས་དགག་ཚུལ་ནི། སྟོན་དུ་ལས་འབྲས་དང་། འཁོར་བའི་

ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ལས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། སྡུག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་འཁོར་བ་ལ་བཙོན་ར་ལྟ་བུའི་བློ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་ན། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།

དེའི་སྟོན་དུ་བསྟན་ན་རྒྱུད་བརླག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཏུ་པའི་དར་ཏྲི་ཀ་ལས། རིམ་པ་དངོས་དང་། དེ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས། དེའི་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་འཆོལ་

@017B ལ་ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ནི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཡོད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་དོར་བར་འདོད་པ་བདག་ལ་

ཆགས་པ་ལ་སོགས་པས། ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་ལ་དུས་ཕྱིས་ནི་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་བྱའི། སྔ་རོལ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་དབེན་དོན་མི་ཤེས་

ལ། ཐཐོས་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་བྱེད་ཅིང་། ཁང་དག་བསོད་ནམས་མི་བྱེད་པ། ཐསྒོམ་བ་ནི། ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་སོགས་དྲངས་ནས་ཤང་པ་དང་པོ་གཉིས་

ཀྱིས་སྤྲུག་ཀུན་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་ལམ་བསྟན་ཏོ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་དེའི་ཟིན་བྱིས་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་དེའི་སྟོན་དུ་འཁོར་བ་ལ་བཙོན་ར་ལྟ་བུའི་བློ་སྐྱེས་

ན་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་རིག་པ་ཅན་ཞེག་བཙོན་རར་བཟུག་ན་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་སློ་སྣ་ཚོགས་ནས་བྱེད་པ་བཞེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས་

དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློའོ། ཞེས་དང་། ཅི་ལྟར་བཙོན་ནི་བཙོན་ར་ལས། ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་མེ་འབར་བའི་ཁྱིམ་དུ་ཆུད་པ་དང་། བཙོན་རར་ཆུད་པའི་བཙོན་གནས་

@018A ཞེས་ཀྱི། །དེ་མི་འདོད་ཅིང་དེ་དག་ནས་ཐར་བར་འདོད་པའི་བློ་ཇི་ཙམ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བློའི་ཚོད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལམ་སྒོམ་འགྲེལ་བ་ཕུལ་བྱུང་དགྱེས་པའི་

མཆོད་སྤྲིན་ལས། ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་དང་། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ལ་སྐྱེ་ཕྱིའི་ཁྲུད་པར་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉིར་བློ། །བྱང་ན་དེའི་ཚེ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ལགས།

ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་བྱངས། མེད་ན་ཀུན་མཁྱེན་བློ་མའི་ཐར་ཕྱིན་གྱི་ཡིག་ཆར། ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར། དབང་རྟོན་

གྱིས་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འཁོར་བ་མཐའ་དག་མི་སྡུར་གྱི་འོབས་ལྟར་མཐོང་ནས་འདི་ལས་ཐར་པ་ཞེག་ཇི་ལྟར་ཡོངས་ན་སྣམ་པའི་སྐྱོ་

ཤས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་རྩོལ་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ། ཞེས་དམ་བཅའ་ཐག་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་དུ་མ་གཉིར་བར་དུ་ཐར་པ་

དོན་གཉིར་གྱི་བློ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རྗེའི་ཚད་མའི་ལམ་སྤྱིག་དྲངས་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོང་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ་རྣམས་

@018B ཀྱང་འདི་དང་འགལ་སྟམ་སྟེ། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་སྤྱི་དོན་སྐབས་སུ་རྒྱུད་བླའི་རྣམ་བཤད་ལས། དོན་འདི་ལ་དཔག་ནས་དབང་རྟེན་ཐོབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་ཐམས་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་

དགོས་པར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུངས་ནས། རྩོད་སྤོང་སྐབས་དེ་ལ་ཞེབ་ཚ་ཕྱེ་བ་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཕར་ཕྱིར་ཡིག་ཆར་ཡང་། ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་མཚན་ཉིད་

ཚང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་སྡོང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་དགོས་པར་ལམ་སྒྲིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་ཟློ་ཙམ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉིར་བ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་

མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ནས། ལམ་སྣོན་ལས། གང་ཞེག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉིར། །ཞེས་པ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་ཟློ་མ་སྐྱེས་ན་ཐར་

བ་དོན་གཉིར་གྱི་ཟློ་དང་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གོ་བཟློག་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉམས་མགུར་ལས། འཁོར་བར་གང་གིས་བཅིངས་པ་ཤེས་པ་གཅེས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་

ཟློ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ངང་གིས་ལོག་སྟེ། དེ་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་ཐར་ལམ་དང་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉིར་དགོས་ལ། ཐར་པ་ཙམ་དོན་དུ་གཉིར་བ་ལ་སྟུག

@019A ཞེས། །བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་ཆོག་གི་སྐྱ་མ་ལྟར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉམས་མགུར་ལས། སྡུག་བདེན་ཉེས་དམིགས་བསམ་ལ་མ་འབད་ན། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཇི་བཞིན་

མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེཡང་ན། ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ངོས་མ་ཟིན་པར་ནད་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་དང་། བཅོམ་ཟད་ཆུད་པའི་རྒྱུ་ངོས་མ་ཟིན་པར་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་དོན་དུ་གཉེར་བ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་རིགས་ངེས་དབང་རྟོན་གྱིས་སྡུག་བདེན་གྱི་ཁུངས་ཆོས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ངེས་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སོགས་འབྱིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱངས་ནས་རང་ཉམས་ལ་དཔག་སྟེ་རྒྱུ་

འབྲས་མན་ངག་དང་པོ་བཞི་སྟོན་དུ་བཏང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབས་འདོད་ཁྱད་དུ་འཕྱེར་བའི་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཁྱད་དེ་རང་གིས་རྒྱས་མི་རྒྱས་སེམས་དྲི་མ་དང་བྲལ་

རྟང་མི་རྟང་ལ་ཐུག་པར་ཤེས་ནས་ལྷ་བ་འཆོལ་ཏེ། སེམས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་དྲི་མ་དང་འབྲལ་རྟང་བར་དེས་པ་ན་དེ་དག་གི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་འོག་ཏུ་རྗོད་

གཅོད་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་རྩ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཚད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྟེན་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་མ་ཐག་པ་བཞག་པ་གང་ཞེག། དེ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་གཞན་དོན་ཁུར་འཕྲིན་གྱི་སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་

@019B པོ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆ་སྐིང་བའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་ལེགས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ངེས་ནས་སྐྱིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསྡུང་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱིང་རྗེ་

གསར་དུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལམ་སྤྲོན་འགྲེལ་བ་འདིར། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ས་མཚམས་སྦྱག་བསམ་གྱི་སྤྱི་རོལ་ནས་བཞག་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཡིག

ཚར། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མ་མཐའ་ཐེག་ཆེན་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་ནས་བཞག་པ་དང་། འབྲིང་གི་ཡ་མཐའ་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ལྷག་བསམ་སྐྱེ་ཁའི་བར་དུ་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་བྱམས་

པ་ལྷག་བསམ་དང་སྙིང་རྗེ་ལྷག་བསམ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེས་དུས་གཅིག་དངོས་སུ་སྐྱེས་ན་ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ནི། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཀ་བདག་གིས་བྱའོ། །ཞེས་ཁྱད་འཕྲེད་གཉིས་ཀ་བློ་གཅིག་ལ་དངོས་སུ་ཚང་བ་ཡིན་པས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ས་མཚམས་ནི། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྔོན་སྙིང་རྗེ་

ལྷག་བསམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ནས་བཞག་ན་དབུ་ཕར་གཉིས་ཀ་གྱང་འགྲིག་པའི་ཞིབ་ཆ་ཐོན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་རབ་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་བའི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་བདག་གི་བློ་མ་བསོད་ནམས་དབང་གི་

@020A ཀཽཾ། །རྒྱལ་པོའི་སྲིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་། ལྷག་བསམ་ཅམ་ལ་ཁྱད་ཕྱེ་བ་ལེགས་ཀྱང་བློ་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་ཚང་གསུངས་པ། བློ་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་

ཤར་བ་ལ་བྱེད་ན། ཡིག་ཆར། རྣམ་རྟོག་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་དེ་འདྲ་གསུམ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲག་བསྟལ་དང་བྲལ་ན་སྣམ་པ་དང་། བྲལ་བར་བྱུར་ཅིག་སྣམ་པ་དང་། བྲལ་བར་བྱུའོ་སྣམ་

པ་གསུམ་རྟོག་པ་གཅིག་ལ་མི་འཆར་གསུངས་པའི་འདི་ལའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བློ་གཅིག་པོ་དེ་ལྷག་བསམ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་ན། ཚད་མེད་བཞི་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་ན་ཡོད་

པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རྟེ་བསྟན་པའི་སྒོན་མེའི་གསུངས་རྒྱུན་ལ་ཆོང་ཐག་བཅད་པ་དང་རིན་བྱིན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས། སྨྲག་བསྟལ་དང་བྲལ་བ་བདག་གིས་བྱའོ། །ཞེས་ཁྱར་འཁྱེར་གྱི་བསམ་

པ་སྐྱེས་པ་དང་། འདི་ལྟར་བྱས་ན་སྡུག་བསྔལ་ལས་འདོན་ཀྱས་སོ་སྐྱམ་ནས་འདོན་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་བློ་ལ་བྱས་ན་ཆོག་གམ་སྐྱམ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་ཕྱོ་དོང་དུ་ལྟུང་བ་ན་ཕས་དེ་འདོན་པ་དང་དུ་

བླངས་པ་དང་། དེ་འདོན་པའི་ཕྱིར་དོང་ནང་དུ་བབས་དེ་འདོན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བསམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐྲོག་ཙུ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཁྱིའུ་དེའམ་ཕྱོགས་དེར་སོང་སྟེ། ཞེས་

@020B པ་ནས། བརྟབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་གཅིག་ཕྱ་དེ་འདོན་པའི་ཐྲོས་སྲེད་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱུགཐྲོ་བ་མེད་པར་མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་བབས་ཏེ་བྱ་གཅིག་ཕྱ་ཕྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་འདོན་པའི་ཐྲོས་སྲེད་པར་

བྱས་པ་དང་། དོང་དེར་བབས་ཏེ་ཕྱུང་བ་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་ན་ལེགས་སོ། །སྐྱིང་རྡེ་སེམས་དང་ཞེས་པའི་སེམས་དེ་འོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱ་འགྱུར་རྒྱུར་གསུངས་པས་སེམས་བསྐྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱིང་རྡེ་

འཇོག་གམ་འཇོག་ན། དེ་སྐྱོབས་འདོད་རྣམ་ཅན་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ། །ཞི་ལྷག་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་

དེ་ཚད་མེད་མིན་པར་གསུངས་པས། སྐྱིང་རྡེ་ཚད་མེད་ཀྱི་སེམས་ཏེན་མཇོད་ལྟར་ར་དྲུག་ལ་བཏེན་པར་མདོན་ནོ། །བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱིང་རྡེ་ཚད་མེད་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྒུ་ཡིན་གསུངས་པ་ལ། ཁོ་

ན་རེ། དེ་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་ལས་དང་མཚུངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚངས་པའི་གནས་བཞི་རེ་རེ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཞེས་པར་བྱུར་པའི་

འཕེན་བྱེད་ལས་མེད་ཟེར་རམ། ཡང་ན་དེ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་དང་བྲལ་བར་བྱུར་ཅིག་སྨན་པའི་སྐྱིང་རྡེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་@021A ཞེས། །སའི་བར་དུ་འཇོག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་བཀོད་ན་སྨན་པའི་བློ་དེར་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་

སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་

པོའི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་མི་དགོས། ཞེས་བཤད་ཆོག་གམ་དཔྱད། །ཉན་རང་ལ་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ཕལ་པ་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། ཚོགས་གཉིས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བསོད་གྲུགས་པ་དང་རྡེ་དྲུང་ཤེས་རབ་དབང་

སོགས་ཡིན་ཏེ། སྡུ་མའི་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱིང་རྡེ་དམན་པ་

ཉིད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་དང་། དོན་གསལ་ལས། སྐྱིང་བརྩེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བླའི་ཏྲི་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་ཡོད་པར་བཤད་པས་འགོག་མི་རིགས་སོ་ཞེན།

འགོག་རིགས་པར་ཐལ། རྡེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཏྲི་ཀ་ཆེན་གཞན་རྣམས་ལས་བཀག་ཅིང་མ་བཤད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་གསལ་ནའང་། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་བཤད་པ་ཁས་

མི་ལེན་པ་དང་མཚུངས་པར་དྲང་དོན་དུ་བཀལ་ཆོག་པའི་ཞེས་དང་། རྡེ་དྲུང་པའི་དབུ་མ་ལས། ཉན་རང་གི་སྐྱིང་རྡེ་དང་ཁྲད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་དེ། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ཙམ་ཡང་

མེད་པའི་

@021B ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་ཉན་རང་ལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་མེད་པར་འདོད་དེ། སྔ་མའི་དབྱུ་མའི་

སྤྱི་དོན་ལས། ཉན་རང་གི་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་ལྟ་བུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་འདིར་བསྟན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡང་འདོད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་རང་གི་སྙིང་རྗེ་དང་ཁྱད་པར་ཤེན་ཏུ་ཆེའོ། །ཞེས་པ་ལ་

བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིག་ཆར། ཉན་རང་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་སྣོམ་རིམ་གཉིས་དང་། ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུབ་པ་ནི་རྗེ་དང་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་

ཞུས་པ་ལས།

ཁྱོད་དེའི་མ་དང་གཉེན་གྱིས་ཁྱོད་ངེ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བ་མཐོང་ལ་མཐོང་ནས་ཀྱང་ཆོ་ངེས་ཆེན་པོས་འདེབས་ཤིང་སྐུ་ངན་བྱེད་ལ་སྨྲེ་སྟྲགས་འདོན་ཏེ། མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་ཞུགས་ནས་ཁྱོད་དེ་འདོན་

པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། གདོན་པར་ཆུས་པ་ནི་མེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་བྱ་དྲུགས་སོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། མ་དང་གཉེན་ནི་

@022A ཞེས། །སེམས་ཅན་འཁོར་བར་ལྷུང་བ་མཐོང་ནས་སྐྱེ་ངན་དང་སྨྲེ་སྟྲགས་འདོན་གྱི་གདོན་པར་ཆུས་པ་མེད་པ་ཉན་རང་དང་ཆོད་དཔོན་དང་ཁྱིམ་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྟྲུར་ནས་

གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་སེམས་ཅན་ཙམ་ལས་ཐམས་ཅད་མ་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་གོང་དུ་ལམ་རིམ་ལས། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེབ་དང་ཕྲད་ན་དང་།

སྡུག

བསྟལ་དང་བྲལ་ན་སྣམ་པས་མི་ཆོག་གི། རང་གིས་དེ་དག་བསྒྲུབ་པའི་ཁུར་སྣིང་ཐག་པ་ནས་འཕྲེར་དགོས་པས་ཁྱད་པར་རྣམས་ཕྱེ་བར་བྱ་སྟེ། བློ་བྱོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། འདིར་ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྣིང་རྗེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟལ་ལས་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་བརྩེ་བ་གསུངས་པ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྣིང་རྗེའི་སྐབས་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་

པོའི་ཞེས་སྦྱར་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་དེ་ལ་སྐྱོབ་འདོད་རྣམ་ཅན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་

ནས་སྡུག

བསྟལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྡང་མེད་ཀྱི་དགེ་རྩ་དེ་སྣིང་རྗེའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣིང་རྗེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣིང་རྗེ། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྣིང་རྗེ་གསུམ་

ཡོད།

@022B ཞེས་དང་། མཚན་གཞི་ཉན་རང་སློབ་པའི་མི་རྣག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་དྲངས་པའི་སྐྱེང་རྩེ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གསུམ་ལ་སྐྱེང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡང་མི་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་

སྐབས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྔང་མེད་ཀྱི་དགེ་རྩ་གསུངས་པ། མཇོད་ལས། ཞེ་སྡང་མེད་བྱམས་སྐྱེང་རྩེ་ཡང་། །ཞེས་པ་ལྟར་

ལ། ཡིག་ཆར། མི་འཆོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཕྱང་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་དྲངས་པས་མངོན་པ་གོང་འཕེལ་གྱི་ཁྲུད་ཡིན་ནམ། དབུ་མའི་ཟིན་བྱེས་ལས། སྐྱེང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་།

རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་ན་དངོས་ཟིན་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ངེས་བརྩང་བའམ། ཡང་ན། སྐྱེང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་ལ་ངོས་བཟུང་ནས། ཞེས་སྔང་མེད་པའི་དགེ་

རྩ་འི་ངེ་བེར་འཕོས་པས་

ན། དེའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚོད་རེད། ཅེས་གསུངས་པས་དཔྱད། ཡིག་ཆར། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་ལས་སྤྲུག་བསྟལ་གྱི་ལམ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མ་

ངེས་པ་དང་། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དག་གིས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འཁོར་བ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པས་འཁོར་བྱེད་དང་འཁོར་བ་སོ་སོར་འཛོག་པ་མི་འཐད་དོ། །ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱིང་རྗེའི་སྤྲུ་དོན་ཆོས་ཙམ་ལ་

@023A ྈ།། །བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཞེས་པ། སེར་རའི་ཡིག་ཆར། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ངེས་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ངེས་རྟུས། དེ་ངེས་པ་ན་

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ངེས་པའི་སྐོར་ནས་སེམས་ཅན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་རྟུས་པའི་ཕྱིར། གསུངས་

ཀུང་། རྟག

གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྟག་པ་གྲངས་ཅན་པས་ཆེ་འདིའི་བདག་མ་འགག་པར་ཕྱི་མར་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཇིགས་པའི་རྟག་པ་ལ་བྱེད་པས། དེས་སྟོང་པ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུས་ཀུང་ཏེགས་ལ།

ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་པར་རྟོགས་པ་ལ་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་བདག་གིས་སྟོང་པ་རྟོགས་དགོས་སྣམ་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་ཚའད་ལས།

སེམས་ཅན་སྣད་ཅིག་གིས་འཇིགས་པར་ངེས་པ་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་བློ་ངོ་དེར་ཁེགས་པས། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་སེད་པར་ངེས་པར་རྟུས་སོ། །དེའི་ཚེ་

སེམས་ཅན་ནི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་ཙམ་ལ་བཏགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་འགྲོ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་

རང་

@023B སྟེ་ཀུན་ཀྱིས་འདོད་པའི་རང་དབང་གི་བདག་མེད་དེ་མིན་པར། སྣང་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མེད་པའི་རྟག་པ་དང་། ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱིས་གཡོ་བའི་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་པུ་དང་། གདགས་གཞིའི་ཕུང་སོགས་སྐྱེ

འཇིགས་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་ཟློ་ངོར་ཁེགས་པས། ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ན་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་འགྱུ། ཞེས་བཤད་ན་གོང་དུ་

སེམས་ཅན་སྐྱེ་འཇིག་ནི་ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་ལ་བཏགས་པའམ་རག་ལས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས། གདགས་ཚོས་ཙམ་འཇིག་པའི་དབང་གིས་འཇིགས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་འགྱུ། ཞེས་བཤད་ན་གོང་དུ་

སྣང་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྟལ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུང་གིས་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ནང་ན་གནས་པ་ཞེས་

སོགས་རྣ་འབྱེལ་

དང་འབྲིག་སྐམ་ལ། རྩེ་པ་རྩྭའི་ཞབས་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཟིན་བྱེས་ལས། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལས་ལས་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་རྟོགས་པས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྒྱུ་གྱི་རང་དབང་བ་བཅད། རྒྱུན་གྱིས་མི་རྟག་པ་

རྟོགས་པས། རྟག་པ་བཅད། དེ་གཉིས་ཁེགས་པས་གཅིག་པུའང་ཁེགས་འགྲོ་བས་ཆུང་ངུས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་རུང་དམ། ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱིར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་

@024A ཞེས། །ཅན་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་རོ། །ཡང་རྣམ་ཐཱད་ལས། སྐྱིང་རྡེ་དང་པོ་འདིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། ཞེས་

པ་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་། ཞེས་དེའི་སྟོང་པ་རཏྣ་པའི་བདག་མེད་དུ་འཇོག་རྒྱུར་གསུངས་པ་ལ། ཡིག་ཆ་རྣེད་པ་དང་།

ཁ་རྒྱལ།

དོགས་སྲོང་དུ་ཡང་རྣམ་ཚའདད་ཀྱི་ལུང་དེ་སེར་རའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་གསུངས་པས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཀྱི་བདག་གི་སྟོང་ཚུལ་གཉིས་འབྱེད་དམ་དཔྱད། །འདིར་བདེན་འཛིན་ཀྱིས་དམིགས་པའི་གཏུད་

སོ་དང་། དེའི་ཞེན་ས་དང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་དོན་གཅིག་གསུངས་པ། མཐར་འཛིན་དམིགས་གཏུད་ཐམས་ཅད་འཇིག་བྱེད་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་གང་ལ་ཞེན་པ་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་དོན་དེ་ལ་ཞེན་ས་ཞེས་

བཤད་ལ། རྣམ་འགྲེལ་སྐབས་ཞེན་ས་ནི། སྣང་བ་དོན་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་སྣང་ཡུལ་ལ་གསུངས་པ་གང་ཞར་ནས་རྟོག་པའི་ཞེན་ས་དང་། སྐྱས་བ་རྟའ་སྟོར་ས་ལ་བྱེད་པས་མི་འགལ་ལ།

དབུ་མའི་ཟིན་བྲིས་ལས། ངར་འཛིན་གྱི་ཞེས་ཡུལ་དེའི་ཞེན་ས་ཞེས་བཤད་གྱི། སྤྱིར་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ས་དང་། དེའི་སྣང་ཡུལ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་ཟློ་རིག་ཡིག་ཆ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་

སོ། །

@024B གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པའང་རྣམ་པ་དང་། དམིགས་ཡུལ་ལ་བྱས་པའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་དོ། །སྟོང་རྗེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་མི་རྟག་པ་དེའི་ཡུལ་མིན་པས་

དེའི་རྣམ་ཅན་མིན་ནོ། །རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མ་ལས། བདག་མེད་ཐུ་རགས་གང་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡོད། ཕྱི་མ་གཉིས་མེད། བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས། ཐུ་

མོ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་པ་མེད། བདག་མེད་ཐུ་མོ་རྟོགས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བཅུའི་བར་དུ་སྟོང་རྗེ་གསུམ་ཀ་ཡོད། སྟོང་རྗེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལམ་

མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། ཞེས་དང་། རྗེ་དྲུང་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པས། ཡིག་ཆར། མཁས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ལ་ལ་ན་རེ། གསུངས་པ་དེ་དག་ཡིན་འདྲ་བས།

དག

སངས་སྐྱིང་རྡེ་དང་པོ་ཡོད་པར་ཚའ་དོ་ཟེར་དགོས་སྐམ་ལ། གཉིས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དེ་ཡང་བསལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཡང་རྡེ་བྱང་པའི་དབུ་མ་ལས། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་

མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱིང་རྡེ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྐྱིང་རྡེ་དེ་དག་ཡོད་

@025A ཞེས། །བས་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་དང་རྡེ་བཅུན་པའི་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀར། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱིང་རྡེ་གང་ཞེག །ཅེས་མི་རྟག་པ་

སོགས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱིང་རྡེ་ཡོད་སྐམ་པའི་དོགས་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་སོགས་ལ་མི་ལྡོས་པར་དེའི་

ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་

མི་འཆར་པར་བསྒྲུབ་པ་འདིས་བསལ། ཞེས་པའོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་སོགས་ནི་རྗེ་བཙུན་པས། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་འབྲེལ་བས་མི་

འཐད་ལ། ཡོད་ན་དེ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱེང་རྗེ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ས་བརྒྱད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེང་རྗེ་ཡིན་ན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་

ཟིན་པས་

ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱེང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པས་ཁྱབ་པ་

དང་། དེའི་

རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེང་རྗེ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་ཟིན་བྱ་ཟིན་བྱེད་མངོན་གྱུར་པ་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་དམིགས་མེད་ལ་

དམིགས་པའི་

@025B སྣོང་རྟེ་ལྷོག་བྱུར་པ་ཡོད་པར་ཁོ་རང་གི་ཡིག་ཆར། འདིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཡང་ཐོག་འདུག་གོ །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ལྷོག་བྱུར་པ་

འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་ཅིང་། ས་བརྒྱད་པའི་མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཚེ་གང་ཞག་དེའི་ངོར་ཏེ་རྒྱུད་ལ་སྣོང་རྟེ་སོགས་གཉིས་སྣང་ཙམ་གྱི་བློ་མཐའ་

དག་མངོན་གྱུར་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོབ་པ་མཉམ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་ལྟར་ན། མངོན་གྱུར་པ་མིན་ན་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྔར་གྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དེའི་

མཐུག་ཏུ་ཞིབ་ཏུ་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། རིགས་པ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན། དེས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་པའི་

རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་

མོངས་སོགས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཟིན་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་ལ་མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བས་དངོས་སུམ་ཟིན་པར་

གསུངས་པ་མིན་ནོ། །འདིར་

དབང་ཤེས་རྣམས་ཞེས་པ་སྤྱིར་སྤོང་པའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལམ་བསྒོམ་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པས་དེས་ཟིན་པ་མེད་པ་ཤེས་ཆེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་མིན་

ནོ། །འདི་ལ་སྐྱིང་རྡེ@026A ཞེས། །གཉིས་ཀ་བདག་མེད་རབས་པ་རྟོགས་པ་ནས་བཞག་པས་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་རབས་པ་དུས་མཉམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་དོ། །ཡིག་ཆ་སྐྱིང་

པར། སྐྱིང་རྡེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་

གསུམ་འཛིན་སྤྲངས་ཀྱི་དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་གཡོ་ཞིང་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་བློས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དྲངས་ནས་ཞེས་

སོགས་གསུངས་

པས།ཫ ཡིག་ཆར། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་དག་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ལུགས་སྣ་མ་འཐད་པ་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཞེས་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་

ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྨིང་རྗེ་དེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྨིང་རྗེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐང་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྨིང་རྗེ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་

དུ་

བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྨིང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་

ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་

ཚད་

@026B མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་པ་

ཡང་མི་འཐད་པར་

གསུངས་པས། སྔ་མ་ཇི་བཞིན་མིན་ནོ། །ཡིག་ཆར། ལྷ་བ་དེས་སྐྱིང་རྡེ་དང་ལས་སུ་ཟིན་ན་ལྷ་བ་དེ་སྐྱིང་རྡེ་དེའི་དངོས་རྫུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན། དེའི་སྟོན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་

དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པས་དེ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཏུ་ཐལ་ལུང་རིགས་ཡིག་ཆར་གསལ་ལ། བྱེད་པ་པོ་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་

ན་ཡོད་པར་ཐལ། གསུངས་པ་གནད་ཆེ་སྟེ། རྫུ་འམ་རྫུ་མཚན་སོགས་དང་། གང་ཟག་གིས་བསྟན་པ་དང་། སྨྲས་བརྗོད་པ་དང་། བློས་བདེན་མེད་དུ་བཟུང་བ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་

གཞན་

ལ་དོན་སྣ་ལྔ་བྱ་བདེན་མེད་དང་འདྲེས་པར་ཤར་བའི་སྣང་ཚའི་སྣ་ལྔ་བྱ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྣ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་འདྲ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྣ་བདེན་མེད་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་

འཇོག །ཅེས་

པའོ། །ཕྱོགས་སྡུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་མ་མཉེན་པས་ནོང་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་བཞག་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲ་དེ་མི་རྟག་པའི་

@027A ཞེས། །ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་འཆར་ཚུལ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་ཤེས་རྣམས་ལ་ཡུལ་དེ་དህྱད་ནས་འཆར་དགོས་པས། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་

དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་འཆར་ཚེ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཆར་དགོས་ལ། དབང་ཤེས་དེ་ལྟར་མིན་པས་དེ་འཆར་ཚེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཆར་མི་དགོས་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གྲངས་ཅན་རྒྱུད་

ཀྱི་དབང་

ཤེས་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་སྟང་ཡང་གྲངས་ཅན་པ་ལ་མི་སྟང་དོ། །དེ་དག་ལྟར་ན་གྲངས་ཅན་པས་མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཡིན་པར་རྟོགས་

དགོས་པས་

སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ལས་འོས་མེད་པས་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་མི་ཟད་པ་འོང་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་འབྲས་ཀྱིས་མི་གཞོད་དེ། དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་

ཕྱི་དོན་གྱི་གཟུགས་གཞལ་བྱ་ཟེར་ན་ཡང་། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་དོན་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཞེག་རྟོགས་དགོས་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་

གྱུར་པའི་གཟུགས་རང་ལྟོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསོད་ཀྱགས་པའི་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་མ་དམིགས་པར་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་

དུ་

@027B བྱས་ཏེ་ཞེས་སྨོང་རྗེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱར་ནས། ས་བདུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་པར་དུ་སྨོང་རྗེ་གསུམ་གཅད། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ནས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྨོང་རྗེ་གཅིག་པུ་ཡོད་དོ། །

གསུངས་པས། ཡིག་ཆར། འདི་གཉིས་འགལ་བའི་ལུང་རིགས་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་དེ་ཡང་བཀག་གོ །དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་

ཅན་

ཆོས་ཅན། སྐྱིང་རྡེ་གསུམ་གའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེ་ན། སྟོན་ཅན་ནོ། །གསུངས་ཀྱང་། ཡིག་ཆར། སྐྱིང་རྡེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས།

བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཟེར་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། སེམས་ཅན་ཙམ་

ལ་དམིགས་པའི་སྐྱིང་རྡེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སེམས་ཅན་དང་ལྡོག་ཆས་ཕྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་སེམས་

ཅན་ལྷག་ལུས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། སྐྱིང་རྡེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་

@028A ཞེས། །སྣོང་རྩེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ན། ཟིན་བྱེས་ལྟར་སྐྱོན་ཅན་ཅམ། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོང་རྩེ་དེ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྣོང་རྩེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སྣོང་རྩེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཅི་སྐྱོན། ཡང་དེ་སྣོང་རྩེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱས་ནས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པའི་ཆོ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སོགས་སྨོ་བྱ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ།། ༥ །།རྣམ་བཤད་ལྟར་འདིར་ཡང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་གསུམ་དང་། བཞི་བརྒྱ་

བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་བཞིན་གསུངས་པས་སྣོང་རྩེ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་རིམ་ཡང་བསྟན་པར་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །སྟག་ཚང་པས། ཐལ་རང་གི་སྐོམ་ཙམ་ཡང་མི་མཐུན་པར་འདོད་

ཅེས་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྐྲོམ་པ་སྟོང་ཉིད་སྐྲོམ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ལ། ཐལ་རང་གི་གཞུང་དེ་དག་གི་དེ་ཉིད་ཆོལ་ཀུལ་སོགས་མཐུན་པར་གོ་ན་ཁེགས་ཞེས་པའོ། །རྣམ་

@028B བཤད་སྐྱིང་པོ་རྒྱན་ལས། སྟམ་ཁ་ཅིག་གིས། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཆོས་སྐུ་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་ན་འདི་

ལྟར་རིགས་མོད་ཀྱང་། ཞེས་པའང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྣོད་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྐུ་ནི་རྟོག་ལུས་ལ་བྱེད་པས། དེ་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཡོད་པའི་སྐྱབས་བྱེད་ཙམ་མོ། །དེ་བརྟན་པ་མི་ཤེཏ་པ་གསུངས་པས། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་ལུས་མེད་ལ། དེའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད་གཞི་མང་དོ། །

འདིར་ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པ་རྒྱུད་བླ་དར་ཏྲི་ཀ་ལས། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཞེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཡང་། ས་དང་པོ་ནི་བསྐལ་བ་དུ་མའི་ཡུན་གྱིས་རྫོགས་

དགོས་པས་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གསུངས་ནས་གསུང་འདི་ལ་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་འདི་གཞིར་བྱས། ཞེས་དང་། འོག་ཏུ་ཡང་དཔྱད་གཞི་ཆེ་བ་ཁོ་ནར་སྣང་།

ཞེས་གསུངས་པས་རང་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ། གོང་དུ་ས་དང་པོར་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་རྒྱས་ལ། གཉིས་པར་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྱོད་རྒྱས་པ་སོགས་ཞེས་རྣམ་བཞད་ལས། སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ལྟོན་

@029A ཞེས། །སྐྱེས་ཆེ་འབྲིང་དྲུག་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་སྤྱོད་བས་ས་འདིའི་སྤངས་བྱ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བྱང་ས་སོགས་ལ་

བཏེན་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་རིགས་པ་དེས་ས་དང་པོའི་སྐོམ་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཡང་། རང་ལུགས་འདིར་ཡུན་རིང་ཐུང་ཇི་འདྲ་ཡང་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྟེས་སུ་སྐྱར་ཡང་སྤང་བྱའི་དངོས་གཞིན་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་

སྐྱེས་པ་ནས་རྟེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཟེར་ཞེས་བཤད་ན་ཚོག་གམ་དཔྱད། རྟེ་བཙུན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དར་ཀྱི་སོགས་ལྟར་ས་དང་པོའི་སྐོམ་ལམ་འདོད་ཀྱང་། དར་ཀྱི་གི་རིགས་པས་དེ་ལ་གནོད་དེ། ས་གཞིས་པ་

ཐོབ་ཁའི་བར་དུ་སྐོམ་ལམ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེ་བཙུན་པའི་དབུ་མ་ལས། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ས་དང་པོས་ས་དང་པོའི་ངོ་

སྐལ་གྱི་སྤྱང་བྱ་སྤྱངས་པ་དང་། དེས་གཞིས་པར་འཕོས་པ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། ས་བཅུ་པ་ས་བཅུ་པའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤྱང་བྱ་སྤྱངས་པ་དང་། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།

རྩེ་བྱང་པས། ས་སོ་སོའི་ཡོངས་སྤྱོང་གི་ཆོས་སོ་སོར་ཇི་སྲིད་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ས་གཞན་དུ་འཕོས་པར་ཟཱད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ཡང་ས་གང་

@029B གིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཇི་སྲིད་མ་རྫོགས་པར་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ས་དེ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ནི་ས་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

ལུང་རིགས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གཉིས་པ་ཡན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པས་དེ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པར་འདོད་དོ། །རང་ལུགས་ལ་ས་ལ་འཇུག་པ་ལས། རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བཅུ་གཅིག །རྣོངས་གཉིས་

གནས་ངན་ལེན་གཅིག་པ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ་ཐ་དད་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར། ས་རང་རང་ལ་སྣོད་པའི་དྲི་མ་དེ་དང་བྲལ་བ་ནས་དེར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ས་སྟ་མ་ན་ཡོད་པའི་སྣང་བ་

རྣམས་ས་ཕྱི་མ་རྣམས་མ་སྐྱེས་ན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་པས་ས་ཕྱི་མ་སྐྱེས་སྡོད་ཅས་ཀྱིས་ས་ཕྱི་མའི་སྣབས་འདིར་སྐྱེས་པའི་གོ་མ་རྟེད་པ་ལས་ཕྱི་མའི་སྤང་བྱར་བཞག་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། སྐོམ་

སྤང་དང་པོ་དེ་ས་དང་པོའི་སྤང་བྱར་འཇོག་ན་ས་དེ་སྐྱེས་སྡོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་གོམ་རྟེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཉིས་པའི་སྤང་བྱ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་བར་དུ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ས་གཉིས་པ་ཐོབ་ཁའི་ཚེ་དངོས་གཉེན་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་དགོས་ན་ཀུན་རྫོངས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་སྒོམ་ལམ་ནས་སྐྱེས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་སྡོང་ཉིད་

@030A ཞེས། །མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་མི་འདྲ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་དང་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སར་སྤངས་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་དགོས་པས་སོ། །རྒྱུན་སྤྱང་གི་ལུང་དང་ཁྱོད་རང་འགལ་

ཀ། དེས་ས་དེའི་སྣང་བྱ་སྣང་བའི་ཡོངས་སྤྱོང་གི་ཆོས་སོགས་རྫོགས་ནས་གོང་མར་འཕོ་བར་གསུངས་ལ། སྒོམ་སྣང་དང་པོ་སྣང་བའི་ཡོངས་སྤྱོང་དེ་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀ། རྣམ་�couldn't

སྐྱེ་པོ་རྒྱན་ལས། ས་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོང་ཡིན་ཀ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ལྟ་བའི་སྣང་བྱ་བཟུ་དང་བདུན་པའི་སྣང་བྱ་ཉི་ཤུ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དེའི་ཡོངས་སྤྱོང་དེའི་ཐོག་མ་ནས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ས་དེའི་སྣང་བྱ་དང་བྲལ་བའི་གཉེན་པོ་

ཡོངས་སྤྱོང་གི་ཆོས་རྫོགས་ནས་ས་གོང་མའི་སྣང་བྱའི་དངོས་གཉེན་སྐྱེས་པ་ནས་དེའི་ཡོངས་སྤྱོང་གི་ཆོས་ལ་སློབ་པ་ས་དང་པོ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་གིས་ས་བཟུ་ལ་སྦྱིབ་པའི་ཀུན་རྫོངས་མི་འཇོག་གམ་སྙམ་སྟེ།

རྩེ་བྱང་པའི་དབུ་མ་ལས། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་ལ་ས་བརྒྱད་པའི་བར་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མི་རིགས་

@030B པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་འབྲེལ་བ་ཤཱད་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དོན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྱངས་ཚུལ་སོགས་མཇོད་ལྟར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱངས་ཚུལ་ཞ་ཟླ་ཀ་ར་ལྟར་བྱས་

ནས་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཡང་བཞག་པ་སོགས་ནོར་བ་མང་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་བցུ་དང་སྒྲུར་ཚུལ་སོགས་ལེགས་པའི་ཆ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །ཡིག་ཆར། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་

འཇོན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པས། གཞི་གྲུབ་ན་ཟག་པ་རྒྱས་རྟུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་སོ། །ཡིག་ཆར། ཟག་མེད་དུ་ཐལ། དེ་དྲྭ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་

མོངས་སྤྲངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ། ཡིག་ཆ་རྣིང་པར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ལ་ཟག་པར་བྱས་ནས་ཟག་པའི་སྐོར་དུག་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བ་ཟག་བཅས་

དང་། ཞེས་པ་ལྟར་ཕ་རོལ་བའི་ཁས་ལེན་བཀག་པ་ཡིན་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་སོགས་ཟག་པའི་སྐོར་དུག་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །མ་རིག་པ་དང་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསླད་ཚུལ་ཞེས་པ་རྣམས་སྟོང་ཚུལ་

ལ་བསླད་པས་འབྲུལ་ཞེས་ཡིན་པས་འཇོག་པ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྟོང་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་རྟོགས་པའི་བློ་མ་འབྲུལ་བའི་@031A ཞེས། །ཚད་མར་འཇོག་གམ་དཔྱད་དེ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་ཡང་འབྲུལ་ཞེས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་སྐྱ་ལོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། དེ་དང་རྒྱུན་མཐའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དོན་སྤྱི་སྟང་ཡང་དེ་དོན་དུ་མི་སྟང་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ལ་ཞེས་པ་གཞན་ལ་དོན་དེ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྟང་བའི་ཚ་སྟང་ཟེར་རམ་

དཔྱད། །གང་ཟག་དང་གཟུགས་སོགས་བསྟད་ཚུལ་དེས་བསྒྲིད་པས་འཇོག་དགོས་པས། ཟག་བཅས་ཀྱི་གང་ཟག་རྒྱུན་མཐའི་སྐྱ་ལོགས་མན་ཐམས་ཅད་འཇོག་དེ། དེ་དག་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སས་

བསྒྲིད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟག་གཉིས་(tR'I)ཀ་ཆེན་ལས། ཞར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པས་ཀྱང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་མཆོད་

དཔེས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་ནས་ས་བཅུ་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་བར་དུ་ཇེ་བཟང་གིས་འགྲོ་བར་འདོད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མ་རིག་པ་དང་བག་ཆགས་གང་རུང་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་

དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་སྐྱེ་འཆི་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ཡང་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་བ་ཐུ་མོ་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཡིན་

@031B པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། རྒྱུན་མཐའ་བ་ཡང་དེར་ཐལ། ཟེར་ན། མི་འདྲ་སྟེ། གང་ཚོ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལྟར་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སྤྲུལ་ལུས་དེར་ཡང་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་

པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཞད་སྐྱིང་པོ་རྒྱུན་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དཀར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་

རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་གསུངས་པའང་། དེས་ཡིན་ལ་རྟོག་པར་འཇོག་པ་རྟོག་པ་གནས་གྱུར་མ་ཐོབ་པས་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ནི། ཟག་མེད་སྤོམ་པ་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་ཀྱང་།

ཟག་མེད་ཀྱི་ལུས་ནི་དག་སའི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་འཇོག་སྟེ། ཡིག་ཆར། འབྱུང་བཞི་རགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་སྐུ་འཆི་འཕོ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རང་ལུས་བདེན་མེད་དུ་རྟག་ཏུ་རྟོག་པས་ཞུང་པར་དུ་

བྱས་པ་དང་། ཞེས་འཆི་འཕོ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་དྲངས་པའི་མདོས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །བློ་བྱོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་གསུངས་པའི་རྒྱུ་བརྒྱད་བྱང་སེམས་

སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་འོངས་སྤྱལ་འཁོར་དུ་སྐྱེས་ནས་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་འཇོག་གི་སྐྱེ་བ་རང་ལྷོག་མི་འཇོག་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལས། སྔར་བསྟན་པ་བརྒྱད་

@032A ཞེས། །ལྷུ་བུར་མངོན། གསུངས་པའང་ཟག་མེད་ལས་ནི། རྒྱུ་བརྒྱད་ལྷར་ཉོན་མོངས་དང་མ་འདྲེས་པ་སྤྲིད་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་འཇོག་གསུངས་པ་ལས་དེ་བརྒྱད་ཟག་མེད་ལས་སྤྱ་འཇོག

གསུངས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ཁ་རྒྱའི་དོགས་སྤོང་གི་དོགས་པ་སེལ་ལོ། །ཀུན་འབྱུང་ཕྱ་མོ་ལ་སངས་རྒྱ་རྩང་ཡོད་པ་སྤྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་ལུས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཟག་མེད་དུ་འདོད་

ཚུལ་དང་མི་མཐུན་གསུངས་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་འདུ་ཡང་། མཚན་གཞི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་དུ་མི་འདོད་པས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་འགྲུལ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་

དོན་ཉན་ངང་བྱང་འཕགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་བཞེས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཁྱབ་མཉམ་ཞིང་། བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དོ་བོ་དུ་མས་མ་བསླད་ཀྱང་འགྲུལ་པ་སྣང་ས་སྣང་ཀྱི་

ཁྱད་ཡོད་ཅེས་པའོ། །ཡིག་ཆ་རྣིང་བར། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཆུབ་པའི་ཐྭོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟམ། ཞེས་རྟེས་ཐོབ་པའི་དེ་ཟག

བཅས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ། དེ་དོན་དམ་པའི་ས་ཡིན་པས་ཟག་མེད་ཡིན་ལ། དེ་མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་སྦྱོབ་པའི་རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་མིན་

@032B ཟེར་རོ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡི། །སོགས་ལ་བསྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་སོ་སྐྱེ་ལ་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ། ཡིག་ཆར་མདོ་ལྟས་བཀག་ཅིང་། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཞེས་པའི་ཚོག་ཟུར་གྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་དམ་ལ་བྱེད་པ། རབ་རུལ་རྣམ་གཞོན་གྱིས་ཞུས་པས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་བྱས་ནས་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། འདིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གཉིས་ལ་སྟོང་

དགོས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གསུངས་པ། མདོ་དེ་ལས། བྱང་ཆུབ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ། །སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་དོན་དམ་པ་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཅེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས། ཡང་བྱང་ཆུབ་ནི།

མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །གང་གིས་འདི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་ཡི། ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་འདིས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་བྱང་ཆུབ་

ཅེས་སྟོན་ཚུལ་

གཉེས་གསུངས་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་ཏེ་མ་དམིགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཟཱཊ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཟཱཊ་ལས། འདིར་ནི་ས་བོན་གཉེན་པོས་བཅོམ་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་

ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་། ངན་འགྲོའི་ཕུང་ཁམས་སོགས་མཐོང་སྤང་དུ་ཟཱཊ་དོ། །གསུངས་པ། ལས་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ངན་འགྲོའི་ཡན་ལག་བསྡུ་གཉིས་

@033A ཞེས། །སྐྱེས་བུ་ཆུང་པའི་བསྟོམ་པ་དེ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་ངན་འགྲོའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ལ་སྟོམ་སྤང་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཀྱང་དཔྱད། །བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་

ཆུབ་ཀུ་སིམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་སིམས་བསྐྱེད་དེ། འགྲོལ་ཟཱཊ་མཁན་པོས་རབས་པ་བརྟའ་ལས་བྱང་བའི་སིམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་གསུངས་པ་ཐོས་བྱང་གི་དེ་མིན་ཏེ། འགྲེལ་ཟཱཊ་ལས།

འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་གཉིས་ཏེ། བརྟན་ལས་བྱུང་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་འོ། །དེ་ལ་བརྟན་ལས་བྱུང་བ་ནི། སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་སའི་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །དོན་དམ་པ་ནི་ས་དང་པོ་

བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཐཝད་ལས་ཀྱང་། རཏྣ་པ་མ་གསུངས་པས་རཏྣ་པ་སྟྲོང་བ་གང་ལ་བརྟེན་དཔྱད། །དེ་སྐབས་རྣམ་ཐཝད་ལས། ལུང་དེ་གཉིས་

ཀྱི་དོན་ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་ནི། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ལུང་གོང་དུ་དབས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ལུང་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ནི་ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་ནི། རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མ་ལས། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་

མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་

@033B སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆ་བཏེད་ཀྱིས་ཞེས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ས་དང་པོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་དང་། རྗེ་བྱང་བའི་དབུ་མ་ལས།

སྐབས་འདིར་དྲངས་པའི་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་དང་། རང་སོང་དུ་དྲངས་པའི་ས་བཅུ་བའི་མདོ་ཡི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་དཔེ་སོ་སོ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མདོ་སྡེ་ཕྱི་གཉིས་ཀ། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཤད་གསུམ་གྱི་བཤད་བྱའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་ན་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ཕྱི་མར་བྱས་ཀྱང་། ལུང་སྡེ་

ཕྱི་དེ་གཉིས་ལ་བྱས་པ་ཡིག་ཆར་ས་བཅུ་བ་སྡེ་མར་བྱས་ནས་སྡེར་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་མི་འབྱོར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུངས་པ། རྣམ་བཤད་ལས། སྡེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་

པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ནི་གསུངས་པས་སྟར་ཞེས་པ་ས་བཅུ་པ་འཇོག་དགོས་ཏེ། སྟར་ཞེས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྟར་ཟེར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་དོན་མི་འབྱོར་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་

ལུང་དེ་འཇུག་འགྲེལ་དུ་རྗེས་སུ་བྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེར་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ལུང་སྟེ་ལས། དཔེ་ཕྱི་མའི་མདོ་ཙམ་ཡིན་པའི་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་། ཡིག་ཆར། ཕྱི་མ་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ནམ་

@034A ཞེས། །མ་ཁའ་ལྷིང་གི་ཕུག་གུ་སོགས་ལ་འཆད་གསུངས་པའང་། དེ་ལ་མདོ་གཉིས་ཀའི་དཔེ་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་ཀར་རྒྱལ་པོའི་བུ་དཔེར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལུང་ཕྱི་མ་ཙམ་

ཡིན་ཟེར་ན། ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་ཐཊ་ལས། འགྲེལ་བཤད་ལས་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བརྡའ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྟེད་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་པ་དང་། སེམས་བསྟེད་ནས་རིང་

དུ་མ་ལོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་ལུང་གཉིས་ཀ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་དང་པོ་པ་དང་སོགས་ལུང་དང་པོའི་ཚོགས་ཡིན་གྱི་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྔའི་ནམ་མ་ལངས་པའོ། །གཉན་

ཡང་། དེའི་གཉིས་ལ། མ་ཁའ་ལྷིང་གི་ཕྱག་གྱ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བུ་གཉིས་དང་དོན་ལ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞག་པའང་མི་འཐད་དེ། དེའི་དེ་གཉིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་

དེའི་ཡིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དེའི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དེའི་ལ་གཡེགས་པའི་སྟོབས་དང་། རྒྱལ་པོའི་བྱིན་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཀྱུས་ན་གསལ་ལོ། །གཉན་ཡང་། རྣམ་ཐཱབ་

ལས། རྫ་བའི་ཚོགས་ཤང་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་མདོ་དེའི་དོན་བསྡུས་པར་སྣང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་སྟ་མའི་རྟགས་སྣུབ་ཏུ་བྱས་ནས། མདོ་དེའི་ཞེས་པའི་མདོ་ས་བཅུ་པ་ལ་བྱས་པའང་མ་འབྱེལ་ཏེ། རྫ་ཚོགས

@034B གིས་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་དོན་བསྡུས་པ་གང་ཞེག། །རྩ་ཚིག་གིས་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འགྲེལ་བཤད་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་རྒྱུགས་ཡིན་གྱི། སྔ་མའི་རྒྱས་སྦྱོང་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར།། ཞེས་པའི་སྒྲབ་བྱེད་དེ་དག་ཁྱངས་འདོན་པའི་ཚིག་སྡུད་ཡིན་ནོ། །རྗེ་བྱང་པས། ལྷག་བསམ་དག་པའི་སྐྱེ་རྒེའི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཞེས་དང་། བསོད་ཀྱགས་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། སྐྱེ་རྒེ་ཆེན་པོ་

ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་རིགས་སྤྲོན་མེ་ལས། མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དབ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུངས་ལ། ཡིག་ཆར། སེམས་

བསྒྱིད་པའི་གཞོག་སྟོབས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སྐྱེ་རྒེའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་དེས་བསྐལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཉན་རང་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྔ་མ་གཉིས་ལྟར་གསུངས་

པ་མདོ་སྡེ་མཁ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྣོང་རྟེའི་དབང་གིས་ཞེས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། མིན་ན་ས་དང་པོ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་གཞི་མཐོན་ཐུབ་པར་ཐལ་ལོ། །སྣོང་

རྟེས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྡུག་བསྔལ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། རྟོ་རྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སོགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་སྨོན་སེམས་སུ་གསུངས་པ་འདི་ལྟར་གཅོ་བོ་ལ་དགོངས་

@035A ྱ།། །ཀྱི་འདི་ལྟར་འཇུག་སྟོམ་ཤོར་བའི་འཇུག་སེམས་ཡོད་དོ། །བསོད་ཀྱགས་པས་སྐབས་འདིར་སྨོན་སེམས་ཆོགས་ལམ་ཁོ་ནར་འཛོག་པ་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས། ཀུན་རྫོབ་

སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་འགལ་གསུངས་སོ།། ༄ །།ཡིག་ཆར། འདི་ས་བཅུ་པའི་དོན་བཀོད་ཙམ་མིན་གྱི་ལེགས་ལྟན་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གསུངས་པ་སྟོན་

མེད་ལེགས་བཤད་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐབས་འདིའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཚོག་ཟིན་ལྟར་འདིར་ས་བདུན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་པ། ས་དང་པོར་ཉན་རང་བློ་སྦྱོངས་ཀྱིས་ཟིལ་

བྱིས་གནོན་མི་

ནུས་ན། ས་གང་ལས་ནུས་སྣམ་པའི་དོགས་སེལ་དུ་གསུངས་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་དེའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པ་མེད་

པར་འདོད་པ་དགག་ཆེད་དུ་རྩ་བ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྱེལ་ལས། ལུང་འདི་ལས་ནི་ཞེས་པ་ནས། རིགས་པ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་པས་རྩ་བའི་དོན་ཁྲངས་

ན་ཡོད་པ་

གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཐཾད་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པས་བྱང་པའི་དོན་ཐཾད་པའོ། །ཞེས་དང་། འགལ་བར་རྟོགས་སོ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་

ལྡན་

@035B ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར། འདི་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ་གསུངས་པ་ཡང་བྱབ་དོན་གྱི་རྩོད་སྤོང་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཐཾད་ལས། འབྱེལ་ཐཾད་མཁན་པོའི་

འདོད་ཆུལ་བཀག་པའི་

དོན་རྟེ་བཙུན་པའི་དབུ་མ་ལས། འོ་ན་ཏྲི་ཀ་ཆེན་ལས། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟེང་ནས་ཁྱད་པར་བཞག་དགོས་པར་སྣང་ངོ། །ཞེས་སོགས་དགག་པ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ།

འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་བདུན་པར་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཅིན་ནུས་ཆུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཆུལ་ཁོ་ནའི་སྟེང་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས་ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་བཤད་

མཁན་པོ་ན་རེ། ས་བདུན་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། བདེན་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་

དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་ལ། ས་བྱང་པ་མན་ཆད་དུ་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པས། ས་བདུན་པ་པས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཅེན་ནུས་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། ཞེས་དང་། རྟེ་བྱང་པས་

ཀུང་། འདི་འགོ་བ

པ་ལ་ཏྲི་ཀཱ་ཆེན་ལས། འདི་ལ་ཞེས་པ་རྣམ། སྣང་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འཕྲིལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་དེ། ས་བདུན་པ་རྣམ་ཉན་རང་བཀྲ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་དེ་ཙོས་@036A ཀྱི། །ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པྲང་བྱེད་ཆུལ་གྱི་སྐོ་ནས་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕྲིལ་བཤད་མཁན་པོས་དེའི་ཉན་རང་ཟེལ་གནོན་གྱི་ལྷོ་ཀུན་རྫོད་རྣམ་ཅན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ལ། རྣམ་

བཤད་ཀྱིས་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཞེས་བཀག་པར་གསུངས་པ་ལ། ཡིག་ཆར། འཕྲིལ་བཤད་མཁན་པོས་ཀྱང་། ལྷོ་སྐོབས་ཀྱི་ལྷོ་ལ་སྐྱོང་ཉིད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷོ་གཅིག་འདོད་དེ། ཞེས་པ་རྣམ།

མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕྲིལ་བཤད་མཁན་པོས་དེའི་ལྷོ་དེ་ལ་སྐྱོང་ཉིད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷོ་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁོ་

རང་གི་མེད་པའི་སྣུབ་བྱེད་དུ་དབང་གི་བློས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། ལུང་ཕྱི་མ་ལ་

དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཞེས་པས་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། ལུང་ཕྱི་མའི་མཇུག་ཏུ་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ས་བཅུའི་

གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བློ་ནི་རྟོགས་པའོ། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་བསོད་ནམས་འབའ་ཞིག་གིས་ལྷག་པ་མ་ཡིན་ཏྲི། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ངོ་

@036B ནས། འདིའི་དོན་ནི་འདིའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཚུངས་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

འབྲེལ་བཞད་མཁན་པོས་ལྷག་རྒྱའི་བློ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར་འབྲེལ་བཞད་ཀྱི་འདོད་པ་བཀོད་སྣབས་འབྲེལ་བཞད་ལས། རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་འདིར་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་ནས་རྟོལ་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་པའི་ཕྱིར་

དང་། འདོད་པ་འགོག་སྐབས་དེས་ན་འབྲེལ་བཞད་ཀྱི་བཞད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། བློ་ཡང་ལྷག་ཅེས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འབྲེལ་

མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འབྲེལ་བཞད་ཀྱི་ལུང་དེ་ལྷག་པའི་དོན་མཚན་མེད་རྟོལ་བཅས་ལ་འདོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་ལྷར་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་

ཡོད་པའི་སྐྱབ་

བྱེད་དུ་དྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིན་ན་འོག་ཏུ་ཡང་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ཡང་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་བློའི་ཡུལ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་པ་

@037A ཞེས། །ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞེས་པ་དང་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ལྷག་རྒྱའི་བློ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཙམ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པའི་གཞུང་སྡུར་དྲངས་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྒྲབས་ཀྱི་དེས་མི་གཅོད་དེ། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷག་རྒྱའི་བློ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་དགོས་པར་འདོད་བཞིན་དུ་

ལྷག་པའི་དོན་སྤྱིར་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་མཚན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་ཡང་ལྷག་ཅས་པའི་དངོས་བསྟན་གཅོ་བོའི་ལྷག་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་བློ་གཅིག་ལ་དུས་ཐུང་ངུར་

འཇུག་ལྡང་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཞེས་པ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་དགོས་པ་དེས་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ཏུ་མཚན་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ངེས་ཏེ།

ལ་སྡུར་དུ་སློབ་པར་འཇུག་པའི་ཆུ་མཚན་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་སོང་ཡང་། སྡུར་དུ་ལྡང་ཐུབ་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། སྣ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱོད་ཀྱི་ཨཱདཱ་ཚུལ་དེ་ལྟག་པའི་དོན་

གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྡུར་དུ་འཇུག་པའི་ཆུ་མཚན་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་སོང་ཡང་སྡུར་དུ་ལྡང་ཐུབ་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ལ། སྡུར་དུ་འཇུག་ལྡང་ཐུབ་པ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་

@037B གཉིས་ལྟག་པས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཡིག་ཆར། འདི་དག་ཕྱོགས་ལའང་མ་སོང་ལ་དོན་ལ་བཅར་བའི་འགྲེལ་ཨཱདཱ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་དལྡུད་ན། ཞེས་པ་ཚབ་རྟེས་

འབྲང་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་གསུམ་ལྟག་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་འགྲེལ་ཨཱདཱ་ཀྱི་དེ་དོན་ལ་བཅར་གསུངས་སོ། །ཡིག་ཆར་གཞན་ཡང་། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བློ་དེ་འགོག་པའི་སློབས་འཇུག་ལ་

མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཙམ་ལས་བཤད་ཟུང་ཁྲོད་ལ་མི་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར། གསུངས་པའང་འགྲེལ་བཤད་ལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འགོག་པར་འཇུག་ཅེས་པའི་

དོན་ཆོས་ཉིད་ཙམ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཟུང་མཚན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདིར་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

རོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དགོས་ཞེས་བཀར་འདོད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དགོས་པར་

སྣང་རོ། །ཞེས་

གསུངས་རིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པར་སྟེང་ནས་ཁྱད་པར་བཞག་ཅེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། ཡང་ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་ལ་མ་སྟྲུར་ཡང་ཉན་རང་བྱང་

ཕྱོགས་

@038A ཞེས་ |སོགས་བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣོམས་པར་འཇུག་ལྟང་སྤྲོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་མི་གཡེན་པར་འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། གསུངས་པའང་རྫོ་བཙུན་པ་ཡབ་སྲས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་དངོས་བསྟན་མ་སྤྱར་བར་སྤྱིར་བཀག་པའི་ཕྱིར། སྔར་དྲངས་པས་ཤེས་སོ། |ཡིག་ཆར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྣོམས་པར་འཇུག་ལྟང་གཉིས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྫེ་བཙུན་པ་དང་བསོད་གྲགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐད་ཅིག་དུས་མཐའ་ལ་འདོད་ཅིང་དེ་ལ་བྱ་བ་ཐུབ་པའི་སེམས་

ཅན་མེད་ཅིར་བ་རྫེ་བཙུན་པ་དང་། དེ་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་ཐུང་མཐར་བྱས་ནས་དུས་མཐར་བྱ་བ་ཐུབ་པའི་སེམས་ཅན་མེད་ཅིར་བ་དང་། སྐབས་འདིའི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་

བྱེད་ཅིང་། དེ་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་ཐུང་མཐར་འཇོག་གོ །ཅིར་བ་བསོད་བྱགས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་གང་བཤད་མཛོད་ལྟར་འདོད་དེ། རྫེ་བཙུན་པའི་དབྱ་མ་

ལས།་ དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྣོམས་པར་འཇུག་ལྟང་བྱེད་ནུས་པའི་སེམས་ཅན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་འདིའི་སྐད་ཅིག་མ་བྱ་རྩོལ་གྱི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བྱེད།

@038B ཅེས་དང་། སྐྱེས་བུ་དར་མ་གཅིག་གིས་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་འདས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་འཇོག་ཅིང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་

ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་ཅེས་པ་ནས། ཆོས་མངོན་པའི་རྣམ་བཞག་འདི་དབུ་མཐལ་འགྱུར་པས་ཁས་ལེན་གྱི། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་འཇོག་ཚུལ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྗེ་བྱང་པས། དུས་མཐའི་

སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣོམས་པར་འཇུག་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ནས་ལྷང་བར་ནུས་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེས་ན་ཤེས་པ་ཆ་མེད་མི་སྲིད་ཀྱང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག

ཚ་མེད་འདོད་དགོས་པ་འདྲའོ་ཡང་གསུངས་ལ། བསོད་ཀྱགས་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་བྱ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་མ་དེའི་རིང་མཐའ་དང་། དུས་མཐའི་

སྐད་ཅིག་མ་ལ་གོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆ་རྣིང་པ་ལས། དེ་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ། ཆ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་སྐབས་འདིའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་བྱས་སོ། །དེ་དག་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གསལ་ལ། མདོར་བསྡུས་ན་སྐབས་འདིའི་སྐད་ཅིག་ནི་མཛོད་ལྟར་བྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟེལ་

@039A ཞེས། །འབྱོར་བའི་རྒྱས་པས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་དུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་འཛོག་པས་ཕྱོགས་སྟའི་འདོད་པའི་དུས་མཐའ་ང་མིན་ལ། སྐད་ཅིག་ལ་རྒྱོས་སྒྲ་ཡོད་པས་དེའི་ཆ་གཅིག་ལ་

སློབ་མས་པར་འཛུག་ཅིང་། གཅིག་ལ་ལྟང་བ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ལ་འཛུག་ལྟང་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །སྤྱིར་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་སོགས་ལ་འཇོག་ཚུལ་མང་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུང་

ཙམ་གཅིག་ལ་ཉིང་དེ་འཇོན་བརྒྱ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པོ། །ཅེས་པའི་སྐད་ཅིག་སོགས་མཇད་ལྟར་ཐུན་མོང་བ་ཟླ་བའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར། སྐྱེས་བུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སེ་གོལ་གཉོགས་པ་ཙམ་བྱིས་ཡུན་ལ་

སྐད་ཅིག་དྲག་ཅུ་རྩ་ལྔར་འདའ་སྟེ། ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལམ་བསྒྲིགས་ལྟར་དེའི་ཡུན་ལ་སྙམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ་དང་། ཞར་ཕྱིན་འགྲེལ་བཤད་ཚིགས་གསལ་ལྟར་སྙམ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཀྱང་འདོད་

པར་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གསུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་གི་ཡུན་ལ་མིག་འཛུམ་བཟུ་ཡོད་པར་ཐལ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། མིག་ནི་འབྱེད་འཛུམ་བཟུ་ལ་

ནི། །སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་རབ་ཏུ་བརྟགས་

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་དེ་གསུམ་མཛོད་ལྔར་ཡིན་ཀྱང་། འཇོག་ཚུལ་གཞན་མེད་ཟེར་བ་དགག་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཁཤད་ཆུལ་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ།

@039B སེ་གོལ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་སུམ་བརྒྱ་རེ་བརྒྱད་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལས་དུས་ཐུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆ་གཅིག་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེ་གོལ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་

བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། དར་ཏྲི་ཀ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་མཐའ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཕྱི་མཐའ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་དང་དབུས་ཡོད་པར་བརྟག་ཅིང་

ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལ་ཐོག་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་ཆ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་ཆ་དང་། དེའི་བར་གྱི་ཆ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁོ་རང་ལ་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་བར་གསུམ་

ཕྱེ་རྒྱུ་མེད་ཅེས་ན། ཡིག་ཆར། ཇི་སྲིད་སྣང་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་སྣང་གི་བར་དུ་ཆ་གསུམ་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དུས་མཐའི་སྣང་ཅིག་མ་བསིལ་ན་སྣང་ཅིག་མའི་སྣང་བ་འགག་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་

དགོངས་པར་ཞེ་འགྲོ་དམྱད། །ཡང་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པ་པས་སྣང་ཅིག་ལ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་དུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བྱ་

རྫོགས་ཀྱི་སྣང་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྣང་ཅིག་བསྒལ་བར་བྱེད་ཀྱིས་བརླབ་པའི་བསྒལ་པ་དེ་བསྒལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྣང་ཅིག་གཅིག་ལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་དུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་ས་བདུན་

@040A ཞེས། །པ་པའི་ངོར་མེད་ཀྱང་། ས་བདུན་པ་པའི་ངོར་དེ་འདྲའི་ཆ་གཅིག་ཡོད་ཟེར་དགོས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ས་བྱེག་པ་བ་ལྟར་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་

པར་ཐལ། དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་འབུམ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་ལྟང་བྱེད་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། ས་དྲུག་པའི་ཡུན་ཚད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློམས་པར་འཇུག་ལྟང་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཉན་རང་ཡོད་

དམ་ཞེན། ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཐོབ་པའི་ས་དང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཉན་རང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོན་ཏན་ཀྱི་གྲངས་དང་འགལ་ལོ། ཟེར་ན། ས་དང་པོ་

པ་སོགས་ལ་སྦྱིད་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། ཞར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་པས་མི་འདྲ་ཟེར་རམ་དལྷད། །དོན་སྤྱི་བརྒྱད་པ་ལ་ལྷོས་ཆུལ་ནི་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་བར་དུ་སྟོང་ཉིད་སྐོམ་པའི་རྟོག་པ་

མེད་པར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱུན་རིང་པོར་གནས་མི་ཐུབ་པས་དང་། ས་བདུན་པར་དེ་མི་དགོས་པས་ཡིན་ཏེ། མཐའ་དཔྱོད་ལས། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་སྟོང་ཉིད་སྐོམ་པའི་ཚེ་དོན་སྤྱི་དགོས་པས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་

ཞིན་ཏུ་ཐུང་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་ཟིན་བྱེས་ལས། མཐར་གནས་སྣོམས་འཇུག་དགུ་དང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་

@040B འདོད་ལ་གསུངས་པ་མི་འདོད་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མན་ཀྱིས་འགོག་སྣོམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༄ །།རིགས་པ་གསུམ་འབྱེལ་བའི་དངོས་བསྟན་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ལ། དེས་

ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲོན་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཉན་རང་བློས་ཟིལ་ཀྱིས་གཅེན་མི་ནུས་པར་རྟོགས་ནས། ཉན་རང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཐ

ཚོམ་ཟ་བ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐ་ཚོམ་ཟ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་མན་ཀྱིས་གཅེན་མི་ནུས་པར་རྟོགས་པ་ལ། ཉན་རང་ལ་དེ་འདྲའི་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅེན་མི་ནུས་ཚུལ་ངེས་དགོས་

བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྒོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། ལུང་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། གསལ་བར་ངེས་ཏེ། ཞེས་སྒོར་དག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཡིག་ཆར། རྒྱལ་སྲས་མ་ཟད་ཉན་རང་

རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་བློ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་མི་གནོན་པར་བཞད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་

ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ས་བཅུ་པར་གནོན་ནུས་པར་བཞད་པར་རྟོགས་ན་གནོན་མི་ནུས་ཚུལ་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དང་པོ་དེ་ས་བཅུ་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པས་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ཡིན་ཟེས་ཆོག @041A ཞེས། །གམ་སྐམ་ལ། ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ས་དྲུག་མན་གྱིས་ཉན་རང་བློ་སྟོབས་ཀྱིས་མི་གནོན་པར་འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གནོན་པར་འདོད་དགོས་པས་དེ་དང་

ནང་འགལ་ལ། གནོན་ན་ས་བཅུ་པའི་དོན་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་དལྡུ། རིགས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རང་རྒྱུད་པ་མན་གྱིས་མ་ཁྱབ་ཟེར་བས། རང་འགྲེལ་ལས། ལུང་ལྟ་དང་། ཚོག་གསལ་ལས་ལྡུང་

བཞི་སྟེ་ལྷང་འགལ་དགུ་བརྩོད་པ་ཡང་གཅོ་ཆེར་རིགས་པ་གཉིས་པའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཡིན་པས། དེ་ལས་བསམ་གཏན་དཔེ་མཁྱུད་ཀ་ཏ་ལ་གདམས་པ་རིན་ཐྲེང་གི་ལུང་རྣམས་རང་རྒྱུད་པས་འབྱེལ་ཚུལ་དཀའ་བར་

སྣང་ངོ། །རྣམ་ཚཤད་ལས། ལུགས་འདི་དང་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་མི་ཤེད་སྣང་བས། ཞེས་རིགས་པ་གཉིས་པའི་དོན་ལ་དོགས་པ་དང་། ལན་གསུངས་པ་འཁོར་ལོ་དང་

པོ་ལས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་པ་ལུགས་འདིས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་འཇུག་པ་དང་། ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཤེད་གསུངས་ཀྱི། རང་རྒྱུད་པ་

སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྩད་པའི་ལན་མ་ཤེད་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །རྟེན་བརྟན་པ་ཞེས་པ། དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ལན་འགར་འཛིན་ཀྱང་ཡང་ཡང་ སྐྱེ་ཀུ་བྱུང་འགྲོ་

@041B བས་རྟེན་མི་བརྟན་ལ། ཡིད་ཤེས་ཐོབ་མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་བཞིན་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་རྟེན་བརྟན་པར་འཇོག་གསུངས་སོ། །ཟིན་བྱེས་དེ་ལས། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས།

བར་བ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གསུངས་པ་བཞི་བརྒྱ་བའི་བར་དུ་བདག་ནི་བརྒྱོག་པ་དང་སྨྲར་དགོས་པས། རབས་པའི་བདག་མེད་ལ་བྱེད་གསུངས་པ་ཤེར་མདོག་ཉིས་པར་བཞག་པ་དང་འགལ་དོགས་སོ། །སྨྲོད་

འཇུག་གི་ཡོགས་སྡུ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་པས་ལན་གྱི་ལུང་རྣམས་རང་ལུགས་སུ་འགྲེལ་ཚུལ་མེད་མོད། ཞར་ཕྱིན་མཆན་ལས་དོགས་པ་གནང་བ། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་ཞེས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་ན་གཞན་

རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དམ་ཞེས་དོགས་པ་ཙམ་གནང་བའོ། །བསོད་གྲགས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་

སྡུབ་པ་ཆོས་ཅན། དབྱ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དབྱ་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་གང་ཞེག་དབྱ་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། ཅེས་

གསུངས་ལ། དེ་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།

@042A ཞེས། །དེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཐེག་ཆེན་དབྱ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ནས་བཤད་པའི་དབྱ་བཅོམ་ཡིན་ན། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཐེག་དམན་དབྱ་བཅོམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་།

དེ་ནས་བཤད་པའི་མི་སློབ་ལམ་ཡིན་ན། མི་སློབ་ལམ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །དེས་ན་ཡིག་ཆར། མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱ་བཅོམ་

དེ་དག་བཅོམ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མདོ་དང་སྡུད་འཛུག་སོགས་དུ་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་དཔེ་མཐུད་ལས། བདག་ནི་དག་བཅོམ་པར་

གྱུར་ཏོ། ཞེས་བྱ་བར་ནི་བདག་ཉིད་ཤེས་སོ། །དེ་འཆི་བའི་ཚེ་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་། སོམ་ཉིར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེན་

པ་མཐོང་བས་བློ་ལ་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་བློ་ལ་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། བདེན་པ་མཐོང་དང་སྒོམ་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཞེས་བཤད་

པ།

ཞེས་རང་རྒྱུད་པའི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་། རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་རྟོགས་པའི་ལམ་གོམས་པ་ལས་སྤྲིད་རྩེ་མན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་མངོན་

པ་གཉིས་ལས་དགྲ་

@042B བཅོམ་པར་བཤད་པ་དེ་དག་བཅོམ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་སྟོན་པ་དང་མཆོག་ཟུང་ལྟ་བུ་དག་བཅོམ་མིན་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

དེ་དག་ལྷང་སྟེ་བཞི་ནས་

བཤད་པའི་དབྱ་བཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ས་དང་པོ་བའི་དཔེར་མི་རྟུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱ་བཅོམ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་

ཚོགས་ལམ་པ་ཞེག་དགོས་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས། བདག་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་མཐོགས་པ་བྱ་སྟད་བྱ་ཤེན་ཏུ་རིང་བས་བརྟེད་པ་ལྟར་ཤེན་ཏུ་རིང་པོར་ཕྱིན་ཡང་ཁམས་གསུམ་ལས་ཤེན་ཏུ་འདས་ནས་སྐྱ་བན་

ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེ་བར་འགྲོ་བར་མི་རྟུས་པ་ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར། བདག་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་མཐོགས་པ་ཞེས་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་སྟ་བར་བསྟན་བྱ་ནས་རིང་པོར་ཕྱིན་ཡང་ཞེས་མངོན་པའི་དབྱ་

བཅོམ་ལྟ་བུ་བསྟན་ཅིང་། ཞེས་བདེན་ཞེན་ཆེ་བར་གསུངས་ལ། དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་

ནས། དམྱལ་བར་སྐྱེས་

པར་ཉའོད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོབ་པས་ན་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། བྱགས་ཆུན་པའི་དབུ་མ་དང་ལྡང་རིགས་སྒོམ་མེ་གཉིས་ཀར། དེ་ནས་ཉའོད་པའི་རིས་འབྱུང་

@043A ཞེས། །གྱི་བསམ་པ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚགས་བྱལ་མ་ཉམས་པར་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་

ཡོད་ལ། མཐོང་ལམ་རྟོས་ཐོབ་སྐབས་སུ་དེ་འདྲའི་ལམ་གྱིས་གསར་དུ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྤྲ་མ་ནི། སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞེག་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ནས་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་དེ་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་མེད་དེ། ཚོགས་ལམ་སྐབས་སུ་ལམ་དེ་འདྲ་གོམས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེག་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་སུ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་ལ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟེད་ནས་དེ་

ལ་གཅིག་དྲིལ་

བྱེད་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་འཇིག་ལྟ་ལྷོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྷོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་ཏེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབས་ཟིར་རམ། འདོད་མི་རྒྱས་སྟེ། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཐར་པ་ཐར་

པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་སྐྱེས་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་སྐྱེས་པས་ཁྲབས་པ་དང་། དེ་ནས་

@043B བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་འདོད་སྐྱེས་ན། བདེན་འཛིན་སྤོང་འདོད་སྐྱེས་པས་ཁྲབས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་ཡང་། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཐར་བ་དོན་

གཉེར་གྱི་བློ་དང་འེས་འབྱང་གི་

བསམ་པ་སྐྱེས་ཏེ། ཚོགས་གསལ་ལས། སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འདུན་བ་སྐྱེད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཐར་པ་ཐར་པ་མིན་ཀྱང་། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤྱངས་པའི་

ཐར་པ་ཐར་བ་ཡིན་ཟེར་དགོས་པ་སོགས་ཞིབ་ཚ་མང་དོ། །དེ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་དུས་སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པས་ཆགས་བྱལ་ལས་ཉམས་པས་རྣལ་འབྱོར་

མངོན་སུམ་ཉམས་པར་མ་

ཟད་ངེས་འབྱུང་ཀྱང་ཉམས་ནས་ལམ་མ་ཞུགས་དུ་གྱུར་པའང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །རྣམ་བཤད་ལས། སེམས་ཙམ་པས་རྟུལ་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་དང་། དེ་ལས་རྩས་ཐ་དད་

པའི་འཇོན་པ་གཉིས་

བཀག་པ་ཡང་། ཞེས་པའི་དོན་རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མ་ལས། རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྙམས་པའི་རཏྣ་པ་དང་། དེ་འཇོན་པའི་ཚད་མ་རྩས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་འདི་སེམས་ཙམ་པ་

རང་གི་ལུགས་

གཞིར་བཞག་ནས་སྣ་བའི་ཚེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་མི་སྣ་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་པས་གཞལ་བའི་ཚེ་སེམས་ཙམ་པས་དེ་དོན་དམ་པར་ཁས་བླངས་པར་སོང་ཞེས་ཕུལ་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རྟུལ་ཆ་

@044A ཞེས། །མེད་བསགས་པའི་བརྒྱང་པ་ཕྱི་དྲོན་བཀག་པ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱང་བ་དང་རྫས་ཐ་དད་པའི་འཛིན་པ་བཀག་པ་ཟེར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྗེན། ।

ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། གཟུགས་ལ་ཤེན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ། །གཟུགས་བརྙོག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད། །ཞེས་དྲང་དོན་དུ་བཀླ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆ་

མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་རང་འཛིན་ཚད་མ་དང་རྫས་གཞན་བཀག་པ་མི་འཐད་ཅེས་རྒྱུ་ཙམ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་རྟུལ་ཕྲ་རབ་དང་རྟུལ་ཕྲན་ཁྱད་མེད་བྱས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།

ནུ་ལ་ཕྱན་ཆ་མེད་འདོད་

པའི་རང་སྲོ་སྐུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཕྱ་རབ་རྟུལ་དང་ནི། །རྟུལ་ཕྱན་དང་ནི་ནས། གོང་བདུན་བསྟྱུར། །ཞེས་དང་། མདོ་རྩ་བར་སྟ་མ་དྲུག་ལ་ཕྱི་མཚོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིག

ཆར་སེམས་ཙམ་པས་བཞག་པ་ལྟར་གཉིས་སྣང་རྟོགས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཡིག་ཆ་རྣིང་པར། ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་

ཡུལ་སུན་ཕྱིན་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ཚོགས་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་བསྟན་ཞེས་དང་།

@044B རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མ་ལས། དེའི་དོན་ནི། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་བདེན་གྱུབ་ཀྱ་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་པར་

ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།

ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྲུན་མ་ཕྱུང་བར་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སྲུན་མ་ཕྱུང་བར་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག

ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གསུངས། དེ་ཡིག་ཆར། རྩ་ཤེས། ཆོག་གསལ། ལམ་རིམ། རྣམ་ཐཱར། སྟོང་ཐུན་

རྣམས་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པས་བཀག་པ་ནི། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བས་བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཚེ་ཕུང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་དོར་བའི་ཕྱིར་མ་ཁྱབ་ན། དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་བདེན་

གྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྲུན་ཕྱུང་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དམ་བཅའ་དེ་དོར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་དངོས་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྲུན་མ་བྱུང་བར་དབུ་མར་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་

བདེན་པར་དམ་

བཅའ་བའི་ཡིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྐྱེན་ཕྱུང་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་སྐྱེན་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཐད་དོ་སྟམ་པའི་བློ་སྐྱེན་ཕྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་

@045A ཞེས། །ཡང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲ་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་འཇིན་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་བཅད་པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་སྐྱེན་མ་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་

མེད་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཁྱབ་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དུ་མར་འགལ་ལོ། །དེས་ན་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཚོགཿཟླར་ལྟར་དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་བདེན་གྲུབ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་ནས་ཕུང་པོ་བདེན་གྲུབ་

ཀྱི་དམ་བཅའ་དོར་བས་ཞེན་ཡུལ་སྐྱེན་ཕྱུང་བ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་བློ་དེས་ཕུང་པོ་བདེན་སྟོང་སྟོངས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་

གཅོད་ཅས་པ་ཐ་སྙད་

རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་བཅད་པ་མིན་པས་ཁྱད་ཕྱེ་བ་ཡིག་ཆ་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་སོ། །ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། སྟོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒྲིད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་

པའི་ལྟ་བ་བསྒྲིད་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་ཁྱབ་མཐའ་བཟུང་བར་དགོངས་ནས་རྩེ་བཙུན་པའི་དབུ་མ་ལས། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འཛེག་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་ནམ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འཛེག་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་ལ། རྩེ་དྲུང་པས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་

@045B སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཚད་མས་མ་དེས་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་

གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པ་གང་ཞེག །

ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་མ་ངེས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་ལེགས་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཞེན་

ཡུལ་མེད་པ་ཕུང་པོ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་འཇོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབ་ཚེ་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མངོན་

རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་

གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་གྱིས་གཅིག་དུ་བཟལ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབ་པ་སེང་བཟང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དང་། མིན་ན་དེའི་

གཅིག་བུལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། རྩ་ཤེས་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེར་མ་ཟད་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་བུལ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་བུལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་བུལ་ཀུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། @046A ཞེས། །དེ་འདྲ་ལ་དགོངས་ནས་ཡིག་ཆར། འདི་དག་གིས་རིམ་བྱིས་རྟོགས་པར་བཞད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཚུལ་གཅོོད་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

ཡིག་ཆར་ཁྱབ་ཟེར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་ན་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་བཀག་པ་ཡིན་པ་སྐྱབ་བྱེད་དང་། ཡོོག་སྟེའི་དོགས་གཞིས་ཤེས་

པའི་ཕྱིར། མདོ་དང་ལམ་རིམ་སོགས་ལས། ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་པ། ཉོན་མོངས་སྤྲོས་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་

མཐར་ཐུག་གི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་དང་། དགག་བྱ་དེ་ངོས་ཟིན་སླ་བ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས། ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་དངོས་སུ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཀོད་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་སུ་

རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་དགོས་གསུངས་ཀྱི། དེའི་ཞར་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་འགྲོ་བས་ཁྱབ་མཐའ་བཟུང་བ་མིན་ཞེས་སྟར་ཀྱི་དོན་བསྡུས་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་

སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་སྤྱན་ཕྱུང་བ་ལའང་སྤྲུར་དུ་རུང་དོ། །རྣམ་བཤད་ལས། ཟླ་བའི་ཞབས་ལས་བོད་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་བཟུང་བ་འགའ་ཞིག་སྣང་གསུངས་པའི་

དགོངས་པ་སྟོང་

@046B ཐུན་དུ་རྒྱས་པ་ཡིག་ཆར་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་བྱ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་རང་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་གསུམ་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ མི་རྟོགས་པ་མི་རིགས་ཏེ།

མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ངེས་པའི་ཕྱིར། བཀག་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་གདགས་གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གནས་མ་བུའི་སྡེ་པས་བྱམ་པ་བཀགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་

ཀྱང་བྱམ་པའི་གདགས་གཞིའི་རྟེན་རྫས་ཡོད་དུ་སྟོང་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟག་པ་མང་པོ་བྱས་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་མ་

བྱས་བྱམ་པ་བཀགས་ཡོད་དུ་མ་ངེས་ཏེ། བྱམ་པ་མིང་གིས་བཀགས་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ལ། རིགས་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བདེན་

འཇིག་ལ་ཉེན་སྨིག་སྐྱབ་ཅིང་ཤ ཐོས་དབྱ་བཅོམ་ཀྱི་ཉེན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ས་བདུན་པར་ཉེན་མོངས་མ་སྤངས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློས་ཉན་ཐོས་དབྱ་

བཅོམ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ནང་

འགལ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ས་བདུན་པ་པས་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་ལྡོས་ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་པར་ཐལ། སྔ་མས་ལྷོ་སྨོའས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ལ་ཕྱི་མས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ནར་སོན་པན་

@047A ཞེས། །དབྱ་སྟེ་འཇོམས་པའི་ལྷོ་ནུས་ཆེ་བ་ཞིན། འདི་ལ་ཡང་སྤང་བྱ་འཇོམས་པའི་ནུས་པས་གནོན་དགོས་དགོངས་སོ། །ཡང་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྤྲོར་ཐོབ་པར་ཐལ།

མཐོང་སྤངས་གཟུང་རྟོག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། མཐོང་སྤོམ་རྩེ་སྤྲོར་གཉིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་སྤོ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱམ་དུ་དགོངས་སོ། །ཕྱིང་པོ་བདེན་འཛིན་

ཡོད་ན་རིམ་གྱིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཚོས་ཞེས་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་ཀྱང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་སོ། །ས་བཅུ་པའི་མདོ་དོན། ས་

དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་པའི་ནུས་པ་ཕྱལ་བྱང་མ་ཐོབ་པས། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་བློས་གནོན་མི་ནུས་ལ། ས་བདུན་པར་ཐོབ་པས་ནུས་སོ། །

གསུངས། བདེན་འཛིན་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་དེ་མ་སྤངས་པར་འདོད་དོ། །རིན་ཐྲེང་གི་དོན་ཕྱིར་ཡོ་བདེན་

འཛིན་ཞེས་ཆེ་ན་ངར་འཛིན་ཞེས་ཆེ་བ་འབྱུང་ལ། ནས། ལས་ལས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ཞེས་ཆེ་བས་ཡིན་ཟེར། དེ་དགག་པར། ས་དང་པོ་པས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་བློ་སྟོབས་ཀྱིས་

@047B གནོན་ནུས་པར་ཐལ། དེས་མཐོང་སྤང་བདེན་འཛིན་སྟོང་ནུས། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་

པས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་

ཉོན་མོངས་སྤངས་ནུས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་སྟོང་ལམ་ཆོས་མཆོག་དུས་སུ་མཐོང་སྤང་སྤངས་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པར་

བྱུབ་མཐའ་བཞིའི་

གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་ནས་ཀྱང་མ་ඇཐད་ལ། དེ་ལྟར་ཡཐད་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་རུ་ལྷུང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གཟུང་རྟོགས་སོགས་ཡཐད་པ་ལྟར་སྣང་བས་འདིར་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་

བཀག་ལ། ཡིག་ཆར། ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ནས། བཞད་གད་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་རྣམ་བའི་ཞབས་ལ་བཞད་གད་བྱས་པ་མི་འཐད་ཀྱང་དེས་ནང་འགལ་སྟོན་བཞེད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱ་ཀྱ་ཀི་ལུང་སྟེ་ལས། འཛིན་པ་

བདེན་སྟུའི་རང་རྒྱལ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མང་དོན་དམ་དུ་སྟུ་བའི་རྣམ་རིག་པའི་གྱུབ་པའི་མཐའ་མཚུངས་པར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་མཚར། ཞེས་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་གཟུང་རྟོག་སྤྲངས་ཤིང་འཛིན་པ་བདེན་

བྱུབ་ཀུ་སྟུ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་འཛིན་རྟོག་སྤངས་པར་ཐལ། གཟུང་རྟོགས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུང་བ་མེད་ན་དེར་འཛིན་མེད་པས་སོ་ཞེན་མ་དེས་ཏེ། གཟུང་

བ་མེད་པ་ལ་དེར་

@048A ཞེས། །འཛིན་མེད་པས་ཁྱབ་ཀྱི་སྐུ། གཟུང་མེད་རྟོགས་པ་ལ་འཛིན་མེད་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པོ། །གསུངས་པས། དེ་ལ་རང་རྒྱལ་དབྱ་བཅོམ་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོང་ཐོབ་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་གཟུང་

རྟོག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ནང་འགལ་སྟོན་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པ་ཁས་མ་བླངས་པས་རྩོད་པ་གཞི་མེད་ཡིན་ལ། ཁྱོད་རང་གི་རིན་ཐྲེང་གི་ལུང་དོན་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཞས་

ཆེ་ན་ངར་འཛིན་ཞས་ཆེར་འབྱུང་བ་སོགས་གསུངས་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཚོས་ཞི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཤེས་ཆེ་བར་ཐལ། ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཞས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་མཚན་

མོའི་མགོན་པོ་ར་རི་དང་བྲལ་བར་བྱས་སོ། །སྟོང་ཐུན་ལས། ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་ངར་འཛིན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ། དར་འཛིན་གྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་

ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་མ་སྣོས་

ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། རྟེ་བཙུན་པའི་དབུ་མ་ལས། དེང་སང་གི་དབུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་ཞལ་འཚམ་པར་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱི་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་བར་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་

བཤད་པ་ལ། སྒོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ་གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཞེས་

@048B སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། ཏྲི་ཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།

སྒྲོད་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ཉམས་ལེན་སོགས་མ་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི་ཉན་

ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྣོད་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་

སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་མ་ཚང་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཐམས་ཅད་སྐྲོལ་བྱི་སྐྱེས་རབ་སོགས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཚང་པའི་སྐོར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་མང་དུ་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་དང་། (tR'I)ཀ་ཆེན་དུ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་ངོར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་བྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ཉན་

ཐོས་སྟེ་བའི་ངོར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ནི་སྒོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་རབས་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་བར། ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་ཚད་པ་ལ།

སྒོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེའི་ལན་འཆད་པ་

ལ་བཤའ་མ་

@049A ཀ།། །ཐག་པའི་རང་འབྲེལ་དེ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡིག་ཆར། འབྲེལ་བའི་དོན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་དམན་མདོར་སྡོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཤེར་སྒྲོན་གྱི་

ལྷང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་གཞུང་ཆོག་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་མིན་ཞེས་དེས་ན་སྡོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ཕྱིན་ལེགས་པྲན་

སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་

ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོར་འབྲུབ་པོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། གཞན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །ཞེས་སོགས་དམན་མདོར་སྡོང་ཉིད་བསྟན་པར་ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་ངོར་སྣང་པས་རང་

འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་

མ་ཡིན་པར་འབྲུབ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། ལུང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་མིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་མཚུགས་ཏུ། འོ་ན་རང་འབྲེལ་ལས། ཇི་སྐད་

དུ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།

རྗེ་སྲིད་ཕུང་པོ་འཛོམ་ཡོད་པ། །ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་ངོར་དྲངས་ཏེ་ལྷར་རིགས་ཞེན། ཞེས་ཡང་སྨྲའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རང་རྒྱུད་པའི་ངོར་འདྲེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་ཕྱེ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་སྐྱབ་ཡུལ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་མེད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། ལུང་འདི་ལས་ནི་ས་བཅུ་བའི་ལུང་གིས་སྐྱབ་ཅིང་། ཁྱབས་ཡང་རིན་ཕྲེང་དང་། རྟ་ཤེ་དྲངས་ལ། རྩོད་སྤྱོང་གི་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། རིན་ཕྲེང་དང་བསྟོད་

@049B པ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་དང་སྤྱོང་ཐུན་ལས། ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་ནི་སྤྱོད་དཔེན་ལེགས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། གསུངས་ཀྱི་ཡོད་དེ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་སྨྲར་བ་ཐལ་རང་གི་གཞུང་ན་ཟྭར་

ཙམ་ཡང་མེད་ལ། ཐུན་མོང་བའི་དོན་ཡང་བརྗོད་བྱས་འཇོག་གམ་གདུལ་བྱས་འཇོག །ཁྱོད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་མདོ་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་ཉམས་སུ་

བློངས་བྱ་མེད་ལ། གདུལ་བྱེད་

ལ་ཆེད་དུ་བརྟེན་ནས་དེ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་གཞུང་ཚོག་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཁུངས་མ་ཕྱེ་བས་ནོངས་སོ། །རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག

མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་མེད་དེ་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པར་སྒོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྟམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་པའི་དོན་རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མ་ལས། དོན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་

གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྒོམ་ཞིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་མི་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་ཏེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རྫོགས་པར་སྤོང་ནུས་པའི་

ཕྱིར། གསུངས། ཡིག་ཆ་རྣིང་པར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་མ་ལུས་པར་སྒོམ་པ་དང་། རྫོགས་པར་སྒོམ་པའི་དོན་དེ་རིགས་བའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པ་ལ་བྱེད་པས་

ཕྱིར་ན་མ་ཁྲོལ་སྟེ། གང་ཟག་གི་

@050A ཞེས། །བདག་མེད་མ་ལུས་པར་སྒོམ་པའི་དོན་དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་དང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲོལ། ཅེས་གཉེས་ཀས་མ་ལུས་པར་སྒོམ་པ་དང་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ཁྲོལ་མེད་བྱས་སོ། །སྟུ་མའི་དེ་ཀླུ་ཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་སྟེ། རྣམ་བཞད་ལས།

ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ནི་མེད་དོ། །གསུངས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག

མེད་རྫོགས་པར་སྟེ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་སྒོམ་པ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་ཙམ་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

རྩོགས་པར་ཏེ། རིགས་པའི་

མེད་རྩོགས་པར་སྟེ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་སྣོམ་པ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་ཙམ་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྩོགས་པར་སྣོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟགས་གྱི་བདག་མེད་

རྩོགས་པར་ཏེ། རིགས་པའི་

རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་མི་སྣོམ་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྣོམ་དགོས་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྩོགས་པར་སྣོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཞད་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣམ་གྲངས་དང་དུས་

ཀྱི་སྣོ་ནས་ཡོངས་སུ་

རྩོགས་པར་སྣོམ་པ་མེད་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྲོང་པའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཙམ་སྨས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྣོམ་པ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་

ལ། ཐབས་ཙམ་ཡོད་ཅེས་པས་

@050B གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ལུས་པར་སྣོམ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་དུས་སྣོས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། དེ་གཉིས་ཀ་བཀག་ནས། དེས་ན་

བདག་མེད་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྒོམ་པ་ཡོད་

ཀྱང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པར་སྒོམ་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་གཉིས་སུ་བསྟན་ནས་སྒོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་ལྟར་མ་ལུས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་།

རྟོགས་པ་དུས་དང་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་སྒོམ་པ་ལ་བྱའོ། །ཡིག་ཆ་རྣིང་པར། རྣམ་བཞད་ལས། སྒོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སེང་ཀེ་ཞབས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་ཉི་ཤར་འཕགས་པ་ཐོག་སྟེ་དང་མཐུན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་གཉིས་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། བསོད་ཀྱགས་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། རྒྱུན་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་ཀྱང་། འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་

རང་རྒྱུད་དུ་བཀལ་བ་ལ་འགལ་བ་གཏན་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ལུགས་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་དངོས་སྒོབ་སོ་སྐྱེས་སྒོབ་དཔོན་གྲོལ་སྤྲ་

ལ་འཕགས་པའི་མིང་གིས་བསྟད་པར་

ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ཀྱི་གསུངས་དེ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟེ་དྲུ་མ་ལས་ཀྱང་། འཕགས་སེང་གེ་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་@051A ཞེས། །ཟེར་ན། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ནི་འཕགས་སེང་གེ་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་གནས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལའང་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་བོ། །གསུངས་

ཀྱང་རང་ལུགས་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལའང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། འཕགས་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་མི་

དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འགྲེལ་ཆུང་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་སྐྲ་ཇེ་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། འཕགས་པ་ཡིན་ན། བསམ་

གཏན་བཞི་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུངས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །རང་ལུགས་ལ་ཡང་། རྣམ་བཞད་ལས། གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་སྒོབ་དཔོན་སེང་རྒྱ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་བའི་ལུགས་ཡིན་

པས། ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། འཕགས་སེང་གེ་ལུགས་ལ། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ཇུས་ཡོད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་

རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱི། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན། གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་པ་ལ་མི་འདོད་

@051B ལ། ཞེས་གསུངས་པས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མིན་ན། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རྟོགས་རིགས་གསུམ་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་གཞི་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་

གྱུབ་སྟེ། དེའི་མཚན་གཞི་ཞེ་འཆོ་ཡབ་སྲས་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཝཻད་དང་སྟོང་ཐུན་གྱི་དོན་སྤྱིར་འཕགས་སེང་གེ་འགྲེལ་བ་གཉིས་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་གནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་པའི་

ལུགས་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྗེ་བྱང་བས། རང་ལུགས་ལ་རྩ་བའི་ཚུལ་གཉིས་དང་། འཕགས་སེང་གེས་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཞེས་རྩ་བའི་ཚུལ་དང་པོ་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

རྟོགས་པས་ཁྲལ་ཚུལ་དང་། འགྲེལ་བའི་དང་པོ་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཝཻད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། རྩ་བའི་ཚུལ་དང་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་སོགས་

རིགས་ཀྱི་རྩོད་ལན་དྲངས་ལ། གཞན་ཡང་། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཞེས་པ་ནས། བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདི་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་མཛོད་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་གིས་མདོན་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་པར་སྣང་ནས། དེས་ན་འགྲེལ་མཛོད་དེ་དག་གི་

@052A ཞེས། །ལུགས་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ལུང་ཞེས་པ་ལས་གཞུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཞུང་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། དེའི་དོན་ནི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞེས་པ་

བཤད་པའི་གཞིར་བྱའོ། །གང་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནོ། །གང་ལས་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་སོ། །གང་གིས་ན། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐོ་ནས་སོ།

ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་སྟོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་འཕགས་སེང་ཡང་བཞེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཐུན་ལས་འཕགས་སེང་ལུགས་ལ་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་

པས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཁྱབ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་རྟམ་འགྲེལ་ལས་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་ཐལ་རང་གཉིས་

ཀའི་ལུགས་གསུངས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་ཟེར་དགོས་ཏེ། ཡིག་ཆར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཞར་ཕྱིན་སྐབས་སུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འཕགས་

སེང་གིས་ཀྱང་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཞར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞུང་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་། སྟོང་

@052B ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དུ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་སེང་གེ་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀླ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་བཞད་ལ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བའི་ཟིན་བྱིས་ལས། རྟམ་

བཤའད་དགོངས་པ་རབ་གསལ། སྟོང་ཐུན་སོགས་སུ་རིགས་ཀྱི་རྩོད་ལན་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་སེང་གཉིས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྩ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་བའི་

ལུགས་སུ་གནས་པར་བསྒྲུབས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པས་རྩོད་ལན་དེ་འགྲེལ་ཆུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲེལ་བའི་ཟེན་བྱེས་ལས། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་སྒྲོན་སྟོང་བ་དང་། ཡོན་

ཏན་འབྱུང་བའི་གཞིར་ཡོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཞིའམ་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདེན་སྟོང་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམས་པས་

ཉོན་སྒྲིབ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། སྒྲིབ་གནས་པ་དེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་གསུམ་གའི་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་རྩོད་ཚུལ་གཅིག་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་

ལུགས་ལ་སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་སྐྱོན་སྤྲོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་གཞིར་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཞི་འམ་རྟེན་དུ་བྱས་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དང་།

@053A ཞེས། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདེན་སྟོང་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམས་པས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དུ་སྤྱིར་གནས་པའམ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ན། རིགས་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་ཚོད་པ་གཅིག་དང་། གཉིས་བཀོད་ནས་ཞེས་པའི་དོན་མདོར་བསྡུས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་གསུམ་སོ་སོར་མ་ངེས་པར་ཐལ། སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་དེ་

གསུམ་གའི་སྐྱོན་སྤྲོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་གཞིར་སྤྱིར་གནས་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་མི་རྟུང་བར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་སྤྲོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་གཞི་འམ་

རྒྱུའི་ཆོས་དབྱིངས་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད་པ་ལ། མ་ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་འམ་བརྟེན་པ་སྣུབ་པ་མཆོག་འབྱིང་དམན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་དང་། རིགས་གསུམ་སོ་སོར་

འཇོག་ཅེས་ལན་བཏབ་སྟེ། ཉི་སྣང་ལས། ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་འཛུད་བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེས་ན། ཞེས་འཕགས་ཆོས་སྤྱད་བྱ་སྤྱོད་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་འམ་རྒྱུར་

འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་སྣང་ལས། ཡོན་ཏན་སྤྲོལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །དེའི་

@053B འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་གས་གསུངས་པས། སྐབས་འདིར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དོན་ཡང་། རིགས་གཞིར་བྱས་ནས་སྤྱད་བྱ་སྤྱོད་བ་སོ་གས་ཀྱིས་སོ་སྐྱེ་ལས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་ཚོག་གམ་སྟམ། ཉི་སྣང་

ལས། ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་ཞེས་པའི་རྟེན་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྣམ་ཝཻད་གཉིས་ཀར་རྟེན་ནི་འདིར་དམིགས་པ་དང་། བརྟེན་པ་ནི་དམིགས་བྱེད་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་དང་། སྟེང་པོ་རྒྱུན་ལས། སྐབས་འདིར་བདག་མེད་ཐུ་རཱས་

ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འབྱེད་པ་ནི། རྟོད་པའི་ལན་གྱི་སྐབས་དོན་ལས་ཉམས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་འབྱལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱུན་གྱི་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་གནས་པས་

དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སྔར་ལྟར་ཡང་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། བརྟེན་པའི་ཚོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེང་པོ་རྒྱུན་ལས།

རྟོགས་ཤེང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ལམ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་རིགས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། མཚན་ཉིད། ཚོས་དབྱིངས་གང་ཞེག །ཐེག་ཆེན་སྣུབ་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལས་

ཀུང་དེ་བཞིན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟེན་གཞི་བྱེད་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་དམིགས་པར་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་གིས་མ་ངེས་པ་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

@054A ཞེས། །མིན་པར་དམིགས་བྱེད་ཀྱིས་འཇོག་ན་ཐེག་དམན་རིགས་དེས་གཉིས་ལ་སྣང་དུ་མེད་པས་སྐབས་དོན་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་

དམ་མེད་ཅེ་ན། རང་རེའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིག་ཆར་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ལ། སྐབས་ལྟ་བར་རང་གཞན་མང་པོས་དེ་ལྟར་བྱིས་འདུག་པས་དེ་མཐུན་བྱས་ཀྱང་རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་བྱས་པ་མིན་རོ། །གསུངས་པའི་དེ་སྐྱ་གང་

ལ་སློག་ཀྱང་ཆོག་པས་དེས་མེད་པ་མི་འགྱུབ་མོད། ཡོད་ན། རྣམ་བཞག་ལས། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱང་སྐྱེས་པའི་ཐོག་མ་བཞག་པ་ལ་ཞེས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོག་མར་སྐྱེས་

པ་ན་སྤྱོད་ལམ་དོད་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་ལ་ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆང་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་མི་ལྡན་པར་འབྱུང་བོ། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་ལ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ་

བ་སོགས་མང་ལ། མེད་ན་རྣམ་བཞད་དང་སྟོང་ཐུན་གྱི་དོན་ཐེག་དམན་རང་ལམ་དུ་གོམས་ན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་འོང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རང་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་མི་སྐོམ་ཟེར་ན་དགོངས་པར་ཞེ་འགྲོ་དཔྱད། །གཞན་ཡང་།

མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་གནས་ཚུལ་སྣབས་དང་པོའི་ས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྤྱོངས་དང་། གསུམ་པའི་ཉེ་རང་གི་གཞི་ཤེས་སྣབས་དང་། བཞི་པའི་སྐོམ་ལམ་གྱི་རྩོད་

@054B ལན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ་ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ལྟ་བ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་དང་འགལ་སྤྱོང་གསུངས་པ་ནི། བྱ་སྤྱོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཅོམ་ལྡན་རིགས་

རལ་སོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་བདེན་འཛིན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱིས་སྒྲུབས་ན། རྒྱུན་ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་ཕྱིར་དང་། །སོགས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་སྟོང་ནུས་འཛིན་པ་

བདེན་འཛིན་སྟོང་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ། ཞེས་པའི་རྩོད་སྟོང་དུ་རྟེ་ཐམས་ཅད་ཁྱེན་པས་མཛད་ལ། རྒྱུད་བླ་རྩ་འགྲེལ་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་

འཁོར་འོང་འབབ་བ། །སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་ན། བྱང་སེམས་ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་པ་ལ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་དགོས་ཞེས་བཀག་ནས། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཉིད་

ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པས་དེ་གཉིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་གཞུང་ཡིན་ནོ། །བསོད་ཀྱས་པས། རྒྱུད་བླར། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཅེས་པས་

བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་བསྡུན་པར་གསུངས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་ཁ་ལས། འཕོར་གསུམ་བདེན་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་

@055A ཞེས། །གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རྟོལ་རྒྱུད་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་ཀྱི་དོན་མཐུན་དང་གཞན་ཀྱི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཚུལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟར་ཡིན་ནའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་

རྩང་ལུགས་ནི་གང་དུ་སྣང་བ་དེའི་དངོས་པོས་སྟོང་བས། གང་དུ་སྣང་བ་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་དངོས་སྨྲ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་མ་སྒྲིན་པ་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་

བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དཔེར་བཀོད་ན་དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛེག་ཐུབ་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛེག་ཐུབ་པ་འོང་བས། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་

དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀའི་དབེར་རྒྱང་ལ། དཔེ་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་སྨིན་པ་ལ་ནི། ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་རྫུན་པར་གྱུར་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་བཅུག་ནས་

ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཡོད་པས། དེ་ལ་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པ་དཔེར་བཀོད་པས་སྟ་མས་དཔེ་སྟེང་དུ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། ཕྱི་མས་རྟོགས་སོ། །

ཡིག་ཆར། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་ཐོར་ཟུངས་ཤིག ། ཅེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ།། ༄ །།བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། འཆི་དང་ཆོས་དང་སྲིད་པ་གཉན། ། སྨྲིན་པའི་སྒྲ་ཡིས་

@055B གསལ་བྱེད་པ། ། དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། ། སྨྲིན་པའི་སྒྲ་ནི་རྟག་ཏུ་སྐན། ། ཞེས་སྨྲིན་པའི་སྒྲ་དེ་དག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། བྱིངས་མདོ་ལས། དོ་ནེ་གཏུབ་བ་ལའོ། ། ཏྭ་བ་ལའོ། ། ཞེས་པ་གཉིས་

ལས་སྟ་མའི་ཚེ་ཕྱིས་ཡུ་བྱིན་དེ་ཙ་ནར་བྱས་གླ་ཉ་བྱིན་ཏེའི་ཙ་ཕྱིས་ཉ་འབྲོ་བ་ལ་འོས། འཕེལ་བ་བྱས་མཚམས་སྦྱར་བས་བྱ་ན་སྐྱེ་བ་གཏུབ་པའི་འཆི་བ་དང་། ཕྱི་མའི་བ་ཕྱིས་ཡུ་བྱིན་དེ་ཙ་ནར་

བྱས་སྟེར་བས་ཆོག་གམ།

ཡང་ན་ཡུན་དང་བཞིས་ནས་སྔར་ལྟར་སྟེར་རམ་དཔྱད་ལ། སྐྱེ་བ་རྩ་རྒྱ་བཞིན་བྱས་པའི་འཆི་བ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བའི་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། སྐད་ཀྱི་བྱིངས་གཉིས་པོ་དེར་སྟེན་པའི་སྐབས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་ནི། དེས་འཆི་བ་

གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱོ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྟེན་པའི་སྐབས་སྐན་ནོ། (&)ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུ་བྱ་(NYRA)དང་། ད་ན་སྟེན་པ་ལའོ། །ཞེས་པ་གཉིས་སྐབས་ཚུལ་ཡིག

ཆར་གསལ་ལ། དེས་སྟེན་པ་གསུམ་བསྟན་པས་ཆོས་སྐབས་ཚུལ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། ད་ན་ནི་སྟེན་པ་ལའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཚེ་ནི་གཏོང་བའི་རྟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་དོ། །གཏོང་པ་

ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟེན་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྟེན་པ་ནི་སྟེན་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ཆོས་རྟོད་པར་

བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྨྲེན་པའི་སྒྲ་ནི་@056A ཞེས། །སྨན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ནི་སྣང་བ་ལའོ། །དེ་ལ་ནི་སྨྲོང་བ་ལའོ། །ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚེང་གཉིས་དང་། ཚེ་བ་གཉིས་ཕྱིས་ཏེ་གོང་གི་དོ་གཏུབ་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་བྱས་པས་དྲན་

ཆོ་འདིར་སྐོ་གསུམ་བསྡུང་བ་དང་། སྐོ་གསུམ་ཀྱི་ཉེས་པ་སྨྲོང་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྐྱེས་པ་གཞན་འགྲུབ་པ་གོ་བས་ཡིན་ཏེ། །འགྲེལ་བ་ལས། སྐད་ཕྱི་བྱེད་གཉིས་པོ་དེར་སྨྲེན་པའི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་དེའི་ཚེ་ནི་ཚེ་འདི་

ཉིད་དུ་ཡུལ་དག་ལ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་བསྡུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྤྲིད་པ་གཞན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྲིད་པ་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པས་སྨྲེན་པའི་སྒྲ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ལ་སྨན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལ་དྲུག་པའི་ངས་བྱིན་ངས་སུ་བྱས་པས་དྲན་སུ་སྨྲེན་པའི་དང་། ཚ་རོལ་ཕྱི་སྐྱོངས་པ་ལ་བོས་སྒྲུབ་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕར་འགྲམ་དང་།

ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་འགྲོ་ཀུན་ཉེ་རིང་མེད་པར་སྐྱོངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཡིག་ཆར། འཕེལ་བ་བྱས་པས་པྲ་རྦྱབ་སྟེ། ཞེས་ཏུ་སྦོག་མེད་བྱས་པ་མ་དག་སྟེ། ཐུ་ཤའི་ཚ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག

ཏུ་ཉེའི་ཁ་ཕྱིས་ཞེས་པའི་ཁ་ཕྱི་རྒྱུ་མེད་པར་འཇུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པས་པྲར་གྱབ་སྟེ་དེ་ལ་ཏུའི་དོན་དུ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཆོག་ཚ་ཁ་བྱིན་ཉེའི་ཁ་ཕྱིས་ཏ་ཁ་ལ་དྲངས་པའི་པྱུར་མ་གྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་པ་འགྲོ་

@056B བའི་བྱིངས་ཁི་ཾ་ལ་འོས་སྒྲུབ་པ་ནི་ཕ་རོལ་དེར་འགྲོ་བྱེད་དང་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱིན་སྒྲ་འཇུག་པས་ཁི་ཏ་གྱུབ་པ་ལ་དང་པོའི་གཅིག་ཆོག་ཀ་སྤ་སྟེ་ཀ་ལབ་དང་། དབྱངས་ཅན་གྱི་

མདོ་གཉིས་ལྟར་ན་སི་དང་། པ་ཙན་ཏེ་པ་ཅི་པ་དང་ཙཏྟ་པ་གཉིས་ལྟར་ན་སུ་བྱིན་དང་པོ་ལྟར་ན་ཁི་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཁུ་ཕྱིས་ས་རྣམ་བཅད་བྱས་བྱ་ན་སུ་པྱར་མི་ཏཿ གྱུབ། འགྲེལ་བཤད་ལྟར་ན་འདི་རྩོད་གཞི་བྱས་པར་མངོན་གསུངས་པ་

འབྲེལ་བཞག་ལས། རྒྱ་གར་སྐད་ལ་པྲ་ཧེས་བྷ་ད་དང་ཙི་ཏ་ཧེས་བྷ་བའི་ཚོགས་ཡོད་ལ་ཧེས་པ་ནས། ཙ་སྦ་དང་སྡུ་མི་མངོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། ཧེས་གསུངས་པས་པྲ་མའི་མ་ཙ་མ་མ་ཕྱིས་པར་ཡོད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཕྱི་

ནང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་འདིའི་རྩོད་གཞིར་མངོན། ཧེས་པ་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ལ་དེའི་སྐ་ཙ་མ་གྱི་མ་ཁོ་ན་མིན་པ་ལན་གཉིས་པས་ཤེས་སོ། །ཡིག་ཆར། མོ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ་སྡུ་ཚོག་སྟོང་པར་དུ་མ་ཕྱིས་པས་སོ། །

ཧེས་པ་དཔྱད། །འདིར་ད་ད་འདོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིན་ཏེ། གསུངས་པ་དཔྱི་མ་ནར་འགྱུར་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། ཞར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་ན་པ་སེལ་བ་སྟེ་གསུངས་སོ། །ཡིག་ཆར། འདི་འབྲེལ་བཞག་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །

གསུངས་པ་རྣམ་བཞག་ཀྱི་སྐབས་འདི་རྣམས་འབྲེལ་བཞག་ཀྱི་བཞག་པ་ཡིན་ཧེས་རྩོད་གཞི་དང་ལན་གཉིས་པ་མ་གཏོགས་འབྲེལ་བཞག་ལྟར་བྱས་ཚོག་པའི་དོན་ཏེ་འདིར་རྩོད་གཞི་བྱ་ན་པྲ་མི་ཏ་བྱས་པས་སོ། །ཕྱི་རོལ་

@057A ཞེས། །བརྡ་སྦྱོང་པས། དེ་ལ་པྲ་རི་ཀ་ཟེར་དགོས་པ་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཞམ་མ་བསྡུས་པ་མི་འཐད་པར་པ་ཏི་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། ཚོག་འཕྲོ་མཚམས་སྦྱོར་རྒྱུ་ཡོད་ཚོ།

ཚུ་རོལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་མིད་བྱི་བར་སྣ་གཞུང་གིས་སྒྲུབ་པས། དེ་ལྟར་ན་ཞ་མ་མ་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་ཡི་གེ་གཟུགས་མཇོས་སམ་སྣ་ཚེ་ལེགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱིན་དང་རའི་ཅི་མཇོས་ཀྱི་བསྡུ་བ་བྱས་ཚོ་མཆོག་ཏུ་

ཕྱིན་པ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། དམ་པའམ་མཆོག་གི་སྐད་དོད་པྲ་རའི་སྲོག་གི་ཞ་ཕྱིས་མའི་མཐའ་ཅན་བྱས་ཀྱི་ཞ་མ་བསྡུས་པ་མིན་ཞེས་ལན་གཉིས་གསུངས་པས་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །ཕྱི་ཏེ་དང་ལ་སོགས་ཞེས་

པའི་སོགས་ཁོང་ནས་བཏོན་པ་ཀ་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བ་གཉིས་དང་། འཆི་མེད་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ཡང་། ཡི་གེ་བསྒྱུར་ཉམས་སོགས་ཀྱི་ཅི་མཇོས་སུ་འདུ་ལ། ཡི་གེ་བསྒྱུར་བའི་ཅི་མཇོས་ནི། མ་དྲི་ལ་

ཞམ་བྱིན་དབྱངས་ལ་ཤླ་ཡ་བྱས་དྲངས་པས་མ་རྒྱ་མ་རོ་ཏེ་ལ་དྲི་ཡུར་བསྒྲུར་ཏེ་རྣམ་དབྱེ་སོགས་ཕྱིས་པ་དང་། སྤྲ་ཤུ་ཁིའི་ཤུ་ཡུར་བསྒྲུར་བ་དང་། ཤ་བ་སྙ་ཤ་ཡ་ན་མའི་བ་མ་བྱས་པས་བསྒྲུར་བ་དང་། སྙ་ཡ་

མ་གསུམ་བྱིས་པས་ཉམས་པ་སྟེ། ཤྲ་ཤྲ་ན་ལྷ་བྱ་གཉིས་ཀའི་དང་ཐྲོ་བུར་བ་སྔ་མའི་ཤུལ་ཏུ་ཡི་གེ་གཉན་བཞག་པ་དང་། བསྟོལ་བ་གོང་འོག་བརྡེས་པའོ། །ཡིག་ཆར། འཁྱུལ་བ་དགག་པ་ནི། རྣམ་

@057B བཤད་ལས། བོད་ཁ་ཅིག །ཅེས་པ་ནས། མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚེ་ཞི་ཡིག་གི་གི་གུ་མ་ལ་བྱིན་ཚ་ཕྱིས་པས་མི་ཏྲ་ར་སོང་ཟེར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ་གསུང་རྒྱུན་དེ་ལས་རྩོད་པ་བཀོད་ཚུལ་རང་ལུགས་བྱས་ནས་

ལེགས་ཉེས་གསུངས་ལ། ལུང་གཉིས་ནི་རང་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པའི་ཚོགས་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་སོགས་དང་། ཕྱོ་ཏོ་དར་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྱ་ཉིང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་འགྲེལ་གྱིས་སྒྲ་གཞུང་གི་ལུང་ཕྱི་མ་དྲངས་

བའི་སྒྲབ་ཚུལ་མ་དགོངས་ནས་ཀྱི་ཤ་སྐེམ་པ་དང་ཕུ་རྩ་ལྷོ་བ་ཡིན་པས་འདིའི་སྒྲབ་བྱེད་འབྲེལ་མེད་ཅེས་རང་འགྲེལ་ལ་ཟུར་ཟ་ལ། ཡིག་ཆར། ཀྱི་ཏེ་དང་ལྷོ་སྐེམ་དང་འབྲེལ་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་

བཀག་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་མིན་པ་ལན་གཉིས་པ་འདེབས་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་ལ། ཀྱི་ཏ་ཏ་རི་དྭགས་ཁྲ་བོ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལས་ལྷོ་སྐེམ་ལ་མི་འཇུག་ཅེས་པའོ། །ཞི་ལ་ཞ་ཞི་སོ་སོར་འབྱེད་ཚུལ་མེད་པས་དེ་ལོ་ཆེན་གྱི་

མིན་པར་སྒྲུབ་པོ། །ཀུན་མཁྱེན་གོ་བོས། ཞ་མ་གྱི་ཞ་བརྗོད་དོན་ཡིན་པས་ཕྱིས་ནས་མ་སྲོག་མེད་ཡར་སྒྲུར་ཏེ། རའི་ཀླད་གོར་དུ་ཕྱིན་ནས་མའི་མཐའ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ཀྱི་ད་རའི་བསྟུ་པར་བྱས་པ་ལ། ཞ་མ་གྱི་ཞ་

བརྗོད་དོན་ཡིན་ན། མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་མེད་དགོས་པ་ལ་དེ་ཡོད་པ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་སེ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། དབྱངས་ཅན་ལས། གསལ་བྱེད་མཐར་སེ་འཇིག་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་

@058A ཞེས། །གཉིས་ཀྱིས་བཀག་ལ། བསྒྲུར་བསྟོལ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་དེའི་བསྟུབར་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དཔེར་ན། ཕྱི་ཤ་ལ་ཞ་ཏི་བྱིན་ཡུ་ཙི་ཕྱིས་མཚམས་སྦྱར་བས་ཕྱི་ཤ་དང་། རོ་ལ་ཞ་

ཙ་བྱིན་རོ་ཞ་རྩ་བྱས་དེའི་སྟོན་དུ་ཉེ་བསྒྲུར་ཡུཤ་བཞག་ཅ་གཉིས་དར་བསྒྲུར་ཏེ་སྦྱར་བས་ཕྱི་ཤ་དུ་དར་གྱུབ་དེ་འདུའི་སྲོག་གི་ཡུ་ཐལ་ད་ཕྱིས་ཞ་ཡུ་ལ་ཞོ་བྱས་སྦྱར་བས། ཕྱི་ཏོ་དར་ཁམས་བསྒྲུར་གྱིས་བསྟུས་པ་ལྟ་བུ་དགོས་

ཞེས་བཀག་གོ །ཕྱི་ཏེ་ད་རོགས་ཅི་མཇོས་ཐམས་ཅད་དེའི་བསྟུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་མའི་མཐའ་ཅན་བྱས་པ་ཙམ་ཅི་མཇོས་ཡིན་གྱི་བསྟུབ་མིན་ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་ཏེ་

ད་རས་མ་མཐའ་ཅན་

བྱས་པ་ཞམ་བཞག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཞམ་གྱི་ཞ་ཕྱིས་མ་བཀག་པ་ལ་ཞི་བྱིན་པས་མི་ཀྱུ་ར་སོང་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་གོང་དུ་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་

བཤད་དེ་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་དྲངས་པའི་འགྲེལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེས་ཡན་གཉིས་པ་རང་ལུགས་སུ་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་བཤད་ལས། (PntI) ཏུའི་བཤད་པ་སྟང་བཀོད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །གསུངས་པ་ཡང་ལན་

དང་པོ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་བཤད་ལས། དང་པོའི་ཚོགས་སུ་མ་དག་པ་འདུ་བས་མི་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དོ། །གསུངས་པ་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། དང་པོའི་ཚོགས་སུ་བྱིན་ཏེ་ཞེས་པའི་སུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱུ་གང་ན་

@058B འགའ་ཞིག་གིས། དང་པོའི་གཅིག་ཚོགས་སུ་མི་ལེགས་སི་ལེགས་ཏེ། ཞི་མཐའ་ལས་སིའོ། །ཞེས་སྨོས་ཚེ་བདུན་པའི་སྡབ་དང་མི་ནོར། སྡའོ་སྨོས་ཚེ་དེ་དང་ནོར་དོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་ལན་འཇམ་

དཔལ་བྱགས་པས་བཀོད་པ་ལྟར་སི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་སྡུ་པ་དང་ནོར་དོགས་ཡོད་པ་དང་། རྩོད་ལན་དེ་དག་ཤེས་ཚེད་ཡིན་གྱི་ཀེ་ཙན་གྱི་དང་པོའི་ཀུ་མ་མཁྱེན་པ་མིན་ཞེས་དཔལ་ལྟན་བྷ་བའི་ཞབས་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །སྨོས་པ། རྒྱུ་སྐར་བདག་པོའི་གཞུང་ཟབ་ལྡ་རའི་ཁ། །སྟོན་བྱེད་མཁས་མང་ལེགས་བཤད་ཚ་ཟེར་གྱིས། །མ་ཕྱེས་གཡས་འཛོག་བྱས་བ་རྣོད་པའི་ཐབས། །ལྷུས་

ཕྱའི་འགྲམ་ཆང་འདི་ལས་གཞན་ན་གང་།། ༥ འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་དག་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལྡན་པ་ལ་བྱེད་པ་འོད་སྲུང་ལེའུ་དང་རྩ་བ་ལྟར་དང་། སྒྲིབ་ལྟ་བ་དག་པ་འདུལ་

བ་ལུང་ལྟར། ལྟ་བན་རེ་གཉིས་གང་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིག་ཆ་རྙེད་བར། དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཚོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པ་གང་ཞེག། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་འཆལ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གསུངས་པ་ཡིག་ཆར་བཀག་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣ་ལྟང་བྱུང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པ་ལ་གསུངས་ཏེ། ཁ་ཅིག་བྱང་

@059A ཀཀ། །སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་ཁྲབ་ཟིར་ན། འོ་ན་རྩ་ལྟུང་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་བྱུང་ལ་སྟོན་སེམས་མ་ཉམས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་

ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་སྟོང་ཐ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །གསུངས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལུས་ངག་གི་ལས་གཅོ་ཆེ་བས་ཡིན་གྱི། དེའི་རྩ་ལྟུང་ལ་ཡིད་

ལས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྟོམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་སྐབས་འདིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཟུགས་མི་དགོས་ལ། དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནམ་དཔྱད། ས་བཅུ་པའི་མདོ་དང་རང་

འགྲེལ་རྣམ་བཤད་རྣམས་

ཀྱིས། དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དགུ་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་ཚོགས་འབྲས་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་དགུ་པ་རྒྱུང་བྱས་ནས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ཡིག་ཆ་འདི་ཁོ་ནས་གསལ་བར་

བྱས་སོ། །རང་བཞིན་ཀྱིས་

གྱུབ་པར་ལྟ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱིར་དེས་ཚུལ་འཆལ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་རྟ་དང་འོད་སྲུང་ལེའུའི་དོན་ནོ། །དགེ་མཚན་དང་བཀྲ་ཤིས་ནི། འབྲེལ་བཤད་ལས། དགེ་

མཚན་དང་ཞེས་བྱ་བའི་རྟེས་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་མ་འོངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཀྲ་ཤིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་མཚན་མ་བཟང་པོ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དབུ་མའི་ཟིན་བྲིས་ལས།

@059B སྔོན་པ་ལེན་པ་ལ་སྐར་མ་རྟེས་པས་དགེ་མཚན་དང་། ཉེ་སྟོན་ལ་བཀྲ་ཤིས་བརྩེད་པ་དག་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ལོག་ལྟ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་གསུངས་པ་ནི། ཕན་སེམས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་ལ་འཕྲལ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་ཚུལ་ཁྱིམས་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཉིད་

དང་། །ཞེས་དང་། ཨར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བྱང་འཕགས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ས་དང་པོ་ལ་འཆལ་ཚུལ་མེད་ཀྱང་བཅས་འགལ་གྱི་ལྟུང་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དེ། སྐོ་

གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་དག་པ་ས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་གསུངས་པ་དང་། དབང་པོའི་སྐྱོ་སྡོམ་པའི་ཞི་བ་སོགས་ས་དང་པོ་ལས་ལྷག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་མེད་

དཔྱད་བྱ་མང་དོ།། ༥ །།རྒྱུ་བའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། འཇམ་དཔལ་རྣམ་རོལ་གྱི་མདོ་དོན་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བར་ཁྱོས་པར་མདོ་ཀུན་བཏུས་སུ་བྱམས་པ་སེརྒྱེ་སྐྱའི་མདོ་དང་། དེ་གཉིས་

བཀྱས་གཅིག་ཏུ་དྲངས་པས་ཡིན་པར་རྣམ་བཞད་ལས་གསུངས་ལ། མདོ་དེ་ལས། བརྒྱད་པ་དང་། ཞེས་པ་ལམ་རིམ་ལས་བརྒྱད་བཀག་ཅེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་བརྟ་བཟློག་ལས། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་པའམ། བསྟོད་

@060A ྈ།། །པ་བཀག་པའམ། སྨད་པ་སྟེ་བསྟོག་པ་དང་། བརྟས་པ་སོགས་ལ་ཡང་འཇུག་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་འདི་ལས་རྣ་བྱང་ཞིང་རྣས་པར་མི་འགྱུར་གྱི་ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་མ་

ཡིན་པ་ལ་ཁྲོས་ན། དགེ་རྩ་མི་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་སྨིར་བཏང་དང་། རྒྱུད་ལས། སྐྱེ་ནས་སྲོག་ཤིང་རྣམས་པ་དག །བསྐྱབ་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྱབ་པོ། །ཞེས་པ་དང་། ནམ་སྐྱེ་གི་མདོ་ལས། རྩ་ལྟུང་རྣམས་

ཀྱིས་སྡོན་བསྒྲིད་པའི་དགེ་རྩ་འཛོམ་པར་གསུངས་པ། དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པས། སྔགས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྲོ་ཡུལ་ལ་རབ་བྱང་ཡིན་མིན་དུ་མ་ཡོད་

པས། ཡིག་ཆར། རབ་བྱུང་

སོགས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་བྱང་སེམས་ཆུང་བ་ལ་ཁྲོས་ན་རྩ་བ་ལྟར་བསྐལ་བ་བརྒྱའི་དེ་འཛོམས་ཀྱང་། དེས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། ལམ་ལ་གཞི་ནས་གོ་

བགོ་མི་དགོས་པ་དང་། བྱང་

སེམས་ཆུང་བས་ཆེ་བ་ལྟང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་ཁྱོས་ན་སྡུད་པ་དང་། བྱམས་པ་སེང་སྐྱའི་མདོ་ལྟར་ཁྱོ་སེམས་ཀྱི་བྱངས་ལྟར་བསྐལ་བར་ལམ་ལ་གཞི་ནས་གོ་བགོ་བ་དང་། དམྱལ་བར་བསྐལ་བ་གཅིག་གནས་པ་གཉིས་

ཀ་དང་། སྡུད་པར། དེ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བས་ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པ་ཆུང་དུས་ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་སེམས་མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ཁྱོས་ན་ཁྱོ་སེམས་ཀྱི་བྱངས་བཞིན་དམྱལ་བར་བསྐལ་བ་

@060B གཅིག་གནས་པ་དང་། བསྐལ་པ་དུ་མའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་ལས་ལམ་ལ་གཞི་ནས་གོ་བགོ་མི་དགོས་ལ། མཉམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡིག་ཆར། སྟོང་འཇུག་དང་རབ་ཞི་རྣམ་ངེས་ཀྱི་མདོར་སྐྱབ་ནས་སྟ་མ་རྣམ་བཤད་ལས།

གོང་གི་ས་བཅད་དང་། འོག་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་མདོ་སྡུད་པ་དང་། སྟོང་འཇུག་རིམ་པར་དྲངས་པས་སྐྱབ་ཅིང་། ཕྱི་མར་ཡུལ་རྟེན་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྨོས་པས་སྐྱབ་ནས། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་དོགས་པ་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་

འབྲོ་སྟེ། ཞེས་རྗེའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་མ་བྱུང་བོ། །དེ་ཡང་ཡིག་ཆ་རྙིང་པ་དང་སེར་རའི་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་པ་ལྟང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མེད་ལ།

བསོད་ཀྱགས་པས། མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐལ་བ་བརྒྱ་ལས་ལྷག་པ་དང་། སྟོབས་ཆུང་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁྲོས་ན་དེ་བོས་ཀྱང་ལྷག་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པར་ཤེས་ནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩ་བའི་

ཚོག་གིས་སྨྲབ་པ་སོགས་དགོངས་པར་མ་སོང་བས། རྗེའི་མདོ་སྡགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཞེས་པ་ནས། ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུངས་སོ། །ཡུལ་རྟེན་གཉིས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་ཁྲོས་

ན་དགེ་རྩ་འཇོམས་ཚུལ་ཉེ་བར་འཚོར་གྱི་མདོ་དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལྟར། འདི་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་བྱ་མ་དེ་སྟེང་དུ་འཚོར་བསྡུར་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འབྱུར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པར་@061A ཞེས། །གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་གྱི་ཁྱབ་མཐའ་བཟུང་བ་མིན་ཏེ། ཡིག་ཆར། འདིར་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི་ཁྱབ་མཐའ་མ་ངེས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཁྲོ་སེམས་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་

པར་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དམིགས་བསལ་མཐའ་བརྒན་ལ་དེའི་རྣམ་དབྱེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་བསྒལ་པ་དུ་མའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་མི་འཛོམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། དེ་

གཉིས་དམྱལ་བ་མི་གཅིག་ལ་དམྱལ་བ་གཅིག་ཀྱང་། ལུས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་དཔའ་བྱིན་གྱིས་མེ་ཏོག་རྒྱ་མཛོས་འགྲོངས་པའི་རྣམ་སྨིན་རབ་ཞིའི་མདོ་ལས།

བསྒལ་པ་བྱེ་བ་སྟོང་རྣམས་དང་། །བརྒྱ་དང་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས་སུ་ཡང་། །མནར་མེད་པར་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྟེད། །ཅེས་པ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་བྱའི་དགེ་རྩ་ལ། རྩ་བར། སྨྲིན་དང་ཁྲིམས་བྱུང་གསུངས་པས།

སྒོམ་བྱུང་མེད་ལ། འགྲེལ་བར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསུངས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མེད་ལ། བཅོམ་པའི་དོན་སྨྲིར་དེས་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་

གནོད་པ་དང་། ལམ་སོགས་སྐྱེ་སྡུར་བའི་ནུས་པ་བཅོམ་པ་གཉིས་ངེ་ངེ་ལ་བཅོམ་པ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་རྣམ་སྨིན་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་དང་། ལམ་ལ་གཞི་ནས་གོ་བགོ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་སྨིན་ཆུང་ངུ་ལས་མ་ལུས་

@061B པ་དང་། ལམ་ལ་བསྒལ་པར་གོ་བགོ་དགོས་པ་འབྱིང་དང་། རྣམ་སྨིན་ཆུང་ངུ་དང་ཡུན་ཐུང་ངུར་བཏང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འགའ་འམ་ཆོ་འདིར་སྐར་སྐྱེ་མི་རྟུང་བར་བྱས་པ་ཐ་མར་འཛོག་པ། མདོ་ལས། བསྟན་པ་དང་།

ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྩེ་བཙུན་པས། དགེ་རྩའི་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཕལ་ཆེར་བཅོམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་སྟེ། ཟད་པ་ཆེན་པོ་དང་ཞེས་པ་མདོ་

དང་དོན་གཉིས་ཀ་ནོར་སྟེ། ཆེན་པོ་ལ་གཏན་ཟད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་དགེ་རྩའི་སྟོག་པ་མི་དགེ་བ་འཇོམས་པ་ལ་ཡང་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པས། ཡིག་ཆར།

དེ་ལྟར་ན་དགེ་མི་དགེའི་འཇོམས་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བཤགས་སྡོམ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་སོགས་བྱས་ན་སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་དག་སྟུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁོང་ཁྲོ་དང་རྩ་

ལྷུང་རྣམས་ལ་སྡོག་བསྡོས་བྱས་ཏེ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་བཤགས་བསྡོམ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བཙོས་མ་ཚུན་ཆད་ལ་འཐད་པར་འཚལ་ལོ།། ༥ །།འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་

ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཟད་པ་ལ། མདོ་ལས། འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མདོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དུག་གསུམ་ཆགས་བྲལ་ཀྱིས་ཐད་པ་དང་། ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ས་

@062A ཞེས། །གསུམ་པར་རང་གི་སྡང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན་པོའི་འབྲིང་གི་ས་བོན་ཟད་པ་ལ་གསུངས་པས་གཉིས་ཡོད་དེ། །དབུ་མའི་ཟིན་བྱེད་ལས། ཐེག་ཆེན་སྟོང་མཐོང་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

ལམ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲོབ་གསུངས་སོ། །ཡིག་ཆར། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒོབ་པ་ཡིན་ན། སྒོབ་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲོད་པར་ཐལ། ཅིག་ཅོས་

ལ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ལས་སྒོབ་ལ་སྒོབ་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲོབ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཕྱོགས་སྔ་མའི་ཁས་བླངས་པས་ཡིན་ཀྱི། རང་ལུགས་མིན་ཏེ། རྟགས་ཁས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགའ་ཞིག་གིས། མཚམས་མེད་

ལས་ལྟ་བུས་དབང་གིས་སྒོམ་བྱང་སྐྱེ་མི་རྟག་བའི་ཆ་བཞག་པ་ལས་དང་། དེས་སྒྲིབ་ཚུལ་སོ་སོར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལམ་རིམ་སོགས་ལས་མཚམས་མེད་ལྟ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིང་ཆོད་གཉིས་ཆོས་ཅན། གསུངས་

པ་ཕར་ཕྱིན་ཡིག་ཆར། དེར་གྱུར་པའི་བྱིང་ཆོད་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྒྲིར་བྱིང་ཕྲ་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིང་བ་རབ་པ་དང་ཆོད་པ་གཉིས་ཡིན་བྱས་ཆོག་གོ །རྗེ་བཙུན་པ་དང་བསོད་ཀྱབས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་

གཉིས་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པར་འདོད་དམ་སྙམ་སྟེ། དབྱ་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་མདག་ས་བདུན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལ་མ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གང་ཡང་

@062B མེད་པ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆ་རྙིང་པར། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་

འཛིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་འོག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཟཱཊ་པ་དང་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིག་ཆར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྟོངས་ཉིར་

གཉིས་གནས་ངན་ལེན་བཟུ་གཅིག་གསུངས་པས་སྟྲུབ་ནས། དེའི་དང་པོ་བཟུ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་དབྱ་བཅོམ་པས་སྤངས་པ་ན། དེས་ས་དེ་དག་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་འཕང་བ་རྟེ་བཙུན་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབྱ་མར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལ་

དེ་སྣང་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྣང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསོད་ཀྱགས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ས་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་རྣམས་

མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཞེས་སྒྲིབ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་དེ་རྣམས་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས།

དེ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་སྒྲིབ་དུ་འདོད་དམ་སྙམ། བར་དུ་གཅོད་པའི་དོན་ས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཁོ་འགག་དགོས་པས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་སྤྲོར་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེའང་དགོད་པའི་ཕྱིར། རང་

@063A ཞེས། །ལུགས་ལ་དེ་ཡོད་ན་ལམ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་འཇོག་དགོས་པ་དང་། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་མ་གསུངས་པས་མེད་ཟེར་རམ། ཡང་ན། དེ་ལ་སྤྲོང་གཉིན་མེད་པས་མི་འདྲ་ཟེར་རམ་

དཔྱད། ཤེས་སྒྲིབ་ལས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཡོད་ན། དེ་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་བསྡུ་གཅིག་ཕལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ལ་འཇོག་པས་དེ་སྐྱེས་འབྱུང་གྱིས་སྤྱངས་པ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ་བ་དང་། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པ་དང་ནང་འགལ་ལོ། །བསོད་ཀྱགས་པས། ཤེས་པར་གྱུར་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནས། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་

རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འདི་རྟོགས་ན་ལོ་སྟོང་བ་ཤེས་རིན་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མ་རིག་ཡོད་པ་དང་། །ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པ་འགལ། །ཞེས་སྨྲ་བའི་ལན་ལོན་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

དང་། རྗེ་བཙུན་པས། ཁོ་ན་རེ། ཤེས་པར་གྱུར་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་རིག་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཞེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་བག་ཆགས་བཞག་ནས། མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་

ཁོ་ན་དང་། ཕྱི་མས་ཁྱབ་སྟེ། ཏྲི་ཀ་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་

@063B ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་དགོས་པར་གསུངས་པ། ཡིག་ཆར། ཤེས་པ་ཡོད་པ་འཇུག་འགྲེལ་དང་། སྒྲུབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་བས། མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། མ་རིག

ཉོན་མོངས་མིན་ཡོད་པས། ཞེས་པས་སྨྲས་ཅིང་། དེ་བག་ཆགས་ཡིན་ཟེར་ན། ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྣོང་པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་སྤྲིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།

མོའུ་འགལ་གྱི་བྱས། རང་གི་མ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་མ་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ། མ་རིག་པ་དང་ཤེས་སྤྲིད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་དེ། །ཚན་མ་མདོའི་དང་ཏྲི་ཀ་ལས། ཡུལ་དེ་དང་དེ་མིན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་དོན་

རྟོགས་ཤིང་འཛིན་པས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚོགས་ཙམ་ཐོས་ཀྱང་དེའི་དོན་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་མ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་ཀྱང་དཔྱད་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་། རྫོགས་ཀྱང་གནས་དོན་

མ་རྟེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གསུམ་པ་བསམ་ངོར་དཔྱད་པ་རྫོགས་ཀྱང་། གནས་དོན་མ་རྟེད་པའི་རྣོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གསུམ་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། མདོ་ལས། རྣ་བྱའི་

མདོངས་ནི་གཅིག་པུ་ཡི། །ཤས། ཀུན་མཁྱེན་མིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན། །ཞེས་སོགས་ལྟར་མཛད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་བཞི་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི། ཞེས་པ་ནས།

@064A ཞེས། །ཡུན་རིང་དུ་བལྟས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བག་ཆགས་མ་རིག་པར་བཤད་

པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཉེན་པོའི་དགག་སྒྲས་མིན། སྣང་པའི་དགག་སྒྲས་ཉཊ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་མ་རིག་པར་ཐལ་ལོ། །མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་

དགོས་པར་འདོད་པ། ཡིག་ཆར། འཇུག་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། མ་རིག་པའི་འཆིང་བ་བསྲབས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཉཊ་ལས། འཆིང་བ་ཡང་མངོན་པ་ནས་ཉཊ་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་

མདོའི་དེ་མངོན་པ་ནས་ཉཊ་པའི་ཉོན་མོངས་སུ་གསུངས་པས་བསྟན་ནས། རྣམ་ཉཊ་ཀྱི་དེ་འདི་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མ་རིག་པར་གསུངས་པ། སྟོང་ཐུན་ལས་དེ་ལྟར་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཡང་དགོངས་པའོ། །གཞན་ཡང་། རིག་པ་ཡི་ཤེས་ཡིན་ན། བདག་མེད་ཐུ་མོ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་སྐྱོན་མང་

གསུངས་པས། ཤེས་པར་

བྱུར་པའི་ཤེས་སྨིན་ཀྱང་འབྱུབ་སྟེ། མོའྱ་འཐལ་གྱི་བྱའི་རྒྱུད་ན་རང་གི་མ་གར་སྐྱེས་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡི་ཤེས་གྱི་འཐལ་རྒྱའི་རྩོངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིག་ཆར། འཛིག་རྟེན་བདེན་པར་ཡོད་འཛིན་དང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་

@064B འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་མ་རིག་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞེས་གསུངས་པས། རྟེན་འབྲེལ་ལུང་རིགས་བང་མཛོད་ལས། མཐར་ལྟ་སོགས་བཞི་ཡང་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་ལྟ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཚད་ལྡན་གྱི་

གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་དེ་དག་མ་རིག་པར་མ་བཞག་པས་ཞེས་མ་ཁྱབ། གསུངས་པ་ཡང་བཞི་ཀ་མ་རིག་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། རེ་ཞིག་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་དང་། བདག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་མ་རིག་པས་ཁྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རང་སྟོང་གས་ཀྱིས་ལོག་པར་འཛིན་པ་ཤེས་འཆལ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འཐལ་རྒྱའི་གཙོ་བོ་མ་རིག

པར་འཛོག་དགོས་པ་དང་འབྲིག་སྟམ་སྦྱི་དཔྱད། ཡིག་ཆར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཆོ་ཡང་བདེན་འཛིན་ཆུང་ངུའི་འབྲིང་དང་། ཆུང་ངུ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་ཟེར། ཞེས་པ། ཡིག་ཆ་རྙིང་པར། མཁས་པ་

མཉྫོ་ཤྲཱི་ཞེས་པའི་གསུང་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་རིམ་ཆར་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་འདུ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཉེན་མོངས་ཞེས་པ་སེམས་རྒྱུད་གཡོ་བས་ཡིན་

ནམ་སྟམ། རྗེ་བཙུན་པས། རིགས་ངེས་ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་དགྲ་བཅོམ་མིན་པར། ཐེག་པ་གཉིས་གང་ཀི་དགྲ་བཅོམ་མིན་པས་བསྟུབ་ནས། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་དང་མི་སྦྱོབ་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་

@065A ཞེས། །རང་རེས་ཡིག་ཆར་བཀག་པ་ལྟར་ལ། ལུང་སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཐུ་བས་སྟྲུབ་ཅིང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཡོངས་སུ་སྨྲ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་མ་

བྱལ་བ་ལ་སྙ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་རྣམས་དེ་སྐབས་སུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་། རྩོད་སྤྲོང་སྐབས་སུ་མིན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་འདི་དག་བཅོམ་པར་མི་འདོད་པ་མང་

པའི་ལུགས་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་ལུགས་དང་ཤུགས་ལ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྤྲོང་བ་དེའི་ཚེ་སྡུང་འདས་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་གདམས་པ་ཡིན་གྱི། ཐོབ་པ་བཀག་པ་མིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་པར་འདོད་ཚེ་སྡུང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་ཉན་རང་ལྟར་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཀག་བྱས་ན་ལེགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་གཉིས་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་པའི་དོན་དམིགས་རྣམ་འཇོམ་མི་འཇོམ་ལ་གསུངས་

པ་ཁོ་རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་རང་གི་དམིགས་རྣམ་འཇོམ་མི་འཇོམ་ལ་བྱེད་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འདིར་ས་བོན་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་དུག་གསུམ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་

བྱུར་ལ་དགྲ་བཅོམ་དང་། དག་སྣ་ཐའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར། བདེན་སྟང་གི་ཆ་མངོན་གྱུར་པར་བཞག་པ། ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་རང་འཛིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་ལ་སྟང་ཚེ་བདེན་པར་སྟང་བ་ལས། རང་

@065B སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བདེན་མེད་དུ་འཆར་བ་ལ་རྟོངས་པའི་དྲི་མ་ལ་བྱེད་ཅེས་ན། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་བཞག་པ་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། ཡུལ་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ལྟར་སྟང་བའི་གཉིས་སྟང་འཛུལ་བའི་ཆ། ཞེས་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སྟོས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཤེ་འགྲོ་སྟམ་མོ། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་གནས་དན་

ལེན་ཕྲ་མོར་གསུངས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་སྒྲིའུ་ལྟར་འཕྱོང་བ་དང་། གཞན་ལ་རྟུངས་མོ་སོགས་ཟེར་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བྱ་ཡི་འཕྱོང་བ་སོགས་མིན་ནོ། །ཀུན་རྟོངས་ཕྱི་མ་བརྒྱད་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་རྟེས་མཐུན་པ་ལས་

དངོས་མིན་ཏེ། དེ་དག་གཙོ་བོར་ས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཀྱི་བློ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒོབ་པ་ཡང་གཙོ་བོར་སྟོམས་འཇུག

དེ་དག་བསྟ བར་དུ་གཅོད་པ་རྩེག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྒོབ་གཉིས་གང་རུང་མིན་ནོ། །འགོག་སྟོམས་ཐོབ་ཆེ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒོབ་པ་སྤྱངས་པར་གསུངས་པ་ས་བོན་སྤྱངས་པ་ཡིན་ན་དེ་སྤྲོངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་དགོས་པས

སྤྱར་ཉམས་ཆུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ལེགས་ཚལ་སྐྱིང་པོའི་མཚན་ལྟར་ཆགས་བྲལ་གྱིས་སྤྱངས་པའམ་འགག་པ་ལ་བྱེད་ན་ཞེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པར་འཐོབ་ཆུལ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པས་ཡིན་ཟེར་@066A ཞེས། །ཤཱ་ཡིག་ཆར། དེ་ས་བོན་བ་དེའི་བག་ཆགས་སམ་ལུས་མེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་འགོག་སྐྱེམས་ལ་སྟར་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་གསུངས་པས། བག་ཆགས་ཆགས་བྲལ་གྱིས་སྤྱངས

ཆུལ་གང་། དེས་ན་མངོན་གྱུར་ཙམ་ལ་ཟེར་རམ། གཞན་ཡང་། དེར་གྱུར་པའི་ཆོད་པ་ལ་ཆོད་པ་ཐམས་ཅད་འཇོག་ནས་ཀྱེའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཆོད་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་ཆགས་བྲལ་མི་ཐུབ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་བར་ཆད

ཆེད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོས་སྐལ་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒོ་ཐ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒོ་གཉིས་གང་རུང་མིན་པའི་དེ་ལ་སྒྲི་ལྡོག་ལས་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དུ་གཅོ་བོར་འགོག་སྙོམས་ལ་ཞེས་པའི་

དོན་ཀྱང་དགའ་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཡིག་ཆར། འདིའི་ཕྱི་མ་གཉིས་དམན་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་པ་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཉན་རང་གི་དེ་ཞེན་ཆུལ་མི་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་བདེན་འཛིན་

དུ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པ་རང་གཅིག་བུ་ཞི་བའི་དོན་གཉིར་སོགས་ཡིན་ལ། འདིར་འདི་འདུ(’NGA) ཡོད་ཀྱང་དབྱ་བཅོམ་སོགས་ལ་རང་དོན་ཙམ་ལས་གཞན་དོན་ལ་སྣག་པར་བྱེད་པའི་བག

ཆགས་དང་། རྟོངས་པ་ཡོད་པས་དེ་འཇོག་གམ་སྨམ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་བ་སོགས་ཀྱིས་རང་གཅིག་བུ་ཞི་བའི་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་བཞག་པ་ཕར་ཕྱིན་ཡིག་ཆར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམན་སྒྲིབ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་

@066B དབོས་མི་དབོས་དཔུང། ཡིག་ཆ་རྩིང་པ་དང་རྩེ་བཙུན་པ་སོགས་ཀྱིས། ཤེས་སྨིན་སྤོང་ཐེབས་གསུམ་བྱས་ནས་དག་ས་གསུམ་ལ་སྤྱར་ཀྱང་། ཡིག་ཆར་བཞི་བྱས་ནས་ས་བཙུ་པར་ཐོག་མཐའ་བྱས་པ་སྟར་བཤད་པའི་

ཀུན་རྫོངས་ཉིར་གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་བཙུ་གཅིག་གིས་འགྱུབ་པོ། །ཡིག་ཆ་རྩིང་པར་ས་བཙུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཀྱང་ཡོད་དོ། །སྟོང་ཐུན་ལས། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབུ་

མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ལྟར་ན། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཚེ་སྣང་བྱ་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་མེད་ཀྱང་། སྣང་བྱ་དེ་དག་སྣང་ས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུངས་པ་ལྟར། རྩེ་བཙུན་པས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་མཐོང་ལམ་

མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཤེས་གཞིས་ཡོད་ན་རྒྱུད་གཞིས་སུ་འགྱུར་པས། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྣང་བྱའི་ས་བོན་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། དེའི་རྒྱུད་ན། སྣྲིབ་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལྷོག

བྱུང་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་བཞག་པས་རྒྱུན་གཅིག་པ་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ས་མཚུངས་མ་

ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཚེ་ཇས་རྒྱུན་ཆད་པས་སླར་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་སོགས་སྐྱོན་མང་དོ། །ཡིག་ཆར། རྒྱར་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཞེས་དང་། ཞེས་ཟེར་དོ། །གསུངས་

@067A ྈ། །ལུགས་ལ་བལྟས་ན་གཞན་འདོད་བཀོད་དམ། ཡང་ན་མངོན་བྱར་པའི་སྟེང་ན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་དཔྱད། ། ཡིག་ཆར། ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མཐུན་པའི་

རང་རྒྱུ་བར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་རགས་པ་ལྷན་སྐྱེས་དང་། ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུ་བར་འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་སུ། རྣམ་བཞད་ལས། གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་མཐས་

ཐོབ་མ་བསྒྲུབ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བྱང་མཐས་ཐོབ་མ་བསྒྲུབ་བ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་པས་སྟབས་ཅིང་། ཕྱི་མ་དེ་རང་སྟེ་

གཞན་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་

པ་དང་། འདི་པས་མི་འདོད་པ་ལེགས་ཚའོ་སྐྱེ་པོ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་རང་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གྱུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཕྱས་སུ་མེད་པ་ཙམ་

ལ་འདོད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྨྲབ་སྟེ། རང་སྟེ་ཀུན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་སུ་འདོད་པ་དང་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆ་སྐྱེང་པར། དེས་གང་ཟག་དང་

གང་ཟག་གི་ཕུང་པོ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱས་གཞན་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རང་རྒྱུད་པས་ཕྱ་བའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འཇོག་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་རགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱ་མོ་མ་ཡིན་ཞེས་

@067B པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་བཤད་སྐྱེ་པོར་ཀུན་བཏགས་སུ་གསུངས་པ་རགས་པར་བཀལ་ནས་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་ལ་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་

གསུངས་ལ། བསོད་ཀྱགས་པས།

གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་དོན། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས། གང་ཟག་དབང་བསྒྲུར་བ་པོ་དང་། ཕུང་པོ་དབང་

བསྒྲུར་བྱར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་སྐབས་འདིའི་འཇིག་ལྟ་རགས་པར་འཛོག་ཅེས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པ་རྟེ་ཁོ་ལ་ལྟར་དབང་སྒྲུར་བྱེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་མ་བཞག་ལ། གང་ཟག་རྟག་འཛིན་གྱི་བློ་ལྷན་

སྐྱེས་ཀྱང་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུམ་མེད་པ་རྟོགས་དཀའ་སྟེ་ཡོད་དམ་དཔྱད། ལུགས་འདིས་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་བློ་

ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནར་འདོད་པས། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་དང་། རང་རྒྱུད་པར་འཛིན་པའི་བློ་རང་རྒྱུད་པའི་དེ་མིན་དགོས་སོ།། ༥ །འཕགས་པའི་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་ལ་

རྟོད་

ཚུལ། ཉན་ལས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པར་བདེན་པས། ཞེས་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཀྱིས་འཕགས་པས་གཟིགས་པ་ལྟར་བདེན་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པར་བཞག་པས།

@068A ཞེས། །ལུགས་འདིས་འཁོར་འདས་གཉིས་བྱེས་པའི་བློ་ངོར་འཇོག་གི་འཕགས་པའི་བློ་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོར་མི་འཇིག་པར་གསུངས་པ་ལ། འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་བཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ།

དེ་དག་འཕགས་པས་གཟིགས་པ་ལྟར་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་མཐོང་བ་སོགས་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ལ། རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། དེ་སྐབས་ཀྱི་འཕགས་

པའི་སྒྲ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ་ཁོ་བོའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལས་མ་འདས་པར་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱི་རས་གནས་པ་དེའི་སྒོས་འཕགས་པ་

ཞེས་བཤད་པ། ཡྲུང་ྀ་ཞེས་

པ་རིགས་ལྡུད་པར་བ་རྩེ་རིགས་སམ་ཇོ་བོ་དང་སྐད་ལྡུད་པར་བ་ལེགས་སྨྲར་གྱི་སྐད་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ས་ལས་རིང་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ལྷར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ

སྣད་ཀྱིས་བཞག་པ་དང་ཕྱི་མ་ལྷར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱས་ཀྱང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་ན་འཕགས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་པས་བསྟན་པ་ལྷར་ཡོད་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་ཅེས་ལན་

བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩེ་བཙུན་པ་ཡབ་སྲས་གྱིས། སྟུག་བདེན་གྱི་ཁུད་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་མི་འགྱེད་པར་གཉིས་ཀ་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ། ཡིག་ཆར། ཉན་ཐོས་སྟེ་པར་

@068B བྱུང་པའི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དབྱ་བཅོམ་པས་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་མ་རྟོགས་པས་བཀག་ནས། རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཞེས་རང་རྒྱུ་བདེན་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་དབང་

གོས་སྦུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་འཇིག་པའི་

མི་རྟག་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དེའི་དབང་གིས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་འགྱུར་འགྲོ་བས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་དང་། དེ་རང་དབང་པའི་བདག་ཏུ་མེད་པ་བཞི་ཁྲད་ཆོས་ཕྱ་མོར་བཞག་ནས། འདི་དག་གི་ཤེས་

བྱེད་རྒྱུད་བློ་དང་རྫ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་རྒྱུད་བློ་མ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཆུ་ལས་ནི། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་འབྱུང་། །དེ་འཇིག

པ་དང་ཚགས་པ་ལྟར། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལྟར་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་འཇིག་དང་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ། དེ་སྣང་པའི་འགོག་བདེན་དང་། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་

པ་སོགས་གསུངས་པས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྲད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པོ། །འདི་ལྟར་ན་སྡུག་བདེན་གྱི་ཁྲད་ཆོས་ཕྱ་མོ་བཞི་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་ཙམ་ལ་

སྒོར་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་།

ཞར་ཕྱིན་ལམ་བསྒྲིགས་ལས། ས་གོལ་གཏེགས་པའི་ཡུན་ལའང་སྐད་ཅིག་མ་སྲུམ་བརྒྱུག་ཆུ་རེ་ལྟ་འདའ་བའི་ཚུལ་བསམ་ནས་ཡིད་བཏན་དུ་རྩང་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་

@069A ཞེས། །བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་ཡུན་ལ་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། དེའི་ཡུན་ལ་འགྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བྱས་ན་ཆོག་གམ་སྟམ་ལ། ཁྱད་ཆོས་ཐུབ་མོ་བཞི་ཐུབ་བའི་སྡུག་བདེན་མ་ཡིན་

པའི་སྟེང་དུ་མི་འཛོག་པ་ཕྱི་མ་བཅུ་གཉིས་དང་འདྲའོ། །སྡུག་བདེན་ཐུབ་མོ་རང་སྟུ་ཐུབ་པའི་རྩས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་དེ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ལ། དེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཐུབ་མོ་དེ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དེ་མི་རྟག་པར་

ཁས་ལེན་ན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཡིན་ལ། སྡུག་བདེན་ཐུབ་མོ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་ཁྱབ་བ་མ། ཁྱབ་ན། དེ་དང་ཁྱད་ཆོས་ཐུ་

མོ་གཉིས་ལ་ཁྱད་འབྱེད་

དགོས་སོ། །སྟུག་བདེན་ཕྱ་མོ་དང་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་རྒྱལ་ལ་ཆོག་སྟེ་ཙམ་གྱི་གོ་བ་མ་མཐའ་དགོས་

སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་སྐུ་ཐུབ་པའི་ཇས་སུ་མེད་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་སྟུག་བདེན་ཕྱ་མོ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་སྨྲ་བ་སྟུག་བདེན་ཕྱ་མོ་ཇས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟོལ་

ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་མ་ཐག་པས་དེ་མི་རྟག་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་རྗེས་སུ་རྟགས་སྟོང་ལ་མི་ལྟོས་པར་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་ཟེར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བ་སྐུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་

@069B ཟོལ་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་མ་ཐག་པས། སྐུ་གུ་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་པའི་ཆོས་བདག་གིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་རྟགས་སྟོང་ལ་མི་ལྟོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་འདྲ་མང་དོ། །ཡང་ཁོ་

ན་ར། སྨུག་ཀུན་ཕྱ་རགས་གཉིས་ཀྱི་

ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཕྱ་རགས་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་གཅིག་འཕངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་འབྲས་ཐུན་མོང་པའི་སྣོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འབྲས་བུ་གཉིས་ལྡོག་ཆ་ནས་འབྱེད་ཅིང་སྟེ

ལྡོག་ཏུ་ཕྱ་མོར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུར་རྟོགས་པ་ལ་ཕྱ་མོའི་འབྲས་བུར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་བཞི་རྣམ་བཞག་སོགས་ལས་ཐལ་འགྱུར་པས་ནི་དངོས་ཡིན་པར་མ་ཟད་གཙོ་བོར་

འདོད་དེ་གསུངས་པ། བདེན་འཛིན་དང་དེས་བསྒྲིད་པའི་སྨུག་ཀུན་ཕྱ་མོ་ཡིན་ཀྱི། སྒྲིར་སྨུག་ཀུན་ཕྱ་མོ་སྣང་ས་ལ་སངས་རྒྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཐ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱང་པོ་དང་། །དེ་རྒྱུ་ལོག་ཕྱིར་

བདེ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པམ་ཀྱི་ངོས་སྐལ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པའི་ཚེས་ཉིད་ཐོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དེ། འགོག་བདེན་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ན་ཡང་

ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དང་མཐུན་ནོ། །འདིར་གསུངས་པ་གཞུང་གི་བསྟན་ཚོད་དང་གོ་ཐོབ་ཙམ་ལས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། མཐོང་ལམ་སྟེང་གི་འགོག་བདེན་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་

@070A ཞེས། །པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་བཞི་རགས་པ་ལ་མངོན་པ་ནས་ཟཁད་པའི་དེ་གང་རུང་དགོས་པ། ཡིག་ཆར། བདེན་བཞི་སོ་སོ་ལ་མངོན་པ་ནས་ཟཁད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་བཞི་སོ་སོས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་

བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་འགྲུབ་ལ། ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མཐུན་པའི་རང་སྐྱུ་བར་འཛིན་པ་དང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མངོན་པ་ནས་ཟཁད་པའི་སྟུག་ཀུན་དང་ལམ་

བདེན་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྨས་འདོད་པའི་དེ་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ནས་ཟཁད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རགས་པ་མངོན་པ་

ནས་བཤད་པ་དེ་ཞེས་པ་

ནས། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པར་འཛོག་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། འགོག་བདེན་རཏྣ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་རིགས་སྒྲུབ་མེ་ལས། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་

རེ་ཞིག་སྣང་པའི་སྣང་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་བདེན་ཡང་རང་སྐྱུ་ཐྲུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེས་ཙམ་སྒྲ་སྒྲུབ་བས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་

འཛོག་གམ་དཔྱད། །ས་བཅུ་པའི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་བདེན་པ་བཅུ་བདེན་གཉིས་སུ་འདུ་ཚུལ་ནི། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པའི་

@070B རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་མི་རྟག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྤྱི་མཚན་བདེན་མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བཞི་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བདེན་པ་ཟག་པ་བཅུ་པ་ཡོད་མེད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་

སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ལྟ་པ་ཕྱེ་ཏེ་རྟོག་པའི་བདེན་

པ་ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སུ་ཕྱེ་བ། དྲུག་པ་དངོས་པོའི་བདེན་པ་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ། བདུན་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་བདེན་པ་འགྲོ་བ་སོ་སོར་སྐྱེ་བ། བརྒྱད་པ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བདེན་པ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས།

དགུ་པ་མལ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བདེན་པ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནས་ཟག་མེད་ལམ་ལ་འཇུག་ཤེས་པ། བཅུ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་སྟེ། བདུན་ཀྱན་

རྩོབ་བདེན་པར་འདུའོ། །སྒྲས་པ། ཕྱིན་དྲུག་དཔག་བསམ་འདབ་བརྒྱ་བར། །སངས་གཉས་དཔའ་པོ་རྣམ་པ་ལྔས། སྟེང་རྩེའི་ཆུ་ཡིས་བྱན་པའི་ཚུལ། །བརྩོད་པའང་བླ་མ་ལྟ་ལ་འབྱལ།། ༥ ।

སྡང་སྟོད་སྐྱུ་མའི་རྣམ་རོལ་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་། །ཙོཾཆུ་མ་ཀྲྀ་སིམ་པའི་གང་བསྐྱེད་ལ། །མཐའ་འཛིན་སྐུན་པ་དྲུང་ནས་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི། །ཆེ་ཟབ་སྐྱེར་གསལ་སྡང་བ་དེང་འདིར་སྟོལ། །ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་

པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པ་ཡོད་པར། ཡུམ་མདོ་ལས། དེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། ཡར་སོང་@071A ཞེས། །གི་ཐོད་ཀལ་ཀྱི་སྒེལ་གཞིའི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་མཚན་ཉིད་པ་དང་། སྒེལ་ཆོས་འགོག་པ་བརྒྱད་ཐུན་མོང་བའི་འགོག་སྟོམས་སུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུངས་ནས་རིགས་ངེས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སྣང་ཚིག་གཉིས་པ་ནས་བཞག་སྟེ། སྒྲིབ་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་ཀྱི་དོན་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་འགོག་སྟོམས་སུ་འདོད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཀྱི་འདོད་པས་བཞག

ཀྱང་། ཐུན་མོང་བ་དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་འགོག་སྟོམས་སུ་ཟཱཊ་པས་ཐུན་མོང་པའི་འགོག་སྟོམས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུངས། འདིར་

བསྟན་འགོག་སྟོམས་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་ཀྱི་དོན་ས་དྲུག་པ་ཡན་དང་། ས་ལྔ་པ་མན་དང་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་ཀྱིས་བཞག་ནས་འདིས་ཐུན་མོང་མིན་པ་ས་དྲུག་པའི་སྣང་ཚིག་གཉིས་པ་ནས་བཞག་སྟེ། དེ་མཚུངས་ལྡན་

འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་ནས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བསོད་ཀྱགས་པས་ཐུན་མོང་བའི་འགོག་སྒོམས་ལྡན་མིན་དེ། འགོག་སྒོམས་

ཡིན་པར་ཡུམ་མདོས་བསྟན་ཅིང་། མཐར་གནས་སྒོམས་འཇུག་དཀྱའི་ནང་གི་དེ་ལྡན་མིན་ཡིན་གསུངས། རང་ངོས་ནས་མ་བྱུབ་པའི་དེ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ངྷོས་ཁས་མི་ལེན་པས་སྔ་མ་མཐུན་མོང་ཡིན་མིན་ཀྱི་

@071B དོན་བཀག་གོ། ཡིག་ཆ་རྣིང་བས་ཀྱང་། ལྡན་མིན་དེ་འགོག་སྒོམས་སུ་འགྲེལ་ཆུང་གིས་སྨྲས་ཅིང་། གཉིས་ཀས་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པས་ཐོབ་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒོམས་

ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་གོ །ཡིག་ཆར། ཡུམ་མདོའི་དོན་འགོག་སྒོམས་རྣེས་མཐུན་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་བླངས་པས་ཐུན་མོང་བ་ཡང་མི་ཟེར་ལ། འགོག་སྒོམས་དབྱ་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྟོན་མོང་མིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་

ས་བྷག་པ་མན་ཆད་དུ་མི་ཐོབ་པར། རང་འབྲེལ་དང་རིན་ཐྲེང་ས་བཅུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཅིང་། གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་ས་བཅུ་པ་སོགས་དང་འགལ། ཞེས་པ་ནས། སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པས་རྗེ་བཙུན་

པ་བཀག་གོ །དེ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྲེལ་གྱི་དེ་རྣམ་བཤད་ལྟར་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒོམས་ཡིན་གྱི། ཁྱོད་ལྟར་ན། ཤེས་རབ་ལྟག་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་བསྟན་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གོང་དུ་དྲངས་པའི་མདོ་དག་གིས་སྒོམས་འཇུག་དགུའི་ནང་གི་དེ་སྟོང་ཉིད་ཅོག་པར་གསུངས་པས་སྤེལ་ཚོས་དང་སྒོམས་འཇུག་དགུའི་ནང་གི་དེ་ལྟན་མིན་དུ་ འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་ལ། མདོ་ལས། ལྟན་མིན་

དུ་གསུངས་པ་མེད་ཀྱང་འོག་མས་དེར་བཀལ་བ་ཙམ་ཡིན་པས། སྐྱབ་བྱེད་མདོ་དུ་མས་བཤད་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དོ། འགོག་སྒོམས་ལྟན་མིན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དང་ཚད་མ་སོགས་ཀྱང་ལྟན་ མིན་དུ་ཐལ་བས། མངོན་པ་གོང་འོག

@072A ཀཱཾ། །དུ་མ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་སྲིད་རྩེ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། རང་གི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་

བཞག་པ་ཞིག་དགོས་པར། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། གང་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་དེ་ལ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྨོམ་ནས་བློ་དེ་ལས་གོང་དུ་བསྒྲིད་དོ། །དེ་བློ་དེ་ལས་གོང་དུ་བསྒྲིད་ནས། སྒྲི་བ་མེད་པ་

དང་། འགོག་པ་མེད་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། དེའི་གོང་ན་གང་སེམས་ཀྱི་

མཚན་མ་མེད་པ། རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ། སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། འགོག་པ་ལ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པ་

ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སྨྲས་ནས། དོན་བསྡུར། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་ འགོག་སྟེམས་ནི། སྲིད་རྩེ་ལས་

ཀུང་ཁྱེན་དུ་བསྟོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྟེམས་པར་འཇུག་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། སྐབས་འདིར་མཐར་གནས་ཀྱི་འགོག་པ་དང་། རྣམ་ཐར་ཁྱི་འགོག་པ་ལ་ དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།

@072B འདིས་ནི་ཐལ་འགྱུར་པས་ཀུང་འགོག་སྟེམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཚོར་འདུ་བཀག་ཅམ་གཅིག་འདོད་སྐམ་པ་ཡང་བཀག་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་པས་འདོད་ཚུལ་ཕྱི་མ་གཉིས་བཀག་ གོ །དེ་ཡང་དབུ་མའི་ཟིན་བྱེས་ལས། ནང་གི་སྟེ་རང་གི་

སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འགོག་བདེན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སྒོ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་ལྟག་པས་འགོག་སྟེམས་ཐོབ་པར་བཞག་ཞེས་པ་ནས། ས་དྲུག་པའི་འགོག་སྟེམས་ནི་དེའི་བར་ཆད་ མེད་ལམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱ་ལངས་པ་ནས་ཐོབ་ཀྱི་

བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ས་དྲུག་པ་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ས་དྲུག་པ་མན་ཅི་སྟང་བྱ་སྟངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆོར་འདུ་རབས་པ་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁྱད་པར་བ་ལ་མཉམ་པར་

བཞག་པ་ན་འགོག་སྟེམས་ཐོབ་ཅིང་། དེ་འགོག་སྟེམས་པ་ཡང་ཡིན་དགོས་པས། འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་གསུངས་པའང་རང་རྒྱུད་ལ་སྲིད་རྩེ་མན་ཅི་ཆོར་འདུ་རབས་པ་བཀག་སྟེ། སེམས་མེད་པ་ལྟ་བུར་བྱས་པས་

སེམས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་མི་ཟིར་བར་ལུས་ཁོ་ནས་ཟིར་རོ། །གཞན་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། ཡིག་ཆར། དེ་བཞིན་ཁྱད་པར་བ་འགོག་པའི་སྟེམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་དེ་ལ་སྟེམས་པར་འཇུག་པ་

མ་གསུངས་པར་འགོག་པའི་ཞེས་པ་མདོ་ལྟར་སྲིད་རྩེ་ལས་ཇི་ཕྱར་སོང་སྟེ་རྒྱུ་བ་རབས་པ་འབག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་ཐོབ་པ་ལ་མེད་དམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་སར་ཕྱིན་གྱིས་བཞག་པ་ལྟར་

@073A ཀཱཾ། །རྒྱུན་ཕྱི་མ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པས་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་འཇོག་དཔྱད། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་སྤང་བྱ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆོར་འདུ་རབས་པ་བཀག་པའི་

ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག །ཅེས་སྨྲར་རོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་དེ་ཞེས་ཆེད་ཙམ་ལས་དེ་ལ་དགའ་ནས་མི་འཇུག་པས་ཏིང་ཚུལ་རྒྱས་ཏེ་ཞེར་ཕྱིན་ལྷག་པ་མ་ཐོབ་པར་མི་ཐོབ་ལ། ཉན་རང་རྣམས་

ཞི་བདེ་ལྷར་དེ་ལ་དགའ་ནས་ཆེད་དུ་གཉེར་བས་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་དེ་ནི་ཞེས་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོམས་པར་འཇུག་གི །དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཏེན་གྱི་གནས་མི་སྐྱེད་དེ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ན་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་སྟོམས་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡང་ཡོད་དེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ལུས་མངོན་བྱེད་ལ་དེ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དགོངས་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ལོན་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྐྱོད་ལ་གསུངས་ཀྱང་། ཆོས་སྐྱ་གཉིས་པ་ལོ་ལྟ་བརྒྱའི་བར་བསྐྱགས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན། ཡང་ན་རྩ་ཤེ་བརྩམས་དུས་

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་ཞིང་ཀུ་སྐྱབ་ཅེས་མཚན་ཡང་ཐོབ་ལ། རིགས་ཆོགས་གཞན་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཅིག་ཅར་བརྩམ་ཀྱང་ཆོག་གམ་དཔྱད་ལ། དེ་དུས་མཚན་ཐོབ་ཚུལ་ནུ་གཀུ་ལ་རྒྱ་མཆོར་གནས་པ་ནོར་

@073B བྱི་མཛོད་ལྟན་པ། ཁ་ནས་དུག་གི་མེས་བྱད་ཤིང་བསྲེག་ཅིང་། གཞན་གསལ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་སྲོབ་དཔོན་ལ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་བློ་ལ་གནས་པ། ཆོས་ཟབ་མོའི་མཛོད་ལྟན་པ། ལྟ་ངན་བྱི་བྱད་ཤིང་བསྲེག་ཅིང་ཡིད་

ཀྱི་སྐན་པ་སེལ་བ་གསུམ་དང་། ཞ་རྩུ་ན་སྲིད་སྐྱབ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་པ་དང་། དབྱ་འདུལ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་པ་དང་། འཁོར་བའི་དབྱ་སྲེ་འཇོམས་པས་ཡིན་པ་ཆོག་གསལ་བྱི་དགོངས་པར་

གསུངས་པས། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མིང་མཐུན་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་ཉིད་བཟུའི་དང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་ངེའི་བདེན་མེད་དང་། རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་སྟོང་གསུངས་པས་ཁྱབ་ཆེ་ལ། ཕྱི་མ་བརྒྱད་

ཆོས་ཀུན་མ་འོངས་པ་ན་དང་དུས་གཞན་གྱི་དུས་དང་། དེ་གཉིས་ཀར་རང་མཚན་གྱིས་དབེན་པ་སོགས་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྣང་བས་ཁྱབ་ཆུང་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་སྟོང་གཞི་འདྲའོ། །ཡིག་ཆར། བདུན་པ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་གཉིས་

པ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་ལ་སྣང་བ་མདོའི་དངོས་བསྟན་དང་། སྟེར་བརྒྱད་ཀ་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོང་བར་ལུང་རིགས་སྒྲུབ་མི་ལས་གསུངས་པ། རྣམ་ཞཱད་ལས། སྒྲ་དང་རྣམ་རྟོག་གིས་སྟོང་བར་མི་རྟུས་པ་ལ་ནི་

གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣང་རོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་སྣང་རོ། །ཞེས་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་ལ་གཉིས་སྣང་བའི་དགོངས་པའོ། །བྱང་སའི་ཕྱི་མ་བརྒྱད་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་བདག་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ལས་ཀྱང་

@074A ཀཀ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་མ་སྐྱེས་པས་གཟོད་མ་ནས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བྱང་དོར་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་དེ་ཉོན་

མོངས་སོགས་དང་བྲལ་བ་ནི་དེའི་དབེན་པ་དང་། གང་ཟག་གིས་བརྟགས་པ་ལྟར་མེད་པ་སྟུམ་ལྟ་བུ་དང་། མི་རྟག་ཡི་ཞེས་ཀྱི་ངོར་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་དང་། མདོ་འགྲེལ་ལས། དང་པོ་སྟེ་དང་།

མཚན་མ་དགུ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་པ་སོགས་བཞག་ནས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྣ་ཚོགས་གི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དེའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པར་མཉམ་

ཉིད་སོགས་བཞག་གམ་སྟམ་ལ། དེ་ལྟར་ན་བཞི་བ་དང་ཐ་མ་གསུམ་གང་ཟག་དང་། ལྷག་མ་ཆོས་ལ་སྟུར་རོ། །ཅེས་ན་དགོངས་པར་ཞེ་འགྲོ་དལྷ་དག།། ༄ དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ལ། དགག་བྱ་

ཁྱབ་

ཆེ་བ་འདོད་པ་ཉམ་ཤང་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་སྤྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་འདོད་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་ཡིན་པ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་བཟོད་མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་བཞིར་མེད་པར་གསུངས་

པ་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །སོགས་གསུངས་པས་སྐྱེ་སོགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དངོས་སྨྲ་སོགས་འགོག་སྐབས་བདག་སྐྱེས་སོགས་བཞིར་ཁ་ཆོད་བཅད་ནས་

@074B བཀག་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཆོད་ན་རྟེན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་གོ་བཟློག་པར་ཐལ་བ་ལྡོག་བསྒྲུབ་པ་ལ། དགག་ཚུལ་མདོར་བསྡུ་ན། སྟོང་ཐུན་ལས། བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་

དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱ་བྱེད་བཞག་ཏུ་རུང་བར་དེས་པ་དྲངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཁྱད་ཆོས་

དེ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་གཞན་ངོ་ཙམ་ལས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིས་པ་སོགས་བཀག་ནས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་སྐྱོན་འཕང་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པར་

རིགས་ཞེས་བཀག་ལ། སྐྱབ་བྱེད་རྣམས་ལ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་མི་བཟོད་ཀྱང་། མེད་པར་ངེས་མི་དགོས་པ་སྐྱེ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མེད་པར་མ་ངེས་པ་བཞིན་དང་། ཡོད་པ་མིན། ཞེས་པས་མེད་པར་སྣང་ཤིང་། ཡང་དེ་

མེད་པ་མིན་ཞེས་སོགས་ཁས་བླངས་འགལ་ཏེ། དེ་མིན་ན་དངོས་སྐྱ་ལ་ཡང་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་དང་། དེ་དག་གིས་མིག་ཤེས་སོགས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། འཕགས་ལམ་དོན་མེད་པར་

གསུངས་ཀྱི། མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་ན་འཕགས་ལམ་དོན་དུ་གལ་འགྱུར། སོགས་དང་། དངོས་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་ལ་བཞིར་ཁ་ཆོད་བཅད་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་སྐྱེ་ན་དེ་བཞི་གང་རུང་དུ་དེས་པས་སྐྱབ་གྱི། རང་ལུགས་ལ་དེ་

@075A ཞེས། །བཞིན་ཁ་ཚོོད་མ་ཆོད་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་མ་གཟིགས་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། ཁྱོད་རང་ལྟར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པས། རྟོན་པ་བཞི་ཀ་གོ་

བརྒྱག་པར་ཐལ། ཞེས་བཀག་པ་སྟོང་ཐུན་ལྟར་ལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་དང་པོ་བཞི་གསུངས་སོ། །དེའི་ལུགས་ལ་ལས་འབྲས་ཡོད་མི་དོ་སོགས་འཕང་ན་ལན་བྱིས་བརྒྱག་པར་མི་རུས་ཟེར་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་

རང་གི་ནང་འགལ་ཡིན་ནོ། ཁྱབ་ཆུང་པ་འདོད་པ་བཙན་སྡེ་སྣ་ཕྱི་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས། རྩ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་དང་། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །

གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ངོ་བོ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་སྐྱེད་པ་གང་སྣབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་རྣམ་འཇོག་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པ་སྟེ། དགག་བྱ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་

བདག་ལྟ་བུ་ཞིག་དག་གྱང་བཞག་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་དེས་སྟོང་པ་དངོས་སྨྲ་བས་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་བློ་ཀུན་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ལ། རྫ་ཤེ་གྱི་དེ་ཚོས་ཉིད་ལ་བྱེད་པས་སྨྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱོའོ། །ཞེས་སྟོང་

ཐུན་ལམ་རིམ་སོགས་ལས་གསུངས་པས། ཡིག་ཆར། །སྨྲ་གསུངས་པ་དེར་ལྟོས་ན་སྨྲ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་ལས། བཅོས་མིན་དང་ལྟོས་མེད་ནི། མེ་ཚ་བ་དེ་ཆུའི་ཚ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མེའི་རང་བཞིན་དང་། མེ་བདེན་སྟོང་

@075B ལ་ལྟོས་ཏེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན་པ་ལྟར་ལྟོས་ས་ལྟོས་འཇོག་ཙམ་མིན་པར། མེ་བདེན་མེད་མེའི་རང་བཞིན་ལས་འདར་མེད་པའོ། །ཡིག་ཆར། སྟོན་གྱི་བོད་རྒན་མང་པོ་ན་རེ། གསུངས་པ་བཀའ་བརྒྱད་ས་སྐྱ་རྔིང་མ་རྣམས་ཡིན་གསུངས་

ལ། དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་རྗེའི་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། བཀའ་བརྒྱད་པ་རྣམས་ས་ར་ཤ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་ཁྱད་པར་བཅོལ་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བསྒྲུབས་པ་མ་ཡིན་པར་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གཤེས་སུ་གྱུར་པ་

སེམས་མི་བཙོས་པའི་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། རྟེད་མ་བ་རྣམས་སྨོབ་དཔོན་པརྒའི་མན་ངག་ལ་ཁྱངས་བཙོས་ཏེ་སྣང་སྲིད་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་མཉམ་ཆ་ནང་དུ་གསལ་བའི་གཞོན་

ནུ་བུམ་སྐུ་གཏད་སྟེ་སྐྱོན་རྣམས་ཡེ་ནས་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚོས་ཡེ་ནས་རྫོགས་པའི་ལྷུན་གྲུབ་རང་གི་རིག་པ་ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་ཞལ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ས་སྐྱ་བ་རྣམས་པར་ཕྱ་བའི་མན་ངག་ལ་

ཁྱངས་བཙོས་ཏེ་སེམས་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་ཙམ་ནས་གསལ་བ་མི་འདོར་བས་གསལ་བ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གསལ་བ་དེ་དབྱིངས་ཁ་དོག་སོགས་གང་དུ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པས་སྟོང་བ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་

བའི་དུས་ཉིད་ན་སྟོང་ཞིང་། སྟོང་པའི་དུས་ཉིད་ན་གསལ་བས་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་བརྗོད་བྲལ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། གནས་ཚུལ་དེ་དན་ @076A ཞེས། །མཐུན་པར་བློས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་ཏད་དེ་ཆམ་མི་འཇོག་དགོས་ཟིར་བ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐྱེན་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ནི། ཞེས་སྟོང་ཐུན་ལས་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བློས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་

འཇོག་ཅར་བ་འདིར་ཁ་འཆམ་ནས་འོངས། ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བ་ལྟར་མི་སྐྱོམ་པར་བསྐོམ་དུས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བསྐོམ་པ་ལ་ཁྱད་

བར་མེད་པས། ཞེས་པ་དྲངས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མར་མེ་དང་། སྒོན་དཔོན་པདྨ་སྐྱེ་གོང་མ་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་རྩོམ་དང་གཞན་ལ་གསུངས་དུས་

རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་གསལ་

པར་གསུངས་པ་མེད་པས། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་དགག་བྱ་ཁྱད་ཆེ་བའི་དེ་དང་ཁྱད་མེད་བྱས་སོ། །དེས་ན་བཀའ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དངོས་གང་ཡིན་ལ་དཔྱད་གཞི་ཟུང་ཟད་ཡོད་

དོ། །ཕྱག་ཆེན་རྩ་བ་ལས།

ཉམས་སྐྱོང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བས། །དཔྱད་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ། །གསུངས་པ་ཡང་ཕྱག་ཆེན་ཟིན་བྱས་བདུད་རྩིའི་ཐིག་ཕྲེང་ལས། རྩ་འགྲེལ་གང་དུའང་དགོངས་པ་གཅིག་

ལུགས་འདི་ཡིན་ཞེས་མ་

གསུངས་པས་དག་སྣང་སྲིད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ། དངོས་གནས་ལ་དེ་དག་བསྒོམ་ཏེ་རྒྱང་དབུ་མར་བཅུག་ནས་བདེ་སྟོང་སྒྲ་ཏེ་ལམ་གོང་མར་བགྲོད་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་དཔྱད་དཀའ་བས། སྐྱབས་

@076B མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བྷོ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས་སྐུ་འབུམ་དུ་གནང་སྐབས་ཀྱང་། ཀུ་རེ་ཚུལ་དུ་པཊ་ཆེན་ད་སྐབས་མི་བཞུགས་པ་མ་གཏོགས། བཞུགས་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ལུགས་འདི་ཅིག

འདྲི་དགོས་པ་འདུག །གཞན་ཡོགས་པ་ཚོས་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད། རང་ལུགས་ལ་མེད་དགག་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་གཉིས་ཇི་ལྟར་གཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདི་དག་གི་ཚོས་

ཉིད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་དགག་དང་། བསྒོམ་ཚེ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་དང་མ་ཤར་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟ་བ་རྟེད་པར་བཞག་པས། ཡིག་ཆར། བདེན་གྲུབ་འགག་པའི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་དུ་

དགག་བྱའི་སྤྱི་མ་ཤར་བར་མ་ཡིན་དགག་ཤར་བ་དང་། དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱིས་དེ་བཀག་པའི་མེད་དགག་མི་འཆར་ཞེས་བཀག་ལ། རྒྱང་ཕན་གྱིས། སྤྱི་བ་སྟ་ཕྱི་མེད་པར་ལྟ་བའང་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །བྱཆྪ་བྷ་ལི་ཏ་

ལས། ཅིག་ཤོས་ནི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་པ་ཡིན་གསུངས་པ་འོག་ཏུ་མི་གཅིག་རྒྱན་མར་དོ་ཤེས་མ་ཤེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགག་བྱ་དེས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ལ། ཚོག་གསལ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

སོགས་ཀྱིས་ལྟ་བ་རྣོན་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཚད་གྱུབ་དང་། སྟོང་བ་གཉིས་ཀ་འཆར་དགོས་པར་གསུངས་པས། ཡིག་ཆར། ལུང་སྟ་ཕྱི་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་བ་རྟོགས་ཚད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྟོང་

@077A ཞེས། །གཞི་དེ་འདོགས་བྱེད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱ་དེས་སྟོང་བར་ངེས་པ་ན་ལྟ་བ་དེ་རྣོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་མ་རྣོན་པར་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་

ཕྱེད་གསུངས་པ་ཚད་མས་ཡིན་གྱི། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ཕྱེད་དེ། རྒྱང་ཐན་ཀྱིས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཕྱེད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་ཟེན་བྱེས་ལས། ཡོད་པ་དང་རང་དོས་ནས་མེད་བ་གཉིས་གཅིག་གཅིག་གི་བློགས་སུ་འགྲོ་ཚེ་

སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲོང་ལ། དེ་འདྲའི་འགལ་དོགས་ཀྱི་མི་བདེ་བའི་ཐྲོ་མེད་ཀྱང་ད་དུང་ཁོ་བོའི་འདི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་ན་ཡིད་དཔྱོད་ལ་སྣེབ་ཡང་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས། ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་

ཕན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཐྲོ་དེ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཐྲོ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཐྲོ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱང་ཕན་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཐྲོ་

ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ན་མེད་ཟེར་དགོས་སོ། །དབུ་མའི་ཟེན་བྱེས་ལས། ཐྲུན་ཙོས་ནི་སྔ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་སྟོ་ནས་རྟག་པར་འཛིན། མཁས་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྟག་པ་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་སྐྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྒྱུ་མེད་

པ་ལ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱུབ་མཐས་བཏགས་པའི་རྟག་འཛིན་ལ་ཕྱི་མ་ལྟར་དགོས་པས། ཡིག་ཆར་ཁོ་ན་སྤྱར་བ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་བཙུན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། སྐུ་གླུ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། རྟགས་

@077B ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་མིན་པ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོགས་གསུངས་ནས་རིགས་པ་ཡང་དག་དང་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག

བྱ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཀྱང་། ལམ་རིམ་གྱི་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་གསུངས་པས། ཡིག་ཆར། སྟོན་གྱི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནས། རང་ལུགས་ཀྱི་འགོང་དེ་

དགག་པ་ཡིན་ལ། ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་དེས་དགག་བྱ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། གསུངས་པ་ཕྱི་མ་འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་དོས་ནས་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ལྟ་

བྱའི་མེད་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ཡོད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་དགག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང་། དེས་བདེན་མེད་དུ་བརྟང་བ་སོགས་བཞག

ནས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་གཉིས་བྱེད་ནི། བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་དེའི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་ལ་བྱེད་ལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་

དོན་ལ་བྱ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་གྱི། སྐྱའི་རྟག་འཇིན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་གླུ་མེད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱར་འདོད་པ་

@078A ཞེས། །ལམ་རིམ་གྱི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ནང་འགལ་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཕྱི་མར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྒྲ་གླུ་མེད་པར་འཇིན་པའི་བློའི་འཇིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
ཐལ་ལོ། །བྱང་

གཞི་ཡང་དགག་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །གསུངས་པ། དེས་བདག་ཡོད་པ་དགག་ན་བདག་གི་ཁྱད་གཞི་ཕྱང་པོ་ཡང་དགག་རིགས་པར་ཐལ་ལོ།། ཞེས་པའོ། །དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། རི་བོང་རྭ་རྟགས་དེའི་

དགག་བྱ་དང་། ལམ་དེའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། རྟགས་དང་ལམ་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཞིབ་ཆ་མང་ངོ། །ཆོས་རྣམས་རང་གི་འདོགས་བྱེད་ལ་ལྟོས་པ་སོགས་ལྟོས་པའི་དང་། བྱམ་པ་བདེན་

མེད་འཐད་པ་ཡིན་ཀྱང་འཐད་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པ་མིན་ལ། དེ་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་འཐད་སྐྱབ་ཀྱི་དང་། མཚན་མཆོག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། མེས་བྱད་ཤིང་བསྟེག་པ་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་

དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། འཇིག་རྟེན་ལ་སྣང་བའི་རིགས་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རིགས་པ། གནས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་གསུངས་ནས། དང་པོ་ལ། ཆུ་

ཐུར་དུ་འགྲོ་བ་

མི་ཚ་བ་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། རིགས་སྔགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། མཁྱེན་སྤྱོད་ཀྱི་

@078B རྒྱས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ལ། བྱམ་པ་བདེན་མེད་བྱམ་པའི་ཚོས་ཉིད་དུ་གནས་པ་བཞག་ནས་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་མེད་པས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་བཤད་གསུངས་པས། དེ་ཐམས་

ཅད་དང་། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་ཡང་དག་ཡིན་པས་དགག་བྱ་ལ་ཡང་ཡོད་མེད་གཉིས་བཞག་གོ། །སོ་སྐྱེས་མི་དག་བའི་ལས་བྱེད་པ་མི་རྟང་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལས་སྤྱན་བསྟལ་བསྒྲིད་པ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དང་།

མ་བཤགས་ན་འབྲས་བུ་སྤྱན་བསྟལ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་མི་འཐད་པ་མིན་ནོ། །བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་པར་བརྟུང་བ་ཡིན་པ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་པར་བརྟུང་བ་

ཡིན་པར་སྣང་པའི་འཐད་སྣང་ཀྱི་རིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆར། དེས་ན་འཐད་པའི་བརྒྱ་རྩ་ལ་རིགས་པའི་དགག་བྱར་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་བཞིའི་རྒྱ་རྩ་མི་རིགས་པ་བཞི་ལ་དགག་བྱར་བྱེད་

པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀུན་གོ་བསྟར་ན་ཐོན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཆེན་གྱིས། ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་མིན་གསུངས་པ་དང་། ཆ་བ་ཆོས་སེར་ཇོ་ནང་བ་གོ་ཤ་གླང་མ་མི་བསྒོད་དོ་རྗེ་

རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཀུ་འདོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབུ་མ་སྣང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་བཟོད་དང་རྟེད་དོན་དོན་གཅིག །ཅེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་ནི། གླུབ་མཐའ་རྩ་

@079A ཞེས། །པར། རིགས་ཤེས་རྟེད་དོན་ཡོད་ཀྱང་དེས་དཔྱད་བཟོད། །བདེན་པར་བཟོད་དགོས་བདེན་གྲུབ་ལ་དཔྱད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་ཤེས་དེས་བདེན་པར་ཡོད་

མེད་དཔྱད་པ་ན། བཙལ་རྒྱུ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པས་དེ་རྟེད་ན་དཔྱད་བཟོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མེད་པར་སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། དེ་མེད་པར་ངེས་པ་ན་ཆོས་ཉིད་ངེས་

པ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཁང་པའི་ནང་དུ་བཙལ་བ་ན་དེར་མི་དེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དེར་མེད་དོ་སྟམ་པ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་མེད་པར་ངེས་ཀྱང་། བཙལ་བའི་དོན་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་

ལས། རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས། དེའི་ངོར་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་གསུངས་པ་མང་བས་སྟ་མ་རྣམས་དེ་ལྟར་འདོད་ལ། ཐལ་རང་གཞིས་ཀའི་ལུགས་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་

དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་ན། ཡུམ་མདོ་ལས། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བར་

གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་འགྲེལ་ནུས་ཤིང་། སྟར་གྱི་ལོག་རྟོག་རྣམས་རང་ཤེགས་པར་འགྱུར་བས། རྣམ་ཐཱད་ལས། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་

བཀྲིས་

@079B ཤེས་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གཤེགས་ལུགས་ལ་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་གཤེགས་ལུགས་དང་དོན་དམ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་མི་འགལ་

བའི་གནད་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུངས་པ་བོད་འདིར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་བྱའི་ཁྲད་ཆོས་སོ། །འོ་ན་དེ་མར་མེ་སོགས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ནམ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེའི་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་

འཇིག་རྟེན་ན་མི་གཉིས་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་རྒྱུས་ཡོད་པ་འདྲ་ཡང་། དེའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་མ་བཤད་པའི་ཚེ་བརྗོད་ཚུལ་མཐས་མི་མཐས་ཀྱི་དབང་གིས་གོ་བ་སྐྱེད་ལུགས་སྣ་ཚོགས་འོངས་པ་ལྟར། རང་གིས་ལྟ་

བ་རྣེད་ཀྱང་གཞན་ལ་དེའི་གོ་བ་གྲུབ་ཕྱིན་པ་སྐྱེད་མི་ཐུབ་པའང་ཡོད་ལ། ཡང་ན་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གནས་སྐབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དེའི་རྒྱུད་ཚོད་གཟིགས་ནས། དེའི་ཐད་ཀའི་གདམས་ངག་རེ་

ཞོག་པ་གདུལ་བྱ་

གཞན་དག་གི་རྒྱུད་ལ་མི་འཚམ་པ་དང་། སྐབས་འགར་རང་རང་གི་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉམས་སྐྱོང་དང་། རྩོགས་རིམ་མཐོན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་

ལེན་ཚུལ་

དམིགས་བསལ་ཅན་འགའ་ཞིག་གསུངས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། མཁྱེན་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མེད་དོ། །རྟེ་བཙུན་པའི་དབུ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་

@080A ཞེས། །གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་དོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་གོ །ཞེས་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་ཆེས་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་

གསུངས་པས། རྟེ་བཙུན་པ་ཡབ་སྲས་བློ་གཉིད་མེད་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚད་ཅེས་སོགས་འགྲེལ་བར་སྣང་ལ། དེ་ནི་བདེན་གཉིས་དར་ཏྲི་ཀ་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་ཞིང་

མཐོང་བ་འདི་ཁོ་

ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཅིག་ཤོས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་ལ་དོན་དམ་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་

མི་བཟོད་ཅིང་དོན་དམ་

པའི་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་གོ །ཞེས་པ་ནས། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ནམ་ཡང་ཐལ་ལོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་པའི་ངོ་བོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ཡིག་ཆའི་དེ་དགོངས་པའོ། །ཡིག་ཆར། དེ་དག་ལ་ཡང་དག

པའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་དང་གསུངས་པ། སྐྱེ་བ་ལྟའི་གཞི་ལྡོག་གཟུགས་སོགས་ལྟ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་བཅམ། སྐྱེ་བྱེ་རང་ལྡོག་མི་སྣང་བའི་དོན་ཡིན་གསུངས་ལ། དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས།

སྐྱེ་བ་ལྟ་ནི་ཐ་སྙད་སྐྱེ་བ་ལྟ་ལ་བྱེད་དོ། །གསུངས་པས། གཟུགས་སྐྱེ་བ་སྣང་ཡང་། སྐྱེ་བར་མི་སྣང་ཟེར་རམ་དཔྱད་ལ། སྤྱིར་སྐྱེ་བ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བས་ཡིན་པ་འདྲའོ། །

@080B འདི་རིགས་ངོའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གསུངས་པ། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་བར། དགག་བྱ་བདེན་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བར་བཤད་པ་ཞེས་པའི་དགག་བྱ་དེ་ཡིན་

པ། ལེགས་བཤད་སྐྱིང་

པོའི་ལུང་གིས་ཤེས་ལ། དབུ་མ་སྣང་བའི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་ཞེས་པའི་མཐོང་རྒྱུ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྣང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན། སྟ་མ་

ཕྱི་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཐོང་བ་དབང་ཤེས་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱོ་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་བདེན་སྣང་ཡོད་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

པའོ། །འདི་འདྲའི་དགག་བྱ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་སྟེ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་དེ་གནས་ལུགས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དབང་ཤེས་ལ་གནས་ལུགས་མི་སྣང་བས་རིགས་དོའི་དགག་བྱ་མི་སྣང་བར་གསུངས་

པས། རིགས་དོའི་བདེན་འཛིན་ལ་གནས་ལུགས་དང་རིགས་དོའི་དོན་དམ་སྣང་ངམ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། དབང་ཤེས་དང་སྐྱེ་བོ་རང་དགའ་བས་རིགས་ངོར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་མི་བྱེད་པས་མི་

སྣང་ལ། རྣམ་བཤད་

ལས། དེའི་བདེན་འཛིན་ལ་ནི་ཕྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར། རིགས་ངེའི་བདེན་འཛིན་ནི་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལུགས་སུ་གྱུབ་པར་སྣང་བ་ན་གྱུབ་མཐའི་དབང་གིས་དེའི་སྟེང་དུ་རིགས་@081A ཀྱི། །ངོར་ཡོད་མེད་དཔྱད་དེ། དེར་ཡོད་པ་དང་གཞིས་ལུགས་སུ་སྣང་ལ། སྐྱེར་རིགས་ངེའི་དོན་དམ་དང་གཞིས་ལུགས་སུ་མི་འཆར་རོ། །རྟེ་བྱང་པའི་དབུ་མ་ལས། རང་རྒྱུད་པས་མིང་དུ་

བཏགས་ཙམ་གྱིས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་འགོག་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་འགོག་པ་ལ། དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བློ་ངོར་མི་འཛུ་བ་ཆེན་པོ་འོད་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རེ། །སོགས་གསུངས་པས།

ཡིག་ཆར། ཁ་ཅིག་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འདོད་ཟེར་ན། སོགས་རྟེ་བཞུན་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་མི་འདོད་པ་བྱང་ཆུབ་བླ་མའི་དྲིས་ལན་དུ་གསལ་ཞིང་། རྣམ་

བཤའད་ལས། བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་། བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱི་བཅོག་ལ་གསལ་བས་ཕྱི་མ་རྟོག་པས་བཞག་པར་ཤེས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བློ་ལ་སྣང་བཅམ་བློའི་

དབང་གིས་བཞག་པ་ཞེས་སྨྲོར་དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྔོད་ལུགས་ལ་ཕྱ་རགས་ཆེ་བས། དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་བློ་ངོར་གསུངས་ལ། རིགས་པའི་རྒྱུ་

མཚོར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅོ་བོ་ནི། ལེགས་ལྡན་དང་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ཀུན་བཏགས་

རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་

@081B འདོད་པ་བཀག་པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་ཙམ་སྐྱས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་གཅོད་པར་འདོད་མཉམ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་མཚན་བདེན་གྲུབ་དང་ཁྱད་མེད་པས་དགག་ཏུ་མེད་ལ། རང་

མཚན་ཉེས་པའི་མིང་ཙམ་ལ་རྟོད་པ་ཡིན་ན། མིང་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། མིང་སེམས་ཙམ་པ་ལས་དམན་པར་ཐལ་ཏེ། དེས་ཙམ་སྨས་རང་མཚན་ཉིས་གྱུབ་པ་གཅོད་པར་འདོད་ཅིང་།

འདིར་དེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ནོ། །ཉེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡིན་པ་གོང་དུ་གསལ་ལོ། །ཉི་ཁྲི་རྣམ་འེས་ལས་གསུངས་པ་དཔྱད།

རྗེ་བཙུན་པས། རེའུ་ཤིང་རྟ་གྲང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུ་མའི་སྤུལ་གཞིའི་རེའུ་ཤིང་རྟ་གྲང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་པར་གསལ་ལོ་གསུངས། དབུ་མའི་ཟིན་བྱེད་ལས། རེའུ་ཤིང་རྟ་

གྲང་དུ་སྣང་སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་སྣང་ཡང་ཤེས་བྱ་རྟ་གྲང་དུ་མི་སྣང་བ་སྨིར་བཏང་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གིས་ཡིན་ནོ། །གསུངས། དེ་དག་རྣམ་བཞག་ལས། སྨིར་སྤུལ་གཞི་རྟ་གྲང་དུ་མི་སྣང་ཤེས་བྱར་མི་རྟུང་གི་གསུངས་པས་

ཡིན་ཀྱང་དེ་ནི་གོང་དུ་སྨྲ་མ་མཁན་གྱིས་རྟེན་སོགས། རྒ་བྱང་དུ་སྨྱལ་པ་ན་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་སྨྱལ་པ་ན་རྒ་བྱང་དུ་སྡང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྨྱལ་གཞི་རྟེན་ཤིང་རྒ་བྱང་དུ་སྡང་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་

@082A ཞེས། །ལུགས་ལ་དེ་སྙང་བ་ལྟར་མ་བྱུབ་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་བརྫུན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྒྲིག་རྒྱུ་ཆུར་སྡང་ཡང་སྨྱལ་གཞི་རྟེན་ཤིང་རྒྱབ་དུ་མི་སྡང་

ཟེར་དགོས་སོ། །དབུ་མའི་ཟིན་བྲིས་ལས། ལེགས་ཚོས་པས། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུབ་པ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུབ་པ་རེ་རེ་ནས་སྟོང་ཉིད་མིན་ཀྱང་། དེ་ཕུང་པོ་དང་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་

གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཚོད་རེད། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཡིག་ཆར། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྱུབ་པ་དེ་གང་ཟག་བདེན་

མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་སོགས་འཕང་ཆུལ་ལ་བལྟས་ན་དེ་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དམ་སྙམ་སྟེ། དངོས་སྨྲས་དེ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་རྟོགས་ནས་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་མ་རྟོགས་ཟེར་མི་རུང་བའི་

ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མི་སྲིད་སྙམ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྨྲེ་གཅིག་བདེན་པར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་བདེན་

གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མེད་

པ་སྟོང་ཉིད་མིན་ཞེས་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོར་ཐ་དད་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ནི་བདག་ཕུང་གཉིས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་སམ་གནས་

ལུགས་ཀྱི་ཐ་དད་

@082B ཡིན་མིན་མ་རྟོགས་པ་དེ་ཐ་དད་པ་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ་གཉིས་ལུགས་སུ་མ་རྟོགས་པས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་ལ་ཡང་འདྲའོ། །ལྷང་རིགས་སྒོན་མེ་ལས། ནམ་

མཁའ་རང་ངོས་ནས་མ་

གྲུབ་པ་དེ་ནམ་མཁའི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཚད་དུ་འདོད་གསུངས་པ། ཡིག་ཆར། རང་རིས་ནས་གྲུབ་པ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཚད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་ནམ་མཁའི་ཞེས་པའང་མ་དག་གོ །དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། བུམ་པ་བདེན་མེད་དེས་ན་དེ་ཀ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་བར་

ངེས་

པས་ཁྱབ་ལ། བུམ་པ་ཀ་བའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་བ་བུམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚོད་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཡུལ་དུས་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་མེད་པར་ངེས་པས་

ཡིན་ནོ། །འོ་ན་

བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་ཚེ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་ལྟར་སྟོང་ཆམ་གྱི་སོངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་

ནས་ཤེས་པ་དང་སྤྲའི་ཐ་སྙད་རྣམས་སྨྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་མེད་དོན་གྱིས་རྟོགས་ཀྱང་དེས་ཐ་སྙད་ཙམ་སྨྲབ་ཚུལ་ཡར་ཕྱིན་མཆན་ལྟར་རོ། །དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། བྱམ་པ་ཀུ་བས་

@083A ཞེས། །སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་དེ་དང་། བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་ལ་རང་སྟོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་གི་ཐ་སྙད་ནི། ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་ལ་འཐད་གསུངས་པས་ཐ་

སྙད་དེ་ཙམ་འདོད་དོ། །རང་རྒྱུད་པས་བློ་གཏེར་མེད་ལ་སྣང་བ་དེ་ཀ་ཡུལ་དེའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒྲོད་ལུགས་སུ་འདོད་ལ། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་གཞལ་བ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པས་མི་

འདྲ་ལ། ཡིག་ཆར། འདི་དག་གིས་བྱིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འདོད་ལ་གསུངས་པ། ཡར་ཕྱིན་མཆན་ལྟར་གཟུགས་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་མཚན་

ལ་མ་འབྲུལ་པས་མི་འཛོག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བློབ་པ་ཡང་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་གཟུགས་ཞེག་རྟེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་རང་མཚན་ལ་ཐུགས་གོ །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་

པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་ཀྱིས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་འབྲུལ་ཤེས་དང་། སྟོན་པོ་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་མ་བློབ་པ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྣང་བ་ལྟར་

མ་གྲུབ་པ་མ་རྟོགས་པ་དེ་དག་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྟོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་སྣང་བས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་སྣང་བ་ལྟར་མི་གྲུབ་པར་

@083B རྟོགས་ན་བློ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་ལྷོས་ནས་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་འབྲུལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་ཏེ། གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་

དུ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་ན། དེ་བྱད་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་བློ་འཁྲུལ་ཞེས་སུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་ཚད་ནི། དྲིས་ལན་སྐྱིང་གི་སྡུག་

སེལ་ལས། གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་ཡོད་ཟེར་བ་དང་རང་ངོས་ནས་མེད་ཟེར་བའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚད་ཐིག་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་ལྟར་དེའི་ཚད་ཐིག་པ་དེ་འཇོག་ལ། དེ་དཔེར་ན་རང་གཞན་

ལ་སྟོད་སྨད་བྱེད་ཚེ་མཐོ་དམན་དུ་ཕྱེད་རྒྱུའི་ང་ཞིག་གདགས་གཞི་གདགས་ཚོས་འོ་ཆུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་ངོས་ནས་ལིང་ངེ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་དེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་ལ། དེ་ཤུགས་

བསྐྱེད་

ནས་བློས་ཟུར་གཅིག་གིས་བརྟགས་པའི་ཚེ་དེའི་འཛིན་ཚུལ་འདིའོ། །སྐྱམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་ཀ་བུམ་སོགས་ལ་ཡང་གདགས་གཞི་བྱེད་

གཞི་སོགས་

དང་དབྱེར་མེད་པའི་ངོས་ནས་འཆར་ཚུལ་འདྲའོ། །དེ་ཡང་བློ་མ་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་བྱས་དང་ཚོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྡུང་གིས་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི། སྣང་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་མ་དོར་ན་

ལམ་དུ་འགྲོ་

@084A ཞེས། །ཡི། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་གྱུབ་མཐའ་འོག་མ་ལྟར་རྟག་མཐའ་དང་། ཡང་ན་བོད་སྐྱ་མ་ལྟར་ཆད་མཐའ་དང་། ཡང་ན་དལྡའི་གཞན་ཕྱོགས་པ་འཁའ་ཞིག་ལྟར་དེ་ལ་སེམས་རྣ་

མཐོང་བའམ་ཆོས་སྐྱའི་རང་ཞལ་དང་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བར་བྱེད་ཀྱི། གསད་གཞན་རྣམས་དོར་ནས་ཅོམ་འཇོག་བྱས་པས་རྣམ་རྟོག་ཟུང་ཟད་འགོག་པ་ན་སྐོམ་མཆོག་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་འབྱུང་དོ། །ཐོ་ལྷན་

སྐྱེས་ལ་གདགས་གཞི་ཕུང་ཁམས་ངར་སྣང་བའམ་དེས་ང་ཞེས་མིང་ཙམ་ཞར་བཏགས་ཙམ་དེ་གང་ཟག་དང་། དེའི་སྣང་ངོའི་ང་ལེང་ཐོ་དེ་དགག་བྱ་དང་། དེ་ལ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་དོན་སྤྱི་

ཡིན་ནོ། །ཡིག་ཆར། མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་ན། བདེན་འཛིན་དུ་འགྱུར་གསུངས་པ་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་ཞེན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་མེད་པ་དེ་དག་གི་ གནས་ལུགས་

སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཇིག་པ་སྐྱེར་འདེབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ལ་ཡོད་དགོས་པ་རྒྱང་ཞེས་པ་མེད་རྒྱང་ཞེས་པས་དེ་ལས་རང་དོས་རྟས་མེད་པ་

དང་། བཏགས་ཡོད་ཅེས་པས་མིང་ཙམ་པོ་དེ་གདགས་གཞི་ལ་ཕར་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཞེས་སྟ་མས་རྟག་མཐའ་དང་། ཕྱི་མས་ཆད་མཐའ་སེལ་བས་ཡིན་རོ། །དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་དེ་དོས་པ་ལ། ཀུན་

@084B མཁྱེན་བྱ་མའི་མཐའ་བྲལ་སྐྱབ་པའི་གཏེར་མཛོད་ལྟར། ཐོག་མར་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པའི་ཁུད་པར་གསུམ་མམ་ལྟ་སྡོམ་གྱི་བདག་གདགས་གཞི་ཁང་པ་དང་བདག་ཁང་བདག

ལྟར་ནང་ན་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལྟར་ཕུང་ཐོའི་ཚོགས་པ་ན་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་ཕྱུག་དང་ཕྱུག་རྫོ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་

ཟླ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ལག་པ་ན་བ་ན་ང་ན་བ་དང་། ལག་པས་བརྒྱང་བ་ན་ངས་བརྒྱང་ཞེས་ཚོང་པ་དང་ཚོང་དཔོན་ལྟར་ལག་པ་སོགས་དང་། རིགས་མཐུན་པའི་དེ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་པོའི་བདག་དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་།

དེ་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་སྨིན་པ་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟུལ་ཆ་མེད་སོགས་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་ངང་རྫུད་པ་ལྟར་བློ་གཏེར་མེད་དེ་

ཡུལ་ཁོ་རང་གི་རང་མཚན་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བས་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་དེ་གནས་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པ་སོགས་དགག་བྱ་རགས་པ་རྣམས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་

ཏེ། དེ་དག་གིས་སྟོང་པ་རྐོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་ན། རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཕྱོགས་མེད་པ་ངོས་ཟིན་སྣ་ཚའོ་ནས་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོན་དུ་སོང་བས་མ་ཁྱབ་པ་སྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་བར་བ་མ་

@085A ཞེས། །གཏོགས་ཐོག་མཐའ་བཞི་ལྟར་འཛིན་པ་བླུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྲུར་བ་ལ་མི་འོང་ངོ། །དེས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རྣམས་པ་ནི་གདགས་གཞི་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབང་

བསྒྲུར་བ་ཡོར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱ་མོ་ནི་གདགས་གཞི་དང་དབྱེར་མེད་འོ་ཚུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་གདགས་ཆོས་ལིང་ངེ་བའམ་ཚུགས་ས་བ་སྒྲ་རྟོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྗེས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་

རིགས་པ་སྐབས་སུ་གང་བཏས་ཀྱིས་དཔྱད་དེ། དགག་བྱ་དེས་སྟོང་པར་ངེས་པ་ན། རྟག་ཏགས་བཀལ་བ་ལྟ་བུའི་བསྟོན་པའི་གཞི་མེད་པས་དགའ་སྟང་དང་། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཞི་སོགས་མེད་སོང་བས་

འཇིགས་སྟང་གཉིས་འབྱུང་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཚད་བླུབ་ལ་གོམས་པས་དེ་མ་ཐག་དཔྱད་པ་ན་མིང་དང་རྟོག་པས་གསར་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་སྟང་བ་འབྱུང་བས། སྟང་སྟོང་སྒྲུ་མ་

ལྷ་བྱའི་རྟེན་འབྲེང་ལ་ཡིད་ཇེ་ཆེར་སོང་སྟེ། དགྲ་གཉེན་ལ་ཆགས་སྡང་སོགས་འགོ་གནོན་པར་འགྱུར་ལ། ཉེས་སྤྱོད་ལ་འཇོམ་པ་སོགས་སྐར་དང་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་སྟེ། དབུ་མའི་ཟིན་བྲིས་ལས། ངེས་པ་

འདོར་བའི་རྒྱས་སུ་མི་གཞན་ལ་དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་མིང་འདོགས་པ་ན་ཞེ་གཏིང་ནས་འཇོམ་པ་ཞིག་འབྱུང་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་སྨས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དུད་འགྲོར་གྱུར་འགྲོ་སྐྱམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་

@085B སྨ་བ་ལ་ཁ་འདར་བ་རྣམས་འབྱུང་བ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་འབྲས་ངེས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེད་བུ་སེར་སྐྱ་དང་ཕུག་རོན་གྱི་ཀུང་རྩེས་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་

བསླུ་བ་མེད་པས་ཡིད་བསྐྱེད་པའོ། ༥ །།འཇུག་པ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ངེ་སྤྲིད་ཕུང་པོ་འཇོམ་ཡོད་པ། །ཞེས་

པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇོམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཇོམ་གྱི་རྒྱ་བ་བྱས་པས་ཡིན་ལ། ལམ་རིམ་སོགས་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་པོར་གསུངས་པ་ནི། མདོ་

ལས། ཇི་ལྟར་

ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཞེས་སོགས་ལྟར་བདག་མེད་གཉིས་ངེས་དཀའ་སྣའི་རིམ་པས་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་ལས་གསུམ་པ་ནི། བྱངས་ཅན་ཀྱིས་བ་སྤྲི་རང་གི་གསལ་བ་དྲུ་

མ་ལ་མ་ཁྲབ་པར་མི་འདོད་པས་འདོད་པ་སྣུབ་པར་མ་བཞག་ལ། སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་འདོད་པས་བཞི་བ་འདོད་པ་སྣུབ་པར་བཞག་གམ་དཔྱད། །ལམ་རིམ་སོགས་སུ་འགལ་བརྗོད་ལས་

འདོད་པ་སྣུབ་པ་ཟུར་དུ་མེད་དོ། །སྣུབ་བྱེད་བསྣུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དང་། གཟུགས་ཆོར་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྣུབ་པ་གཉིས་སྣུབ་པ་གཉིས་དཀའ་སྣའི་ཁྲབ་མེད་པར་

@086A ཞེས། །རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་མི་དགོས་སོགས་དཔྱད་གཞི་ཟུང་ཟད་ཡོད་དོ། །སྡུ་ཀུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ནས། རང་བཞིན་གྱི་

སྐྱེ་བ་

མེད་པ་མ་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་རྟོགས་ནས། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བ་མ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ལ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཁ་ཅིག་ཡོད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ། མེད་པ་

ཡང་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྨོས་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། གསུངས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་དང་མེད་དེས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཆོལ་བ་སྤུ་ཡང་མེད་དོ། །གསུངས་པས། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རང་སྟོག་དང་། ཁ་

ཅིག་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་ལས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཞེས་པ་ཡང་དེ་གཉིས་རང་ལྡོག་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་གྱུ་སྐྱེ་འམ་མེད་པའི་རྒྱུ་གྱུ་སྐྱེ་ཞེས་དཔྱོད་གསུངས་པའི་

དོན། བདེན་པར་ཡོད་ན་རྒྱུ་དུས་ནའང་ཡོད་དགོས་པས། དེ་དུས་ཡོད་པ་རྒྱུས་སྐྱེད་མི་དགོས་ལ། རྒྱུ་དུས་ན་མེད་པ་བདེན་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དགོས་པས། དེ་རྒྱུས་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་

ཕྱིར།

ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཀོད་ན་ཞེས་འདོད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་དོན་དེ་འཇུག་གོ་ཆེད། ཚར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལྟར་ཡོད་ཟེན་ནའང་ཞེས་པ་དང་། འདིར་རང་གི་

རྒྱུ་

@086B དུས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་ཞེས་པའི་འང་དང་ཡང་བསྟུ་ཚོགས་ཙམ་མིན་པར་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེད་ཆོས་སྟོན་པར་བྱས་ན། སྟོང་ཐུན་དང་ཚར་ཕྱིན་མཆན་གྱི་དགོངས་པར་འགྲོའོ། །སྙུ་

བཞི་སྐྱེ་འགོག་ལ།

འདི་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་བཞི་ཀར་རང་བཞིན་སྤྲུར་ཀྱང་། ཚར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ། དུ་མས་དུ་མ་དང་གཅིག་གིས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྤྲུར་ལ། དུ་མས་གཅིག་ཁོ་ན་དང་། གཅིག་ཁོ་ན་དུ་མ་

ལ་མ་

སྤྲུར་ཀྱང་། སྟོང་ཐུན་དང་བདེན་གཉིས་དར་ཏེ་ཀ་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་སྤྲུབ་པ་རྣམ་གསུམ་ལ་སྤྲུར་ཏེ། མིག་དབང་གིས་མིག་དབང་ངམ་མིག་ཤེས་གཅིག་པུ་སྐྱེད་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བར་ཐལ་

བ་དང་།

གཅིག་ཁོ་ནས་དུ་མ་དང་། དུ་མས་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེད་ན་ཆུན་གསུམ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བས་སྐྱབ་པས་མ་སྨྲར་ཀྱང་ཆོག་ལ། དུ་མས་དུ་མ་ལ་ངེས་པར་སྨྲོར་དགོས་སོ། །རྩ་ཤེ་ལས། བརྟེན་པ་ཕྱི་ནང་

གི་དངོས་པོ་གང་དག་ཡུལ་དུས་གྱུབ་མཐའ་གང་ན་ཡང་། རྟེན་གཞི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་

བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ལྟར། རྩ་བ་འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་པས། རྣམ་བཤད་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། ཡིག

@087A ཀྱི། །ཚར། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འདོད་རྩད་བ་གཞན་སྐྱེ་ལ་བསམ་ན་ཆོག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། ཞེས་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུའི་རིགས་གཅིག་དང་། ཐོགས་རིག་ལྟ་བུའི་རིགས་གཅིག

དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དགག་བྱ་རིགས་གཅིག་སྣོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དབུ་མའི་ཟིན་བྲིས་སུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་མེད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་དེ་གཉིས་

དགག་བྱ་རིགས་གཅིག་བཀག་པ་ཡིན་པར་ཟཁད་ཅིང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་ཟཁད་པའི་ཕྱིར། འོན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་དུ་ཐལ་ལོ། ཞེ་ན། འདོད་

པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་རེ་རེ་ནས་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་མིན་ཀྱང་། གང་རུང་དུ་འཛིན་པ་རྣམ་བདུན་རྣམ་ལྟ་གང་རུང་དང་། ཞེས་པ་ནས། དགག་བྱ་ཕྱོགས་འཛོག་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་མི་འཛོག །མཐའ་བཞིའི་

སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དངོས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་མི་རུང་བས་ཤུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་གསུངས། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་ལ་བསམ་ན། དངོས་

ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐའ་བཞི་དང་། དེ་གང་རུང་དུས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་དགག་བྱ་རིགས་གཅིག་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་

@087B ཕྱིར། རྟགས་ཡིག་ཆ་དང་རྣམ་བཤད་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ།

བདག་སྐྱེ་མེད་པར་རྟོགས་ན། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བར་འཛིན་པའི་དམ་བཅའ་འདོར་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཟེར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞི་རེ་རེ་ནས་འཛིན་པའི་དམ་བཅའ་ལྡོག་ཀྱང་། གང་རུང་དུ་འཛིན་པ་

མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིག་ཆར། བློད་མཐའི་དོན་གསུམ་གསུངས་པ་མ་དག། །བློད་པའི་དོན་གསུམ་ཟེར་དགོས་པ་རྣམ་བཤད་ལྟར་རོ། །དང་པོ་བདག་སྐྱེ་ནི། བྱངས་ཅན་པས། ནས་སྐྱུག

ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཕར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་གྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་མི་རྟུང་བས། སྐྱུ་གུ་དེ་རང་གི་

རྒྱུའི་རང་

བཞིན་ཆ་མེད་སྡུག་མི་གསལ་བ་རང་གི་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བས་ན་བདག་སྐྱེ་ཟེར་རོ། །དེ་འདྲའི་སྤྱིའམ་རང་བཞིན་ནི། གྲུབ་མཐའ་རྣ་བར། བྱེད་པོ་རྟག་གཅིག་ཡུལ་དང་ཁྱབ། །མི་གསལ་

ཡོན་ཏན་མཉམ་འདོད་ཅེས་པ་ལྟར་ཁྱད་པར་བདུན་ལྡན་དུ་འདོད་པས། དེའི་མི་གསལ་བ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། གཙོ་བོ་དེ་ཡང་བྱམ་ཟེ་སེར་སྐྱས་མདོན་སུམ་དུ་ཡང་མ་

ཡིན་

@088A ཞེས། །ཏེ། དེ་དག་གི་གཞུང་ལས། བྱམ་ཟེ་སེར་སྐྱས་ཚངས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་མཐོང་གི། དེའི་གཙོ་བོ་དེ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་གསལ་བ་ལ་ནས་

སྡུག་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་དེ་འཇོག་ལ། འོ་ན་དེའི་ལུགས་ལ་སྤྲིའི་ཆོས་ཅན། མི་གསལ་བའི་སྡུག་ཡིན་པར་ཐལ། སྡུག་མི་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྲིའི་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྡུག་ཡིན་པར་ཐལ། མི་གསལ་བའི་སྡུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱ་ལྟན་མི་རྟག་མ་ཁྱབ་པ། །བྱེད་བཅས་དུ་མ་

བརྟེན་པ་འགྲོ། །ཚ་ཤས་དང་བཅས་གཞན་དབང་གསལ། །བརླྀག་པ་དང་ནི་མི་གསལ་བའོ། །ཞེས་དེ་ཙམ་ལྟ་སོགས་འབྲས་བུ་རྣམས་གསལ་བ་སོགས་སུ་ཟཱཊ་པ་དང་འགལ་ཏེ།

སྣུ་གུ་ཡིན་ན། དེ་ཙམ་ལྟ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་སྣུ་གུ་མེད་ཀྱང་། རྒྱུད་སུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་སྣུ་གུ་ཡོད་དེ། ནས་སྣུག་དེ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་རྒྱུའི་དུས་ན་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གསལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དུས་སུ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གླང་ཆེན་དེ་རང་

@088B རྒྱུ་ཏའི་དུས་སུ་རྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། དེའི་དུས་སུ་ཏའི་ངོ་བོར་གསལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། གླང་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་མི་གསལ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དུས་སུ་རྟ་དང་གླང་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཐལ། དེ་

རྒྱུ་དུས་སུ་

མེད་ན་བདག་སྐྱེ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་། རྒྱུ་དུས་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་སྣུ་གུ་ཆོས་ཅན། མི་གསལ་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཐལ་འགྱུར་དང་ཡོས་འགྲུབ་བོ། །དེ་སྣུ་གུ་ཡིན་ན། གསལ་བ་སྣར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཉམས་ལ། ཡིག་ཆར། དེ་རྩོད་གཞིར་བཟུང་བས་སྣུ་གུ་སྣར་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་སྐམ། སྣར་

ཡང་སྐྱེ་བ་ནི། རྒྱུ་དུས་སུ་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་ལ་བྱ་ཡི་རྟ་ལྟ་བུ་སྣར་ཡང་རྟར་སྐྱེ་བ་ལ་མི་བྱའི། །དེ་ནས་རྒྱུ་དུས་སུ་མི་གསལ་བའི་སྡུ་ཀུ་མི་གསལ་བ་ཡིན་ཀྱང་མི་གསལ་བའི་

སྡུ་ཀུ་མིན་ཟེར་རམ། རྟ་ཕ་མ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་དེ་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྟ་གང་ཡིན་དང་། དེ་ལ་སྨྲི་བདག་གཉིས་ཡོད་མེད་དང་། བདག་དང་གང་ཟག་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་སོགས་དཔྱད། །གསལ་

བ་ལ་བདག་སྐྱེས་ཁྲབ་ཀྱང་། གསལ་བ་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་མིན་ཟེར་བ་དང་། སྡུ་ཀུ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ས་བོན་ཡིན་ཀྱང་གསལ་བ་མིན་པ་དང་། གསལ་བ་རྣམས་རྒྱུའི་དུས་སུ་

@089A ྱོད། །ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་སྡུ་ཀུ་སོགས་གསལ་བ་མིན་པ་དང་། གསལ་བ་ཤར་ཤུགས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་། ཤིང་སྨྲི་དེ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པ་སོགས་

ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ། །ཞེས་ལྟར་རང་འགལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་བཞིར་བཞག་བྱས་ན་ལན་གྱིས་བཟློག་པར་མི་རུས་ཟེ་རང་དགོས་པ་མང་

ངོ་ །འདིར་བདག་སྐྱེ་དགག་པ་ལ། རྩ་ཤེ་ལས་དམ་བཅའ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལྟར། འཕྲུག་པ་འདིར་དེའི་ཉེས་སྤྱོང་དང་རྩ་ཤེའི་རིགས་པ་སོགས་བསྟན་ནས་རྒྱས་པར་བཀག་པས། ཚིག་གསལ་དུ་ཡང་དབུ་མལ་འཕྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཞལ་འཕངས་མཛད་ལ། འདིར་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་རྒྱས་པར་ཁ་བསྐང་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་བའི་རིགས་པ་དང་པོ་བཀོད་ནས། དེའི་ཁྱབ་སྦྱད་དུ་སྐྱེས་ཟེན་སྨར་ཡང་སྐྱེ་ན་ས་བོན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱ་ཀུ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་རྟེན་པ་དང་། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ས་བོན་འགག་ནས་སྐྱ་ཀུ་སྐྱེའོ་ཟེར་བ་ལ། སྐྱ་ཀུས་ས་བོན་འཇིག་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཉེས་སྤྱོང་བཀག

@089B ཅེང་། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ན། ས་སྐྱ་གཉིས་ལ་ཁ་དོག་རྩ་རྣས་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུའི་ངོ་བོ་བསལ་ནས་འབྲས་བུར་འཛོ་མི་རིགས་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་གནས་སྐབས་གང་

དུ་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། ས་སྐྱ་ནང་བཞིན་གཅིག་པ་འཇིག་རྟེན་གྱས་པའི་གནོད་པ་བཞིས་བཀག་པས་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པས་གྲངས་ཅན་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་པས། ཡིག་ཆར། གྱུབ་

མཐའ་མཁན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྩ་བར། དེ་ཉིད་དང་ནི་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདག་སྐྱེས་དགག་པ་དང་། ཐ་མ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་དགག་པ་ཞེས་གསུངས་པས།

ཡིག་ཆར། གྱུབ་མཐའ་པ་མ་ཡིན་པའི་གསུངས། རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རང་བྱེད་ཉི་ཤུ་བ་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། །

བསྐྱེད་དང་སྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་བདག་སྐྱེ་ལ་ཁ་སྦྱོས་ནས་དགག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་ཞིབ་པར་མཚན་དུ་འགོད་ཟིན་ཏེ། །འདིར་ཚིག་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་

པར་བཀལ་ཏེ་གསུངས་ཚུལ་ལ་གསུམ་དང་པོ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བདག་སྐྱ་དགག་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། སྒོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པས། བདག་སྐྱེ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ནས། རྒྱ་

@090A ཞེས། །དུས་ན་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བགོད་པའི་

འདི་གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་གྱིས་དེ་དག་གི། ཞེས་པ་དང་། གསུམ་བ་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་དང་། རྟགས་བསྟན་ལ། མདོར་བསྟན་

གྱིས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱིས། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། ཞེས་པས་ཐལ་ཆོས་བསྟན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟེར་བ་ལ་ཅི་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། དེ་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་ཆོས་མདོར་བསྟན་གྱིས། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་

།།

དང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། རྟགས་དང་ཚོས་ཅན་མདོར་བསྟན་ཀྱིས། དེ་དག་གི་ཞེས་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱིས། དངོས་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

ཚོས་ཅན་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ཞེས་པས་རྟགས་བསྟན་པ་སྟོང་ཐུན་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་གསལ་ཟིན་ནས་སྐར་མི་སྐྱེ་བས་མ་ཁྲབ་ཟེར་བ་ལ། གསལ་བ་ཚོས་ཅན། སྐར་ཡང་།

@090B ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོར་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལ། མ་ཁྲབ་ཟེར་ན། དེའི་ངོ་བོར་སྐར་སྐྱེས་མ་

དགོས་ལ། དེའི་ངོ་བོར་སྔར་ནས་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེ་ན་ཐུག་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་སོ་ན་གནས་ཞེས་ཉེ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཅན་ཀྱིས་གསལ་བ་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་མི་

གསལ་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་ཀྱང་། གསལ་བའི་ངོ་བོར་མེད་ཟེར་བ་དང་། ནས་སྐྱག་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་སྟོན་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱངས་ཅན་གྱིས་སྐྱེས་ཟིན་སླར་

ཡང་སྐྱེས་པར་འདོད་པར་ཐལ། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པ་སླར་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ།

དེ་དུས་སུ་གསལ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱུབ་མཐའ་རྩ་བར། སྐྱེས་པའི་ཚུལ། །སྔར་ཡོད་གསལ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པར། སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཞེས་

སོགས་

ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འབྱུར་དང་པོའི་རྟགས་ལ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པ་དང་། དེ་དུས་སུ་བྱུབ་ཟིན་པ་རེ་རེ་ནས་འཇོག་པར་ཐལ། སྔ་མ་ཡིག་ཆ་དང་། ཕྱི་མ་བྱང་རྩྭ་དང་

@091A ཞེས། །བསོད་བྱགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱོགས་སྔས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་སྤྱི་བཞད་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཞིབ་ཆ་འོག་གི་མཐའ་དཔྱོད་ལྟར་རང་གི་བདག་

ཉིད་དུ་

ཐོབ་ཟིན་པ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་གི་གཞན་གྱུགས་ཀྱི་སྣོར་བའི་རྟགས་དང་འདྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ཡང་། མི་གསལ་བར་འདོད་པའི་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་

རྣམས་འཇོག་པ་འོག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་སྤང་པས་ཤེས་སོ། །ཡིག་ཆ་རྙིང་བར། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དེའི་རྟགས་སྣོག་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་གྲངས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གྲངས་

ཅན་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཞེས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་རྟགས་སུ་མི་རུང་། སྟོང་ཐུན་སོགས་ཀྱི་དེ་བཞད་ཟོར་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་རྟགས་

གསལ་

གཉིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་སྐབས་འདིར་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་རྟགས་གསལ་གཉིས་ཡོད་མི་དགོས་སམ་སྟམ། ཡང་དག་མིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཀྱང་མིན་

པར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྟ་གྲང་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྣར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྣར་ཡང་སྐྱེ་བ་བྲལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་འཕོར་བར་སྐྱེ་བའི་

@091B ཕྱིར་, སོགས་ཆོག་གི་འཁྲི་ཚུལ་ཡང་མང་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱི་སྒྲོན་བརྩེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྒྲོན་བརྩེད་པ་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་གིས། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་

བརྩེད་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། དང་པོ་བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་ནི། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་རྟགས་ལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྩེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་ལྟོད་ཀྱིས་

ཚོག་ཟིན་ལ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་བཀོད་ཀྱང་། བསམ་ཚོད་ལ་བརྟེག་ནས་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་བཀོད་ཀྱང་ཤེས་འདོད་མེད་པས་དམ་བཅའ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུང་སོང་བས་བདག་

སྐྱེས་མེད་པ་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ལྷང་རིགས་སྒྲོན་མེ་སོགས་ལས། གཞི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཆོས་མཚུངས་མེད་པས་དཔེ་མེད་གསུངས་པ་ཚོག་ཟིན་ལྟར་

ན་མི་འཐད་ཅེས་

ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་གཞི་ནི་དགོངས་ཚོད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ལ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་མདོར་བསྡུན་གྱི་དོན་དུ་མི་འདོད་པ་གང་ཞིག །བསྡུན་དོན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཡིག་ཆར།

བསམ་ཚོད་ལ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྨྲ། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཞེས་པ། རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚོ་ལས། དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་

@092A ཞེ། །ཟད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །དེའི་མེད་པ་ནི། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་རིམ་ཆར་དུ་རིས་པའི་དེའི་མེད་པའོ། །རྟགས་གཉིས་པ་

ནི། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པ་གྲངས་ཅན་གྱིས་འབྲས་བུ་མངོན་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་ཟེར་ན། གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པ་དང་། རྒྱུ་མི་

གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཟེར་ན། འགལ་ཁྱབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་མ་བསལ་ཞེས་དགོངས་ཚོད་ཀྱི་སྤྱོར་བའི་དམ་བཅའ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པའོ། །རྟགས་གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་

མདོར་བསྟན་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཚོས་མཐུན་ཀྱི་ཆོལ་བས་སྒྲགས་ཡོད་པའམ་ཅ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཤེར་སྒྲོན་ལས། ཁྱགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་

ཆོག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁྱགས་ཡོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཆོལ་བས་ཁྱགས་ཡོད་དེ། སྐབས་དོན་ཆོག་ཟེན་

ལས་བརྗོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་ཟེན་ཀྱི་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་བརྗོག་པས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་སྐྱེ་དངོས་སུ་མ་བཀོད་ཀྱང་། ཤུགས་ལ་འཕངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསྟུབ་བྱ་དེའི་ཁྱད་

@092B ཚོས་སམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོགས་བརྗོག་པས་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུའི་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱི་དགོངས་པར་མངོན་

པས། དེ་ལྟར་ན་བདག

སྐྱེ་མེད་པར་སྣང་པའི་ཤུགས་ལ་གཞན་སྐྱེ་འཕང་བ། མཚན་མ་ལ་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་མདོ་དང་། ཀུ་སྣང་ཀྱི་གཞུང་སོགས་གླུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྣང་སྟོན་པར། ཚིག

གསལ་ལས། སྐབས་དོན་ལས་བརྗོག་པས་ཞེས་དང་། ཁྱབ་སྣང་སྟོན་པར། དེ་ཉིད་ལས། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཚེས་བརྗོག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་

དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གླུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱོན་སྨྲ་སྟེ། ཞེས་བྱུང་། འདི་དག་ཤེར་ཕྱིན་

ཀྱི་ལུང་ཡིན་པས། ཡིག་ཆར། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བརྗོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་དོན་ཐོབ་ཡིན་ནམ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོག་པ་ཆད་པས་མ་དག་པ་ཡིན་ནམ་དབྱུད། །གྱུང་ཟུ་རྒྱུན་བཟང་བས། རྫ་ཤེ་

ལྟེགཀ་ཆེན་ལ་ཡང་དགག་པ་བྱས་ནས། དགག་ཡུལ་ལ་མདོར་བསྡུན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀ་འཇོག་སྟེ། ཟླ་བས། གཉིས་ཀ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་ཚུལ་ཡང་། རང་རྒྱུད་ཡིན་ན་སྐྱོན་དང་ཡོ་

@093A ྱྀ། །གཉིས་འཇུག་པས། འདི་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་སྐྱོན་འཕང་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐར་ཡང་གི་དོན་དགོངས་ཏེ། དེ་ལ་ཟླ་བས། བཟློག་དོན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་བྱངས་ཅན་གྱིས་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཁོ་བོས་མ་བླངས་ཞེས་ལན་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་ཚེས་ལ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་

བ་དོན་བཅས་སྨྲག་བཅས་དང་། དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་རྣམས་བཞག་ནས། དེ་དག་ཀླུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་མི་བཞེད་པས་དེའི་བློད་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་སྐྱོན་ལས། བཟློག་པའི་དོན་

མངོན་ཞེས་པ་ནས། བློད་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེགཀ་ཆེན་ལས། དངོས་ཀྱི་རྟགས་བཟློག་ན་དམ་བཅའ་བཟློག་དགོས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ།

སྒོར་ངག

དེའི་རྟགས་བཟློག་ན་བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་དགོས་ཞེས་ལེགས་ལྡན་ལྟ་བྱའི་མཁས་པས་མི་གསུངས་གསུངས། དེ་ལ་སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་ལྟར་ན་འདི་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཁྱབ་པ་འགལ་ཁྱབ་ཏུ་སོང་ཞེས་སྒྲོན་

བརྗོད་རིགས་ཀྱི་དེ་འདྲའི་སྒྲོན་ཆེ་བ་དོར་ནས་སྨར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་མི་བཞེད་པས་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་མཁས་པས་མི་སྨྲ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོག་གསལ་དུ་རྒྱས་

@093B བཤད་དྲངས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་དོན་གྱིས་དགག་པར་འགྲོ་བས་ཡིན་ལ། གཅོ་བོ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་བྱེད་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། ཉེག་ཆེན་ལས། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་དང་། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བསྒྲུབས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆེད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས། སྒོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱས་བཤད་

ལ་སྐྱོན་བརྗོད་དངོས་སུ་མཛད་དེ། ཤེས་རབ་སྒོམ་མི་ལས། འདི་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐུག་པ་

མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྣམ་པར་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རྒྱལ་བཤད་མ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བརྗོག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་

རོལ་པོ་ཉིད་འགྲེལ་གྱི། གསུངས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དངོས་ཟིན་གྱི་བརྗོག་དོན་རང་གིས་ཁས་ལེན་དགོས་ཟེར་བ་ལ། འདི་འགལ་བརྗོད་ཙམ་ཡིན་པས་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། ལེགས་ལྡན་ཁོ་རང་

གིས་འདོད་པའི་བརྗོག་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་སྨོས་ཡང་གི་སྐྲ་མ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་མ་

སྒོར་

@094A ཞེས། །བདེ་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་གྱི་བརྒྱོག་དོན་ཡིན་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པས་མདོར་བསྡུན་དང་། དགོངས་ཚོད་ཀྱི་སྒྲོར་དག་ལ་ཆོལ་པའི་སྒགས་

ཡོད་པས་ཤ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་སྒོན་ལས། སྒགས་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་རྒྱུད་པར་འདོད་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བསྒྲུབ་

བར་མི་འདོད་

པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དང་ཤེར་སྒོན་གཉིས་ཀར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བརྒྱོག་པའི་དོན་མངོན་པས། ཞེས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོ་

རྣམས་

བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་སུ་བྱར་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་

ནས་མཐའ་

བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་སྐབས་མ་ཡིན་དགག་ཤུགས་ལ་འཕང་བ་འགལ་ཚོས་ཡིན་གྱི། དེའི་བསླབ་བྱེད་འགལ་ཚོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་མིན་ཏེ།

ལེགས་ལྡན་ལུགས་ལ་སློོན་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་དང་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་མི་མཐུན་སྣམ་པ་

@094B མི་འདྲུག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་སྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་མ་བཀོད་ཀྱང་། ཤུགས་ལ་འཕང་བར་འདོད་པའི་འཐུལ་གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱི་འབྲེལ་བར། རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་

ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅིག་བཤད་པ། ཞེས་དང་། སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་སྐབས་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་པ་སྐྱབ་འདོད་ཡོད་ལ། འདིར་རྟགས་སྐྱེ་བ་དོན་

བཅས་དང་ཚོགས་པས་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཆོད་ཅེད་པས་གཞན་སྐྱེ་འཕང་སྐམ་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤྲོར་བའི་རྒགས་བརྒོག་ན་བསྟབ་བྱ་བརྒོག་དགོས་གསུངས་པ་མིན་པས། རྒྱུན་བཟང་བས།

སྐྱོན་རྣམས་མི་འཇུག་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་སྐབས་འདིར་བརྒོག་དགོས་ཞེས་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །འགལ་ཚོས་ཡང་སྟར་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཤེར་སྤྲོན་ལས། མ་ཡིན་པར་དགག

པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ན་ནི་དེ་སྐྱབ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་པ་སྐྱབས་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་སྤྲོན་པའི་མཛོད་པའི་མཐའ་དང་འགལ་ཏེ། ལུང་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་

ལ་སྤྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་སྤྲོབ་དཔོན་གྱིས་ལུང་ལས། གཞན་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག

@095A ྈ།། །བཅས་མི་བཞེད་པའི་གླུབ་མཐའ་དང་འགལ། ཞེས་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པར་འདོད་པ་འགོག་ལ། སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་མི་བཞེད་གསུངས་པ་དེ་

པས་མི་འཐད་དོ། །རྒྱུན་བཟང་པས་འདི་ལ་བརྟེན་པར་སྣང་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་ལྷགས་ལ། མདོར་བསྡུན་ཀྱི་གཞུང་དེ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོན་གསུམ་

དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་བརྗོད་བྱེད་ཚིག་སྐྱོན་མེད་པའི་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཐར་ལམ་སྟོན་ཚུལ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདོར་བསྡུན་

ཀྱིས་བདག་སྐྱེས་འགོག་ཟུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་འདི་སྒྲོར་བ་ཡང་

དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབང་རྟུལ་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲོར་བ་ཡང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། དབང་རྟུལ་འདུ་བ་མ་གཏོགས་དབང་རྣོན་ལ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རྟོང་

བའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། དེ་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟློང་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་དང་བཅས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ན་རང་རྒྱུའི་དུས་སུ་མེད་པར་སྐྱབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

@095B ཡང་ཁོ་ན་རེ། མདོར་བསྡུན་གྱི་སྒོར་ངག་དེས་གཞན་སྐྱེས་ཤུགས་ལ་འཕང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་འཕངས་པར་ཐལ། དེ་དགག་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་སྐྱེ་

མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚེས་སུ་བརྩང་བའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འཇམ་དབྱངས་དགའ་བློའི་རྩ་ཤེས་གཞུང་འགྲེལ་ལས། སྒོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དེ་བཟློག

པས་གཞན་སྐྱེ་དོན་ལ་འཕངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་འཕེན་པ་ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཞེས་འཕྲལ་པ་ཡིན་པས་འཆད་པོ་དག་མགོ་མ་རྟོངས་ཤིག། ཅེས་པ་ལྟར་རམ།

རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚོ་ལས། དེ་ལ་རྟགས་བཟློག་པ་ལྟར་བྱར་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པ་བཟློག་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། བཟློག་པའི་དོན་མ་ཡིན་དགག་བསྒྲུབ་

བྱང་འཇུང་ཀེ། ཞེས་གསུངས་པས་ན་བདག་སྐྱེ་བཀག་པའི་མ་ཡིན་དགག་བསྟན་བྱང་འཛོག་སྟེ། སྒྲ་རྣམས་བཙོད་འདོད་ཀྱི་དོན་སྟོན་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་གཞན་སྐྱེ་བ་སྟབ་འདོད་ཡོད་

པས་དེ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཀོད་ཚོད་སོང་ཚོང་ཀྱི་བསྟབ་བྱ་གཉིས་འཛོག་གམ་དཔྱད། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འཇུང་བའི་ལུགས་ལ་ལེགས་པ་ནི་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་ལ་སྐྱོན་མ་བཙོད་

པར་ཐལ། @096A ཞེས། །དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟོར་བ་དང་ཐལ་འཇུང་གང་ལ་ཡང་སྐྱོན་མ་བཙོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གང་ཡང་དོས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདི་ལྟར་བསྟན་ན་སྐྱོན་

ཡོད་ཅེས་བཙོད་

པས་སྐྱོན་བཙོད་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལེགས་པ་ནི་ཀྱིས་སྐྱོན་བཙོད་ཡུལ་གྱི་སྟོར་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྟུས་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་

དང་། དེའི་ཚེས་བརྟེག་པའི་དོན་མངོན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོང་ན་སྟོར་བ་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བཀོད་པ་མིན། ལེགས་པ་ནི་ཀྱིས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐྱ།

གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལ་སྐྱོན་བཙོད་པར་ཐལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དགོངས་པ་བླངས་ནས་བཀོད་པ་ལ་སྐྱོན་བཙོད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

ཐལ་འཇུང་

བའི་ལུགས་ལ་ལེགས་པ་དགོངས་ཚོད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཟེར་དགོས་སོ། །སངས་རྒྱས་བསྟངས་ལ་སྤྱི་དེ་མི་འཇུག་པར་བྱ་བས་བཤད་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྤྱི་མེད་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས།

དང་པོ་སྤྱི་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ནས་བསྟུབ་བྱེད་འདྲི་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་མཐོང་ངོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞེས་བྱང་སྤྱི་མེད་

@096B པ་ཁོ་བོས་ཚད་མས་མཐོང་ཞིང་སྟུབ་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་མེད་པའི་སྟུབ་བྱེད་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱི་དང་པོ་གཉིས་མི་འཇུག་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་

དབང་དུ་བྱ་བའི་སྤྱི་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་རང་རྒྱུད་མ་བཀོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་མི་རིགས་པའི་རིགས་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ནས་སྟུབ་བྱེད་འདྲི་བ་ནི། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཏན་ཚིགས་

དང་དུའི་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གང་སྨྲས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་བྱང་། དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་རེ་ཞིག་གམ། བྱ་བྱག་ཏུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དུའི་མ་བརྗོད་ཅེས་

ལེགས་པྱན་

ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་མི་རིགས་པའི་སྐྱབས་བྱེད་ལ་གསུམ། དང་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ།

ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་གང་ལས། རྟགས་དཔེ་བཀོད་པའི་འབྲས་བུ་འམ་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ཞོལ་གྱངས་ཅན་པས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་

ཀྱིས་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱབ་ཚོས་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། རྟགས་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་ལས་གཉན་ཚིགས་དང་དཔེ་བཀོད་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་འདི་

@097A ཞེས། །དག་ཙམ་ཞེག་གིས་བརྟད་པ་ན་ཅི་ཞེལ་པོ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། ཞེས་པས་བསྟན་ལ། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ལ། རྟགས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། གྲངས་

ཅན་གྱི་བདག་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་ནི། འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། སྨར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་པ་མེད་པར་མཐོང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནང་འགལ་བསྟན་

ཞིང་།

བསྟན་པ་ལྟར་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་ཐུག་མེད་དུ་མི་འདོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་ཁྲོད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་ལ་རྩོད་པ་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་སླར་སྐྱེ་བ་སོགས་མི་

འདོད་པ་དང་། སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་རྟུལ་དུས་ན་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་ཁས་བླངས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲངས་ཅན་ལ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ན། ལན་མི་ཟེབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་

རྒྱས་དང་པོ་འཆད་པར། དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡོད་པ་རྟུལ་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་སྐྱེའོ། །ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མཐོང་ཞེང་ཐུག་

པ་

མེད་པར་ཡང་མཐོང་ལ། ཞེས་བྱུང་། ཡིག་ཆར། བདག་ལས་ཞེས་པ་ཆད་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་པ་མ་དག། གཉིས་པ་འཆད་པར། དེ་ཉིད་ལས། ཁྲོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཅིང་

@097B སྒག་པ་མེད་པར་ཡང་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་འཆད་པར། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་གི་རྩོད་པ་ནི་འཐད་པ་དང་བལ་བ་དང་། རང་གི་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

ཞ་རོལ་པོ་བདག་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་ལ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱུང་། འདི་དག་གིས་ཚད་མ་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་བསྟན་བྱ་ཏོགས་ཐུབ་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་

རྒྱུད་བཀོད་ཀྱང་ནུས་པ་མེད་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ནང་འགལ་མཐོང་ཡང་། དམ་བཅའ་འདོར་མི་ནུས་ཟེར་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འོན་ཏེ་ཞ་རོལ་པོ་རང་གི་ཁས་བླངས་པ་དང་

འགལ་བས་བརྩད་པས་ཀྱང་མི་ལྡོག་ཅེས་བྱུང་། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་རང་རྒྱུད་བཀོད་ཀྱང་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་རྟོལ་ངོ་ཚ་མེད་པས་སྐྱོན་མཐོང་ཡང་བསྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁོ་བོ་སྐབས་བཞས་

མིན་པ་ལ་མི་རྟོད་ལ། ལེགས་ལྡན་ཁྲོད། དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གམ་གཏན་ཚིགས་འཚང་གི་བྱེད་པ་ནི། རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་དགའ་བ་སྟོན་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གསལ་

པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རྟགས་ནི། དེའི་ཚེ་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་(BSMYO)ན་པ་དང་། ཞེས་པ་དང་།

@098A ཞེས། །ཁྱབ་སྦྱྲབ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་བསྟོན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་རྩོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་ནི། གཉན་མ་ཡིན་པར་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འཚང་བར་བྱེད་པ་ནི་

བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སྟོན་ཏོ། །འདིས་སྒྲོང་ངག་ལ་ཐལ་འགྱུར་ལས་ནུས་པ་ལྟག་པ་མེད་པར་བསྟན་པས། ཚད་མ་པ་སྒྲོང་བཀག

གོ། གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་དངོས་ནི། མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཆུལ་གསུམ་རང་དོས་ནས་བྱུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གམ་སྒྲོང་

བ་བྷ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དབུ་མ་པ་ལ། རང་ངོས་ནས་ཡོད་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་། གཏན་ནས་མེད་པའི་མེད་མཐའ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་

མཐའ་དང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པའི་སྟོང་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་ཕྱོགས་སམ། བསྟུབ་བྱ་གཞན་གང་ཡང་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་གསལ་བ་དང་རྟགས་རིམ་

བཞིན་

སྟོན་པར། དེ་ཉིད་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་དེའི་ཁྱད་

@098B འགོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་། འཕགས་པ་ལྷས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་རྟེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནའང་། །ཉན་ཀ་བརྗོད་པར་

རྟུས་མ་ཡིན།

ཞེས་བཤད་དོ། །རྩོད་པ་བརླྀག་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །གལ་ཏེ་

མངོན་

སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །སྒྲུབ་པའམ་བརྗོག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ད་ལ་གྲུབ་ཀ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱང་། དེ་ལས་ཡུན་རིང་པོ་ཞེས་པ་

དམ་བཅའ་བཞི་པོ་དེ་ལ་དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུན་ཅི་ཙམ་བསྟན་ཀྱང་སུན་འབྱིན་མི་རུས། །ཞེས་པའོ། །དངོས་སྨྲས་ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་

རང་བཞིན་བརྗོག་མི་རུས་ཏེ། ཚིག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་ན་སྐྱོན་དེ་འཇུག་ནའང་ད་ལ་དམ་བཅའ་དེ་མེད་པས། སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། རང་དོས་ནས་གྲུབ་པའམ། རང་བཞིན་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ལས་

བརྒྱ་ནས་

@099A ཞེས། །ཁས་ལེན་བྱ་རིགས་ནའང་དེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟོད་བརྒྱ་གི་དོན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཁས་མི་ལེན་པས་

མ་ཁྱབ་པ། ལེགས་ཚལ་དལ་སྐྱིང་པོའི་དགོངས་པའོ། །འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གཉའ་ཤོག་ཅེས་བྱ་མ་ཕལ་ཆེར་བྱིས་དབུ་མ་པ་ལ་དམ་བཅའ་མེད་ཟེར་བ་དག་ག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། དམ་བཅའ་མེད་

པའི་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་མེད་དགོས་པ་སོགས་རྒྱས་པར་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོར་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་གཞན་བྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་སེལ་མི་དགོས་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྟྲངས་

ཀྱིས་དེ་

འདྲའི་ཉེས་པ་སེལ་བའི་ལན་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐར་བཞིའ་པ་དེ་ལྟར། སངས་རྒྱས་བསྟྲངས་ཀྱིས་ཆོལ་བ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་བྱུབ་པའི་རང་

རྒྱུད་ཙམ་ཡང་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱས་གསལ་ནི་རིམ་བཞིན། དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་དབུ་མ་བས་རང་གི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་མི་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ།

ཞེས་པ་དང་། སྒོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དེའི་ཡན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། རྒྱས་ཁྲབ་གཉིས་ཀ་བྱུང་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དམ་བཅའི་བསྐྱབ་

@099B བྱའི་དོན་གང་ཡིན་ཅི་བདག་ལས་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་སམ། རྒྱུ་མི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་གང་དེ་ལས་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་དང་པོ་ཡིན་ན་ནི། གསལ་ཟིན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་

ཁོ་བོས་གྲུབ་པས་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཡིན་ན་ནི། ཁྱབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་བྱ་གང་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཕྱིར་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ལྟར། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མ་བཀོད་ལ། དེར་མ་ཟད་དབུ་མ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རྒྱས་ལ་བརྒྱས་ནས་གང་ཞེག

འབྲས་བུ་གསལ་བའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་ཟེར་ན། བྱང་ཟིན་སྣང་བ་དང་། རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཟེར་ན། ཁྱབ་འགལ་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་གཉིས་སྣང་ཕྱིར་འབད་དགོས་པའི་རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་བཀོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་གསལ་རིམ་བཞིན་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་གྱིས་སྣུས་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དམ་བཅའ་བའི་དོན་འདི་

གང་ཡིན། ཅི་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ལས་སམ། འོན་ཏེ་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་གང་། དེ་ལས་ཅི་འགྱུར། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི། བྱང་པ་ལ་སྣང་བ་ཡིན་

@100A ཞེས། །ལ། རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི། འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་སྡུན་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་གང་ལ་བྱངས་ཅན་པ་དག

གིས་ཕྱིར་བརྒྱག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་བྱ་བ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་ལྟག་ལ་ཡོད། ཅེས་པས་རྟགས་དང་པོ་དམ་བཅའ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་།

ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་གང་ཞིག་གྱུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དམ། འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གྱུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། འགལ་བའི་དོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྣང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འབད་པ་བྱེད་པར་

འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་གা་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་རྟགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་བསྟན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཚིག་གསལ་བྱི་གཞུང་འདི་དག་རྟགས་ཚོས་ལ་སྐྱ་བའི་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ་སོ་

སོར་སྣང་བ་འདི་སྟ་མ་སྲས་ཀྱང་མ་ཐོན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་པ་དང་བསོད་ཀྱགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ཀྱགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ལ། གྱང་རྩ་དང་སྒོམ་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་ལྷང་ཕྱི་མ་དེ་དམ་བཅའ་

ལ་སྒོན་མེད་པའི་སྣང་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་

@100B སྟང་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་ལུགས་ལ། ཁོ་རང་གིས་བཀོད་པའི་སྒྲོར་བ་ལ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྨས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་སྒྲོར་བ་ལ་

སྐྱོན་དེ་སེལ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མིག་སོགས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ཁྱད་པར་མེད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱང་བཀོད་པའི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་བྱག་རྟེན་སྐྱབ་པ་མེད། ཡོད་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བས་མ་ཁྱབ་པས། འགལ་ཁྱབ་ཀྱང་མེད་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་

སྨིར་རྩོད་གཞིར་བཟུང་ན་གསལ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་དང་པོ་དང་། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། དེ་ལ་བདག་སྐྱེ་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པས་གཉིས་པ་ཡོད་པས་མི་འདྲ་ཟེར་

རམ་དཔྱད། །ཁྱངས་ཅན་ལུགས་ལ་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྐྱེ་ལྡན་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལན་ཀྱིས་བརྗོག་མི་ནུས་སམ་སྟམ། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས། འབྲས་

བུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། གསལ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམས་བདག་སྐྱིར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་@101A ཞེས། །སྐྱེ་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས། འབྲས་བུ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། རང་རེའི་བསྟན་གཞུང་ལས། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བདག་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པའི་བུམ་པ་བུམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་

བར་འདོད་ཅེས་རྟོ་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེའི་ལུགས་ལ་སྣུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་ལན་བཏབ་ནས་དྲིས་འཕང་

གི་ཁྱད་ཕྱེ་དགོས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། གསལ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། གསལ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་གསལ་བ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་རང་བཞིན་མི་གསལ་བ་ལས་སྐྱེ་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསལ་བའི་སྤྱི་དེ་དེའི་བདག་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གང་ཞེག། དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འབྲས་བུ་མངོན་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་པར་ཐལ། གསལ་

བ་

དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ། སྣུ་གུ་གསལ་བ་དེ་སྣུ་གུ་གསལ་ཟིན་དེ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། གསལ་བ་

དེ་རང་གི་

@101B རྒྱུ་མི་གསལ་བ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་བྱུང་བའི་གསལ་བ་སོགས་ལས་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་བ་བདག་སྐྱེར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་གསལ་བའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་ཟེར་ན། བྱུབ་

ཟིན་སྐྱབ་པར་འགྱུར་གསུངས་པ་ཡང་། འབྲས་བུ་གསལ་བ་རྒྱུ་དུས་སུ་མེད་པ་ཁོ་བོས་བྱུབ་ཟིན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་གསལ་བའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་བདག་སྐྱེ་མིན་པར་སྐྱབ་ཟིན་ཞེས་པ་མིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཅི།

མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡང་དག་རང་ལུགས་ལ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་ལྟར་ཉེས་པ་སེལ་དགོས་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྱབ་སྟེ། ཉེས་པ་དེ་སེལ་ན་སྒྲོར་བ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། དེ་འདྲའི་གཞན་གྱགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆར། དོན་བསྡུ་ན།

སྡུག་ཆོས་ཅན། སྣང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་

ཆོགས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱངས་ཅན་གྱིས་སྡུག་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་སུ་མ་རྟོགས་ན་སྡུག་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པར་རྟོགས་མ་རྟོགས། སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་པ་རྟོགས་

@102A ཞེས། །མ་རྟོགས་སོགས་སྤྲོ་བྱ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་དང་པོ་གཉིས་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དངོས་སུ་

མ་བཀོད་ཀྱང་དོགས་སྤྲོང་གི་རྩོད་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་ན་རེ། ད་དུང་སྐྱོན་སྤྲོང་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། རྒྱ་གྱགས་ཁྲོད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། ཏོལ་བ་གཉིས་

ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྨྲབ་པའི་རྗེས་དཔག་སྟེ་རྟགས་ཀྱིས། གཞན་གྱངས་ཅན་གྱི་དམ་བཅའ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་རྟགས་དང་།

རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་སྤོང་མོད་ཀྱང་། གཞན་གྱངས་ཅན་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་གྱངས་ཅན་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགལ་བ་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྱངས་ཅན་

རང་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་བདག་རྒྱུ་དམ་བཅའ་ལ་སོགས་འགོག་པ་ན་དེ་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱོགས་རྟགས་དང་རྣམས་རྒྱུན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གསལ་བ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། ཞེས་པ་དང་། རྟགས་དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟར་ན། ཕྱོགས་དང་གཏན་ཚིགས་དང་དག་

@102B དག་མ་གྲུབ་པས་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེས་སུ་དཔོག་པ་མི་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དག་པའི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་རྟེས་སུ་དཔག་པས་གཞན་གྱི་དམ་

བཅའ་བ་བསལ་བར་མ་གྱུར་མོད། ཅེས་པ་དང་། རྟགས་གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་རང་གི་རྟེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་བརྗོད་པར་ནི་བྱ་དགོས་པས། རང་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་

དང་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་དག་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་ལ་གཉིས།

དང་པོ་རྟགས་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་འདིར་གཞན་གྱག་གོ་བོར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྱི་རྒོལ་ཀུན་ལ་གཞན་གྱག་རིས་པར་བརྗོད་

དགོས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་ཨཱ་དྷ་ལྟར། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས་ན། ངེས་པར་གཞན་བྱགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་བརྗོད་པའི་དག་དོད་དགོས་པ་

ལྷག་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གསལ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཨཱ་དྷ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་བསྟན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པས་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་སོ། །རྟགས་ནི།

@103A ཞེས། །འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་གོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་པས་བསྟན་ཏོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མདོར་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལ་བརྗེན་ནས།།

གྲངས་ཅན་གྱིས་རང་གིས་བདག་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བས་བདག་ཉིད་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ལས་སྐྱབ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གང་

གིས་རང་གི་བདག་སྐྱེ་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ནུས་པ་མེད་པར་ངེས་པ་འདི་ཉིད་གྲངས་ཅན་འདིའི་སྡུག་འབྱིན་གསལ་ཁོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་

ཁས་བླངས་པས་

འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཅོ་ན་ལ་བསྟུ་བར་བྱེད་པས་གཞན་ལ་ངེས་པ་བསྒྲིད་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་གང་རང་གི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཐྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པ་འདི་ཉིད་སྙན་འབྱིན་པ་ཆེས་གསལ་

པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས་བསྟན་པས། ཡིག་ཆར། མི་རུས་སོ། །ཞེས་དང་། ཞེས་པ་མ་དག་གོ །རྟགས་བྱུབ་སྟེ། སྨྲིར་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་གང་ཞེག །རྣོལ་བ་གང་གིས་དམ་

བཅས་པ་རྣོལ་བ་དེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞིན་དུ་ཕྱི་རྣོལ་ལ་ངེས་པ་བསྒྲིད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་འདིའི་སྐྱབ་བྱེད་གང་གི་སྒོ་ནས་རང་གིས་ངེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ཉིད་ཕྱི་རྣོལ་ལ་

@103B བསྟོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱིར་རྣོལ་ཀྱང་སྙན་འབྱིན་མ་ཐུབ་ན། རང་གི་ཁས་བླངས་པའི་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཐ་རོལ་པོ་ཕྱི་རྣོལ་དེས་འགོད་པ་ནི་ངེ་ཞེག་སྟེ་རིགས་སྐྱ་སྨྱིའི་ལུགས་ཡིན་པ་

གང་ཞེག །བྱང་ཆུབ་ཀྱང་

ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་སུན་མ་ཕྱུང་ན། ཕྱིར་ལྷོག་ནས་སྨྲབ་བྱེད་ཡང་དག་འགོད་དགོས་པ་ལ། བྱངས་ཅན་གྱིས་རྒྱུད་དུས་ན་མི་གསལ་བའི་སྡུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་སྟེ། མེད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་

སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ནུས་པ་ནུས་ཅན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ནི། གཞན་དབུ་མ་ལ་དམ་བཅའ་མ་གྲུབ་པར་

མ་ཟད་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་དེའི་རྟགས་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པས། སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་གང་ཞིག་བློངས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཙམ་ཡིན་པས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཟུར་དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་

དོན་གང་ཞེག །གང་གིས་དམ་བཅའ་པ་དེས་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ངེས་པ་བསྟེད་པར་འདོད་པས། དོན་འདིའི་འཐད་པ་གང་གི་སྟོབ་ཤས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་འཐད་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་བསྟད་པར་

བྱ་དགོས་སོ། །དེ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི། ཕ་རོལ་པོ་ཁོ་ནས་ཉེ་བར་འགོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རེ་ཞིག་ལུགས་ཡིན་ན། ཞེས་པ་དང་། རྟགས་གཉིས་པ་

@104A ཞེས། །ནི། འདི་ནི་གཞན་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་དང་། དེའི་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི། ཁས་འཆེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་

འབའ་ཞིག་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་བསྟན་ལ། འདིར་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱི། ཡིག་ཆ་ལྟར་གསུམ་གར་རྩ་བའི་རྟགས་སྒྲུབ་ཏུ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་། བྱང་སྐ་

ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལྟ་བུ་དེ་ཚད་མའི་དེ་ཉིད་བསྟུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པ་དྲངས་ནས། བློད་མཐའ་ཆེན་མོར། གཏན་ཚིགས་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པར་ཀ་ཤེས་བཞད་དོ། །གསུངས་

པ། དབྱེ་བསྡུ་ཞིག་ཡོད་དམ་དཔྱད། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། གང་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱི་དང་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི། ཚོག་གསལ་དང་

མཐུན་པས་རང་བཟོར་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་པའི་ཚོག་གསལ་གྱི་གཞུང་ནི་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱགས་བརྗོད་དགོས་ནའང་ཐལ་བའི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་རྟོད་པ་ནི།

ལེགས་ལྡན་ན་རེ། སྐབས་འདིར་ཡང་གཞན་ལ་གྱགས་པའམ་ཕྱིར་རྟོལ་རང་ལ་གྱགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འགལ་བ་ངེས་པར་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། མདོ་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ནའང་ཕྱི་རྟོལ་གཞན་

@104B ལ་གྱགས་པའི་སྒོར་ངག་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །ལེགས་ལྡན་

བྱིས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བཀོད་ཀྱང་སྤྱིར་ཚད་མའི་གཞུང་སོགས་ན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱགས་དེ་ཡང་ཆོལ་བ་དབང་རྟུལ་ལྡུག་ལ་བརྟེན་དགོས་ན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་

ཐལ། ཇི་ལྟར་སྟེ། གང་གིས་བརྟེན་ན། དགོས་པ་དེ་འདྲའི་ཕྱིར། སྒོབ་དཔོན་དེས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་གསལ་ན། དེ་ཡང་སྒོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེས་ནི་དེ་སྐད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་

བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཞེས་པས། རྒྱུ་

དུས་ན་

མི་གསལ་བར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པས་སྒྲུབ་བའི་རྟགས་དཔེ་ཆོས་ཅན་

@105A ཞེས། །གསུམ་བསྟན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པས་སྨྲས་བྱའི་ཆོས་བསྟན་ལ། བསྟོམས་པས་བསྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྡ་ལྡན་ཅན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དག་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པས་ཕྱིར་ཟློ་ལ་ལྟགས་པའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྟེ་རྟགས་ཆོས་

གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་དང་། ཆོས་ཅན་བསྟན་ལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་རྟགས་བསྟན་པ་གང་ཞེག །ཚོག་དེ་དེ་དག་གི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩ་

རྟགས་ནི།

དེ་ལ་དེ་དག་གི་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་བསྟན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་ལ། བསྟན་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། རང་

གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དག་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོར་བཞག་པའི་ངག་དེའི་འགྲེལ་བའི་ངག་ཡིན་ལ། ངག་འདིས་ནི། ཚོས་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞན་ལ་རབ་ཏུ་བཀག་

པ་བསྟབས་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་བརྟང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཚིགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་རྟགས་

@105B སྐྱབ་བསྟན་ལ། དེ་བསྟན་ཚུལ་གོ་བའི་བར་བརྗོད་ན། དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱུ་དུས་ན་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་འདོད་པས། དག་ཅེས་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་

ནས་སྟ་མ་དང་པོ་དང་

ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་ལ། གིས་ཞེས་བྱེད་ཚིག་སྐྱར་བས་དེ་གཉིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྗོགས་པར་སྐྱབ་ཟིན་པར་འདུ་བས་མི་གསལ་བ་སྣང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པས།

གཏན་ཚིགས་སྟོན་

ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །རྩ་རྒྱས་གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཇོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །རྩ་རྒྱས་གསུམ་པ་ནི།

གཞུང་དེ་ལ་སྟེ་དེས་སྒྲུབ་ངག་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེན། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ནི་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་

ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདིར་ཉེར་བར་སྡུར་བས་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་པས་འདི་ལྟར་ཡན་ལག་ལྔ་སྡུར་བས་

བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་གོ་བ་བཞིན་ཞེས་དཔེ་བསྟན། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་བའི་སྐབས་འདིར་ཡང་། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་

ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་@106A ཞེས། །མེད་དེ། ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ཤུགས་ལ་བསྟན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་ཁྱབ་པའམ་རྟགས་དང་། འདི་ནི་

ལྟར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མདུན་ན་གནས་ཤིང་གསལ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མཐོང་བ། ཞེས་པས་དེའི་འམ་དེའི་ལ་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇིམ་པའི་གོང་

བྱ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན་ནི། ཞེས་པས་དེའི་དོན་ཉིར་སྨྲར། དེའི་ཚེ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་

སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་འཇུག་སྟུང་བསྟན་ཏོ། །ཡན་ལག་གཉིས་པ་རྟགས་ལ་སྨྲར་བ་ནི། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཙམ་དང་སྨྲར་བས། བྱས་པ་ནི། མི་རྟག་པར་མཐོང་

སྟེ། ཞེས་པ་མར་སྨྲར་བས། དཔེ་ལ་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བཤད་པ་དོན་གྱི་སྐབས་དང་ཡང་འགྲིག་པས་ཤིན་དུ་ལེགས་ཏེ། གསུངས་ལ། རྗེ་བཙུན་པས། ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཁྱབ་

པ་བརྗོད་བ་ཆད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་གཉིས་བ་རྣགས་དང་། གསུམ་པ་དཔེ་བརྗོད་པ་ཞེས་བཤད་ན་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ལ་སྨྲོས་མིན་ཏེ། གསུམ་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གྱང་རུའི་ཡིག་ཆར། དམ་བཅའ་

@106B ལ་སྐྱ་གྱ་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་འཇོག་རྒྱུ་བྱས་པ། ཆོག་གསལ་ལས། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ལྡོག་པར་མཐོང་བ་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་སྐབས་ཕྱོགས་ཆོས་དང་དཔེ་བརྗོད་པ་ཞེས་དྲངས་

ནས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་ཆད་པར་གསུངས་པ་འགོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་ཡིན་ནོ། །ལྷགས་འདིར་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ཀྱང་སྨྲ་བ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་ལ་བཀོད་པའི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལྟར་ལན་འདེབས་སམ་ཡིན་ཟེར་དཔྱད། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ལེགས་ལྡན་ཁྲོད་ཀྱིས་འགྲེལ་ངག་འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུན་རྒྱས་ཁཊད་ཀེ་བར་སྨྲས་བས་གཏན་ཚིགས་གསལ་བར་བྱས་པར་ངེ་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཡང་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་འཕྲལ་བ་མེད་

བའི་གྲངས་ཅན་ལ་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་ཉེ་བར་སྨྲས་བས་གསལ་བར་བྱས་པ། ཡང་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་མི་འཕྲལ་བ་རང་གི་

བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས། གྲངས་ཅན་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་

@107A ཞེས། །ཅི་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱེད་ཅེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་

དངོས་ནི། སངས་རྒྱས་བསྙངས་ལ་གཞན་བྱགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཟད། སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་བསལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་དུས་ན་མི་

གསལ་

པར་འདོད་པའི་རྗ་བྱམ་སོགས་ཆོས་ཅན། སྨར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་ཟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་གསལ་བྱེ་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ལ། གྱུབ་ཟེན་

སྨྲབ་པ་

དང་འགལ་མ་ངེས་དོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གསལ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་

ཉེས་པ་

མ་བསལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞེས་པས་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པའམ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱོར་བ་དེ་ལ་གྲུབ་ཟེན་དང་འགལ་དོགས་

མེད་པ་

གང་ཞེག། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་མ་དེས་པའི་དོགས་པ་མེད། དོགས་པ་དེ་དག་མེད་པ་དཔེ་སྐོར་ནས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩ་བའི་རྟགས་འདིའི་གསལ་བ་བྱས་ནས་སྟོན་པར་སྣང་འབྱིན་

@107B པ་འདི་དག་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་། འདིའི་རྟགས་ནི། རང་གི་རྟེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ན་ཡང་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཞུང་འདི་དག་རྟགས་རྩར་ཐ་མ་གཉིས་གོང་ན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་དང་པོའི་འཕྲོས་དོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་

ཤུགས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོགས་པ་མེད་པ་གང་ཞེག། འགལ་ཁྱབ་ཀྱི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ནི། གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་

ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེས་

ཉིད་དུ་དོགས་པཉམ། གཏན་ཚིགས་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་དོགས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་བས་བསྟན་ལ། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བྱངས་ཅན་པས་མདུན་ན་གནས་པའི་གསལ་ཟིན་པའི་བྱམ་པ་སྐར་

ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་། དེ་འདིར་མཐུན་དཔེར་བསྟན་པས། དེ་སྐར་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་བསྒྲུབ་སྟམ་པ་སྐྱེ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་བྱངས་ཅན་པ་དག་མདུན་ན་གནས་པའི་བྱམ་པ་མངོན་པར་

གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་འདིར་དཔེ་ཉིད་དུ་བྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱུ་དུས་སུ་རྟུས་པའི་ངོ་བོར་

@108A ཞེས། །རྗོགས་པར་བྱུབ་ཅིང་། མི་གསལ་བའི་ཛ་བྱམ་སོགས་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་གཏག་པ་སྟེ། དོན་མེད་དུ་གསལ་ཟིན་དཔེར་བཀོད་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ། རྟུས་པའི་ངོ་བོར་

བྱང་ཅིང་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི། བསླུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གོང་གི་རྒྱས་གཞིས་པའི་མངོན་པའི་དོགས་

པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མ་བཀོད་ཀྱང་། བརྒྱ་པ་མཐའ་བཟུང་ནས། ཟླ་བགས་ཁྲོད་ཀྱིས་བུམ་པ་ཙམ་ལས་མ་སྨས་པས། སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་སྨར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། སྨམ་བུ་

སོགས་དེར་ངེས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བསྲུས་ཏེ། སྨམ་བུ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སོགས་སྨྲས་གྲངས་ཅན་པས་

སྐྱེ་བར་འདོད་པཉམ། རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྩོད་གཞིར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྨྲས་ནི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་དངོས་

པོ་མ་ལུས་པ་

བསྡུ་བར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྨམ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །གོང་གི་རྒྱས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། མདོར་བསྟན་ཀྱི་སྒྲོར་

བ་དེར་མ་

@108B ཟད་དེར་བསྣན་པའི་སྦྱོར་བ་གཞན་བདག་སྐྱེ་སྣ་བའི་གྲངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་

བུ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྦྱོར་ངག་ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བགོད་པ་ལ། སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ། ཡང་ན་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་ཚུལ་གཞན་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་སྐྱེ་བར་སྨྲས་པ་

སྐྱེས་བུ་ལས་ཐ་

དད་པའི་དོན་རྣམས་ནི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དཔེར་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བསྟན་

ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་

ལ་སྟོང་པ་སྨང་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྨར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་བསྨྲབ་པས། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པར་གསལ་བར་འདོད་པའི་ཁེགས་པར་ཐལ། དེས་སྨར་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་

པའི་རྟོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་མངོན་པར་གསལ་བར་སྣྲ་ཐ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཞེས་པས་བསྟན་ནས། ལན་ནི། དེ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་སྐར་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བ་དོན་མེད་པ་དེ་བསྟུས་ནས་བ་སྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་གསལ་བ་གཉིས་སྟོན་རྒྱུ་དུས་ན་མི་དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་འབྲས་བུའི་དུས་ན་

@109A ཞེས། །དམིགས་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གསལ་བ་ནི། འདི་བཀག་པས་གནོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། རྟགས་ནི། སྐྱེ་བའི་སྐྲས་མངོན་པར་

གསལ་བ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། རྟགས་སྐྱབ་ནི། ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྲ་མངོན་པར་གསལ་བ་ལ་བརྟགས་ནས་སྟོན་དང་ཕྱི་མར་མ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ཞེས་པས་

བསྟན་ཏེ། །གཉིས་པ་བསྟན་ཚུལ་འདི་དག་ཟླ་བའི་རང་བཟོར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤོང་ནི། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་བྱས་ནས། ལེགས་ལྡན་རྗེས་འབྲང་ན་རེ། ཟླ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་བཀག་བསལ་བསྟན་

ཚུལ་རྣམ་པར་བཤད་པ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱི་གཞུང་འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་དོན་དེ་འདྲ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།

ཡང་ཇི་སྐད་དུ་སྨྲ་བའི་དོན་རྟོག་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཇི་སྟེ་བརྟོག་ཅེ་ན། ཞེས་པས་བསྟན་ནས་ལན་ནི། མདོར་རྒྱས་ཀྱི་གཞུང་འདིར་དེ་དག་མ་བསྟན་པ་ཐུང་ཟད་

ཀྱང་

མེད་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་ཁོ་བོས་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་དོན་དེ་དག་བསྟུས་ནས་བསྟན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བཤད་ན། ཚིག་གསལ་འདིར་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་རྟགས་དེའི་

@109B ཁོང་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་ལྡན་གྱི་ངག་མདོར་རྒྱས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གསལ་བ་ནི། འདིར་མ་བསྟན་པ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། ཞེས་

བ་དང་། རྟགས་ནི་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་དོན་བསྟུས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བཤད་ན་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཞེས་པ་དང་། རྟགས་སྨྲའོ།།

དོན་གྱི་

ངག་འདི་དག་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །མ་ངེས་པ་སོགས་གསུམ་པོ་འདི་འཕྲོས་དོན་གྱི་རྩོད་སྤྱོང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་གསུམ་པ་བརྗོག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་

ལ་བཞི། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བརྗོག་དོན་ཁས་བླངས་པས་བྱང་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་བརྗོག་དོན་ཕོལ་བྱངས་ཅན་

ཁོ་ནར་འབྱེལ་གྱི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་མིན་ཏེ། སྨར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་སོགས་དམ་བཅའ་སྟེ་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བརྗོག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་

པོ་ཉིད་འབྱེལ་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བྱུང་བའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་གཅལ་ཡོད་ཅེས་པས་བསྟན་ནོ། གཉིས་པ་རྒྱས་

བཤད་

@110A ཞེས། །ལ་རྟགས་རྒྱང་གསུམ་སོ་སོར་སྣུབ་པ་ནི། བརྗོག་དོན་གྱངས་ཅན་འབྲེལ་བར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོ་ཁས་བླངས་ལས་བརྗོག་པ་བསྟུབ་པས་ཁོ་རང་ལ་

ཁས་བླངས་འགལ་བ་སོགས་ཉེས་པ་མང་བོ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་འདོད་ནས་སྣུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཐལ་བ་ལས་བརྗོག་པ་བསྟུབ་པས། ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཉེས་པ་མང་པོ་ཅི་ཙམ་དུ་འགྱུར་

བ་དེ་ཙམ་ཁོ་བོ་ཅག་མངོན་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཞེས་པས་བསྟན་ལ། རྟགས་རྒྱང་གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་བརྗོག་དོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་རང་གིས་ཁས་བླངས་དགོས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་

པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟུབ་པ་ནི་ཕ་རོལ་གྱངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་དམ་བཅའ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐྲ་རྣམས་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་སོགས་

བཞིན་དུ་

སྣུ་བ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་མི་བྱེད་པར་བརྗོད་དོན་སྟོན་པའི་ཆུས་པ་ཡོད་ན་སྣུ་བ་པོ་བརྗོད་པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་ན། རང་བཞིན་མེད་པར་སྣུ་པ་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབས་ཀྱིས་རང་བཞིན་བཅས་སྣུ་བྱང་ས་

ཅན་ལ་ཐལ་བས་བསྒྲུབས་པ་ན་བརྗོག་དོན་འཕེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་ཆོས་ནི། ཐལ་བ་ལས་བརྗོག་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། རྟགས་ནི། ཐལ་བ་

@110B བསྒྲུབ་པ་ནི། ཚ་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཁྱབ་བསྒྲུབ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པར་སྣུ་བས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྣུ་བ་ལ་

ཐལ་བ་བསྒྲུབས་

པ་ན་ཐལ་བ་ལས་བརྗོག་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་གཅལ་ལ་འགྱུར་ཏེ། སྐྲ་རྣམས་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་དང་། ཞགས་པ་ཅན་བཞིན་དུ་སྣུ་བ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་ན། རྟགས་པ་

ཡོད་ན་སྣ་བ་ཡོའི་བརྡོད་པར་འདོད་པའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་གཞུང་འདི་ལ་བརྩོག་དོན་དམ་བཅས་པས་གཞན་གྱིས་སྒགས་རྟེན་པར་

འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུ་སྣྲབ་ཀྱི་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟེས་འབྲང་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ལ་སྒགས་བཅས་ཀྱི་ཆོག་གསུངས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གང་ལས་འདི་ལ་

གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྒགས་རྟེད་པར་འབྱུང་བ་སྤྲོབ་དཔོན་ཀུ་སྣྲབ་ཀྱི་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་སྤྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ལ་སྒགས་དང་བཅས་པའི་ཆོག་གསུང་པ་ཉིད་ག་ལ་ཡོང་། ཅེས་

པས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་དེ་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོབ་དཔོན་ནི། ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྟོང་ཟད་ན། །ནམ་མཁའ་རྒྱང་ཟད་ཡོད་མ་

ཡིན། །གལ་ཏེ་@111A ཞེས། །མཚན་ལས་སྟོར་བྱུང་ན། །མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མ་གཏོགས་པར། །གཟུགས་ན་

གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར།།

ཐལ་བར་གྱུར་ཏེ་དོན་གང་ཡང་། །རྒྱུ་མེད་པ་ནི་གང་ནའང་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། སྣ་དན་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན། །རྟ་ཕིའི་མཚན་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར། །རྟ་དང་འཆི་བ་མེད་པ་ཡི། །དངོས་

པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཐལ་ཆེར་ཐལ་བ་བསྟུབ་པ་ཁོ་ནའི་སྐོ་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བར་མཛད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཐོགས་རེགས་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་རང་

བཞིན་གྱིས་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེའི་སྟར་རོལ་ནས་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟར་ཡོད་ན་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུད་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་

རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། དོན་གང་རྒྱུ་མེད་ན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བྱེ་སྨོས་སྐྱང་འདས་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་ལ། དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་ན་

རྟ་ཕིའི་

མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱ་ཤི་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ནོ། །རྒྱས་པར་ཀློག་ཆེན་ལྟོས། །བཞི་བ་རྩོད་སྤྱོང་ལ་གཉིས། དང་པོ་རྩོད་པ་ནི། སྤྱོད་པོན་

@111B ཀུ་སྦྱབ་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱོར་ངག་དུ་མ་གསུངས་ན། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་སྤྱོར་ངག་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གསུང་ངེས་པར་གསུང་དགོས་ཏེ། སྤྱོར་ངག་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་འགྲེལ་བ་མ་ཁཏན་

པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་ངག་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པས། སྤྱོར་བ་དུ་མའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན་ནི། སྤྱོད་པོན་སངས་རྒྱས་

བསྟུངས་ཀྱིས་ངག་དག་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་མི་རྟོག །འོན་ཏེ་སྤྱོར་བའི་ངག་རྒྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་བ་མ་ཁཏན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ན། ཞེས་པས་གསུངས་

ལ། གཉིས་པ་ལ་ནི། སྒོར་ངག་ངེས་པར་བརྗོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོད་བརླག་རང་འགྲེལ་ལས་སྒོར་ངག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་པ་བརླག་པའི་འགྲེལ་བ་

མཛད་པ་ན། སྒོབ་དཔོན་ཀྱིས་ཀྱང་སྒོར་བའི་ངག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། །འདི་ནི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ལས་དོན་ཐོབ་ཡིག་ཆ་ལྟར་རྩ་བའི་རྟགས་ཟུར་བཞི་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ །སྐབས་འདིའི་

རང་རྒྱུད་ནི། རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཞེས་འཕངས་ན་རང་རིག་སོགས་ལྟར་རམ། ཁས་ལེན་སོང་ཚུལ་ལྟར་གང་

@112A ཞེས། །བྱས་ཀྱང་རིགས་ལམ་མང་དོ། །ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་གཞན་བཀག་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་མྱུ་གུ་སོགས་སྒྲིབ་ཙམ་འཇོག་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་གཞི་མྱུ་གུ་

སྤྱི་ཙམ་བརྒྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཡིག་ཆར། སྐུ་གཟུགས་པ་ཡིག་ཆ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་བཀོད་པ་ལས་དོན་སྡོང་ཐུན་ལྟར་བྱངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ན་མི་གསལ་བར་ཡོད་པར་

འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་འཛོག་སྟེ། གསལ་བ་སྣང་ཡང་སྐྱེ་བར་བྱངས་ཅན་གྱིས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་ལྡན་ལུགས་ལ་སྤྱི་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་སྣུས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་སྤྱོར་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱངས་ཅན་གྱིས་རྒྱུད་ན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་དང་བདག་སྐྱེ་སོགས་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐབས་འདིའི་འགོག་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལ། གོང་དུ་རྟོ་ཤེས་ལས་ཉན་ཐོས་སྤྲོ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདེན་དངོས་གཙོ་བོར་འགོག་ཅེང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་

སྟེ། བྱངས་ཅན་གྱི་སྡུག་གོ་སོགས་རང་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་བདག་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་དང་། དངོས་སྨས་འདོད་པའི་བདེན་དངོས་འཛིགས་ཀྱང་། བྱངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་དང་། དངོས་སྨས་བདེན་

@112B བློག་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྨས་དང་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་པའི་འདིར་བསྟན་འཚོར་ལོ་བར་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱངས་ཅན་གྱིས་རྒྱུ་དུས་ན་མི་གསལ་བའི་སྡུ་

གྱེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟེན་པ་སྟེ་རྫོགས་པར་གྱུབ་ཟེན་ཅིང་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པས་རང་ལྡོག་གཙོ་བོ་དང་སྡུ་གྱ་གཉིས་ཀ་འདོད་ཀྱང་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དེ། སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་གསལ་

བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོན་གྱང་ཅི་ཡིས་ཅན་གྱིས་ཐལ་བའི་དགེ་ལ་བཏེན་ནས་བདག་སྐྱེ་དམ་བཅའ་དོར་བ་ན་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་དམ་བཅའ་དོར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བདག་སྐྱེས་སུ་དམ་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནས་རྒྱུད་ན་མི་གསལ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བ་འདོར་ལ། དེས་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུད་སུ་ཡོད་པའི་དམ་བཅའ་དོར་བས་རྒྱུད་ན་ཡོད་པའི་གཞི་ལྷོག་སྐྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་བདག་སྟེ་

མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། སྟོང་བ་ཕྱི་མ་ཡང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱ་ཉིད་བཞིན་བཞི་ཆོས་ཅན་དུ་བརྩང་ན་གཞི་ཏགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ལ། མིག་སོགས་ནང་གི་

སྐྱེ་མཆེད་ཙམ་བརྩང་ན་གོང་གི་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཡང་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་བཞག་ན་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@113A ཞེས། །མིན་ན་ཆོས་ཅན་ལ་སྐྱེས་བུ་ལས་གཞན་སྣང་བའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡིག་ཆ་ལྟར་གྱངས་ཅན་གྱི་ངོར་སྐྱེས་བུ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་། དེའི་ངོར་སྐྱེས་བུ་བཞིན་ ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེའི་ངོར་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ལན་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་རུས་ཟེར་བ་དང་། དེའི་ངོར་མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་གཉིས་ཡོད་པ་

ཁས་ལེན་སོང་ཚུལ་ལ་རག་ལས་སོ། །བྱངས་ཅང་ཡིས་གསལ་ཟིན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་གྱུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་

སྐྱེ། ཁས་ལེན་བྱིས་གྱུབ་ཟིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཚད་མས་གྱུབ་ཟིན་པ་མིན་ཏེ། ངེ་སྐྱེ་བར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི། བྱངས་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཡིན་ན། བདག་ལས་སྐྱེ་བས་ཁྲུབ་ཟེར་

བས་འགལ་ཁྲུབ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་ནི། བུམ་པ་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན། སྒྲམ་བུ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་མི་ཐུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁྲུབ་པ་མ་ངེས་ཞེས་པ་མིན་ནོ། །འགྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་ཙམ་

ཡིན་པ་ཞེས་པས་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་པ་བསྒྲུབ་པ་མིན་གྱི་ཙམ་སྐྲས་ཐ་སྙད་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོན་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྣང་མེད་པར་བརྗོད་འདོད་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དངོས་ནི་

@113B མི་ལྷན་རྣམ་བཅད་སོགས་ལ་ཁོ་ན་ལྟ་བུའི་ཚོགས་ཕྲད་དངོས་སུ་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་། སྣ་བ་པོའི་བརྙོད་འདོད་སོགས་ཀྱི་དབང་ལས་དོན་དེ་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ། དཔེར་ན། སྐུ་བསང་བུ་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་ནམ་

ཞེས་དྲི་བ་ན། དེ་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་པས་དེ་གོ་བ་དང་། སྲིད་སྐྱབ་ལས་འཕོངས་སྐྱེན་པ་མཆོག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དྲི་བ་ན། དེ་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་པས་དེ་ལས་མཆོག་མེད་པ་གོ་བ་བཞིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་

སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། སྐྱ་དེའི་དོན་དེ་སྟོན་པ་སྐབས་བཅས་ལ་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་པ་སོགས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་ཏེ། རྟོགས་ཁ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྙུག་བདེན་མེད་བསྐྱབ་པ་སྐབས་བཅས་ལ་ཡང་

ཡོད་དགོས། ཞེས་པའོ། །ཁོ་ན་རེ། སྙུག་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་བཅས་ལ་བདེན་ཞེན་ཆེ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར། བདེན་ཞེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་ཟེན་པ་དག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་

བབས་ཀྱི་ཕྱི་ཆོལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་རྣགས་སྟོར་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། དེ་འདྲ་རྣགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་

ལ། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དང་པོ་ནས་ཕྱི་ཆོལ་ལ་གཞན་བྱགས་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་སྟེ། ཡིག་ཆར། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་

@114A ཞེས། །བབས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་རྒྱང་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་གཅིག་དང་། ཞེས་དང་། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཀུ་འགྲོ་ཁ་མ་དང་སོང་མ་ཐག་པ་ལ་སྨྲ་གྲུ་བདེན་

ཞེན་གྱིས་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་འདྲའི་དངོས་སྨྲ་བས། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་དམ་མི་བཅའ་བར་ཐལ། རྣགས་ཁྱབ་ལ་ལན་མི་

འདེབས་ཤིང་མི་ཐེབས་པར་

མཐོང་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་མ་དོར་ཡང་གནོད་པ་མཐོང་བས་བསྟོན་འདིང་ནས་ལན་མི་འདེབས་པས་སྡོང་ཉིད་རྩོགས་པའི་སྡོད་ངང་དུ་སོང་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་གུ་བདེན་མེད་རྟོགས་ཁ་མའི་

དངོས་སྨའི་རྒྱུད་ལ། སྒྲུ་གུ་བདེན་མེད་འཛིན་པའི་ཡིད་དུ་དཔྱོད་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་འཛིན་པའི་ཐོས་བསམ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ་ལོ།། ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆར།

རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ནས། སྒྲུ་གུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུ་གུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་ན། དེ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་། དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། དེ་བདེན་མེད་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་བཞིན་དུ་དེ་བདེན་གྲུབ་དུ་དམ་བཅའ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་འདྲ་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་

@114B དག་ཏུ་སོང་མ་ཐག་པ་ལ་ཡོད་ཚོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་དངོས་སྨྲས། སྡུ་གུའི་སྟེང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། སྡུ་གུ་བདེན་མེད་གཉིས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཅར་དུ་ངེས་

པ་དངོས་སྨྲའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བ་དུས་མཉམ་པས་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་གསུམ་དང་བསྟུབ་བྱ་གཅིག་ཆར་དུ་རྟོགས་པས་སྒྲོར་ངག་འགོད་མི་དགོས་ཤིང་གཞན་གྱིས་ལས་ཐལ་འགྱུར་བཟང་བ་དེས་ཤེས་

སོ། །འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་མི་རུས་གསུངས་པ་སྐྱབ་བྱེད་བརྟག་དོན་བཙལ་ཆེ་བ་དང་། རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་ཐུགས་གོ །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་

ཁ་མའི་ཐལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྡུ་གུ་བདེན་པར་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་

ཐལ་འབྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བཀོད་གྱི་དུས་སོ་སོར་ཡོད་པས་དེ་ཐལ་འབྱུར་བའི་གྲུབ་མཐར་མ་ཞུགས་པའི་སྔོན་ནས་ཐལ་འབྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་ཀྱང་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་རྩང་དུ་སོང་སྟེ།

ཐལ་འབྱུར་བཀོད་ཚོ་དེ་ཐལ་འབྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་ཀྱང་སོང་མ་ཐག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེ་འཛིན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་སོགས་སྐྱེས་རྗེས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་འོག་སྙའི་ལུགས་ལ་དངོས་སྨྲའི་རྒྱུད་

@115A ཞེས། །ལ་སྟོང་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་འཇོག་མི་ཉན་པས། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློར་གྱུར་ཁ་མ་བག་ཆགས་ཡིན་ནམ་དཔྱད། །གཉིས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་

དང་པོ་ངང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རིགས་པ་མདོར་(BSTNA)་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ལ་སྐྱོན་མི་འཛུག་པར་མ་ཟད་ཁྱོད་ཀྱིས་ངང་རྟོག་གེའི་གཞུང་ལ་མཁས་པ་ཙམ་བསྟན་འདོད་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་

བཞིན་དུ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མང་པོ་བཀོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་ཐལ། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་དུ་མའི་ནང་ནས་རེག་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྦྱོར་བ་དོན་དམ་པར་ནང་གི་ཞེས་སོགས་སྨོས་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་། རྟོག་གེ་པ་འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་གེ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མ་ཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་

དུ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་པ་དང་། ཐལ་ཆོས་ནི། ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ཉེས་

པ་ཇི་ལྟར་

ཡོད་ཅེ་ན་ཞེས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དྲི་བར་སྣང་ཀྱང་ཆོག་ལ། སྦྱོར་ངག་ཇི་ལྟར་བཀོད་པ་ལ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གང་འདི་སྐད་དུ་འདིར་སྦྱོར་བའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། དོན་དམ་བར་ནང་གི་སྐྱེ་

མཆེད་རྣམས་བདག

@115B ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་རྟགས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ནང་ནས་གང་གིས་འདི་སྐད་དུ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་

འདིར་བཀོད་པའི་སྨོན་བའི་ཚིག་ལ་ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་བྱི་ཁྲད་པར་སོགས་སྨྲར་ནས་སྨས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་དམ་མན་ཏྲགས་སྨྲབ་ཏུ་བྱས་ན་ཡིག་ཆར་འབྲེལ་ལོ། །གཉིས་པ་

རྒྱས་བཤད་ལ་ལྷ། དང་པོ་ཕྱོགས་སོགས་མ་གྲུབ་པས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་དོན་དམ་བྱི་ཁྲད་པར་སྨྲར་བ་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་དྲི་བ་ནི། ལེགས་ལྡན་

ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་སྐབས་ཀྱིས་སྨྲོར་བ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་དོན་དམ་པའི་ཁྲད་པར་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡུལ་གང་ལ་སྨྲར་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདིར་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྲད་པར་ཅིའི་

ཕྱིར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཆོས་ལ་སྒྲུབ་བའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལན་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་དགག

པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་ན་ཡང་ཁས་བླངས་པས་གནོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་དེ་བསྟུབ་ཆོས་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་དགག་མི་རྣུས་པའ་ @116A ཞེས་ཏེ། །ཕྱིར་ཏེ། དེ་འགོག་ན་ཁས་བླངས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཟེར་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་དང་པོ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། དང་པོ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་

དེ་དབུ་མ་པ་རང་ལ་ལྷོས་ཏེ་མི་དགོས་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་བའི་དགོས་པ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་པས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་བདག་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྟོན་

པས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་སྐབས་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་མ་སྒྲུབ་བ་བཞིན་ཀུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་མ་མཇད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་ཆོས་ནི། འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། རྟགས་ནི། བདག

ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཁྱབ་སྐྱབ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་མྱུ་གུ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ན། བདག་གིས་མ་བྱས། གཞན་གྱིས་མ་བྱས།

གཉིས་ཀས་མ་བྱས། དབང་ཕྱུག་གིས་མ་བྱས། དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད། རྟལ་ཕྱ་རབ་ལས་མ་བྱུང་། རང་བཞིན་ལས་མ་བྱུང་། དོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་བྱུང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་མ་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་

དུ། ས་བོན་ཡོད་ན་མྱུ་གུ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །ས་བོན་གང་ཡིན་མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་

@116B ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན། །ཞེས་འཆད་དོ། ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་

བྱུང་བ་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་དང་རྣ་ཞེས་གཉིས་ཀྱི་ཤུང་པ་དང་པོས་ལྟོས་གྱུར་དང་། བར་བ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པ་དང་། ཐ་མས་དེས་ན་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་

བསྟན་ལ། དེ་དག་གི་བདག་གཞན་གང་ལའང་དོན་དམ་མ་སྨྲས། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་ཅན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་དགོས་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་རིགས་པས་དགག་ཚུལ་ནི། གྱིས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ

ཁས་བླངས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་སྨྲས་ཟེར་ན་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། གྱིས་ཅན་དག་གི་ལུགས་བཞག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་བླངས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་ལུགས་དེ་ཀུན་

རྫོབ་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་བཀག་ན་ལེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་

བློངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ལས་ཉམས་པའི་སྡུག་སྔོགས་པ་དག་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་གཉིས་ཀའི་སྣོ་ནས་འགོག་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་

@117A ཞེས། །བས་ཐལ་ཆོས་རིམ་བཞིན་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་གོ་སྐབས་སོ། །གསུམ་

པ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ། མི་དགོས་པ་ནི། གཞུང་གང་ལས་དོན་དམ་སྒྲུབ་བ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་བདག་སྐྱེ་མི་འདོད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེས་མཐའ་བཞི་གང་ལས་སྐྱེ་དཔྱོད་པ་མེད་པར་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཙམ་ཁས་ལེན་པས་སྒྲིབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཀྱང་མདོ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་བཞག་དེ་ལྟར་མཐོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་

ཐལ་ཆོས་ནི། གང་ལས་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་། ཁྱད་པར་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ། ཞེས་པ་དང་། རྟགས་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། རྟགས་སྐྱབ་ནི། འཇིག

རྟེན་པས་ནི། བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་བྱས་ནས་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་

ནོ། །སྤྲོང་དཔོན་

ཡང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་དོན་ནི། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །ཞེས་ཏེ་

སྨྲའོ། །

@117B གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྲུབ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཕྱོགས་སྔའི་ལན་ནི། ལེགས་ལྡན་ན་རེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་མིག་སོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དགག་

འདོད་ནས་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྲོང་

ཟེར་ན། ཞེས་པའི་ལན་གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྐྱེ་བ་དགག་པར་འདོད་ནས་ཁྱད་པར་འདི་འགོད་པར་བྱེད་ན་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལེགས་པྱན་རང་ལ་ལྟོས་

ཏེ་མི་འཐད་པ་ནི། དེའི་ཚེ་ལེགས་པྱན་རང་ལ་ལྟོས་ནས་ཚོས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་ཉེས་པའམ། གཞི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་དོན་དམ་པའི་མིག་སོགས་ཁས་

མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་རྟགས་རིམ་བཞིན། དེའི་ཚེ་རང་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པའམ། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་དོན་དམ་པར་

མིག་ལ་སོགས་

པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་མིག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་གཞིར་འཛིན་པའི་སྐྱོན་སྤོང་

དགག་པ་ལ་

གཉིས། དང་པོ་ཉིས་སྦྱོང་ནི། སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་ཡོད་ལ་དེ་རྟོད་གཞིར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་ཆོས་ནི། ཉིས་པ་མེད་དོ་ཞེན། ཞེས་དང་། རྟགས་ནི། གལ་ཏེ་

@118A ཞེས། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་

གང་གི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་རྟགས། འོན་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་དང་། འདི་གང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་སྦྱོང་དགག་པ་ལ་

གཉིས།

དང་པོ་སྐྱོན་སྦྱོང་ནི། ཁྱད་པར་དེ་སྣུབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་ལ་སྣང་ཀ། མིག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོད་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་

དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་སྣོས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པས་རྟགས་ཆོས་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ།

དེ་ལྟ་ན་

ཁྲོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་ལ་དེ་སྐད་མ་སྨོས་པ་གང་ཞིག། སྨོས་ན་ཡང་གཞན་ཕྱི་རྟོལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་

བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གྲངས་ཅན་དག་གིས་མིག་སོགས་དབུ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྫས་སམ་དོན་དམ་དུ་འདོད་ཀྱི། བཏགས་ཡོད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་ཆོས་ནི། འདི་ནི་མི་

@118B རིགས་སོ། ཞེས་པ་དང་། རྟགས་ནི། དེ་ལྟ་ན་ནི་འོ་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེ་སྐད་དུ་ཡང་མ་སྨོས་སོ། །སྨོས་ན་

ཡང་གཞན་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་ཞེས་པ་དང་། རྟགས་སྐྱབ་ནི། ཚ་རོལ་བོ་དག་ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

བཀྲགས་པར་ཡོད་

པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་ལྷགས་ལ་ཤེར་སྒོན་དངོས་བསྟན་གྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་བར་དོན་དམ་གྱི་ཁྲད་པར་ཆོས་ལ་སྤྱད་བ་ཡིན་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་ལས་

འཕྲོས་ཏེ་མཉམ་བཞག་གི་ངོའི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་མེད་སྤྲུལ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་དེའི་ལྷགས་ལ་སྤྱོད་བ་དེ་བདག་སྐྱེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱངས་ཅན་སོགས་ལ་མཉམ་བཞག་གི་

ངོར་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་སྤྲུལ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར། མཉམ་བཞག་གི་ངོར་དགག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། དགོས་པ་མཉམ་བཞག་གི་དེའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་

མཐའ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཀོད་པས། བདག་སྐྱེ་འགག་པ་ལ་སྨྲིར་ཁྲད་པར་མི་སྤྱོད་ཀེ། དབུ་མ་སྣོང་པོ་རྩ་འགྲེལ་དུ་མ་སྤྱད་བར་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེར་སྒོན་ཆོག་ཟིན་གྱི་དེ་

དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་

@119A ཞེས། །ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེའི་དངོས་བསྟན་ལ། བདག་ལས་སྐྱེས་པ་མེད་དེ། ཞེས་རྒྱས་སོགས་སྔར་ལྟར་བཀོད་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྒྲོར་བ་ཡོད་ཅེས་ན། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་

ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་དགོས་ཚུལ་སོགས་དང་འབྲིག་གམ་སྣམ་སྟེ་དཔྱད། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ལ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ན། ཡིག་ཆར། སྐྱབ་ཆོས་ལ་དོན་དམ་སྒྲུབ་ཟེར་ན་ཞེས་བརྗག་པ་མཐའ་

བཟུང་བ་ནི། ཞེས་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཆོས་ཅན་ལ་སྒྲུབ་བའི་ཉེས་སྤྱོང་རྣམས་ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཞེ་ན། ཡིག་ཆར། དེས་ན་དགོས་པ་དེའི་ཆེད་དུ་ཞེས་གསུངས་

པས། ཚིག་གསལ་ལས། སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགོག་མི་རྟུང་པས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་སྒྲུབ་ཞེན། ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་བསྣང་བ་བརྗག་པ་མཐའ་བཟུང་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

དེས་འོག

གི་གྲངས་ཅན་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཟེར་བ་དང་། ཆོས་ཅན་ལ་སྣང་བའི་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅོད་ཕྱིར་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་བར་གོ་ཆེད་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡང་དེའི་དོན་མེད་ཚུལ་བཤད་

འདོད་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་སྐོམ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེས། ཆོས་ལ་སྣང་བ་གསུམ་ལ་གྲུབ་མཐས་ཁ་མ་བསྒྲུབ་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཁ་བསྒྲུབ་པའི་གྲངས་ཅན་པ་དང་། ནང་པ་ལ་ལྷོས་

@119B པའི་དགོས་མེད་ཅེས་ས་བཅད་བླངས་པ་ནི། ལེགས་བཤད་སྨིང་པོ་ལས། རང་ལ་ལྷོས་ནས་སྣང་མི་དགོས་ལ། གཞན་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བདག་སྐྱེ་འདོད་པ་དགག་མི་

རིགས་པས་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་ཁྱད་པར་སྣོར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལ། ཡིག་ཆ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ། ।ཆོས་ཅན་ལ་སྣང་བ་དང་། ཆོས་ཅན་སྟི་ཙམ་འཇོན་པ་རྣམས་དབྱ་མ་

པ་ལ་ལྷོས་ཏེ་

དོན་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ནས། ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་ནས། འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་ཕྱི་རྟོལ་གྱངས་ཅན་ལ་ལྷོས་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དབྱ་མ་པར་

སྣང་བ་དང་ནང་འགལ་ལ། དེ་སྐ་མའི་ཉེས་སྤྱོང་མ་ཁྱུས་པར་རྩ་བའི་ས་བཅད་བྱས་པ་ཡང་། ཆོག་གསལ་ལས། འདི་གང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་འབྲེལ་དང་འགལ་སྟམ་

མོ། །ཁོ་ན་ཉེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་བཀོད་པ་ལ་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོར་བར་བྱས་ནས་བཀོད་པ་ལའམ།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོར་བ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན་མོ། །བདག་སྐྱེ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་རྟོགས་དགོས་མི་དགོས་དལྡན་གཞིར་ཟུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་མ་

སྒོས། ༥ །གཉིས་པ་ཆོས་

@120A ྈ།། །ཅན་སྨྱི་ཙམ་འཇིན་པའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་དེ་དག་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་དེ་དག་མདོར་བསྡུན་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཇི་ལྟར་རམ་ཡང་

དེ་ཙ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱེབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྫོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་སྨྱི་ཙམ་བཟུང་གྱི་རྫོལ་སོ་སོའི་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་སྨྲོར་མི་རིགས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་འདོད་པའི་ཁྱད་

པར་སྨྲོར་ན་དཔག་བྱེད་རྟགས་དང་དཔག་བྱ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཅི་སྟེ་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་དང་། ཆོས་ཅན་གཉིས་སྨྱི་ཉིད་བཟུང་བ་

ཡིན་གྱི། ཁྱད་

པར་འཇིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེ་རྟགས་བཤད་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཆོས་ཅན་གྱི་དཔེ་ནི། ཆོས་ཅན་ལ་

ཁྲུད་པར་དོར་

དགོས་ཏེ། འདི་ལྟ་དེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་པས། བྱེ་བྲག་པ་ལ་རྩོད་ཚོ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་རྩོད་གཞིར་འཛིན་ན་ཕ་རོལ་ལ་མ་གྲུབ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་འཛིན་ན་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག

པས། གཅེར་བུ་པར་རྩོད་ཚོ་བྱས་པའི་སྒྲ་འཛིན་ན་གཅེར་བུ་པ་དང་སྟར་ཡོད་རྒྱན་གསལ་གྱི་སྒྲ་འཛིན་ན། བྱེ་བྲག་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པའི་

@120B སྒྲ་འཛིན་ན་ནི་དེ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པོ། །འོན་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འཛིན་ན་ནི། དེ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བ་ནའང་བྱས་པའི་

སྒྲ་འཛིན་ན་ནི། དེ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པོ། །འོན་ཏེ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་དཔེ་ནི། དཔག་བྱ་སྒྲུབ་བྱའི་

ཆོས་ལ་ཡང་ཁྱད་

པར་དོར་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྨྲབ་ཆོ་ཆོས་ཅན་བཞིན་དུ་འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་མི་རྟག་པ་ཆོས་སུ་འཛིན་ན་ཅི་རིགས་པར་སྟེ་གནས་མ་བྱ་མ་གཏོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་མེད་པའི་མི་རྟག་པ་འཛིན་ན། བྱེ་བྲག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་འཇིག་པ་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་སངས་རྒྱས་པ་

རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཚེ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །ཐལ་ཆོས་གཉིས་མདོར་བསྡུན་གྱིས་བསྡུན་ཏོ། །གཉིས་པ་དོན་བདག་སྐྱེ་སོགས་ལ་སྦྱར་

པ་ནི། ལེགས་ལྡན་ན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་མཆོད་བརྗོད་ལས་འཕྲོས་པས། དེ་བཞིན་གྱི་གྲངས་ཅན་སོགས་དང་རྟོད་ཆ་སྐབས་འདིར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོར་དམ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོར་

བའི་མིག @121A ཀཱཾ། །སོགས་མཐུན་སྣང་བ་སྤྲི་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། དཔེ་ལ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། དཔེ་མི་རྟག་པའི་སྒྲབས་འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྤྲི་ཙམ་

འཛིན་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་རིམ་བཞིན་དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྤྲི་ཙམ་ཞེག་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཁྱད་པར་དོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་ཞེག་འཛིན་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེན། ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་བ་ལ་གཉིས། དང་པོ་དོན་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་མདོར་བསྟན་ནི། ལེགས་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཙམ་འཛིན་པར་

འདོད་པ་

དེ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་སྒྲབས་འདིར་རིགས་ངོའི་དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་གཅིག་པ་བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་ཚེ་དེའི་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

འཁྲུལ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་

རང་གི་ངོ་བོ་རྟེད་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ནི་ཉམས་པར་བྱས་ནས་མ་འབྲེལ་བས་རྟེད་པར་ལེགས་ལྡན་འདིས་ཁས་བླངས་པ་གང་ཞེག། མ་འབྲེལ་བའི་རྟེད་དོན་ལ་རྟྭན་པ་མེད་དེ། འབྲེལ་བའི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟྭན་པ་

དང་། མ་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྟན་བྱའི་ཚེས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ནར་

@121B དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་རྟེད་པ་ནི། ཉམས་པར་བྱུར་པ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །འདི་

ནི་ཡིག་ཆར་ལེགས་བཤད་སློང་པོ་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་ཡིན་ལ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་སྟོང་ཐུན་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྲེལ་ཞེས་ཙམ་གྱིས་

རྣེད་པར་ལེགས་ལྡན་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁོ་ནར་ཉམས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཚེ་སྐབས་འདིར་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་སྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་

དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མིག་སོགས་གྲངས་ཅན་གྱིས་མ་འཁྱུལ་པའི་རྣེད་དོན་དང་། རང་ཅག་དབུ་མ་པས་འཁྱུལ་པའི་རྣེད་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཀའི་རྣེད་དོན་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དེའི་རྒྱན་ཚེས་ཅན་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་རྣེད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱས་སྨྲས་ནི། དེ་ཁོ་ནར་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་

རྒྱས་སྨྲས་ནི། གང་གི་ཚེ་ནས་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ཞེས་པས་བསྟན་ལ། ཁྱབ་སྨྲས་ལྷག་མས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཐུན་ན་གསལ་བས། འཇམ་དབྱངས་དགའ་བློས། སྟོང་ཐུན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང་མཐུན་པར་

@122A ཞེས། །གསུངས་པ་མི་འཐད་དོ། །འདི་ནི་ཡིག་ཆར། ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཞེས་དང་། འོག་ཏུ་འོན་རྐེན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་བློ་འཕྲུལ་བས་མ་རྟོད་པ་

ཁོ་ན་ལ་སྒྲུབ་དགོས་སམ་ཞེན། དེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྐེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པའི་སྟེང་བརྟགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཉམས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་གྱི་དབྱུ་མ་

སྐྱེ་པོ་ལས། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་ན་འཕྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་བརྟེག་པར་བཤད་པས་དེ་ལ་སྒྲུབ་ནས་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྐྱེ་པོ་ལས། རྐེན་ཆོས་ཅན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་ཉམས་

བར་ཁས་བླངས་པའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་པ་དང་ཚུལ་འདི་གཉིས་མི་མཐུན་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དོན་བསྡུ་ན། སྤྱ་མ་ནི་

ཁྱོད་ཀྱིས་མིག་སོགས་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་འོག་གིས་འཛོག་མི་རྣུས་པས་རང་མཚན་ལ་མ་འབྲལ་པའི་རྟེད་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་འབྲལ་བའི་རྟེད་དོན་ལ་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་འོག་རྫུན་པ་མི་ཡོང་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་འོག་མ་འོག་དངོས་འཁལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བའི་དོན་ཡུལ་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་ན་དེའི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་དགོས་པར་

@122B འདོད་པ་བཀག་ལ། རྟེ་བཙུན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། ཕྱིན་ཅི་འོག་མ་འོག་གི་ཤེས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་འགོག་ཆེད། ཡིག་ཆར། འདིའི་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཡུལ་ཅན་ལ་བྱ་རིགས་ཏེ་རྟེད་མཁན་གྱི་ཕྱོགས་

ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཕྱིན་ཅི་འོག་མ་འོག་ཡུལ་ལ་འཐད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་མི་རུང་སྟེ། དངོས་འཁལ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལེགས་བཤད་སྐྱིང་པོར། ཕྱིན་ཅི་འོག་མ་འོག་ཐ་དད་པ་སྟེ་

དངོས་འཐལ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་བསྟན་ནས་བཀག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྟེད་པ་ཞེས་པའི་དེ་ཡུལ་ཅན་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡུལ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ལ་བྱེད་ཅེས་

གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འོན་ལམ་རིམ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཁྲུལ་ཞེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པས་རྟེད་པའི་དོན་དང་

ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་ལ་མི་རྟང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབས་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལྟར་ན་མི་རྟང་ཞེས་པ་ཡིན་པ་རྟགས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣྱིར་ཡུལ་

ཅན་ལ་བྱས་ཆོག་པ། ཆོག་གསལ་ལས། རྒྱས་བཤད་སྐབས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི། ཞེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཞེས་འཛིན་མཁན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་གསུངས་པ་བཞེན། ཡིག་ཆར་ཡང་ཤེས་པ་འཁྲུལ་

@123A ཞེས། །བ་ངོས་བརྒྱང་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ནི་ཁྲོད་ཀྱིས་མིག་སོགས་མཉམ་བཞག་མ་འབྲུལ་བའི་ངང་མེད་པར་སྣང་པས་འབྲུལ་ཞེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་བླངས་ལ། བྱངས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་མ་འབྲུལ་བའི་རྟེན་དུ་ཁས་བླངས་པས་མཐུན་སྣང་བ་མེད་དེ། ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་དག་རིགས་ངའི་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་སྣང་པ་དང་། དེ་རྟོགས་

པ་ལ་དེའི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་དགོས་པ་གཉིས་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་བཀག་གོ །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། དང་པོ་འབྲུལ་བའི་ཞེས་པ་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་བར་སྣང་པ་ནི།

ཡུལ་གཉིས་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲིར་བསྟན་ནས་ཞེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་མིག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དོན་ཆ་ཙམ་རྟོགས་པར་གྱ་ལ་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། སྣང་བ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཞེས་པས་སྐྱ་ཤད་མ་གྲུབ་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་དཔེ་ནི། གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་

ལྟར། ཞེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་ནི། ཞེས་དང་། རྟགས་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་

@123B པས་སོ། །གཉིས་ཀ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་དེ་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་བ་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པས་མིག་སོགས་རང་དོས་ནས་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གྱུར་པ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་

མིག་སོགས་ཆ་ཙམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེས་ཡང་ནས་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གྱུར་པ་རང་མཚན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པས་སྐྲ་ཤད་མི་

བློབ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱོ་མི་འདོགས་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཡང་གང་གིས་ན་དེའི་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་ཡོད། ཞེས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པར་བསྟན་པ་ནི། རང་མཚན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྒོ་བདེན་གྱི་ཞལ་སྟ་

ནས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །སྣུབ་པའམ་བརྫོག་པར་བྱ་བ་སྟེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་སྨན་ཀ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པས་སོ། ।

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོར་བ་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྡོག་མི་རུས་པས་ལན་མི་ཟློས་པར་

@124A ཞེས། །ཐལ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བའི་མིག་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྟོང་ལྟོང་ཡུལ་

ཅན་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་འགལ་བའམ་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་འོག་མ་འོག་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་རྒྱས་སོགས་ནི། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་

ལྷོག་པ་མེད་པ་ཉིད་པས་འདི་ལན་མ་ཡིན་ནོ་དང་། གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་

དང་། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་འོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་དག་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་སོ། གཉིས་པ་དཔེ་དང་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་དཔེ་དང་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། རང་

བཞིན་ཡོད་པར་སྣང་བའི་སངས་རྒྱས་པ་དང་། བྱ་བྲག་པ་སོགས་རྩོད་ཚོ་འབྱུང་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་ཅ་ལ་ཚད་མར་སོང་

པ་གཉིས་ཀས་འདོད་ཀྱང་། མིག་ལ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་ཚད་མ་གང་དུ་ཡང་མ་སོང་ཀྱང་མིག་སྤྱི་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་རང་བཞིན་སྟོང་སྣ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྣ་བའི་དངོས་སྣ་བ་

@124B གཉིས་ཀས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་དུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པས། དེའི་དང་ཡང་གཏན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེའི་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྒྲའི་སྤྱི་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ལྟར་པར་

བརྫོད་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་སྤྱི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྣ་བ་དག་གིས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལ་

ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ནི། ཚོལ་བ་གཉིས་ལ་ཚོས་

དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་ཕྱོགས་མཐུན་སྣང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལའང་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣེན་ཐུན་མོང་བ་མི་ཡོད་ཚུལ་སྟོན་ལྟར་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ནི། ཡང་སྐྱོར་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ནི། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་

བརྗོད་པ་ལ། ཞེས་པས་ཐལ་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །འདི་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བློས་ས་བཅད་གོང་མའི་མཇུག་ཏུ་སྨྲས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཡམ་རིམ་གྱི་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་དེ་ལེགས་ལྡན་

@125A ཞེས། །གྱིས་ཁས་བླངས་ཚུལ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་ཕྱོགས་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་འདིར་བཀོད་པ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་

འདི་ནི་ལེགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་བླངས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཁས་བླངས་དགོས་པར་ཇི་ལྟར་ཤེས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་ན། དེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེར་

སྒྲོན་ལས། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་ངན་ལས་

འདས་པ་ཞི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ཉན་ཐོས་སྐྱེས་བཅོད་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་གང་ཀུན་རྫོབ་པའམ་དོན་དམ་པར་གསུངས། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟུ་ཆོལ་རང་ལ་མ་གྲུབ་

ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྫ་ཤེ་ལས། གང་ཚོ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་དང་ཡོད་མེད་མི་འགྱུབ་པས། །ཞེས་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུའི་ཚོས་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་མེད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་

རྟེན་གྱིས་

སྐྱེད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བྱེད་ཆུ་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། མི་རིགས་སོ། །ཞེས་འབྱས་བུ་དེ་སྣང་བྱེད་དོན་དམ་པར་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དགག་དོན་དེའི་ཕྱིར། དོན་

@125B དམ་པར་བསྟན་བྱ་སྟན་བྱེད་མ་གྲུབ་པས། ཁོ་བོ་ལ་ལྷོས་ཏེ། རྟགས་མ་གྲུབ་དང་ནང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་སྨས་པ་གང་ཞེག། དེ་ལེགས་ལྡན་རང་གི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་ཚོས་ནི། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྟགས་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བསྟད་པའི་དོན་འདི་ནི་རྟོག་གི་བ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

ཞེས་པས་སྨྲས་བྱེད་དྲིས་ནས། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་

སྐད་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་དན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་ལ་འདིར་ཁྲོད་ཀྱི་གཏམ་ཆོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་

ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རམ། འོན་ཏེ། དོན་དམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ན་རེ་རང་ལ་གཏམ་ཆོགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ། དོན་

དམ་པར་ན་ནི། གང་ཚེ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་དང་ཡོད་མེད་མ་འགྲུབ་པས། །དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་བྱ་ཞེས་བྱ།

@126A ཞེས། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མི་རིགས་སོ། དེ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངག་གི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་འདིས་སྐྱོན་འདི་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པར་རྟགས་སྨྲབ་བསྟན་ནོ། །ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་ལྟག་མ་སྨོ་བས་མ་བྱིས་

གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡིག་ཆར། གཞན་མང་པོ་ཞིག་འཐུལ་སྣང་ངོ་། །ཞེས་པ། ལམ་རིམ་ལས། འགའ་ཞིག་གིས་ས་དོན་དམ་པར་སྤ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

རྟོག་གེ་འབར་བར་བཀོད་པ་ལ། དོན་དམ་པར་འབྱུང་བ་བཀོད་ན་རང་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྱུང་བ་བཀོད་ན་ཕྱི་ཆོལ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྟག་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག། འབྱུང་བ་ཙམ་བཀོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་

གྲུབ་པས་འགོག་ཟེར་བ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་འགོག་ཚུལ་ལམ་རིམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་འབྱུང་བ་དེ་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན་

སྟ་མ་དང་འདྲ་བ་

ཡིན་གྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འབྲུང་བ་གང་རྟགས་སུ་བཀོད་ཅེས་སྨྲ་ན་ཕྱོགས་སྔ་གཉན་མ་གོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོང་བ་གཞན་ལའང་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་མདོར་

@126B བསྟན་ནི་ལེགས་པྲན་གྱིས། ཚད་གྲུབ་མཐུན་སྣང་བའི་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་རྗེས་དཔག་སྤྲེ་སྤྲོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཅན། སྔར་ལྟར་རྟགས་སོགས་མ་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་འཇིག་པའི་སྐྱོན་ཡོད་

བར་ཐལ། སྔར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་འདིས་རྟགས་སོགས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་སོང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་གཞི་ནི། དངོས་པོའི་ཆོས་གཅིག་སུ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་

དང་། ཆོས་ནི་གཅིག་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་དང་། རྟགས་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྩུལ་འདིས་

གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། སྒྲོར་བ་གསུམ་པའི་རྟགས་མིག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ལྡན་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་བདང་། འགྲོ་བ་

ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་སྟེ་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བའི་མཉམ་བཞག་མ་འཐྲུལ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་དེ་བཀག་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་ནས། གོང་འོག་གི་སྒྲོར་བ་ལྟ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བར་གསུངས་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དེ་དག་གི་རྒྱུན་གཞན་དག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཞན་ཡིན་པའི་

@127A ཞེས། །ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པར་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་མིག་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ།

གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྣ་ལ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིར་གཞན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འདིས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་

རྣམས་སྐྱེ་བ་

ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཡུལ་དང་ལྡན་པའི་ཐ་སྙད་ཁྲུད་པར་ཅན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པས། འདི་སྐད་དུ་འོན་ཏེ། དོན་

དམ་པར་རྟལ་འབྱོར་བ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བ་དང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་པར་བསྟན་ན། དེའི་ཚེ་དེ་

དག་གི་ཡུལ་དང་ལྡན་པའི་ཐ་སྙད་ཁྲུད་པར་ཅན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་དེ། འགྲོ་བ་ཡང་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཁོ་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བྱེད་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་སོང་བ་ལ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོང་བའི་ལམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལམ་ཉིད་རང་ལ་མ་

གླུབ་

@127B པའི་དོན་ཉིད་དུ་སྨྲར་བར་བྱ་བ་ལ། དོན་དམ་པར་བརྗེན་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་ནི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བར་མི་བྱེད་དེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་དང་མཚུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་མིག་ནི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བར་མི་བྱེད་དེ། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐ་ནི་སྦ་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་

རླུང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀུ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པ་སྨྲ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྨའོ། །བཞི་བ་རྟགས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་ནི། ལེགས་ལྡན་ཁྲིད་

ཀྱི་སྤྲོ་བ་འདི་ལ་ཕ་རོལ་གྱངས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཤེས་པ་བཞིན་བདག་ལས་མི་སྤྲ་བའམ། བྱམ་པ་བཞིན་བདག་ལས་སྤྲ་བ་ཞེག་ཡིན།

མ་དེས་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ནི། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཡང་ཞ་རོལ་པའི་ལྟར་ན། ཅི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ།

འོན་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚེས་ཅན་དུ་བརྩང་བས་དོགས་པ་ཕྱི་མ་

@128A ཞེས། །མིད་པས་སྐྱོན་མེད་ཟེར་ན། ཞེས་པ་གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མ་དེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཞེས་པས་བསྟན་ལ། བྱམ་པ་ཚེས་ཅན་

དུ་མ་བརྩང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་མ་སྨས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་མ་སྨས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །ལྟ་པ་སྐྱོན་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པ་ལ་གཉིས།

དང་པོ་རྩོད་

པ་ནི། ལེགས་ལྡན་ན་རེ། རྒྱ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་འདི་དག་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་ཁོ་བོའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུལ་བ་ལ་སྐྱོན་སྨས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་པར་ཐལ་བས་རང་གཞན་

གཉིས་ཀར་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་བོ་གཅིག་བྱ་ལ་བརྟག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ལ་སྐྱོན་ཇི་སྐད་དུ་སྨས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་

ཡང་ཇི་སྐད་

སྨས་པའི་ཞེས་པར་ཐལ་བས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་གང་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་དེས་ནི་གཅིག་

ལ་བརྟག་

པར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་སྟེ། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོན་ཁོ་བོའི་

སྟོང་

@128B པ་ལ་མེད་ཚུལ་ཁྲོད་ལ་བརྟེད་པར་བྱ་བར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྣང་བའི་སྟོང་བ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་བོས་དེ་མི་སྟོང་ལ། གཞན་གྱིས་ཆོལ་གྱི་དམ་བཅའ་འགོག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་པ་བརྟེད་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་སྣ་ཚོགས་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་མི་སྟོང་ཀེ། རྟེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་

ཏྱི་

དམ་བཅའ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། དང་པོ་རྟགས་དཔེ་སོགས་ཕྱི་ཆོལ་ལ་བསླུབ་མི་དགོས་པ་ནི། འདི་ལྟར་གཞན་མིག་ལྟའོ། །

ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་ལྟ་བའི་ཚེས་ཀྱང་འདོད་ལ་ཞེས་གཞན་བྱགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འགོག་ཚུལ་འདི་ལྟར་རམ། སྟོན་མེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཞེས་དང་། ཀྱང་སྟེས་

དེས་དབུ་མ་པ་རང་ལ་

མི་ལྟ་བསྟུལ། དེ་དག་ཕྱི་རྟོལ་གྱིས་འདོད་པས་བསླུབ་མི་དགོས་པའོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་དེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་རྗེས་ཁྱབ་དེས་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལྟོག་ཁྱབ་ཐ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་

ཚུལ་ནི། གཞན་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཤེག་མེད་ན། དེ་ལ་ཡུལ་ལ་ལྟ་བ་མི་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཞེས་པ་གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་

@129A ཞེས། །ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་ཁྱབ་ནི། ཁས་བླངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་ཡོ་གང་དང་གང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དམ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་མེད་ན་ཡུལ་གཞན་

ལ་རང་གི་ངོས་ནས་ལྟ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་དང་གང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟ་བ་མེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི་གཞན་ལ་ལྟ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན་

བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྐབས་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། མིག་ཆོས་ཅན། གཞན་གཟུགས་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྡོག། བདག་ལ་མི་ལྡོག་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཁྱབ་རྟགས་སོགས་

གྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་ལ་མི་ལྡོག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་སྟོན་པོ་སོགས་ལ་རང་ངོས་ནས་ལྡོག་ནི་ཕྱི་ཆོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲོར་བ་འདི་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་དངོས་སྨྲ་བར་ལ་གྱུབ་པའི་སྒྲོར་བས་ལོག་རྟོག

སེལ་ཏེ། ལྡོག་བསྒྲིད་པར་བྱེད་ཅེས་པ། མིག་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མི་ལྡོག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ལྡོག་ཡང་འདི་ལ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་ལྡོག་དང་འགལ་བར་སྟོན་

བོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ལྡོག་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལ་གྱུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། འདི་

དག་ནི་བྱང་

@129B བྷ་ལི་ཏར། སྣ་མའི་མེ་ཏོག་གི་དྲི་དང་གོས་ཀྱི་དཔེ་གསུངས་པས་དགོངས་པའོ། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་ན་རྒྱུ་སོགས་ལ་མ་ལྷོས་པར་ལྷ་དགོས་པས་རང་ལ་མི་ལྷ་ལ་གཞན་གཟུགས་སོགས་ལ་ལྷ་བའི་རྒྱུ་

མཚན་མེད་པས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རང་རྒྱུད་དང་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་ཁོ་བོའི་གཞན་བཀག་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གཞན་བཀག་ཀྱི་སྐྱོན་བ་དག་གིས་

རྟགས་དཔེ་སོགས་མཐུན་སྣང་བ་མ་བྱུབ་ཀྱང་། ཕྱི་རྟོལ་གྱི་འདོད་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚོས་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་འདི་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་དང་།

གང་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་འབྱུར་བ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་འཇུག་པ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་བས་སོ། །བཞ་ཐ་རྩོད་སྤྲོང་ལ་གཉིས། དང་པོ་རྩོད་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་ན་རེ།

ཆོས་

ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གང་རུང་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཀྱང་གཙོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ལན་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་ཅི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐོར་ནས་

ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་གཙོད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱིར་ཆོལ་རང་ལ་སྣང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཙོད་ཀྱི། གཞན་སྡུ་ཆོལ་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མ་ཡིན་

@130A ཞེ། །པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རེས་འགའ་དབང་པོའི་ཚོག་དང་རེས་འགའ་ཆོལ་བ་རང་རང་གི་རྒྱལ་ཕམ་དུ་འགྱུར་བྱེ། གཞན་གྱིས་ཚོག་གིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཇིག

རྟེན་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ལ་སྐབས་སུ་བབས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོས་ནི། ཡོད་དེ། ཞེས་དང་། རྟགས་ནི། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་

ཀྱིས་

ཡིན་ཀྱི། གཞན་ལ་གྱུབ་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྟགས་སྨྲས་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་རེས་འགའ་དབང་པོའི་ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མར་

བྱས་པའི་ཚོག་གིས་རྒྱལ་བའམ་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་རང་གི་ཚོག་ཁོ་ནས་འགྱུར་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་ཚོག་གིས་ནི་རྒྱལ་བའམ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཁྱབ་སྨྲས་ནི། འཇིག

རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཁོ་ན་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་སྣང་བས་སུ་བའས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །ལྟ་བ་འཕྲོས་དོན་ལ་གཉིས།

དང་པོ་རྟོག་གེ་པ་རྣམས་གཞན་གྱས་ལས་བློངས་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་དབྱིག་གཉེན་སོགས་འགའ་ཞིག་གཞན་གྱས་ཀྱིས་གནོད་པ་རྗོགས་པར་སྟོན་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། གཞན་

@130B བྱི་ཁས་བླངས་དགག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། ཕྱོགས་གླང་སོགས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བསླུབ་པའི་སླུབ་ངག་དང་སྡུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཡིན་གྱི། གང་རུང་ལ་བླུབ་པའམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དག་མ་

ཡིན་སྨམ་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་བྱགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དཔེར་ན་བརྒྱོག་པ་ལུང་གིས་གནོད་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་བླུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། རང་

དོན་རྟེས་དཔག་ལ་ནི། ཕྱིར་ཆོལ་རང་ལ་བྱགས་པ་ཟབ་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་ལ་སླུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚོས་ཅན་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་ལ་བྱགས་པའི་དབང་གིས་ནི་རྟེས་

སུ་དཔག་པའི་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་བྱགས་པ་ཉིད་དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གང་ཞིག་གང་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་སླུབ་པའམ་སྡུན་འབྱིན་པ་

ཡིན་གྱི། གང་

ཡང་རྟུང་བ་ལ་གྱུབ་པ་འམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེས་ཀྱང་ཞེས་དང་། ཆོས་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་དཔག་པ་ལ་ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་

ཚུལ་འདི་ཉིད་ཁས་ལྡངས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྟགས་ནི། འདི་ལྟར་ལུང་གིས་གནོད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྱུབ་པའི་ལུང་ཁོ་ནའི་སྐོར་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཞེ་ན། རང་ལ་གྱུབ་པའི་སྐོར་ནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །@131A ཞེས། །རང་གི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ལ་གྱུབ་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་གཉིས་ཀ་ལ་གྱུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་སོགས་དོན་

མེད་པ་ནི། སྒྲ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རྟོག་གེ་སྟེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་དོན་ལ་རྟོལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་གྱུབ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་རྟེས་དཔག་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པ་སོགས་བརྗོད་པ་དོན་

མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པ་རང་ལ་བྱགས་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་རྩོད་རྣམས་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་གེ་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་
ནི་དགོས་

པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་ཇི་ལྟར་བྱགས་པའི་འཐད་པས་དེ་ཁོ་ན་མི་ཤེས་པའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུ་བོ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།

ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་མེད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་པ་ཡང་བཞག་ནས་འབྱུང་འགྱུར་སོགས་ཁྱད་པར་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ཀྱང་སྒྲ་སྒྱུ་ངེས་པ་གཉིས་
ཀའི་ལུགས་

ལ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། གང་རྟང་གི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ནི་རྣོལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་བྱར་ཡོད་ལ། ཞེས་དང་། ལེགས་
བཤད་སྙིང་པོ་

@131B ལས། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཚོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་འདིའོ་ཞེས་སྨོན་

རྒྱུ་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་སྔ་མས་རང་མཚན་ཉིས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་དེས་པ་དང་། ཕྱི་མས་མཐུན་སྣང་བའི་སྒྲ་ཙམ་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་མའི་མཚན་དུ་སྣོང་ཐུན་དྲངས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་པས་

ཞེས་པ་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་རྟོལ་བ་དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཡོད་པས་ཚད་མ་དེའི་རྟེན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཞེས་ཅས་དུ་འཇོན་པ་རྟོལ་བ་དེ་གཉིས་གའི་ཞེ་

འདོད་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ཅས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཚད་

མ་སྒྲའི་དོན་འདི་འདྲ་ཞེག་ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་སྨས་པ་ལྟར་གྱི་ཚད་མ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ནི་སྔ་རྟོལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔ་

ཆོལ་ཐལ་འབྱུང་བ་

ཡིན་ན་དེའི་འདོད་པའི་སྐྱེའི་དོན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་ཞེར་འཐད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆོག་གསལ་ལས། དཔེ་སྐབས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་དང་།

@132A ཞེས། །དོན་གྱི་སྐབས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་བ་དག་གིས་ཞེས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་བཙུན་པ་ཡབ་སྲས་དང་། སྐོམ་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་

མ་ཟད་དོན་ལ་ཡང་བདེན་རྫུན་ནམ། བདེན་པ་དང་བདེན་མེད་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་མིག་སྨྱི་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བར་བདེན་སྟོང་སྐྱ་བའི་ལེགས་ལྡན་དང་། དངོས་སྐྱས་ཁས་མ་བླངས་གསུངས་

པཱའང་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྟོང་ཉིད་སྐྱ་བ་ལ་ལེགས་ལྡན་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་དང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་སྐྱ་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར།

ཐལ་

འབྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ཡང་དེ་འགོག་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་གསུངས་པའང་ལམ་རིམ་དད་སྟོང་ཐུན་ལྟར་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཚད་མར་སོང་ཚུལ་ལ་

དགོངས་པ་ཡིན་ན་ལེགས་ཀྱང་། དཔེ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གང་གི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་འབྱུང་འགྱུར་སོགས་ལས་རྟག་མི་རྟག་ལ་

མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚོགཿཟིན་ལྟར་ན་དེ་གང་རུང་གི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་དོན་དང་། མ་བྱས་པར་ཚད་མར་སོང་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཡིག་ཆར། འདིའི་

@132B ཁྱད་པར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྨྲས་ཚུལ་ལྟར་འབྱུང་འགྱུར་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་རྟག་མི་རྟག་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུངས་སོ། །བསོད་བྱགས་པས། ཕྱི་མ་

དཔེའི་སྐབས་སུ་ཀུན་

རྩོབ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ནས། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་པ་བཞག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་སྐབས་ཚོས་

ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བས་ལན་བཏབ་པ་ལེགས་པྲན་གྱིས་དོན་དམ་པར་ན་ཞེས་པ་ལ། དགོངས་ན་ཡང་ཐལ་རང་སུའི་ལུགས་ལ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་སྐབས་མིན་པ་སྟར་ལྟར་རེ། །ཁོ་ན་རེ།

དེའི་སྟོང་ཉིད་སྣུ་བ་ལ་ལེགས་པྲན་འཇོག་པར་ཐལ། དེས་མིག་སོགས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྣང་པའི་སྤྲོར་བའི་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པ་དེ་དང་མི་འདྲ་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དོན་བསྡུ་

ན་ཁྱེད་རང་བཞིན་སྣུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་ཚང་མར་སོང་ན་ཡུལ་དེའི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྟེན་དགོས་པར་འདོད་པས། ཚད་

མ་མདོ་ལས།

གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གྲུབ་པ་ཉིད། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སྒོམ་འབྱིན་ཡིན། །ཞེས་བ་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཚེ་ནང་ཕན་ཚུན་ཚོས་ཅན་སོགས་མཐུན་སྣང་བ་འདོད་ཀྱང་། ཁོ་བོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྣང་བས་དེ་འདྲའི་

@133A ཞེས། །ཚད་གྲུབ་དང་། ཚད་མ་གཏན་མི་འདོད་ཅིང་། འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཚད་མའི་རྣེད་དོན་ཡང་འགལ་བར་འདོད་པས། མིག་སོགས་བདག་སྟེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་

སོགས་མཐུན་སྣང་བ་མི་འདོད་པས་མི་འདྲ་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་རྩོད་ཚོ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ལམ་རིམ་མཚན་ལས། འདི་ཕྱིར་རྟོལ་དངོས་སྨྲ་ལ་ཡིན་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འཇམ་དབྱངས་དགའ་བློས། རང་རྒྱུད་པ་དང་གྲངས་ཅན་སོགས་

ལ་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སོ། ཞེས་པ་ལྟར། དེ་ལ་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དང་མི་འདྲ་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན་སྐྱ་མར་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་

རྣམས་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་དང་། དོན་དམ་རྣམས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ནི། རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྟེན་པའམ། གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། རྒྱབ་དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ཁྲུད་

@133B གཞིར་བརྟེན་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་པོ་གཅལ་སྲིད་སྐམ་དུ་དགོངས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་རྣགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དྲིས་ལན་སྐྱེང་གི་སྒྲུབ་སེལ་ལས། དེ་ཡང་རྟོག་བ་དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་

ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་རྒྱབས་བཞེད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་དེ་ཡོད་པར་རྒྱབས་མི་བཞེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ལ་

ཚད་མར་སོང་བའི་ཚད་མ་དེའི་གཞལ་བྱ་རྒྱབས་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་ཞེབ་ཆ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱི་བློ་གནོད་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་ངེ། ཡིག་ཆར།

དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བརྟག་པ་བྱས་ཚུལ་དོན་དམ་པར་གྱུར་ན་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྱུབ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཟེར་ན་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་མ་གྱུབ་ཅེས་

གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་གྱུབ་ན་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་མ་གྱུབ་དགོས་ན། གཞི་གྱུབ་ན་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་མ་གྱུབ་པའི་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་གང་

ཡིན་དྲིས་ནས་དོན་དམ་ཡིན་ན་རང་ལ་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་མ་གྱུབ་ཅེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་

ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་

@134A ཞེས། །དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་རྟོལ་དེ་དག་གིས་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཀྱི། རྟགས་

མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་ཟེར་ན། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ན་རེ་རང་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། གཏན་

ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་འདིས་སྐྱོན་འདི་སྤྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་རིམ་སྟོང་ཐུན་སོགས་ཐམས་ཅད་འགལ་

ལོ། །ཡིག

ཆའི་དེ་སྟོང་ཐུན་གྱི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་པས་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་རྟགས་སུ་སོང་ཚོད་ཀྱི་དོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་ཚོད་ལ་དོན་གང་དོན་དམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་གང་

ཡང་མ་ཡིན་པ་

མི་སྲིད་པས་དེ་གང་དུ་གསུངས་པར་འདོད། དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཞེས་པ་ཡིན་ན། ཁོ་བོ་ལ་མ་གྲུབ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཞེས་པ་ཡིན་ན། དངོས་སྨྲ་རང་ལ་མ་

གྲུབ་

པས་རྟོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་བཤད་པས། ཟླ་བས་དེ་ལྟར་ན། ལེགས་ལྡན་ཁྲོད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་དུ་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲེལ་མ་འབྲེལ་བྱི་

@134B ཚོད་མ་གཉིས་གང་གི་ཡང་རྟེད་དོན་མིན་པ་མི་སྲིད་ལ། ཁྲོད་ཀྱིས་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་བཀོད་པའི་རྟགས་སོགས་ཀྱང་མ་འབྲེལ་པའི་ཚད་མའི་རྟེད་དོན་ཡིན་ན། དབུ་མ་བ་ལ་མ་གྲུབ། འབྲེལ་པའི་ཚད་མའི་

རྟེད་དོན་ཡིན་ན། དངོས་སྨྲ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་དངོས་སུ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མིན་ན་སྔ་མ་དང་ནང་འགལ་ཞེས་ཆོག་གསལ་དང་སྦྱོང་ཐུན་གྱི་དགོངས་པ་ རྗོགས་པར་གསུངས་སོ། །

ལམ་རིམ་གྱི་དོན་སྟར་བཤད་ཟིན་ལ། ཡིག་ཆར་ལུང་འདིས་རྟགས་སུ་སོང་ཚོད་ཅེས་པའི་དོན་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་པས་རྟགས་སུ་སོང་ཚོད་པོ་དེ་དོན་དམ་སོགས་སུ་བརྟག་པ་བྱ་ཡི། རྟགས་དེ་ཀུན་རྫོབ་

ཡིན་ན་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ཅེས་སོགས་སུ་འདོད་པ་ལྟག་ཆོད་ཡིན་པས་དེ་འགོག་ཆེད་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་པས་འགལ་སྤྲོང་བྱས་ཚར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྣིང་པོ་ལས། རྟགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མ་མཇད་པ་ལྟར་ན་རྟགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་དགོས་གསུངས་པ་ལམ་རིམ་ཀྱིས་སྟོང་ཐུན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སོང་

ཚོད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་སྟར་གྱི་དེ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཁྱད་པར་མ་བྱས་པའི་ཚམ་པོ་དང་བཅས་པའི་བརྟགས་པ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་རྟགས་སུ་གང་འདོད་ཅེས་དྲི་དགོས་གསུངས་པ་ལེགས་ལྟན་

@135A ཞེས། །གྱིས་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་དོན་དམ་དུའམ་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་རྒྱུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའམ་སྨྲོས་རྒྱུ་ཚམ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད། དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན་

རྒྱས་མ་བྱུབ་ལ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་མ་བྱུབ་ཅེས་པ་དང་། རྒྱ་བས་ལེགས་ལྡན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འཁྱུལ་པའི་འམ། མ་འཁྱུལ་བའི་ཚད་མའི་རྟེན་གྱི་ཡོད་པའམ། གང་ཡང་མ་ཡིན་

པའི་ཡོད་པ་ཙམ་པོ་འགོད། ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟར་ན། རྒྱས་མ་བྱུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྒྱས་པ་བྱས་ན་ལྟག་ཆོད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། སྟོང་ཐུན་ལས། ལྟག་ཆོད་དུ་གསུངས་པ་ཙམ་པོ་མེད་པར་དང་པོ་གཉིས་

ཙམ་བྱས་ན་མཐའ་མ་ཆོད་པས་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་ལུགས་ལ་དངོས་སྨྲས་བཀོད་པའི་སྟོང་བ་དེའི་རྒྱས་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། རྒྱ་བའི་ལུགས་ལ་ལེགས་ལྡན་

གྱིས་

བཀོད་པའི་སྟོང་བ་དེའི་རྒྱས་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་རང་རྒྱུད་སྨྲབ་ཕྱིར་མཐུན་སྣང་བའི་རྒྱས་སོགས་བཀོད་འདོད་པས་སོང་ཚོད་ཀྱི་རྒྱས་ལ་དེ་འདྲ་དགོས་ལ། དངོས་སྨྲས་

རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པར་སྣུབ་པས། སྔ་རྩོལ་གྱི་ཞེན་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཙམ་བཀོད་འདོད་ན་སོང་བཀོད་སོ་སོར་མེད་པས་རྟགས་གྱུབ་ཅེས་ཚོག

@135B སྟེ། བརྗོད་འདོད་ལ་རགཝ་ལས་པའི་ཕྱིར། མིན་ན་གྱུབ་མཐའ་འོག་མས་བཀོད་པའི་སྒྲོར་བ་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྒྲོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟགས་མ་གྱུབ་པར་ཐལ། རང་

རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་གཞན་ལའང་མ་གྱུབ་པའི་སྐྱོན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབས་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཞེས་གསུངས་པས་མཐུན་སྣང་བ་རྟགས་སོགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཅིག

དུ་བལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་དངོས་སྨྲ་དང་དབུ་མ་བ་གཉིས་ཀའི་མ་འགྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྟེན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབས་སྟེ། དེ་

གཉིས་ཀའི་མ་འབྲེལ་བའི་ཚད་མར་སོང་ཚུལ་དང་། བྱུང་ཚུལ་གཏན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོར་བསྡུན་བདེན་བྱུབ་ཀྱི་གཅིག་བུལ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཏུ་འཇིག་པ་རྣོལ་བའི་བསམ་པ་དང་ཆོས་ཅན་ཆོས་སོགས་

ཆོགས་ཙམ་བྱིས་འཇིག་པ་ལས། ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རྣོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མའི་ཡུལ་དང་། རྟགས་སོགས་སུ་འཇིག་བྱེད་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པ་དང་། ཚད་མ་གཉིས་ལའང་ཡུལ་སོགས་ལ་ལྡོག་ཙམ་ལས་

ཁོ་རང་གི་ཡུལ་འཇལ་བའི་བྱ་བ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པས་རྣོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྟར་ལྟར་བརྟགས་ནས་བཙལ་ན་ཆོས་ཅན་སོགས་གང་ཡང་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་འདི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་རྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་@136A ཞེས། །ཨཱཌ་སྐྱིང་པོ་ལས། རྒྱ་བས་དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་ཡོད་པར་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ཁྱད་གཞིར་བརྟུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་པོ་གཅིག་ལ་སྲིད་སྐམ་དུ་

དགོངས་ནས་ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་འགོག་གོ །ཞེས་དང་། འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་ཡང་། བདེན་གཉིས་ལས། རྣོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་པ་ལ། །ཇི་ཙམ་སྣང་བའི་ཆ་ཡོད་པ། །དེ་ཙམ་

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཆོས་ཅན་ཆོས་ལ་སོགས་པར་རྟོག །ཅེས་པ་ལྟར་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀས་བཙལ་ན་མཐུན་སྣང་དུ་རྟེད་ཚུལ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོར་བ་རྣམས་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་

པའི་སྐྱོན་ཡོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་འགལ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་མཐོང་བ་ལས་སྐྱབ་བྱེད་མི་རྟེད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་མི་ཐུབ་པར་འདོད་ལ། རྒྱ་བས་ཕ་རོལ་པོའི་གནོད་བྱེད་མཐོང་བ་ལས་ལྟག་པའི་

སྐྱབ་བྱེད་མཐུན་སྣང་བ་རྟེད་རྒྱུ་མེད་པས། ཐལ་འགྱུར་ལས་ལྟག་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་ཐབས་མེད་ལ། གཞན་གྱགས་ཀྱང་ཕ་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཅན་མིན་པས་

མཐུན་སྣང་བའི་

བརྟག་པ་བྱས་པའི་སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་མེད་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་བཀོད་པ་ན། སྤྱིར་

@136B ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་པས་སྤྱི་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་ཁྱབ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་པར་མཐོང་ནས་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་སྟེ། རྟགས་ཁྱབ་བསྒྲུབ་བྱ་གསུམ་

ཅིག་ཆར་དུ་ངེས་ནས་

འོག་མའི་གྲྭབ་མཐའ་བཏང་ཀེ། དབུ་མར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀེ། དེ་ལ་རྟེས་སུ་རྟོ་རྟེའི་གཟེགས་མ་སོགས་ཀྱི་གཞན་གྱགས་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་མ་ཐག་པ་ལ་

རྟགས་དེ་ཁས་ལེན་གྱིས་གྲྭབ་པ་མི་དགོས་ཏེ། རེས་འགའ་དབང་པོའི་ཚོག་གིས་རྒྱལ་ཕམ་བྱེད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་རྟུལ་འགས་རྟགས་ཁྱབ་ངེས་ཀྱང་དུའང་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ངེས་པ་ལ་གཞན་གྱགས་

བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་བསྒྲངས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བཀག་པ་དེ་ལ་ལེགས་པྲན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་རྨྱས་སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག་པར་གསྲངས་

ཚུལ་ཆོག་གསལ་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་། ལེགས་པྲན་གྱིས་སྤར་སྨས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྨྱས་ཀྱང་། སྤར་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བདག་སྐྱེ་སྐབས་ལས་ཟློར་པ་

མེད་པས་

ཡིག་ཆར་མ་གསུངས་ལ། གཞུང་འདི་ནི་ཐལ་རང་གི་བླུབ་མཐའི་གཏིང་དཔོག་བྱེད་ཤེས་ཀུ་བརྒྱིང་བས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་རྩོགས་པར་དྲངས་ནས་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་བཀོད་ཟིན་ནའང་དལ་དེ་ཡང་

@137A ཞེས། །དཀའ་བར་ཡོད་པས་ཆོག་རྩོགས་པར་དྲངས་ནས་བསྡུས་དོན་ཙམ་བྱས་སོ། །རྒྱ་ལས་བྱང་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། །ཐུབ་བསྟན་ཀུ་སུད་དགའ་ཚལ་བཞད་པ་དང་། །ལྷན་

ཅིག་མཁས་རྩོམ་རྒྱུ་སྐར་སྣང་བ་ཡང་། །རང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར། ※ །།གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་

གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཐུན་མོང་དུ་བཀག་པས། སྐབས་འགར་རང་རྒྱུད་པ་དང་། འགར་དངོས་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྩོད་པ་དང་། དེ་དག་གང་ཕྱོགས་སྔར་བླངས་པ་ཤེས་

བ་གལ་ཆེ་བས་དེས་བཅད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །དང་པོ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས་ལ་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ། མི་ལྷེ་ལས་ཀྱང་སྐུན་པ་འབྱུང་བར་ཐལ། རང་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་ལས་རང་

མཚན་གྱིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་

བཀག་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སོགས་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་ལས་སྐྱེ་ཡི་

ཐམས་ཅད་

@137B ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ནས་སོགས་ལ་ས་ལྷའི་སྐུ་གྲྭའི་རྒྱུན་ཁྱད་པར་བཞི་མ་ཚང་བ་བཞིན་དུ་ས་ལྷའི་ས་བོན་ལ་ཡང་མ་ཚང་བར་ཐལ། དེ་ས་ལྷའི་སྐུ་གྲྭ་དང་རང་བཞིན་

ཀྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་སྒོམ་སྤོང་བཀག་ཅིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ། ས་སྡུག་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན། དུས་ནམ་ཡང་ལྷོག་པ་མེད་པས་སྡུག་བྱའི་དུས་སུ་ཡང་ས་བོན་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱུ་འབྲས་སྟ་ཕྱི་བ་

ཡིན་པས་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལ། ས་ལུ་ལྗང་བའི་མདོ་ལས། སྔང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐད་ཅིག་གང་ཁོ་ན་ལ་ས་བོན་འབག་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྡུག་སྤྱི་འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྔང་མདའི་དཔེ་བཞིན་དུ་ས་བོན་

འབག་པ་དང་། སྡུག་སྤྱི་བའི་བྱ་བ་དུས་གཅིག་པས་ས་སྡུག་དུས་མཉམ་ནའང་ཅི་སྟོན་ཞེས་དོན་སྦྱ་བས་རྩོད་པ་ལ། དཔེ་མི་འདྲ་སྟེ། སྔང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ནའང་ས་སྡུག་གི་བྱ་བ་

གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་སྡུག་སྤྱི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་གོ །འདི་རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ལས་བྱ་བ་དོན་གཞན་དུ་ཁས་མ་བླངས་

པའི་ཕྱིར། གསུངས་པས་བྱེ་སྨྲ་བའོ། །རང་འགྲེལ་ལས། རང་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་ཡང་ཕྱོགས་སྔར་མི་རྟང་བ་རྣེན་བཅིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

@138A ཞེས། །བྱེ་སྨྲ་དག་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་འདུ་ཤེས་སོགས་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་མིག་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ།

མིག་བློ་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་ན་སྔ་ཕྱི་བ་ལ་ཉེས་པ་བཞད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་གོ །དེ་

ནས་འབྲས་བུ་ལ་སུ་བཞི་དཔྱད་ནས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་གིས་དགག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་ནོ།། ༄ གཉིས་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་སྤངས་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་

གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས། དེ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ཟེར་བ་ལ། ལན་དུ་བདེན་གཉིས་དོའི་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་

ཅན་ལོག

པ་ཡིད་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ངེས་དཀའ་བས་རྒྱུ་གསུངས་ནས། སྐབས་དོན་རྩོད་པའི་ལན་ལ་སྤྲོར་ཚུལ་དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བས། རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་ཤེས་

ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞན་སྣང་མཐོང་བའི་བློ་འཕྲལ་བས། གཞན་སྣང་མེད་པ་མཐོང་བའི་བློ་མ་འཕྲུལ་བ་ལ་མི་གནོད་པ་བདེན་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ།

@138B འོ་ན་དེ་དག་འཇོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སོགས་ཀྱིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གསུངས་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན།

འཕགས་པ་དང་དེའི་ལམ་འཚོལ་བ་དོན་མེད། ཅེས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་ནས། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དོན་བྱམ་པ་རྫས་སམ་ཡོད་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་

གཞོད་ཀྱི་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་གཞོད་ལ། དེ་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་བྱ་དང་ཤིང་གི་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས་འདི་བདག་གིས་སྐྱེད་དོ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་བཀག་གོ །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཁས་བླངས་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་

ལས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པ་ལན་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་རང་འགའ་བས་གཞན་སྐྱེ་མི་འདོད་པ། རྫ་བར། འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་དང་། ཚོག

གསལ་ལས། དེས་བདག་ལས་སམ་གཞན་སྐྱེ་ཞེས་བརྗག་པར་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཞད་ལས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་ཐ་སྙད་གདགས་པས་མ་ཚོམ་པར་སྨྲ་

ཀུ་སྐྱེ་

@139A ཞེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བདག་གམ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་ཚོལ་བ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འཇོག་གོ །ནས། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཙམ་

གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་མི་འཇོག་གི །སྟར་ཟཱའད་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་གམ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་ནས་བྱུང་

པ་ཡིན་

དཔྱོད་པ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ལོས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་མིན་པ་དང་། སྣང་ཙམ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་བཞག་པ་ནི། མདོ་ལས། ཞེས་

བར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་། སྣང་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཐང་སགས་པས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཞག་པ་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནོ། །དོད་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་ངོས་

ཡོད་པ་

ཞིག་བཞག་གམ་དཔྱད། སྟག་ལོས། ཤེས་བྱ་མ་བཏགས་མ་དཔྱད་པའི་དོ་ཅམ་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་གསུངས་པ་ལ་རིགས་པས་འཕུལ་བྱས་པ་ཕར་ཕྱིན་མཆན་ལྟར་རོ། །སྟོང་ལུང་བས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐྲོའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། ཐྲོའི་ཡུལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲོད་འཇུག་གི་ཤོང་པ་ཐ་མ་གཉིས་བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་བྱེད་དུ་སྨྲས་བ་དགག་ཚུལ་ཡིག་ཆར་

@139B གསལ་ལ། སྨྲོད་འཇུག་གི་ལུང་དེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་ནི། ཡབ་སྲས་འཛལ་བའི་མདོ་ལྟར་ཡིན་པར་རྟམ་བཤད་ལྟར་ཡིག་ཆར་གསུངས་ལ། འཇུག་པ་འདིར་རིགས་ཤེས་གཉིས་

ཀྱིས་རྟེད་དོན་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་དུ་བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། ལྷའི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ལུས་དང་ངག

དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དོན་དམ་པ་གཟིགས་པའི་ངོར་

དོན་དམ་

བདེན་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཕུང་སོགས་ལུས་ངག་གི་སྤྲུལ་ཡུལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཇུག་ཅ་ལྟར་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཇུག་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇུག་བར་གསུངས་པ་ལ་

བརྟེན་པས། རྟེན་གཞི་མི་འདྲ་ཡང་དོན་གཅིག་གོ །དེ་ལ་གྱང་རུ་རྗེ་བཙུན་པ་བསོད་ཀྱིས་ཀྱིས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྟེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ། ཡིག་ཆར། སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བརྟུང་བྱར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བརྟུང་

@140A ཞེས། །བྱ་མི་དགོས་པས་བཀག་ལ། རྗེ་བཙུན་པས། བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ནས། དེར་ཐལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོག་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་

ཚད་མེད་ལམ་བྱི་རྐྱེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ངེས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལ་སྣང་བ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྐྱེད་པ་ལ་བློ་ལ་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་པ། ལམ་རིམ་ལས། དམིགས་རྟེན་རྐྱེད་པའི་ཚད་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་ཆ་བྱེད་ཙམ་འཆར་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་

ཞེས་དམིགས་རྟེན་རྐྱེད་པ་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། བློ་ལ་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་མི་སྣང་གིས་རྐྱེད་དོན་ཡིན་མིན་དུ་གསུངས་པ་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་ཡང་རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་ངོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མང་ཞིང་། བདེན་གཉིས་དང་ཉེ་ཀ་

@140B ལས།། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྐྱེད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྐྱེད་པའི་དོན་ནི་ཅིག་ཤོས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་སྣབས་འདིར་

རིགས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་རྐྱེད་དོན་བདེན་པ་སོ་སོར་ཟཁད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ཅིང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་བྱི་སྣང་བ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དུ་ཟཁད་པ་ལ། དེའི་སྣང་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་

ཡིན་པར་ཐལ།

བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས། དེའི་སྣང་བའི་སྣང་ཆ་ཀུན་རྫོབ་དང་སྣང་བ་སྟོང་ཉིད་དུ་གསུངས་ནས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་

གསུངས་པས། བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་པ་ལ་ཡང་བཀག་གོ །དེ་ལ་སྐྱོན་གཞན་ཡང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལམ་རིམ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་ལ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་འཁལ་བར་གོང་དུ་གསུངས་པ་དང་ནང་འཁལ་ལ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མ་འགྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྟེན་ཡིན་པར་ཐལ།

མ་འགྲུལ་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས།

@141A ཞེས། །བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་འབྲལ་བའི་ཚད་མར་སོང་བར་ཐལ་ལོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཐུགས་རྩེ་གཏད་སའི་རྣམ་ཅཊད་ཀྱི་ལུང་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་

ཚུལ་ཡང་བསྟུས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི། ཞེས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དེས་སྤོང་པའི་རིགས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་འགལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་ལུགས་ལ་ཡང་རིགས་ཤེས་

གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དང་གཞལ་བྱ་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་སོང་བའི་རྟེན། ཞེས་སྨྲར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡིག་

ཆར།

རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འབྲལ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཤེས་པ་དེའི་གཞལ་བྱར་མི་འཇོག་ཀྱང་། འདིར་དེ་དེར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྐར་ན་ཚད་མ་གཉིས་པོ་ཡུལ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་

པའི་ཚད་

མ་དང་། ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མར་སོང་བའི་རྟེན་ཞེས་ཁྱད་པར་སྣར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་དང་རྣམ་ཅཊད་གཉིས་ལས་དེ་སྐར་སྣར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་དེ་དག་ལ་ལམ་རིམ་དང་རྣམ་ཐའད་ལས་ཁྱད་པར་སྣང་བ་རྟེན་དང་གཞལ་བྱ་དོན་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ན། ཚད་མ་དེར་སོང་བའི་

@141B རྟེན་དོན་ཞེས་སྣང་དགོས་ཀྱི། ཁྱོད་རང་གིས་རིགས་ཤེས་སོ་སོའི་རྟེན་དོན་གང་ཞེག། ཞེས་མཚན་ཉིད་དུ་སྣང་བ་མི་ལེགས་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱི། རང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་

ན་ཞེས་དང་། གོང་དུ་ཐ་སྙད་ཚད་མ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་གཞལ་བྱ་ཙམ་དོན་གཅིག་བྱས་ནས་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐབས་འདིར་ཡང་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དགོས་པ་འོག་ཏུ་ཡང་། རིགས་ཤེས་སྤྱི་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཐུན་མོང་གི་སྐྱོན་སོང་ནས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཞེས་རྣམ་

མཁྱེན་གྱིས་བདེན་གཉིས་གཟིགས་ཚུལ་སོ་སོར་ཤེས་ཆེད་དུ་ཁྱད་པར་དེ་སྣང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་དེ་སྣང་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་ཐའད་ལས། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་

འཇལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་པ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ལས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟར་བཤད་པ་ནི་སྤྲོས་བཏུབ་

ལ་དགོངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་འདྲ་བས་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་འཇུག་པ་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲུང་རྩལ་འདི་སྤྲོས་བཏུབ་དང་།

@142A ཞེས། །མཚན་ཉིད་ཅིག་ཤོས་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པས། དམིགས་བསལ་གཅོ་བའི་ཕྱིར། སོགས་གསུངས་ཀྱང་། འདིའི་དམིགས་བསལ་ནི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་ལ་བྱའོ། །

ལ་ལས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་

རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚད་མས་དམིགས་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་ཡིག་

ཆར།

སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བརྟད་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ན། དོན་

དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་དེའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་སྐྲ་སྦྱར་ནས་འདོད་ཟེར་དགོས་སོ། །འདི་འདྲའི་ཁས་@142B ལེན་སོང་ཚུལ་ཤེས་ན་གྱང་རུས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན། དོན་དམ་བདེན་པར་གྲུབ་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པ་

ཡིན་པར་གྲུབ་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་པས་ཀྱང་གསུངས་ནས་ཡང་། ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། གཉས་ལྷགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་

གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་གཉས་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག་གསུངས་པ་དང་། བསོད་ཀྱགས་པས། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་ཉིད་གི་དུས་སུ་ཁང་སོགས་མི་མཁྱེན་ཡང་། དེ་ཉིད་

གི་དུས་མཚམས་

པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་རིང་ཁ་སང་སང་ཉིན་གསུམ་ཀ་མཁྱེན་པ་རྣམ་བཞད་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ཤེས་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་རྟོགས་ན། ཀུན་རྫོབ་དེ་བདེན་པར་རྟོགས་མི་དགོས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞི་དེ་མ་རིག་པའི་ངོ་ཙམ་དུ་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལ་མ་རིག་པའི་ངོ་ཙམ་དུ་བདེན་པ་རྟོགས་དགོས། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་གྱུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྱུབ་མི་དགོས་ཀྱང་། དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའི་བློས་དེ་དོན་དམ་པར་དང་། བདེན་པར་རྟོགས་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། བདེན་བར་ཚད་མས་གྱུབ་ན་བདེན་

@143A ཞེས། །པར་གྱུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིས་པ་ཡང་ཡིག་ཆར། གཟུགས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཁྱོད་

གཟུགས་

ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོང་ལུགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཀྱང་མ་ཁྲབ། གསུངས་པ་ལྟར། ཁྲོད་སྐྲ་རྩེས་སུ་ཡོད་ན་མ་ཁྲབ་ཟེར་ལ། སྐྲ་མ་ལྟར་ན་ཡོད་པ་དེའི་ངོར་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་རྟགས་མ་

གྲུབ་ཟེར་དགོས་སོ། །གསུམ་པ། ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། འདས་པའི་བྱང་ཆུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་དེ་དང་དེར་བྱང་ཆུལ་ད་ལྟ་སྐད་ཅིག་ལ་མཉམ་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བྱང་བར་མཉམ་པ་མ་

ཡིན་ལ།

ནས། ཅིག་ཆར་མཉམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར། ཆུང་ཁའི་རིའི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གིས་ཕར་ཁའི་རི་མཐོང་ཡང་། ཕར་ཁའི་རི་ཆུང་ཁའི་མཐོང་ས་ན་ཡོད་མི་དགོས་པ་

བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་མཁྱེན་ཀྱང་། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་ལ། ཁ་སད་ཆོས་ཅན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་རྣམ་

མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དུས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་བོ། །གཞན་དུ་ན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་བྱ་བ་མི་དན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡིག་ཆར། མང་པོ་

ཞིག

@143B བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་ཚུལ་སོགས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པར་གསུངས་པའང་། རྗེ་བཙུན་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད། ཤེས་བྱ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དང་གསུམ། གསུངས་

པ་ཪ་ཡ་ཞ་ནན་ཡིན་ནམ་སྐམ་སྟེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་མོ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྷོས་པའི་ཀུན་

རྫོབ་དང་། འཕགས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བོ། །ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་། གང་ཞེག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྫུན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

གཟུགས་བརྙན་

སོགས་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་རྫུན་པ་རྟོགས་པ་དང་། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་དག་སའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདེན་པར་མི་འཛིན་པས་དེ་ལ་སྣང་བ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམ་

བཤད་དུ་བཀག

པས་སོ། །དོན་དམ་དྲི་བཅས་སུ་ཐལ་གསུངས་པ་དོན་དམ་ལ་དྲི་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་དྲི་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དྲི་མས་སྐྲིབ་པ་ལ་བྱེད་པས་མི་འདྲའོ། །བདེན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་དད་ལ་ངོ་

པོ་ལྷོག་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་དད་སོགས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་སོ། །སྟག་ལོས། རང་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་ནས་གསུངས་ཚུལ་ཡིག་ཆ་ལྟར་ལ། དགག་ཚུལ་མ་རིག་པས་བཞག

@144A ཞེས། །པ་མི་སྲིད་པས། རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བདེན་པ་མ་རིག་པའི་ངོ་ཙམ་དུ་འཇོག་པའི་དོན་དང་། ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞེག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་

རྟུན་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དེ་དང་ཞེས་པ་གོང་དུ་རང་བཞིན་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དང་།

གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྫུན་པ་ནི་ཞེས་པས། གཟུགས་བརྙན་སོགས་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་རྫུན་པ་ནི། སྤྲ་མ་སྦྱིར་མིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་བརྟག་དྲུང་གི་བློ་དེའི་དོན་མི་བདེན་པས། དེའི་དོན་

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཕུང་སོགས་དབྱ་བཅོམ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དོན་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྱེལ་ལས་

དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་པ་ནས། བཅོས་མའི་རང་བཞིའི་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི། ནས། ཀུན་རྫོབ་

ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབས་སྟེ། ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་བློ་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ལས་བདེན་པ་མིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་

@144B ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱང་སོགས་བདེན་པར་སྣང་ཚུལ་གཟིགས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་

སོགས་ཀྱིས་སྐོ་ནས་སོ་སྐྱེ་བདེན་འཛིན་གྱི་དོར་བདེན་པར་སྣང་ཚུལ་དང་། དེའི་ངོ་ཙམ་དུ་བདེན་ཚུལ་ཅོགས་པས་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཇོག་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ལ། ཤེས་

སྤྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་བདེན་པར་སྣང་ཡང་། དེས་སྟོང་པར་ཅོགས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ལ། འོན། སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་བདེན་པར་སྣང་ངམ་ཞེན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཅོག་རྒྱུ་ཟློང་གི་རྒྱུ་བ་གཏན་ལོག་པས་མི་སྣང་གསུངས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལོག་པའི་དོན་མིན། ཞེས་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྫོགས་པར་བཀྲལ་ནས་དགག་པ།

མདོར་བསྡུས་ཙམ་གསུངས་པ་བྱང་མཐར་རྒྱས་པར་ཡིན་ནོ། །འོ་ཀ། སོ་ཕྱོག། སངྒ་ཞེས་པའི་འོ་ཀ། འཇིག་རྟེན་ཡིན་པས་འདིའི་འཇུག་རྟེན་ལ་གང་ཞེག་ཐམས་ཅད་བཀྲིས་སྣང་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་

ཅད་འཇོག་པ། མདོ་ལས། དམིགས་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་འབྱུང་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇིག་སྟེ། མདོ་ལས།

@145A ཞེས། །ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་སྒྲོད་པར་ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར། འཇིག་རྟེན་དེས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གང་ཟག་

རྣམས། །འཇིག

རྟེན་ཕུང་པོར་རབ་བྱགས་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་དང་། གཉིས་སྣང་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་སྣང་ཚུལ་གནས་ལུགས་སུ་མ་སོང་བས་ཡིན་ཏེ། ཆོག་

གསལ་ལས། འདི་ནི་

དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་རྟེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་ཕྱོག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལམ་རིམ་ཆུང་དུས་ཆོག་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་དོན་གསུམ་གསུངས་

པའི་དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དུ་འཇོག་ཚུལ་དང་སྒྲ་དོན་ཡིན་ལ། བླུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། འཇིག

རྟེན་པའི་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་ལ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བརྗོད་བྱ་བརྗོད་བྱེད་དང་། འཇིག་རྟེན་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་འཇིག

རྟེན་པའི་བརྟའ་འམ་ཐ་སྙད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་བརྟའ་འམ་ཐ་སྙད་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་། གཞས་ཚུལ་མཐུན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས།

@145B འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མ་ལུས་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་

པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་ཚཊ་དྲུ་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིག་ཆར། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཙམ་དུ་ཇི་ལྟར་གནས་པས་ན་དེ་ཙམ་བྱིས་བདེན་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཡུལ་དུ་དོན་གྱིས་མི་སྟོང་བཞམ། ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཞེས་བདེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཉིས་པ་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་དང་། གསུམ་པ་ཐ་

སྙད་

བདེན་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པའི་སྐད་དོད་སྐྱ་འཆི་མེད་མཛོད་ལས། བདེན་དང་ལེགས་དང་ཡོད་པ་དང་། །བསྟན་པ་མཆོད་འོས་རྣམས་ལས་ཏ། །ཅེས་པ་དྲངས་ནས་གཉིས་པ་

བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་ཞེས་པ་

ཡིག་ཆར་ཆད། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་སྐྲ་ཝཱད་པ་ཙམ་ལས་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པ་ཙམ་ལ་བྱའོ། །རྟེ་བཙུན་པས། ཀུན་ཞེས་པ་སྟོ་ཚོགས་པ་དང་། རྫོབ་

ཅེས་བརྗོན་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་པའང་ཀུན་དང་རྫོབ་ཀྱི་སྐྲ་དོན་(NMI)ན་པས་བཀག་གོ །གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་རྫོད་བྱེད་དང་། ཤེས་པ་ཐ་སྙད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་བརྗོད་པའི་སྐྲ་དང་། དེ་@146A ྀ།། །འཇིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཤེས་བྱ་དེ་དག་གི་ཡུལ་ལ་བྱེད་པ། ཡིག་ཆར། ཐ་སྙད་པ་ཞེས་པས་ཁྱབ་ཆ་བའང་སེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འོན་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་པའི་

བློ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སོགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །དེས་ན་ཡིག་ཆར། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་རྟོགས་ན་རྗུན་པར་རྟོགས་དགོས་ཀྱི། གཞན་གཉིས་རྟོགས་ན་རྗུན་པར་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ།

ཤེས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པར་རྟོགས་ན་དེ་དག་རྗུན་པར་རྟོགས་མི་དགོས་པས་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡང་དག་མེད་པར་

ཐལ། ཡིག་ཆར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་ལྔ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་ངོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་ངོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡང་

དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ་སྟེ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདི་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པར་རྟོགས་པས་དེའི་དོན་ཡང་དག་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྟུག་བྱེད་ཀྱིས་ཤེས་པས།

སྨྲིར་ལམ་རིམ་དང་སྟོང་ཐུན་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་ལ། ཡིག་ཆར། སྐབས་འདིའི་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་ལ། བྱུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལྟན་སྐྱེས་རགས་པའི་དོ་བོ་ལ་ལྷོས་

@146B ཏེ་ཞེས་ཞིབ་ཆ་གནང་བས། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དག་འབའི་ངོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། སྨྲིར་གཟུགས་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ལོག་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་རྫུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་དེ་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་རུང་

ལུགས་ལ་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་དོ་ལ་ལྷོས་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲུབ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་

དང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་སྟར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཡིག་ཆར། སྐབས་འདིའི་གང་གི་ངོར་ཡང་དག་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མིན་

གཅིག་དང་། གང་གི་ངོར་ལོག་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མས་ཁྱབ་ཀྱང་། ལམ་རིམ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་ཚད་མ་ཉིད་ལ་ལྷོས་ནས་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་

དགའ་བས་ཀྱང་རྟོགས་མོད་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས། གཙོ་བོ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཟློ་རང་དགའ་བས་མི་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་

@147A ཞེས། །ལོག་པར་རྟོགས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཚད་མ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཟློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་

ཚད་མ་རགས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་གསུངས་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། བྱད་བཞིན་ནི་ཆ་གང་གི་སྐོ་ནས་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་

དགའ་བ་དག་གིས་རྟོགས་མི་ནུས་པས། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་ངོ་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། ཞེས་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བ་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་པ་

སོགས་ཤེས་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བའམ་བློ་ལྡན་སྐྱེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཁམ་ཕྱོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་པས་འཕགས་རྒྱུད་ནའང་ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་

པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་གླུབ་མཐའ་སོགས་ལ་དཔྱད་པ་མ་ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་པས། དེའི་ཤེས་པ་དང་སྦྱ་མ་གཉིས་གཞུང་ནའང་ཁྱད་འབྱེད་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་

ཚད་མས་ངེས་དོར་དབང་ཕྱུག་གི་བྱིས་སྐྱེ་དབང་ཕྱུག་ཏུ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་ཡོད་པས་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བའི་ངོ་ན་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་ངོ་ན་སྣང་

@147B པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཡང་ལོག་འཛོག་ཚུལ་འཕྲུག་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞེག་གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་

གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དཔེའི་སྒོས་ཤེས་སྣུ་ལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འཁྲིལ་བར། དངོས་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེས་པས་གསལ་ལ། སྟོང་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྷོས་དེ་ཉིད་མཐོང་། །ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཚོས་དེ་སྣང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ན་ཚོས་དེའི་དེ་ཉིད་མཐོང་ཟེར་བ་ལྟ་

བྱའོ། །འདི་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བའི་ངོར་སྣང་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་གྲགས་མ་གྲགས་ཀྱིས་བཞག་པས། གང་གི་ངོར་ཡང་དག་འཇོག་པའི་བློ་ལ་ཚད་མིན་དགོས་ལ་

ཅིག་ཤོས་ལ་ཚད་མ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཡིག་ཆར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ཞེས་པ་འཇོག་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱི། འཇུག་པའི་སྐབས་

འདིར་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བར་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱིས་ཡང་འོག་གི་ཀུན་རྫོབ་པ་ལྟར་ལམ་རིམ་དུ་ཡང་

@148A ཞེས། །བཤད་ལ། འདི་དུས་ཕྱིས་མིན་མགོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གྱང་རུ་རྩེ་བཙུན་པ་བསོད་བྱགས་པ་སོགས། སྟོང་

ཐུན་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁེས་ངོ་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ། ཞེས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ལ། བདག་གི་བློ་མ་མི་བཞེད་ཅིང་། ཞེས་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཁེས་ངོའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཡིག་ཆར། སྔར་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁེས་པ་སྤྱི་ལ་སྤྱར་ན་

འདོད་

ཟེར་རྒྱང་ཡང་། རང་ལུགས། སྟོང་ཐུན་དང་མཐུན་ཚེད་སྐབས་འདིར་སྒྲུར་ན་མ་ཁྱབ་གསུངས་པ། ལམ་རིམ་ཆ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་གསོད་མེད་རྣམས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ཞིབ་ཆ་སྟོང་ཐུན་གྱི་དེ་སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་གཅིག་པོ་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་དང་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་དོན་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་དེ་སྐབས་འདིའི་ཤེས་ངོར་ཡང་དག

དང་། སྒྲིང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བཞག་སྟེ། ཡིག་ཆར། བློ་གཅིག་པོ་དེའི་ངོ་ན་ཞེས་དང་། འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནས།

@148B གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཕྱི་མ་སྒྲིང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཟད་ཅེས་པས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་རྗེ་བཙུན་

པ་དང་བསོད་བྱགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྣབས་འདིའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་རྣམ་ཝཻདཱ་སོགས་ཀྱིས་བསྟུབ་པའང་། ཡིག་ཆར། དེ་དག་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་ངོ་ན་ཡང་ལོག་གཉིས་

ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ངོ་ན་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་དག་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ངོ་ན་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་ལམ་རིམ་ལས། ཐ་སྙད་དུ་འཁྲུལ་བའི་ཐ་སྙད་དང་། ཤེས་

བ་གང་ལ་ལྷོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་གཉིས་ནི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་པས་བསྟུབ་པའང་གཟུགས་སོགས་གང་གི་ངོར་ལོག

པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་བྱེད་དེ་དག་རྫུན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་། གང་གི་ངོར་ཡང་དག་འཇོག་བྱེད་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས། ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀ་མིན་ཡང་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ན་སོ་སོར་འཇོག

ཚུལ་ཡོད་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཚད་མའི་ངོར་འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས། འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པོ། །ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་གང་གི་ངོར་ཡང་དག་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་ཞུབ་པར་

@149A ཞེས། །ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཞུབ་སྟེ། དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་

མ་འཁྲུལ་བ་དག་གི་བྱའི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་དག་གི་བྱའི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་ཟད་སྣང་བ་ལྟར་གྱུབ་པར་འཛིན་པའང་ཡིན་ཏེ། མ་འཁྲུལ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཡིག་ཆར། དེ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་དུ་གྱུབ་པར་འཛིན་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་

དག་གང་གི་ངོར་ཡང་དག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་པ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་ཡང་དག་འཛོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་འཛོག་པར་ཐལ། གང་གི་ངོར་ཡང་

དག་འཛོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་དེ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་འཛིན་དེས་བཞག་པ་ནི། རང་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། དེ་ལ་དེར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། འདིའི་ཡང་ལོག་གི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་ཡང་ལོག་གང་རུང་ལ་ཡུལ་ཅན་དང་། ཅིག་ཤོས་

@149B ལ་ཡུལ་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆར། འདི་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གཞན་རྟོགས་སྣ་ཞེས་གསུངས་པས། སྐབས་འདིའི་ཡུལ་ཡིན་ན་སོགས་སྒྲོར་དགོས་པའི་ དོན་ཡིན་ཏེ།

གཞི་གྲུབ་ན་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་དང་བརྟེན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཚར་ཕྱིན་མཆན་དུ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཞེའ་ཆ་གྱིས་

གསུངས་སོ། །

བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སྐྱེ་མ་ལྷ་བྱའི་གཟུགས་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བ་ལ་མི་སྣང་བས་འདིའི་ཡུལ་དུ་མ་བཞག་གོ །འདིའི་ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ལ་སྐབས་འདིའི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་བསྟན་པ་དགོས་ཀྱང་

འཕལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་བསྟན་པ་མི་དགོས་ཏེ། གཙང་བའི་སོགས་སུ་འཇོན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་རྣམས་སྐབས་འདིའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། །སྐབས་འདིའི་འཁྲུལ་རྒྱའི་སོགས་སྣ་དང་

བཅས་པ་ལེགས་པར་ངེས་མི་རྟག་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱན་བཏགས་སམ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་དཔྱོད་པའི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་རྟག་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་

དེ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྐད་དོད་པྲར་སྣང་ཞུ་ཞེས་པའི་པྲ་མུ་དགོས་དོན་མཆོག་གམ་དམ་པ་དང་། ཙ་ཐ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣེད་དོན་ལ་བྱས་

ནས་བདེན་པ་

@150A ཞེས། །དང་། གསུམ་གཡུལ་ལ་བྱ་ཡི། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་མི་འཇོག་སྟེ། རྫ་ཤེས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ལས། གཞན་དག་དམ་པ་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡི་ཤེས་དང་། དོན་དམ་དེའི་ཡུལ་ལ་འཛད་

བ་ལྟར་མི་བཞེད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་འཇོག་པས། ཟག་མེད་ཡི་ཤེས་དོན་དམ་དུ་འདོད་དོ། །སྟོང་ཐུན་ལས། ཚོས་ཉིད་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་གཞི་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་བཤད་གཞི་མིན་ལ། ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་ན་བདེན་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ།

ཞེས་པར་བརྟེན་ནས་ཕར་ཕྱིན་ཡིག་ཆར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ངོར་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་ལ། དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་

གསུངས་ནས།

དེས་དོན་དམ་གཉིས་ལའང་རིགས་འདྲ་ཞེས་གནས་ལུགས་གསལ་བྱེད་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་གྱི་སྒྲ་ཡཁད་དུ་མེད་ཀྱང་། དོན་དམ་ཡིན་པ་ཆོས་ཉིད་དང་། དོན་དམ་གྱི་སྒྲ་ཡཁད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་

དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་འདྲ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཐུན་གྱི་ཆོག་འདི་དང་ཕར་ཕྱིན་ཡིག་ཆར། གནས་ལུགས་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཕར་ཕྱིན་

མཆན་

@150B ལས། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་ཞེས་ཡུལ་ལ་སྣང་བ་གྲགས་ཆེ་ལ། ཞེས་པ་ནས། དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་གནས་ལུགས་སུ་འཇོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡཁད་པ་

ཡང་ཞེས་གསུངས་པས་

འགྲུབ་པོ། །རྟལ་རྟ་བློ་མས། དོན་དམ་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་ཡཁད་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་དངོས་མིན་ཞེས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སྟ་མ་དང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡིག་ཆ་

འདིར། རིགས་

ཤེས་རྟེས་དཔག་གི་ཡུལ་སྣུ་གུ་བདེན་མེད་དེ་ཡུལ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དང་། དོན་དམ་དངོས་གནས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། སྤྲིར་དོན་དམ་དངོས་མིན་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚར་ཕྱིན་ཡིག་ཆར། དུ་མར་མི་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུངས་པ། མཆན་དུ་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པར་ཞེས་དང་། ཞིབ་ཆ་དགོས་ཞེས་པ་ལྟར། ཡིག་ཆ་

འདིར་ཡང་གཉིས་སུ་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གསུངས་སོ། །ལམ་རིམ་ལས། ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་པའི་དོན་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་

མས་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་ཤེས་པས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གནོད་པ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི་ཞེས་དང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་

དང་། ཪ་@151A ཞེས། །ཤད་བའི་གཞན་སྟོང་བསྟོམ་པས་བདག་འཛིན་ལ་མི་གནོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་ལ་མི་གནོད་པ་དང་། བདེན་

འཛིན་ལ་གནོད་པར་གསུངས་སོ། །འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་གསུངས། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལས། རྟ་བྲང་དང་སྐྱུ་མའི་རྟ་བྲང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འདྲ་བར་བྱས་ན་ནས། ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐྱེ་པ་བཏབ་པར་འགྱོ་

ཞིང་། ཞེས་སྣང་ཕྱོགས་ལ་རྩིས་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྣང་ཕྱོགས་དོར་ན་ལས་འབྲས་ལ་རྩིས་མེད་པས་ངན་འགྲོའི་ལས་བསགས་ཏེ། བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་དཀའ་བས་བདེན་

གཉིས་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་མ་ཤེས་ན་ཐར་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བདེ་འགྲོ་ཡང་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུངས་ལ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་འཇོག་མ་

ཤེས་ན་

ལམ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་སོགས་འཇོག་མི་ཤེས་པས་སྤྲུགས་དང་ཤེར་མདོ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དོན་སྣ་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བཀལ་ཚུལ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སྨྲུག་བདེན་དང་

བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པ་སོགས་བྱུང་ལ། སེམས་ཙམ་པས། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཟེར་ཀྱང་། སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འཇོག་མ་ཤེས་པས་རིགས་བདེན་གྲུབ་སོགས་བཞག་པ་སྣང་སྟོང་ལ་ཉེ་རིང་བྱས་

@151B པས་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཕན་ཚུན་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་ཀྱང་ངོ་བོ་རང་ངོས་ནས་སོ་སོ་བར་བཞག་པས་སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་མ་རྟོག་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་སྟོག་པ་ཐ་དད་སོགས་ཏེ་

བཞིན་འཇོག་མ་ཤེས་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་ལོག་པར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་སོགས་བཞག་ལ། ལུགས་འདིའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་གོ་བ་ཆགས་ནའང་ལས་འབྲས་ལ་རྩེས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་ཞིང་།

སྲིད་པ་རྟུལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐར་བའི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་འཛོག་པས། འདིར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་དེའོ། །རྟེའི་བྱ་ཆེན་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་ཡིག་ཆ་གཞན་

རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་འཇུག་དང་ཉེ་ཀ་དང་སྟོང་ཐུན་ཀྱི་ཚོགས་ཅིན་ལྟར། རྒྱལ་ཚབ་མཁས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ཀྱང་མི་འཐད་པར་བྱས། རྣམ་ཐཱཏ་ཀྱི་དགོངས་པར་བྱས་ནས། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་

རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་སྙེད་པ་མ་གཟིགས། ཞེས་ཟུལ་འཆམ་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཡོད་དུ་ཁྱེད་ཅག་གིས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཇི་ལྟ་བ་

གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་སྙེད་པ་ཡོད་མེད་བརྟག་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཞེས་སྨོས་བ་དོན་ཆུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཟིགས་པས་

གཟིགས་

@152A ཞེས། །བློན་པ་གི་

@152B བློན་པ་གི་

@153A ཞེས། །པས། དེ་ཡིན་ན་སྐྱོམས་འཇུག་དགུ་སོགས་ལ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་

བྱང་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་སྐྱོམས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་བྱེད་པ་རྟོག་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡབ་སྲས་གསུམ་བཞེད་པ་མཐུན་ཚུལ་དང་། ཞི་བ་ལྷ་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཟླ་བའི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་

འགྲེལ་བ་གསུམ་གྱིས་ཡང་ལོག་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་གསུམ་སོགས་རྗེའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཁོ་ནའི་ཁྲད་ཆོས་སུ་སྣང་དོ། །ཞེ་མ་སྟོན་མེད་ཡུལ་ཏོ་ལྷ་རའི་ཁ།

ལྷག་པར་ཆོད་པ་ཅི་དགར་མི་སྲོད་པར། །པད་ཚལ་ཕལ་པར་ངལ་བའི་ཤང་དྲུག་ལྟར། །མ་བྱིད་དལ་འབྱོར་འཆི་བ་སོམ་ལ་བསྒྲིམ།། ༥ །གསུམ་པ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་

དང་། བཞི་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། ཡིག་ཆ་འདིར་གོང་དུ་གསུངས་ནས་སྐབས་འདིར་མ་གསུངས་པ་ནི། མཐའ་དཔྱད་རྒྱུ་རྟུར་བ་མེད་པས་ཡིན་ལ། འདིར་འཇུག་པའི་

གཞུང་ངེས་ཚིད་དུ་བསྟུས་དོན་ཙམ་འགོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། གང་ཕྱིར་སྐྱེ་གྱ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན། །སོགས་ཆོགས་ཤང་བཞིས་སྐྱེ་གྱ་ལྟ་བུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་

གྱིས་གཞན་

@153B མིན་པས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་རྒྱུ་ཞིག་སྟེ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པས་ཆད་མཐའ་སྣང་ས། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་མིན་པས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་རྒྱུ་ཞིག་ནས་མེད་པས་མི་འཇིག་

པའི་རྟག་མཐའ་སྣང་པའི་ཡོན་

ཏན་དང་ལྡན་ཞེས་པའོ། །འདི་རང་འགྲེལ་དུ་རྒྱུ་ཆེར་རོལ་བའི་དགོངས་པར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་གཉིས། དང་པོ་

ལ། འཕགས་པའི་

མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟུང་ཐལ་བ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པའི་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཤེགས་པར་ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་བཀག་པའི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་

བྱུང་ན། །སོགས་ཆོག་ཤད་བཞིས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་རྩུ་ལ་རྟེན་པ་ལ་སྣང་བ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མེད་པར་གཟིགས་པས་དེའི་ཚེ་དེ་དག་ འཇིག་པའི་རྟུང་ཐལ།

དེའི་སྔོན་དུ་དེ་དག་རང་མཚན་གྱིས་རྩུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བཀག་གོ། འདི་གསུམ་གྱིས་གཅོ་ཚེར་ལེགས་པ་སྨན་བཀག་ཀྱང་། འདིར་རང་ འབྱེལ་ལས། དཀོན་

བརྩེགས་ལས། སྔོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྔོང་པར་མི་བྱེད་སོགས་དྲངས་པའི་མཐུག་ཏུ། གང་ཞེག་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁས་བླངས་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པ་བཀག་གོ །གཉིས་

པ་ནི། གང་ཕྱིར་

@154A ཞེས། །དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན། །སོགས་ཆོག་ཤང་བཞེས། སྔ་མ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མཉམ་བཞག་གིས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་

མེད་པར་གཟིགས་ན་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་བདེན་པ་གཅིག་ཏོ་ནར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ་བདེན་པ་མི་བསྟུ་བ་གཅིག་ཡས་མེད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་བདག

གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་དཔྱད་པ་བྱེད་མི་རུང་བར་ཐལ། ཐ་སྙད་པ་ལ་དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཚུལ་རོལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མི་རྟེད་ལ། གལ་ཏེ་རྟེད་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་

བཀག་བོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞེག་གིས། །སོགས་ཆོག་ཤང་བཞེས་འཆིང་ཐོལ་གྱི་རྒྱུར་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་དགོས་སོ་ཟེར་བ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་

རང་བཞིན་གྱིས་

སྐྱེ་བ་ཚད་མ་གང་གིས་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་སྤྱབས་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་པ་དེས་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟེན་ནོན་དམ་པའི་སྐྱེ་

བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཀག་གོ །འདིར་རང་འབྲེལ་ལས། སྟོང་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་བཀལ་བ་དགག་པ་ནི། སྟོང་དཔོན་

@154B ཚོས་སྐྱོང་ཡིན་པར་རྣམ་ཧཱཏ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ། །སོགས་ཆོག་ཤད་དུག་གིས་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་

པར་ཐལ། རང་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱོད་པ་ལ། གཟུགས་བརྙན་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱགས་པའི་རྗུན་པ་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་རྒྱུ་ཤྲེན་ཆོགས་པའི་

དབང་གིས་བྱད་

བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ལྟར་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་བའི་གཟུགས་སོགས་ལས་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སུ་བཞེད་པའི་

ཁྲངས་སོ།།༥ །།ལྟ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཚར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་རྟག་ཚད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སྟེ་བའི་ཡོན་ཏན། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཡོན་

ཏན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་པ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་རྟག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པའི་ཚད་མཐའ་དང་བྲལ་བར་ཐལ་

བདེན་

པ་གཉིས་ཚར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། །གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་བླངས་མི་དགོས་པ། ལས་འགག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དཔེ། དེ་ལ་རྩོད་པ་

@155A ཞེས། །སྟོང་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་སྐྱེན་པའི་དུས་པར་དུ། །གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགག་ན་འགག་འགྱུར་

བས། །འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་

སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྙད་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞི་དང་། བྱེ་སྨྲ་འགས་བྱ་ལོན་གྱི་དབང་རྒྱུ་འདྲ་བའི་ཆུད་མི་ཟད་དང་། ལ་ལས། ལས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཐོག་པ་དང་། ལ་ལས།

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་སོགས་བཞག་ལ། འདིར་ལས་འགག་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་བཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་། ལས་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་

འགག་པའི་ཕྱིར། གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེ་ནི། རྨི་ལམ་སོགས་ཀྱིས། དཔེར་ན། རྨི་ལམ་དུ་བྱད་མེད་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ནས་སྣང་ཚེ་མི་ལམ་གྱི་བྱད་མེད་འགག་པ་ལས་བླུན་པོ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་

བཞིན། ཞེས་པ་འོ། །འདི་རང་འགྲེལ་དུ་སྤྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོས་བསྟན་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྣམ་སྨིན་ཐུགས་མེད་དུ་འབྱིན་པའི་རྩོད་སྤྲོང་ནི། ཇི་ལྟར་སོགས་ཀྱིས། རང་སྟོ་འོག་མ་རྣམས་

ཀྱིས། འོ་ན། ལས་སྨིན་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་སྣང་རྟམ་སྨིན་འབྱུང་བར་ཐལ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད་པ་ལ། དཔེར་ན། སྐྱ་ཤད་དང་བོང་བུའི་རྭ་གཉིས་མེད་པར་མཚུངས་

@155B ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མིག་གིས་སྔ་མ་མཐོང་ཡང་ཕྱི་མ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ལས་སྨིན་མ་སྨིན་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་། སྨིན་ཟིན་རྒྱུ་ཆོག་མ་ཚང་པས་སྣང་མི་སྨིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་མི་དགེ་

ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སོ་སོར་འེས་ཤིང་། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་བས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །

ཅེས་ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལས་འབྲས་ལ་དཔྱད་པ་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལས་འབྲས་ལ་རྩེས་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་བཤད་ལས། གཞུང་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་སྐོར་མང་

པོ་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འེས་པ་སྟོང་དུ་དོགས་ནས་སྐོ་དུ་མ་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འེས་པ་སྐྱེད་ཐབས་མཛད་པ་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བས་ཀྱང་དེའི་འེས་པ་བརྟན་པའི་བྱོགས་བྱས་པའི་སྟེང་ནས།

ད་རེས་རིན་པོ་ཆེའི་གྲིང་དུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ལོག་དུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་འབད་པར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་གདམས་པ་ཐུགས་ལ་བཅིང་དགོས་སོ། །རྩོད་སྟོང་གཉིས་ཀ་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྟོང་ནི། ཀུན་

གཞི་ཡོད་སོགས་ཀྱིས། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཀུན་གཞི་མེད་པར་ལས་འབྲས་འཇོག་ན། ལང་གཤེགས་སོགས་ལས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་ཀུན་གཞི་གསུངས་པ་དང་འགལ་@156A ྋ། །ལོ། །ཞེས་པ་ལ། ལན་དུ། ཀུན་གཞི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་དེར་མ་ཟད་གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བའི་རྩ་ཡོད་དང་། ཕུང་པོ་བདེན་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཟད་དོན་སྟོན་པའི་

སྟོང་དུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། རེ་ཞིག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་དགོས་དབང་གིས་གསུངས་ཞེས་བསྟན་ནས། དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ཞེས་འགྲེལ་བའི་ཁ་བསྐང་ངོ། །དེའི་ཞར་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་

པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཁས་མི་ལེན་པས། དེའི་ཚེད་དུ་དགོངས་ཏེ་གསུང་པའི་དཔེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་ལྟ་སྤངས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཕན་ཕྱིར་ང་དང་ངའི་རྫས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཕྱང་

པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་པའང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚེད་ཡིན་པས་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ལ། རང་འགྲེལ་དུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཤར་རིའི་སྡེ་བའི་ལུང་གིས་དགོངས་ཏེ་

རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་བསྟྲབས་སོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་དུས་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་ནི། རྩ་ཤེས་ཀེག་ཆེན་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་སྐྱེ་གུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ་དུས་གསུམ་གསུམ་

འཛོག་པས་སྐྱེ་གུ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྐྱེ་གུར་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་རང་ཉིད་བྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་དུས་སོ་སོར་

@156B བཞག་པ་ལ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་ཞིག་ཞེས་དགག་ཚུལ་མཛོད་ལྟར་ལ། དབུས་མཐའ་ལས། འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྣམས་སྤྱད་ཟིན་དང་། །དེ་བཞིན་མ་སྤྱད་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྤྱ་གྱུ་དང་དེའི་

རྒྱུ་གཉིས་ཀས་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་མིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་སྤྱད་པ་སྟེ། སྤྱ་གྱུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚ་ལ་མ་འོངས་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དེ་གཉིས་སྤྱད་ཟིན་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཞིག་པ་ལ་འདས་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུ་

འགག་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱ་གྱུ་རང་ཉིད་མ་འགག་པས་རྒྱུ་སྤྱད་ཟིན་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱད་མ་ཟིན་པ་དག་ལྟར་བར་འཇོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེས་པ་དང་མ་ཞིག་པས་འཇོག་པས་གཅོ་བོ་དང་། གཞན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དུ་ལྟར་བ་ལ་

བལྟོས་པས་ཕལ་བ་དང་། དུས་གསུམ་གང་ཟག་ལ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་འཆར་དགོས་པ་ཙམ་འབྲ་བས། ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་མ་གཏོགས་ཀྱབ་མཐའ་གཞན་གསུམ་

མཐུན་ལ། ཞེས་དང་། དེ་ཙམ་ཞིག་མདོ་སེམས་དབུ་མ་པ་ཀུན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུངས་སོ། །འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཞིག་མ་འོངས་པ་སྡུ་གུ་ལྟ་བུ་གང་དུ་མ་འོངས་པའི་དུས་དེར་མ་སྐྱེས་པའི་ཚ་ཙམ་ཡིན་

པས་དང་། སྡུ་གུ་ཞིག་པ་ཡང་སྡུ་གུ་ཞིག་པ་ཙམ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་མ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་པས་གཉིས་ཀ་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་པས། སྡུ་གུ་མ་འོངས་པའི་སྐྱས་ཁོ་ནང་སྡུ་གུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ལས་

@157A ཞེས། །བྱང་བ་དང་། རྒྱུན་ཚང་ན་སྡུ་གུ་སྐྱེ་བཞང་འཕང་བས་མ་འོངས་པ་མེད་དགག་མིན་པ་དང་། དངོས་པོར་བསྟུབ་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལ་འོ་ན་ནི། རྒྱུན་མ་ཚང་བ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་

རྒྱུར་གནས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱུན་མ་ཚང་བར་མ་གྱུར་ན་ནི་དེ་འས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དེས་མ་འོངས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་

མ་ཚང་བ་ལས་བྱུང་བར་འདུ་བས། ཀླེ་ཀ་ཆེན་ལས། མ་འོངས་པའི་རིགས་འདུ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་གཅིག་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་སྟོན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྣང་ཚུལ་ཡིག་ཆར། རྒྱས་པར་ཏེ་ཀ་ཆེན་ལྟ་དགོས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་རྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་པ་གཉིས་ལས། དང་

པོ་ལ་ལྔང་གིས་སྣང་བ་ནི་ཡིག་ཆ་ལྟར། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཤི་བ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། འཆི་བ་མ་རིག་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པས། ཞིག་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་གར་སྣང་བ་ལ། རིགས་པ་དང་པོ་སྐྱེ་འཇིག

འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི། ཚོག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་སྨྲ་བ་དེའི་ལྟར་ན། ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་བཀོད་

@157B ནས། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྣང་ཚེག་མ་དང་འདྲས་བྱས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་འཇིག་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་པའི་བྱ་བའི་གཅོོོ

རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་སྐྱེས་ཟིན་པ་རྒྱུས་བྱེད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་ནས། ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། སྐྱེས་

ཟིན་པ་ལ་ནི་ཡང་བསྐྱེད་དུ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། སྟོན་པོ་ཞིག་པ་དག་དོད་དེ་ཞིག་ཟིན་ནས་རྒྱས་བྱེད་རྒྱུ་མེད་

@158A ཞེས། །ཀྱང་། སྟོན་པོ་གནས་ཆུན་མ་ཚང་བས་ཞིག་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། རང་ལ་ལྷོས་ཏེ་དངོས་པོ་དང་། སྟོན་པོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་དངོས་མེད་དམ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། སྔར་མེད་གསར་སྐྱེ་བའི་རིགས་པ་ནི། སྒྲུ་ཀུ་ཞིག་པ་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་ཐལ། སྔར་སྒྲུ་ཀུའི་དུས་སུ་མེད་པ་གསར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་སྔར་མེད་ལ་ཕྱིས་བྱུང་བས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་

ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་སྔར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཡིག་ཆར་དོན་ཐོབ་བསྟན་པ་

ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་འཁྲེལ་བའི་གསུངས་ཚུལ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། རྒྱུ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཞེག་པ་རྒྱུས་སྐྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་

གྲགས་པས་འགྲུབ་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ཚུ་མེད་པས་འབྲུ་བ་རྙག་པ་དང་། ཟས་མེད་པས་བུ་ཤི་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་ཞེག་པ་ཚུ་དང་ཟས་མེད་པས་སྐྱེད་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱ་ཡི་

འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་མི་ནུས་ཏེ། ཡིག་ཆར། རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པས་ཞེབ་ཆ་དུ་མ་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་མིའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་མི་དེ་མཐོང་བ་ཐ་སྙད་རང་དགའ་བ་ཡིན་

ཀྱང་། མིའི་

@158B གཟུགས་མི་མིན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་རང་དགའ་བ་ལ་བྱགས་པ་ལྟར་མིན་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་མི་འགལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདིས་མ་

འོངས་པ་ཡང་དངོས་པོར་འགྲུབ་སྟེ། ཏྲི་ཀཱ་ཆེན་

ལས།ཞ སྡུ་གུ་སྐྱེ་འབྱུང་དལྟ་མ་སྐྱེས་པའི་མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་ཡང་རྟེན་སྤང་ཡོད་ཟད་ནས་མ་ཚང་བ་ལ་བཞེད་དེ། སྡུ་གུ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཇོག་པ་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་འདི་འདྲ་ཅིག་བཞེད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་

བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡིན་ན། སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པས་ཁྱབ་བྱ་ང་། སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྡུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་སྐྱེས་ལ་འགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་རང་ཉིད་མ་

འགག་ན་རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འགག་དགོས་དང་འགག་པ་གཉིས་ཀར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གང་ལ་ད་ལྟར་བའི་རྣམ་པ་

འཆར་བ་ལ་དུས་གཞན་གཉིས་འཆར་དགོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

@159A ཞེས། །ཡིག་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ཐུན་ཆོག་ཟིན་ལྟར་བྱས་ནས་གཅོ་ཐལ་ཡང་ལྟོས་མི་ལྟོས་ཀྱིས་

བཞག་པ། ཡིག་ཆར། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། གཉིས་གཉིས་ལ་མ་ལྷོས་པར་རེ་རེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཏྲི་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་ལས་མ་བརྒལ་བའམ་མ་འདས་པ་ལ་དལ་ལྟར་བ་བཞག་དགོས་པས་ཞེས་

པ་དྲངས་ནས། སྐྱེས་ལ་ཞེས་པས་མ་འོངས་པ་དང་། མ་འཁྲུག་ཅེས་པས་འདས་པ་གཅོད་པ་རྣམ་བའི་དགོངས་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟོན་སུས་ཀྱང་མ་ཐོན་ནོ། །བརྒྱ་བ་ལས། མ་འོངས་བྱམ་ལ་དལ་ལྟར་བའི། །བྱམ་

ཡོང་མ་ཡིན་འདས་པ་མེད། །ཅེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པའི་བྱམ་པ་དང་། འདས་པའི་བྱམ་བཞེས་གསུངས་པ། དབུ་མའི་ཟིན་བྱེས་ལས། ཇ་བྱམ་གྱི་རྒྱུ་དུས་སུ་ཇ་བྱམ་མིན་ཡང་དུས་དེར་བྱམ་པར་ གྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཇ་བྱམ་དེ་མ་འོངས་པའི་བྱམ་པ་ཡིན། བྱམ་པ་ཞིག་དུས་སུ་ཞིག་པའི་བྱམ་པ་འདས་པའི་བྱམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྡོག་དབང་དང་མི་ལྡན་པའི་མི་མེད་ཀྱང་འདས་པའི་ མི་དང་ཤི་བའི་མི་ཡོད། ཅེས་

གསུངས་པ་ལ། བྱམ་པ་ཞིག་དུས་སུ་ཞིག་པའི་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ ཕྱིར།

@159B འདོད་ན། དེ་དུས་སུ་བྱམ་པ་མ་ཞིག་པར་ཐལ། དེ་དེ་དུས་སུ་བྱམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། འདས་པའི་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བའི་བྱམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་བྱམ་པ་དེ་བྱམ་བ་ཞིག

དུས་སུ་ཞིག་པའི་བྱམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཞིག་པའི་ཁ་སང་དེ་ཁ་སང་ཡོད་ཀྱི་དེ་རིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེན་བྱེས་ཅིག་ཤོས་ལས། བྱམ་པ་དེ་བྱམ་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་རྒྱུའི་བྱམ་པ་ཡིན་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་བྱམ་པ་

མ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པའི་བྱམ་པ་གཅིག་འཇོག་ན་འདི་ལྟར་འཇོག་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཤེ་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེ་བའི་མི་དེ་འདས་པའི་མི་ལ་འཇོག་གམ་དཔྱད། གསུངས་པས། སྔ་མ་ནི་དུས་དེར་འདས་པའི་མི་

དང་། མ་འོངས་པའི་བྱམ་པ་འཇོག་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཞར་ཕྱིན་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་འདས་པའི་མི་མེད་པར་གསུངས་པས། ཡིག་ཆར། མ་འོངས་པའི་བྱམ་པ་ལ་འཇོག་པ་ལ་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བའི་བྱམ་པ་གཉིས་ལ་

ལྷོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། གསུངས་པ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་གསུངས་པ་ལས། དོན་བྱམ་པའི་འདས་མ་འོངས་ལ་བྱེད་དེ། བརྒྱ་བའི་དེ་ནི་རིགས་བྱེད་པས་དྲུས་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་འོངས་པ་

ལ་བྱམ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་བའི་དར་ཏྲི་ཀ་ལས། གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ཞེག་པ་མ་འོངས་པའི་བྱམ་པའི་དྲུས་དེར་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་མ་འོངས་པ་ལ་ཡོད་ན་འདས་

@160A ཞེས། །པའི་བྱམ་པ་དེ་མ་འོངས་པར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་བྱམ་པའི་དྲུས་སུ་མ་འོངས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱམ་པ་ཞེག་པ་དང་། འདས་པའི་བྱམ་པ་ཁྱད་མེད་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་རིང་གི་

དྲུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན། དེ་རིང་གི་དྲུས་སུ་མེད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སང་ཉིན་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་དེ་རིང་གི་དྲུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་དྲུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། སྡུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་

པ་ཆོས་ཅན། ནས།ཤ་ངང་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སང་ཉིན་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བང་

གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མའི་ཟིན་བྱེད་ལས། འདས་པ་དང་དེའི་དུས་གཉིས་མི་འདུ་གསུངས་པ། བུམ་པ་འདས་པའི་དུས་ཡིན་ན། བུམ་པ་འདས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱི། སྤྱིར་འདས་པའི་

དུས་དང་འདས་པ་སོགས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་དེ་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་བུམ་པ་ལྡན་བའི་དུས་ཡིན་རོ། །ཞེས་དང་། ཀྱེ་ཀ་ཆེན་ལས། སྐྱ་གྲུ་ཞིག་པ་ནི་སྐྱ་གྲུ་འདས་པའི་དུས་དང་། སྐྱ་གྲུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱ་གྲུ་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། སྐྱ་གྲུ་གྲུབ་ནས་མ་ཞིག་པ་ནི་སྐྱ་གྲུ་ད་ལྟར་བའི་དུས་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟིན་བྱེད་དེར་དུས་གསུམ་གཅིག་གཅིག་ལ་འགྱུར་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས།

@160B ས་བོན་གྱི་སྟེང་གི་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནུས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྐྱ་གྲུའི་ཇས་རྒྱུན་དང་། གསེར་བུམ་ཞིག་པ་ལ་རྒྱུན་གྱི་ཇས་རྒྱུན་ཡོད་ཅོག་གམ་དལྷད། ཡང་དེར་སྐྱ་གྲུའི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་གཉིས་ཀ་

སྡུ་གུ་སྐྱེ་དུས་ལ། སྐབས་བཞི་བར་བཤད་པ་སྐུ་ཕྲེགས་ལ་ཞུས་པས། དེ་སྐབའི་ལུགས་ཀྱི་བཤད་པ་རེད། བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས། ཞེས་པ། རྒྱུས་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དུས་དངོས་རྒྱའི་དུས་དང་། སྡུ་གུ་

རང་གི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དུས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་ཡིན་གསུངས་པའོ། །ཁོ་ན་རེ། ལྷས་སྨིན་ཞིག་པ་ལྷས་སྨིན་གྱི་རང་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འཆི་བ་དང་ཤི་བ་དེ་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དེ་ཞིག

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། འགྲོ་བ་ཤི་བ་ནི་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཞིག་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀར་ལུང་གིས་སྨྲས་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤི་བ་འཆི་སྲིད་གྲུབ་པ་ནས་ཡོད་པ་སྲིད་པ་བཞིའི་གོ་རིམ་གྱིས་

ཤེས་ལ། མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དུས་སུ་ཞིག་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཤི་བ་གྲུབ་ན་ཤི་ཚར་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁང་པ་ཞིག་པ་གྲུབ་ན་ཞིག་ཚར་བས་མ་ཁྱབ་པའི་

ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་འོན། དེ་དུས་སུ་ལྷས་སྨིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་འབྲས་བུའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེག་པ་གྱུབ་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཤི་བ་གང་ཡིན་མིན་གྱི་ཚོ་དེའི་སྔོག་དབང་འགག་མ་ཐག་པའི་ཤེ་བ་ @161A ཅི། །དེ་འཇོག་ཟེར་ན། དེའི་རྒྱུད་ན་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྣ་ཤེའོ། །ཞེས་པའི་ཤེ་བ་གཞི་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྟ་མའི་འཕང་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷས་སྨིན་འགག་ཚད་ཀྱང་འཆི་སྲིད་

ཕྱ་མོ་གྱུབ་པ་ནས་ལུས་རགས་པ་དོར་བས་དེ་ནས་ཡིན་ཏེ། མི་ཡིན་པའི་ཆ་དོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མིར་ཆགས་པ་མི་མིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱགས་པ་ལྟར། དེ་ནས་འདིའི་ཤི་བ་དང་། ཞེག་པ་

བཞག་ཆོག་གམ་དལྡུད། ཞེག་པ་ཤི་མ་ཐག་ཡང་འཇོག་དགོས་པས། ཤི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་འདྲའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཚན་མོ་རྒྱ་མཆོར་མེ་མེད་པ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆུ་མེད་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྲབ་སྟེ། དེར་མེ་མེད་པ་གཏན་མེད་དང་། མེད་ཙམ་ལ་གོ་བས་མེད་དགག་དང་། འདིའི་ཆུ་མེད་པ་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ལ་གོ་བས་མི་འདྲ་ལ། སྨིར་ཆུ་མེད་པ་ལ་དལྡུད་གཞི་རྩུང་ཟད་ཡོད་

དེ། །རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་

ཆོ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྣད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་བྱགས་པས། མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཡིག་ཆར།

དེའི་ཆོ་ཤེས་པ་མངོན་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡིག་ཆར། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་བག་ཆགས་སྐོ་གཞི་ལ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དགོས་གསུངས་པ། དགོས་ཀྱང་ཁྱབ་མཐའ་

@161B བརྒྱང་བ་མིན་ཏེ། འོག་ཏུ་བག་ཆགས་བསྐོ་གཞིའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་རེས་འགར་བསྐོ་གཞིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་བཞད་ཀྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་སེམས་རྒྱུད་

ལ་ཐོག་མེད་ནས་འོངས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐོག་མེད་ནས་བག་ཆགས་བསྐོས་པའི་སེམས་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོད་པའི་ཁྱབ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཉེ་ཀ་ཆེན་ལས། དེའི་ཤེས་རྒྱུད་བག་ཆགས་

བསྒོ་བའི་གཞི་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་འཛོག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། སེམས་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་མེད་པའི་ཞེས་པ་མ་དག་པ་

ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་སྟེ། གདགས་གཞི་ལ་དེ་མི་སྲིད་ན་བཏགས་ཚོས་ལ་ཡང་དེ་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གདགས་གཞི་སེམས་རྒྱུད་ལ་གཏན་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞི་མེད་ན། དེ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག

ཡང་མེད་དགོས་པ་ཉེ་ཀ་ཆེན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་མ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཞེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་འཆད་མ་མྱོང་བས་རྒྱུད་དམ་རྒྱུན་ལ་བསྒོས་ཚོག་ལ། སེམས་

གཅིག་ཐོག་མེད་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་བཞིན་པར་འོངས་པ་མེད་པས་གཏན་གྱི་བསྒོ་གཞིར་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་ཟེན་བྱེས་ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་རྒྱུད་དུ་བྱས་ན་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་ལ།

@162A ཞེས། །ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དུ་བར་དུ་བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོར་འཕོ་མ་སྐྱོང་བའི་སེམས་ཞེག་སྐབས་འདིར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། ལ་མོ་བློ་བཟང་གྱེས་པའི་དབུ་མར་དེའི་ཐད་དུ་ཐོག་མེད་ནས་

བག་ཆགས་བསྐོ་བའི་སེམས་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནམ་ཞེས་རྒྱུན་ཆད་མ་སྐྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དེ་དང་།

དེའི་རྒྱུད་འཚང་རྒྱས་ཟེར་བ་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་ཡོད་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མའི་ཟིན་བྱེས་ལས། དགེ་མི་དགེའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་ཞེག་པ་ལ་དེའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་

ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་འཇོག་ལ། ཞེས་པ། ཡིག་ཆར། རྣམ་སྨིན་མ་ཟད་པའི་ལས་དག་པའི་ཞེག་པ་དགེ་བ། དེ་མ་ཟད་པའི་མི་དགེ་བའི་ཞེག་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་ཀ་

ལ་ཡང་དག་བའི་ལས་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་བྱས་སམ་སྟམ་ལ། དེ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་གསུངས་བས་ལུས་ལས་ལྷུ་བུ་འགག

ཀྱང་བགེ་ཚགས་མི་དགེ་བ་ཡོད་པ་དང་། རིག་བྱེད་འགག་ཀྱང་རིག་མིན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས། ཞིག་པ་ལས་ཡིན་ན། ལས་འགག་ཅེས་སོགས་དང་ཚེ་འབྱིག་དཔྱད། །རྗེ་བཙུན་པའི་དབུ་མར།

@162B སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མེད་པར་ཐལ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་མི་དགེ་བའི་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ན་ཡོད་ཀྱི། དེ་ཕྱིན་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་འདེབས་པའམ།

དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་མ་ཟིན་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ། དགེ་བ་དང་། དེ་འདྲའི་

མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མི་དག་བར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དག་མི་དག་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དག་བ་དང་། མི་དག་བར་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་ལྟར། གྱང་རུས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཞིག

པའི་ཕྱིར། སོགས་གསུངས་ནས། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། ཡིག་ཆར། ཤེས་སྨྲིབ་ལ་སྨྲར་ནས་བཀག་སྟེ། འདས་མ་འོངས་སུ་འཇོག་པ་ལ་གཏན་མེད་དང་། གཏན་བརྟག་མ་ཡིན་པ་

ཞིག་དགོས་ཞེས་བཀག་ནས། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྨྲིབ་ཞིག་པ་མེད་པར་གསུངས་པས་མི་དག་བའི་ཞིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ཟིན་པའི་དག་མི་དག་བའི་ཞིག་པ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་

འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་སྨིན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ། རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། རྒྱུན་

@163A ཞེས། ཁགདན་བརྒྱ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པ་ཡང་། དགེ་མི་དགེ་སོགས་དངོས་པོ་དེའི་རྒྱུན་ཡོད་གྱི་བར་དུ་དེའི་འདས་མ་འོངས་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱི། མར་མེ་སྣང་ཅིག་ཐ་མ་སོགས་

རྒྱུན་འཆད་ཁ་མ་ལ་རང་འབྲས་ཞིག་པ་མེད་ཅེས་པ་ལུང་དེའི་དོན་དུ་དོན་གྱུབ་འདོད་ཀྱང་། གཞུང་རྣམས་དང་ཡིག་ཆ་དང་འགལ་བས་དེ་ལྟར་མི་རུང་ངོ། ཤེས་སྐྱེས་སྣང་ཅིག་ཐ་མ་ཞིག་པ་དེ་ཕྱིའི་རྟེན་

འབྲེལ་ཟེར་ན་མ་གཏོགས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ན་མེད་པས་ན། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྤུ་ཞིག་འཇོག ཅེས་གསུངས་པ་ལེགས་ཏེ། ལུས་ལས་ལྟ་བུ་འགག་ནས་བག་ཆགས་སྤུ་གྱུར་པ་

ན།

བག་ཆགས་དེའི་སྟེང་དུ་ལས་དེ་ཞིག་པའི་ཚ་འཇོག་གི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཟད་པ་ན་དེའི་ཞིག་པ་འཇོག་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཁང་པ་ཞིག་པའི་ཀྱང་ཤུལ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ན་དེའི་སྟེང་དུ་ཁང་པ་ཞིག་པ་ཡོད་ཀྱི།

དེའི་ཤུལ་དུ་ཁང་བ་གསར་བ་བྱས་ནས་ཤུལ་མི་མངོན་པ་ན་ཁང་བ་ཞིག་པ་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱུབ་ཀྱིས། རྒྱུན་འཆད་ཁ་མ་ལ་རང་འབྲས་ཞིག་པ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་ཐ

མ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཇིག་པའི་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཞིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་པོ་དང་འགལ་ལ། །རྟེ་བསྡོན་པའི་ལན་དང་པོ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཞིག་པ་ལས་དེ་འགོག་པའི་

@163B སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩ་བར། ལ་ལར་ལས་འགག་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་ཀྱང་། །ཞེས་ལས་འགག་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་ཀྱང་། ཞིག་པས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་སོགས་ལ་དགོངས་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་སོགས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་

མ་ཟིན་པའི་མི་དགེ་བའི་ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁྱབ་ཁས། རྣམ་སྨིན་འབྱིན་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ཁའི་

བར་དུ་འཇོག་གི །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ཅན་མི་དགོས་སོ།། ༥ །།གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

དགག །གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག །སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་སྐྱས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་

པོ་ནི། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཞས། ཡོད་དང་སྟོས་ཀྱན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། །ཅེས་པའི་བར་ཚིག་བཅད་གསུམ་གྱིས། བྱང་སར་མཉམ་ཉིད་བཅུས་ས་བྱུག་པར་འཇུག་ཚུལ་

@164A ཞེས། །སྐབས། ས་བྱུག་པ་བས་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་མེད་པར་སྲིད་གསུམ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཀུན་བྱང་གིས་བཞག་པའི་

བག་ཚགས་

སྨིན་པ་ལས་དོན་སྡུང་གི་ཤེས་པ་མ་དག་པའི་གཉན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འབྱུང་བས་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་སྟེ་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། དོན་

དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པའི་ཡུལ་མིན་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་མདོ་ལས། གང་ལ་གང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། དེ་རྒྱས་པར་དགག་པ། མཇུག

བསྡུ་བ་གཉིས་བྱས་ནས། དང་པོ་ལ་གསུམ་བྱས་ཏེ། དང་པོ་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད། ।

ཅེས་པ་ཡིན་པས། འདི་དཔེ་གཉིས་ཀའི་དྲི་བ་ཡིན་ནོ། ।དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པས། དཔེ་དང་པོ་རྨི་ལམ་དུ་ཁང་ཆུང་ནང་དུ་བླང་ཆེན་མེད་ཀྱང་། དེ་མཐོང་བའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་

བཞིན་ཞེས་པར།

དཔེ་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར། ཕྱོགས་སྔས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཐལ། སད་ཚེ་དེ་དྲན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོན། ཕྱི་དོན་ཡང་རང་

@164B བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་ངས་མཐོང་སྣམ་དུ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་བསམ་བྱ། །ཤས། དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དཔེ་དེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་

མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་ལ། གལ་ཏེ་གཉིད་ན་སོགས་བཞེས། གཉིད་ན་མིག་ཤེས་མེད་པས་ཡུལ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཡིད་ཤེས་ཀོན་ཏས་ཕྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་བཞིན་སད་པའི་ཚེ་ཡང་ཕྱི་དོན་སྣང་ཡང་མེད་པ་འདྲའོ། །

ཞེས་པར། ཇི་སྐར་ཁྱོད་ཀྱི་སོགས་པྱས། ཁྱོད་ཀྱིས་རྨི་ལམ་དུ་ཡུལ་ཕྱི་དོན་མ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་དེར་ཡིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་གྱི་ངོའི་མིག་སོགས་པྱའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་

ཤེས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དཔེ་ཕྱི་དོན་གཏན་མེད་པར་མི་འགྱུབ་ཅེས་པའོ། །འདིར་རང་འཁྲིལ་དུ། ལེགས་ལྡན་གྱི་དེ་ལ་རྟེ་ལམ་དུ་དེའི་

ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཞིག་རང་དོས་ནས་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བས། ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན། ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་ལ་ལན་བཏབ་པ་ཡང་། རྟེ་ལམ་རྫུན་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ་བས་བཀག་གོ །རྟེ་ལམ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སོགས་བདུན་གྱིས། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། རྟེ་ལམ་བཞིན་སད་སྐབས་ཀྱི་དོངོས་པོ་རྣམས་རྫུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

@165A ཞེས། །འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་མལ་བའི་གཉིད་སད་པའི་ངོར་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན། མ་སད་པའི་རྟེ་ལམ་གྱི་ཤེས་ངོར་མིག་སོགས་གསུམ་པོ་ཡོད་ལ། སད་པ་ན་

མེད་པར་ཤེས་པ་

ལྷར་དེ་གསུམ་གཏི་སྐུག་གི་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཀྱང་གཏི་སྐུག་གི་གཉེད་སད་པའི་ཟག་མེད་པའི་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟགས་སོ། །ལེགས་ཚའོ་

སྐྱོང་པོ་ལས། ཐེག་བསྟུས་སུ་རྟོ་ལམ་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་དེའི་མང་པོས་བསྟན་པ་ལས། འདིར་དེའི་གཉེས་དགག་པས་གཞན་ཀྱང་འགྲུབ་པས། ཕྱི་རོལ་

མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ཤད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ། དེ་འདྲའི་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་བློ་ངོར་སྒྲ་ཤད་དང་། དེ་

མཐོང་བའི་བློ་གཉེས་ཀ་བདེན་ལ། རབ་རིབ་མེད་པའི་བློ་ངོར་གཉེས་ཀ་ཕྱུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཡུལ་མེད་པར་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། རྫུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་

ཡུལ་དེ་ལ་མིག་གཉད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་རིབ་མེད་པའང་སྣུ་ཤད་འཛ་སྣང་གི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པ་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་གོ །གཉིས་པ་དོན་དགག་པ་

@165B ལ་གསུམ་བྱས་ནས། དང་པོ་བཀ་ཆགས་སྨིན་མ་སྨིན་ཀྱིས་དོན་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དགག་པ་ནི། སྔར་ཐལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་སྣུ་ཤད་མེད་པས་དེ་འཛིན་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་

བ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་དེ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་མ་སྨིན་པས་མ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སོགས་གསུམ་གྱིས་ཕྱོགས་སྔ་བཀོད་ནས། ནུས་ཏེ་མེད་ཅེས་པའི་ཤད་བ་གཅིག་གིས། དེས་བློ་འདི་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ་

ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོར་བསྟན། རང་འགྲེལ་ལྟར་ན། སྐྱེས་ལ་ནུས་པ་སོགས་ཤད་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དམ། མ་སྐྱེས་པ་འདས་མ་འོངས་ལ་ཡོད་

ཅེས་དྲིས་ནས། དཀྱར་བ་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནུས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་དུས་མཉམ་པས། ནུས་པའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ཞེས་བྱུགས་སྒྲ་བྱས་ན་རྣམ་ཤེས་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ནུས་པ་ལས་འབྱུང་

ཞེས་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་ནུས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པས། དེས་བསྟེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྲེལ་བས་ཁ་བསྐང་ངོ་ །རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། དཀྱི་མ་

འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པས། ཁྱད་གཞི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་མེད་པར་ཁྱད་གཞི་ཡོད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལའང་ནུས་པ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་མེད་པར་སོགས་ཤང་བ་@166A ཞེས། །གཉིས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔས་འབྲས་འཆོད་པ་ལ་འབྲས་ཅན་ཆོས་ཤེག་དང་། སྣ་ལ་མ་ལ་རས་ཡུག་འཐོག །ཅེས་དང་། མཇོད་ལས། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། ।

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་དང་ཞེས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འཁོར་བསྐྱར་ལ་བསམས་ནས་དེ་མངལ་དུ་འཇུག་གསུངས་པ་ལྟར། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ་དེའི་ནུས་པ་ཞེས་བསྟན་ཅེས། གལ་ཏེ་འབྱུང་

བར་ཞེས་ཤང་པ་གཅིག་གིས་ཉེས་སྤྱོད་བྱས་པ་ལ། རྒྱས་པ་མེད་པར་ཞེས་པའི་ཤང་བ་གཅིག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་དེ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་བཀག

གོ། །ཡང་ཕྱོགས་སྔས་རྣམ་ཤེས་དང་ནུས་པ་ཕན་ཚུན་ལྡོས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ལ། འོ་ན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལྡོས་གྲུབ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་དམ་པ་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས།

ཕན་ཚུན་དོན་ལ་ཞེས་པའི་ཤང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་གོ །འདིར་འགྲེལ་བར་རྟ་ཤེས་དང་བཞི་བརྒྱ་དྲུངས་སོ། །གལ་ཏེ་འགག་པའི་ཞེས་པའི་ཤང་བ་གཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་འགག་པའི་ནུས་པ་སྨིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་

མ་འབྱུང་ཞེས་ཕྱོགས་སྔས་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཀུན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཞན་གྱི་ནུས་པ་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ཅན་སྤྱི་རང་བཞིན་

@166B བྱིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས། གཞན་གྱི་རྒྱས་པ་སོགས་ཤང་པ་གསུམ་གྱིས་བཀག་པར། ཕྱོགས་སྡུམ་སྟོན་དེ་མེད་དེ། སྡུ་ཕྱི་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྫས་རྒྱུན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས།། གལ་ཏེ་དེར་ནི་སོགས་ཤང་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་ཉེས་སྤྱོད་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་གཞན་སྤྱི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་མཐར་ཐུག་གོ །ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་གཅིག་པ་འདི་རང་འདོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཙམ་ལས་མ་གྲུབ་

པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ལ་རྒྱུན་གཅིག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་པ་དང་། ཉེར་སྤྱས་གཉིས་བཞིན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་སོ་སོ་བ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདི་ནི་བསྟུབ་བྱ་ཞིག །

སོགས་ཤང་པ་ཕྱེད་དང་བདུན་གྱིས་བཀག་གོ །གཉིས་པ་སྐད་ཡང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་ཕྱོགས་སྡུམ་ཕྱི་དོན་གྱི་དབང་པོ་མེད་དེ། དབང་བློ་རྣམས་རང་སྤྱི་བའི་རྒྱས་པ་ལས་སྤྱི་བའི་རྒྱས་པ་ལས་སྤྱི་ཞིང་རྒྱས་པ་དེ་ལྟན་པའི་

ཆ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མིག་བློ་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞི་དང་། ཕྱི་དོན་གྱི་བརྙང་བ་ཡུལ་ཡང་མེད་དེ། ཤེང་ལ་བཏགས་པའི་ནོར་བུའི་གཟུགས་ཆུར་ཤར་བ་ན། དེར་ཡོད་པར་སྣང་བ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་

དབང་ཤེས་ལྟ་ཕྱི་ཡུལ་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས་སྣོ་སོགས་སྣང་བ་འབྱུང་བ་མ་རྟོགས་པར་སེམས་ལ་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་དོན་གྱི་གཟུང་བར་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས། འདི་ན་དབང་པོ་སོགས་བཞི་དང་། རྣ་ལམ་

@167A ཞེས། །བཞིན་དུ་སད་ཚ་ཡང་ཕྱི་ཡུལ་མེད་པར་ཡིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས། རྣ་ལམ་ན་ནི་སོགས་བཞི་སྟེ་ཆོག་བཅད་གསུམ་གྱིས་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། དེ་ལ་འོན། ལོང་བ་ལ་ཡང་ཡང་ས་བོན་སྨིན་པ་ལས་སྣོ་

སོགས་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་ཐལ། མིག་སོགས་མེད་པར་རྣ་ལམ་དུ་རང་རྒྱས་སྨིན་པ་ལས་སྣོ་སོགས་སྣང་བའི་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བ་གང་ཞེག །མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཇི་སྐར་མིག་མེད་སོགས་

བཞི་དང་། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་ལོང་བ་མི་སྐྱེ་བ་མིག་མེད་པས་མིན་གྱི་ས་བོན་མ་སྨིན་པས་ཡིན་ལ། གཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྨི་ལམ་ན་ས་བོན་སྨིན་ནོ་ཞེས་ཉེས་སྤྱོང་བྱས་པ་ལ། ལོང་བ་ལ་སྡོ་སོགས་མཐོང་བའི་དྲྭ

པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨིན་པ་མེད་པ་མེད་པ་ལྟར། རྨི་ལམ་ན་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་རིགས་པར་ཐལ། མིག་མེད་པ་ས་དང་པའི་ལོང་བ་ལ་དོན་སྣང་གི་ནུས་པ་སྨིན་པའི་རྒྱུ་མིན་པ་ལྟར། རྨི་ལམ་དུ་གཉིད་ནི་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་སོགས་དྲུག་གིས་ཉེས་སྤྱོང་བ་གག་གོ །འདིས་ལོང་བའི་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མེད་པར་འགྱུབ་བོ། །དེས་

ན་རྨི་ལམ་དུ་སད་པའི་སྐབས་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སོགས་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་རྟུན་པའི་རྒྱུ་ནུས་པ་རྟུན་པ་ཁས་བླང་བར་རིགས་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་ཕྱིར་རྨི་

@167B ལམ་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་འདིས་ཉེས་སྤྱོད་གཏི་ལན་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཡོད་ཕྱི་དོན་མེད་ཟེར་བ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་བྱེད་རྣམ་དག་མེད་པས་སེལ་བྱེད་སྣའོ།

ཞེས་འདི་ཡིས་ལན་ནི་སོགས་ཤད་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་བྱུང་། འདིར་འགྲེལ་བར་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོར་བ་གཉིས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བའི་སྤྱོར་བ་གཅིག་གསུངས་པ་རྣམ་�couldང་དུ་གསལ་

ལོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སོགས་ཤད་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པ་འགོག་པ་ལ་ལུང་གིས་མི་གནོད་པར་མ་ཟད་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མ་བསྟན་ཞེས་འགྲེལ་བར་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་

གིས་བསྒྲུབས་ནས། དེའི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་ལ་བྱས་པ། དེ་ཉིད་ལས། གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་བ་ལང་རྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་

བ་ལང་ཡོད་པ་ལ་མི་གཅོད་པ་ལྟར། གཞན་དབང་ཕྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་རེ་བསྟེམ་པས་འཛིར་རྩལ་མི་གཅོད་པས་བསྟུབ་ལ། ཡབ་སྲས་འཇལ་བའི་མདོས་ཀྱང་བསྟུབ། གསུམ་པ། སེམས་ཙམ་པས། ཕྱི་དོན་

མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་བས་བློ་མའི་མན་ངག་ལ་ལྟོས་ནས་ཀེང་རུས་མེད་པར་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མཐོང་བའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བར། རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་

@168A ྱྀ། །སོགས་བཞིས་རྣལ་འབྱོར་བས་དེ་མཐོང་ཚེ་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལོག་པ་སྟེ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་དང་།

ཁྱོད་ཀྱི་དབང་བློའི་སོགས་བཞིས། འོ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྗུན་པར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གར་སོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་གཅིག་གིས་མཐོང་བ་ཅིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་བས་ཀེང་རུས་མཐོང་ཚེ།

རྣལ་འབྱོར་བ་མིན་པས་ཀྱང་དེ་ལ་བློ་གཏད་ན་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་མན་ངག་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་བསྟན་ལས། ཡི་དྭགས་

དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ཞེས་ཆུ་གྲུང་རྣ་ཏུ་སྣང་བ་སོགས་ཀྱང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་རུང་ཞེས། རབ་རིབ་དང་ལྡན་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཕྱི་དོན་རང་

བཞིན་གྱིས་མེད་པ་བཞིན་དུ་བློ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་མདོར་ན་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་མཇུག་བསྟུས་སོ། །རིགས་ཚོགས་གསུངས་དུས་དོན་སྣུ་སྟེ་གཉིས་གྲགས་ཆ་བས་དེ་གཅོ་བོར་དགག་ལ། ཟླ་

པའི་དུས་ས་སྟེ་དང་པྲ་ཀ་ར་ཥ་སྟེ་བརྒྱད་སོགས་གསུངས་ནས་སེམས་ཙམ་པ་གྲགས་ཆ་བས་དེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་ལ། དེ་ཡང་འདི་ཡན་གྱིས་དམ་བཅའ་དང་མན་ངག་སྒྲུབ་བྱེད་གཅོ་བོར་དགག་པས་རྫ་འཇུག་བཞི་

@168B གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྣུར་ཚུལ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་མ་ཤེས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་མི་དང་མི་སོགས་ལ་བདེན་རྫུན་མེད་པ་སོགས་འབྱུང་ལ། ཤེས་ན་སྣ་རབས་པ་དང་གཞན་ཕྱོགས་པའི་འདོད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་འདིར་

བཀག་པའང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འཆད་རྩོད་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཕྱོགས་སྔོན་ཉེས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་བཀོད་ཚུལ། དེ་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་དང་གསུམ་བྱེས་དགག་ཚུལ་ཞེས་ས་བཅད་ཀྱི་སྟེང་ནས་སོ་སོར་བྱས་ན་

བློར་འཛགས་པ་དང་ཞིབ་ཆ་ཐོན་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཞིང་ལྟ་བ་ལ་གོ་བ་རྣམ་དག་སྐྱེའོ། ༥ །།བྱེ་སྨའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔ་མི་འདོད་དམ་སྙམ་སྟེ། རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག་བྱས་ནས་ཐོགས་མེད་ལ་རིགā་མིན་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་དང་། མི་སྨྱག་པའི་མོས་ངོའི་ཀེང་རུས་སོགས་ལྟན་མིན་དུ་འཇོག་གམ། ཡང་

ན་ཕྱི་མས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེས་ཁྱབ་པར་མོས་པ་ཡིན་པས་སྤྱིར་གྱི་ཀིང་རུས་འཇོག་གམ་དཔྱད། སྒྲུ་མའི་རྟ་སོགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོགས་བཅས་སུ་འདོད་དེ། གཟུགས་བརྟན་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་བློབ་པར། མཇོད་

ལས། གཟུགས་བརྟན་མ་བློབ་ཕྱིར་བ་དང་། །སོགས་རྩ་འགྲེལ་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། རང་སྟེ་གཞན་རྟམས་ཀྱིས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་རགས་པ་བསེལ་བ་ལས་བྱུང་བས་ན་བསྟུས་པ་ལས་བྱུར་པའི་གཟུགས་དང་།

@169A ྱ།། །ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བའི་བར་སྣང་སྐྱེ་སེངས་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་དང་། རྣི་ལམ་གྱི་རྟ་བྱང་དང་ས་གཞི་ཀིང་རུས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྣང་བ་སོགས་དོན་དངོས་ལ་མ་བློབ་པས་ཀུན་

བཏགས་པའི་དང་། དབྱ་བཅོམ་དང་དག་ས་བས་དངོས་སུ་ཀིང་རུས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྤྲུལ་པ་དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས་སུ་བཞག་ནས་དེ་དག་གཟུགས་སུ་འདོད་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་ནི་མདོ་

སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་འཇོག་ལ། བྱེ་སྨྲ་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་གཟུགས་སུ་འདོད་དོ། །སྒྲུ་མའི་རྟ་བར་བ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ཀྱང་ལྡན་མིན་དུ་འདོད་ལ། འདིར་དེ་གཟུགས་ཀྱི་

སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་གཉིས་ཀར་འདོད་དོ། །ཟད་པར་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྨྲས་ནས་སྣང་བ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ལ། དེས་དངོས་སུ་སྨྲས་པའི་ཆུ་སོགས་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པས་དབང་འབྱོར་བའི་

གཟུགས་ལ་ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་བོ། །དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡིད་ཤེས་ཏེགཅ་པ་ལ་བར་སྣང་སྐྱ་སེངས་སྣང་བ་དོན་སྤྱི་ཡང་ཡིན་ལ་ཕྱི་དོན་ཡང་ཡིན། གཟུགས་བརྟན་དང་གང་ས་

སྟོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལ། གང་ས་སྟོན་པོར་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཕྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རྟོ་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྣང་བ་གཟུགས་དང་། རྟོག་པའི་སྣང་བ་དོན་སྤྱི་འཇོག་པར་གསུངས་པ།

@169B རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་དེའི་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་དོན་སྤྱི་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དེ་སྣང་བ་ཡུལ་དེར་འཛིག་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་ཙམ་པོ་དེ་གཟུགས་སུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟུལ་ཐུ་རབ་ཀྱི་ཁ་

དོག་དང་དབྱིབས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གསུངས་པས། ཁ་དོག་ལ་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་དང་། དབྱིབས་ལ་གསུམ་འཛིག་དགོས་སོ། །ལེགས་ལྡན་དང་ཐལ་འབྱུང་བའི་ལུགས་ལ་ཟླ་གཉིས་དང་། སྐྱ་ཤད་དུ་སྣང་བ་སོགས་

གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རང་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་བཞག་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་མངོན་ལེའུ་ཉིཀྲ་གསུངས་པས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདོད་དགོས་ལ། སྒྲུབ་མའི་རྟ་སྣང་བའི་

མིག་ཤེས་ལ་དེ་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛིག་དགོས་པས་སྒྲུབ་མའི་རྟ་མིན་ཟེར་བ་འདྲའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་གཞི་ཀོང་རྩས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྣང་བ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དབང་འབྱོར་

བའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཅོ་ཅེ་ཆུང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། ས་གཞི་ཀོང་རུས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྣང་བཞང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འཇུག་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དེ། ལས་

དང་པོ་པས་སྣང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་ས་པས་དངོས་སུ་སྨྲལ་པའི་སྣང་བ་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྣང་ཞིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཆུ་རྣག་སོགས་

@170A ཞེ། །ཀུང་ཁོ་རང་གི་ཁ་དོག་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐལ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། གཟུགས་བརྟན་

བྱང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ལ་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དུ་གསུངས་

པ་ལྟར་འོག་མས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་མིན་ཟེར་རམ་སྙམ། ཞེག་བསྡུས་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོ་ཤ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱིས་བྱང་

བཟོས་བཟོས་ཡིན་ཟེར་བ་སྟར་གྱི་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་འདོད་པ་དེ་འདུ་ཡིན་པས། ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཞེས་བཀག་ནས། དེ་འདྲའི་རྣམ་སྨིན་མ་བྱུང་གོང་དུ་དགེ་བས་བརློག་ཐུབ་ཀྱང་། རྣམ་པར་སྨིན་

ཟིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བརློག་དཀའ་ན་ཞེས་གསུངས་པས། འཇུག་པའི་སྐབས་འདིར་གྱུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ལས་སྨིན་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱ་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྨིན་བརློག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཞེས་

གདམས་པ་འདི་སྨིང་ལ་བཅིང་ནས་ཐོས་བསམ་སོགས་ལ་འབད་འཚལ། །མཁས་པ་སྟག་ཚང་བ་དང་། གྱང་རྩ་རྒྱན་བཟང་བས། རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡི་དྭགས་

@170B ཀྱིས་ཆུ་གླུང་རྣག་དུ་སྣང་བ་དང་། སྒྲ་ཤད་སྣང་བ་ཡུལ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ཟཤད་པ་དང་། ཉི་ཤུ་བའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེར་རྣག་ཐིག་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་ཡང་། དེའི་ཚེ་

མིས་ཆུའི་སྟེང་གི་རྣག་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ། དེས་སྤྱིར་རྣག་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེའི་ཚེ་མིས་རྣག་འོག་གི་ཆུ་མི་མཐོང་བར་ཐལ། རྣག་དེ་ཐོགས་བཅས་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཐོགས་བཅས་

གཅིག་གིས་རང་གི་ཚོ་སར་ཐོགས་བཅས་གཞན་འབྱུང་བའི་ཚོ་མི་འགོག་པར་ཐལ་བས། ཆུ་ཕོར་གང་ལ་ལས་ཅན་གསུམ་བྱིས་ལྷོས་ཆོ་བདུད་རྩི་དང་རྣག་དངོས་གནས་ལ་མེད་པས་ལྷ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་རང་རང་

གི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པས་ཚད་མ་མིན་ཟེར་བ་རྣམ་བཞད་དང་། སྟོང་ཐུན་ལྔར་ལུང་སྟ་མ། མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། །ཟློ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་ལྟར། དེའི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་དོན་

དང་། ཕྱི་མ་ལ། སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །ཞེས་དེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣག་མེད་པ་ལ་གསུངས་ལ།

རིགས་པ་ལ། འོ་ན། དེའི་ཚེ་མིས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་འོག་གི་ས་མི་མཐོང་བར་ཐལ་བས་བཀག་ནས་དེ་དག་ལས་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས། བྱམ་པའི་གོ་སར་ཁོ་རང་གི་མཚུ་ཞབས་@171A ྅ཀ། །ཡོད་པ་ལྟར། རྩ་བའི་བརླན་གཉེར་ཕོར་གང་གི་གོ་སར་རང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཆུ་རྣག་བདུད་རྩི་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། གཅིག་གཅིག་གི་གོ་སར་མེད་ལ། ཐོགས་བཅས་ཡིན་ན། རང་གི་གོ་སར་

གཟུགས་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་བགེགས་བྱེད་པས་མ་ཁྱབ་པ་བར་དོའི་ལུས་ཀྱིས་བསྟུབ། ལས་ཀྱིས་བསྟད་པས་ཚད་མ་མིན་ན། འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ་

བས་བཀག་ནས། དེའི་ཚེ་རྣག་སོགས་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པ་མདོ་དང་དཔའ་བོའི་གཞུང་གིས་བསྟན་ཅིང་། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་བྱེས་པའི་གླིང་གཞིར་མཆོག་ཟུང་གིས་དམྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་གཟིགས་ནས་འཁོར་

རྣམས་ལ་སྟོན་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟུན་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་ན། ཞེས་པ་ཐ་རོལ་པོས་དོན་གསུམ་དངོས་གཞན་ལ་ཡོད་ན་རྟ་བའི་རྒྱན་གཤེར་དེ་གསུམ་དུ་ཐལ་བས་

འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཚད་མ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཚ་ཤས་ཀྱི་རྣག་ཐོར་གང་རྟོགས་པའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ་རྟ་བའི་རྒྱན་གཤེར་ཐོར་གང་རྣག་དུ་སྣང་བའི་བློ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། རྣག་ཏུ་འཛིན་པའི་

@171B བློ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་གསུམ་ལ་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱན་གཤེར་ཐོར་གང་ཐོ་དེ་སྣང་བ་མིན་ན། བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས། དེའི་ཚ་ཤས་

ཀྱི་ཆུ་རྣག་བདུད་རྩི་ཕོར་གསུམ་སྣང་བ་དང་། རྩོགས་པ་ན་དེ་འདྲའི་བལྟ་བྱའི་ཕོར་བ་དང་། ཟླ་གཤེར་ཕོར་བ་གང་པོ་དེ་གཉིས་ཀ་སྣང་བ་དང་། རྩོགས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མིན་ན་དེ་ལ་

རྩ་བའི་ཟླ་ན་གཤེར་ཕོར་གང་རྣག་ཏུ་མི་སྣང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་དེ་རྣག་ཏུ་ཞེན་པའི་ལོག་ཤེས་འདྲེན་ཅིང་། རྩ་བའི་ཟླ་ན་གཤེར་རྣག་ཏུ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ནི། ཡི་དྭགས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས་ཆ་ཤས་རྣག་ཏུ་མ་སྐྱེ་བའི་

སྐབས་དེར་སྐྱེས་སམ་དལྡུད། དྭགས་པོ་བཀྲས་རྣམ་པ་དང་། ཀོ་རམ་པས། ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་གསུམ་གྱིས་ལྷོས་ཆེ་ཆུ་རྣག་བདུད་རྩི་གསུམ་བླུབ་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ན། སྐྱེས་བྱ་

གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་དབྱ་གཉིན་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་ཆ་གཉིས་སུ་གནས་ཀྱང་། གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་མི་མཐོང་སྟེ། ཕན་ཚུན་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས།

གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་བའི་ལུང་རིགས་གཉིས་འབྱེལ་མེད་ཚུལ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་ཉེ་རིང་གིས་གསལ་མི་གསལ་ལས། གཟུགས་

@172A ཞེས། །གསལ་མི་གསལ་བྱིས་ཡིན་པར་འདོད་པ་བཀག་གི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་མཇོས་མི་མཇོས་ལ་རྟོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨོང་ཐུན་བྱིས་བཀག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔོན་དེར་དེ་

ལྟར་མ་ཟཱཊ་པ་བདེན། ཁོ་བོ་ནོར་ཡང་། སྨོང་ཐུན་ལས། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཆ་གཉིས་སུ་གནས་པར་སུས་ཀྱང་གང་དུའང་ཁས་མ་བླངས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་

ལས། ཁས་བླངས་ན་ཡང་ཞེས་ཕྱོགས་སྔོན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཐ་དད་པར་ནི་སྨོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཐལ་བ་འཕངས་བ་ལ། ཕྱོགས་སྔོན་མ་མཐོང་སྟེབ

ཕྱིར་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་མ་མཐོང་བ་ལ་གཟུགས་ཀྱིས་སྣྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བར་མ་ཟད་དེགས་པའང་ནོར་བར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ཀྱི་ལུང་

གོང་མ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་མདོ་སྡེ་བ་སོགས་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་མཇོས་མི་མཇོས་གཉིས་ཀར་ཁས་མ་བླངས་ལ། གཞུང་གོང་འོག་གང་དུ་ཡང་གཟུགས་དེ་ལས་

གཟུགས་ཀྱིས་སྣྲིབ་པར་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྔས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་ལུགས་ལ་ཡང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་

@172B ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་དབྱ་གཉེན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་བློ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྩོད་ཚུལ་ཏྲི་ཀ་ཆེན་ལྟར་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲལ་ལ་མདོ་སྡེ་བས་དོགས་པ་

གསུམ་བཀོད་པའི་དང་པོ། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་ཚེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྱས་བུར་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོ་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་ནས་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་བ་ལ། སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྡེ་བ་ཁྲོད་ཀྱིས། ཕྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྟོ་སོགས་གཞལ་བྱར་ཡོད་ན་ཡང་། ཡུལ་སྣྲི་བ་མ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་དབང་ཤེས་དེའི་བདག

ཉིད་ཡིན་གྱི། ཡུལ་སྣྲི་བམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཕྱི་རོལ་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཡུལ་གཅིག་བུ་དེས་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་གཏད་པས་དེ་དུ་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྣམ་

འགྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་ཉིད་དེ། །དེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་པོས། །མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། །ཞེས་པས་ཡུལ་དེ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མར་ཐལ། ཞེས་འཕངས་

པས་ཕྱོགས་སྡུ་དང་རང་ལུགས་གཉིས་ཀའི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀར་ཁས་མ་བླངས་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་པས། དེ་གཉིས་ཀར་ཁོ་བོས་མི་འདོད་མོད། གལ་ཏེ་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་ན་ཡང་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་

@173A ཞེས། །ཅེས་པ། ཁས་བླངས་ན་ཡང་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་དབྱ་གཉེན་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་མི་འདོད་སོ་སོར་མི་རྟོང་བར་རེ་རེ་ལ་གཉིས་ཀ་འཆར་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀར་གྱུར་

ཅིང་རྣམ་པ་གཏད་ལ། མིག་ཤེས་དེ་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཉིས་པོ་དག། ཐ་དད་པར་ནི་རྟོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེ་ལ་ཕ་རོལ་པོས་རེ་རེས་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱ་ལྟ་བུས་

ཡིད་དུ་འོང་བ་མ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱིས་སྣྲེབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས། མ་མཐོང་སྣྲེབ་ཕྱིར་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་པས་ཉེས་སྤོང་བྱས་པས། ཡིག་ཆར། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱིས་སྣྲེབ་པ་ཡིན་ཀྱི་ལས་གཟུགས་ལ་བཞག་ན་

འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པས་ཡུལ་དེ་ཕྱི་རོལ་ནས་རྣམ་པ་གཉིད་པའི་དབང་གིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀར་གནས་ཀྱང་

ལས་ཀྱིས་སྨིན་ནས་རེ་རེ་ལས་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུངས་སོ། །ཡང་། དུ་མའི་བདག་ཉིད་དངོས་དེ་ལ། །གཅིག་གི་བདག་ཏུ་མཐོང་བྱེད་པ། །མ་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ན། །དོན་མཐོང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཞེས་པས་མ་མཐོང་བའི་ལས་དེས་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་མཐོང་དེ་མཐོང་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་

@173B ཕྱིར། གསུངས་ལ། མདོ་སྡེ་བ་སོགས་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྣང་བའི་བློ་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དོན་སྣང་མངོན་སུམ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་གལ་ཏེ་འདོད་དང་མི་འདོད་དག །སྣང་བ་རྟོག་ཡིན་དོན་བློ་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལའང་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པ། །མཚམས་སྦྱོར་མེད་སེམས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་དེ་མི་འཐད་དེ། ལྷའི་ཁང་པ་ལྟ་བུ་སྟང་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྣང་བ་འཆི་ལྟས་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་བར་མཚམས་

མི་སྡུག་བར་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་དབང་པོའི་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུངས་པས་འདི་དག་ནི་གཟུགས་གཅིག་པོ་དེ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་འཕང་བ་ཡིན་གྱི། དྲགས་པོ་

བ་སོགས་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་འཕངས་པ་མིན་པར་ཤེས་སོ། །ཉི་ཀ་ཆེན་ལས། ཁས་བླངས་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནས། འདིའི་བར་སྐུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་དག་དོན་རང་ངོས་ནས་བློ་ལ་

སྣང་ཞིང་། དེ་ལྟ་ནའང་མ་མཐོང་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་མི་འདོད་ཉི་ཚེ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། རང་སྟེ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས།

ཡིག་ཆར། ཡང་གལ་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། གསུངས་པ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པས་ཡིན་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་མ་མིན་ཟེར་རམ་དཔྱད་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །སོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྔས་གཅོ་བོ་མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་

@174A ཞེས། །པར་འདི་དང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གཉིས་ཀར་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱིར་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅགཅག་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་གཟུགས་ཀྱིས་སྤྲིབ་ལུགས་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། མ་མཐོང་སྤྲིབ་

ཕྱིར་མིན་ཞེ་ན། །སོགས་གཞན་སྤྲུ་འགོག་སྐབས་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་སྤྲིབ་པར་བྱེ་བྲག་པས་ཁས་བླངས་ན། ཚོས་བྱགས་རྟོད་པ་ལ་མི་མཁས་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཅིས་མི་གསལ་ལ། །ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བསྟྲིབས་མ་བསྟྲིབས་སྣང་ཡང་དྲིས་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལས། ལས་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཁོ་ན་སྤྲིབ་ཟེར་པ་དག་མི་འཐད་ཚུལ་བྱེ་སྨྲ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་མེད་འདོད་པ་བཀག་ཚུལ་

བཤད་ན་ཤེས་ཚུལ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཉེ་རིང་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །གསལ་དང་མི་གསལ་མི་རྟོག །ཞེས་པས་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟས་པའི་བྱམ་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་མི་རྟོག་པར་ཐལ། གཉིས་

ཀས་དེ་རྣམ་མེད་དུ་རིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་པ་ལ། ཡོད་སྐྱང་སྟས་ཉེས་སྤོང་དྲུག་ལས། དང་པོ་སྐྱང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཉེས་སྤོང་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱང་ཁྱད་ལས་དེ་འགྱུར། །ཞེས་བྱེ་སྨས་སྐྱང་བ་གསལ་མི་གསལ་

ལས་བྱམ་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ལས་མིན་ནོ་ཟེར་བ་དགག་པ་ནི། དེ་ནི་ཆོད་དང་མ་ཆོད་དག །མཐོང་ངམ་མི་མཐོང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྐྱང་བས་དོན་བྱམ་གཟུགས་ལྟ་བུ་བར་ཆོད་ཅིང་

@174B སྒྲིབ་ན་ཐག་ཉེ་རིང་གཉིས་ཀ་ནས་གསལ་བར་མི་མཐོང་བར་མཚུངས་པར་ཐལ། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཅིང་རྣམ་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཆོད་ཅིང་མ་སྒྲིབ་ན་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་

ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་གོ །གཉིས་པ་ཉེ་རིང་གི་དེ་ནི། གལ་ཏེ་སྣང་བ་མི་གསལ་བས། །དེ་ཚ་ཕྱ་མོ་འགའ་ཞིག་ནི། །མ་མཐོང་དེ་ཕྱིར་ཐ་དད་ན། །ཞེས་པས་གལ་ཏེ་སྣང་བ་སྨིན་བྱེད་མིན་ཀྱང་ཡུལ་ཐག་རིང་ཚེ་སྣང་བ་

མི་གསལ་བས་ཡུལ་དེའི་ཚ་ཕྱ་མོ་འགའ་ཞིག་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉེ་རིང་གི་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ངོ་ཟེར་བ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་གཅིག་མཐོང་བ་དང་། །མི་མཐོང་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན། །ཕྱ་རྟུལ་དུ་མ་ཐ་དད་མཐོང་

མི་མཐོང་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན། །ཞེས་པས་ཕྱི་དོན་ཆ་ཅན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བའི་ཚེ་གསལ་བར་མཐོང་མི་མཐོང་གི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྱད་དུ་མཐོང་བར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེའི་ཚེ་བྱམ་པའི་ཆ་ཤས་ཕྱ་རྟུལ་དུ་མ་ཐ་དད་དུ་མཐོང་མི་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་ཀྱང་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྱད་དུ་སྣང་བས་བྱམ་པ་སྣང་ནས་ཆ་ཤས་མི་སྣང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་གོ །འདི་

ལྟེགཆེན་དུ་ལྷ་དབང་བློས། ཕྱི་དོན་རགས་པ་ཆ་མེད་དང་ཕྲ་བ་ཆ་མེད་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པར་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཕྱི་དོན་ཆ་མེད་བཀག་པས་ཆ་བཅས་

@175A ཞེས། །ཀུང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བས་ཞེས་ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་ལ་སྣང་བ་ལྟ་དབང་བློ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་པ་དང་དོན་ཁས་བླངས་པ་དང་དོན་ཁས་མ་བླངས་པའི་གཞུང་གི་གཅོད་མཚམས་འདི་དག་ནི་

ལྟ་དབང་བློའི་འགྲེལ་བས་གསལ་བར་ཕྱེ་བ་བཞིན་ཏུ་བཀོད་དོ། །ཞེས་དང་། ལྟེགཆེན་ལས། མདོ་སྡེ་པས། སྟོན་པོ་རགས་བའི་ཚ་མེད་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཕྲ་བའི་ཆ་མེད་དུ་མ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་

དག་གིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཡང་། སྟོན་པོ་དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་མི་འདོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱིས་ཉེས་སྤྱོང་

ནི། གལ་ཏེ་སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ། །ཁྱད་པར་གྱིས་བློ་ཐད་ན། །ཞེས་པ་དང་པོ་ལྟར་ལ། དེ་ལ། གཞན་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་མེད། །གང་ལས་ཐ་དད་སྣང་བར་འགྱུར། །སྣང་བ་དེ་ཡང་ཅིས་མི་གསལ། །ཞེས་

པས་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་བྱམ་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྣང་བ་དང་བྱམ་པ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པས། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་གཞན་ཐ་དད་པས་གཞན་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་

བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས། སྣང་བ་དེ་ཡང་ཐག་རིང་བའི་ཚ་ཅིས་མི་གསལ། ཞེས་དྲིས་པར། བཞི་པ་སྨིན་རྟུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉེས་སྤྱོད་ནི། སྨིན་ཕྱིར་ཞེས་དུ་བ་དང་ཁྲག་སྣ་སོགས་ཀྱི་རྟུལ་གྱིས་

@175B སྣང་བའི་རྟུལ་བསྨིན་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་མི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་ལ། དེ་འདིར་ཅིས་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །འོ་ན་དེ་དག་གིས་ཐག་ཉེ་འདིར་སྣང་རྟུལ་སྨིན་བྱེད་ཅེས་མ་ཡིན། ཞེས་དྲིས་པར། བསྟན་ཕྱིར་ཞེས་པས་

ཐག་ཉེ་ཆོ་བར་གྱི་སྒྲིབ་བརྟུལ་སྡབ་ཅིང་ཉུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། སྣང་བ་དེ་ལྟ་ཉིད། །གཞན་དུ་བསྡབས་མིན་ཡོད་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་ཐག་ཉེ་ཆོ་སྣང་བའི་རྟུལ་ཡང་སྡབ་ཅིང་ཉུང་བ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐལ། སྒྲིབ་རྟུལ་སྡབ་པ་

དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐག་ཉེ་ཆོ་སྣང་བ་ཆེས་མི་གསལ་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་གཞན་ཐག་རིང་པོར་ལྟ་བའི་ཆོ་སྣང་རྟུལ་སྡབ་མིན་མང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲིབ་རྟུལ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐག

རིང་ཆོ་སྣང་བ་ཆེས་གསལ་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་འགོ་སྟོམས་ཀྱིས་བཀག་པར། ཞ་རོལ་པོས་གསལ་མི་གསལ་ཐག་ཉེ་རང་གིས་ཡིན་ཟེར་བར། ཤེན་ཏུ་ཉེ་ལ་སྣང་བ་ནི། །ཆེར་གསལ་དེ་ཡང་སྣང་

བར་འགྱུར། །ཞེས་པས་རྫོ་མ་དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བར་ཐལ། དེ་མིག་ལ་ཤེན་ཏུ་ཉེ་བས་སྣང་བ་ཆེར་གསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་པས། ཁ་ཅིག་དང་པོས་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཅེས་མི་གསལ་

ཞེས་སོགས་ལས་གཟུགས་ལ་སྣང་བ་འབྱུལ་བར་ཤེས་སོ། །ལྟ་བ་ལས་གཟུགས་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉེས་སྤྱོད་ནི། གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །བརྟེན་ནས་གཟུགས་སུ་གཞན་འགྱུར་ན། །ཞེས་པས་བྱམ་པ་ལྟ་@176A ཞེས། །བྱ་ལ་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བའི་ཚེ་དེར་ལུས་དང་དབང་པོའི་བར་དུ་མཐོང་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལས་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་གཞན་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་ཡིན་གྱི། རྣམ་པས་མིན་

ནོ་ཟེར་བ་ལ། དེས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕང་བར། དེ་དག་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། །སྐྱེ་འགྱུར་

ཞེས་རྟགས་ལ་ལན་འདེབས་ན། དེ་ལ་དེ་ཕྱིར་སྣང་བ་ནི། །སྐྱེ་བྱེད་དེ་ལ་གཅིག་སྣང་འགྱུར། །ཞེས་པས་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་གཅིག་བུ་སྣང་བར་ཐལ། ཉེ་བའི་

སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་ཡང་ལས་གཟུགས་མི་གསལ་བ་དེ་མདུན་དུ་གནས་ནས་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གསལ་བ་གཅིག་བུ་སྣང་བར་ཐལ། དེས་ཅིག་ཤོས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་ལ། དེ་མི་སྐྱེ་

ན་ཞེས་ཐན་ཆུན་མི་སྒྲིབ་ཅེས་རྟགས་ལན་བྱེད་ན། དེ་ལ་ཅིག་ཆར་ནི། །གསལ་དང་མི་གསལ་རང་བཞིན་དག །མཐོང་འཛུད་ཞེས་པས་ཐག་ཉེ་རིང་གང་ནས་ལྟས་ཀྱང་། ཅིག་ཆར་ལས་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་

ཀའི་རང་བཞིན་དག་མཐོང་བར་ཐལ། གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་མ་སྒྲིབ་པར་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་ཡིག་ཆའི་གསུངས་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཉེ་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟ་ན་སྟོན་པོ་དང་ལས་

@176B གཟུགས་དེ་དག་རྣམས་ནི་ཐན་ཆུན་དུ་བསྒྲིབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། ལས་གཟུགས་གཅིག་བུ་སྣང་བར་འགྱུར་གྱི། སྟོན་པོ་སྣང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་

གཟུགས་དང་། སྟོན་པོ་སོ་སོར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ནས། དེ་ལྟར་སོ་སོར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། ཞེས་སྟོན་པོ་དང་ལས་གཟུགས་ཐན་ཆུན་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་ལ་སྣང་ནས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ། །གལ་ཏེ་

དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །བརྟེན་ནས་གཟུགས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་ན། །ཞེས་སྨོས་པའི་དོན་ནི། ཐག་ཉེ་བའི་ཆོ་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་གཞན་འབྱུང་ལ། ཐག་རིང་བའི་ཆོ་ལས་གཟུགས་མི་གསལ་བ་གཞན་ཡུལ་དབང་བར་

དུ་འབྱུང་དོ། །ཞེས་སྨོས་ཀྱི་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བ་གཉིས་ཀའི་ཚེའང་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་གཟུགས་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བར་མ་སྨོས་སོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་

ཡིན་པ་ལ་ལས་གཟུགས་གཉིས་ཕན་

ཚུན་བསྒྲིགས་སམ་མ་སྒྲིགས་ཞེས་འདི་བ་ནི། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དྲི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྔ་མ་རྒྱས་པར་བཀག་གོ །ཡིག་ཆར། དེ་ལྟར་ན་ལས་གཟུགས་ཀྱང་ཡུལ་སྒྲིབ་པར་མ་ཟཱད་

པས་ཞེས་ཕ་རོལ་པོས་ཐར་

ལམ་གསལ་བྱེད་སོགས་ལྟར་འདོད་པས། དེ་ལྟར་བཀོད་ཅེས། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་པས་ཆོག་གི་རྒྱས་པ་འདོན་རྒྱུ་ཡོད་དམ་དཔྱད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་བྱེ་སྨྲ་དང་བྱེ་བྲག་པ་དག་གིས་ལས་གཟུགས་

གསལ་བ་ཡུལ་གསལ་བ་མཐོང་

@177A ཞེས། །བྱེད་དང་། ལས་གཟུགས་མི་གསལ་བ་ཡུལ་མི་གསལ་བ་མཐོང་བྱེད་དུ་འདོད་ཀྱི། སྒྲིབ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པས། ཡིག་ཆར། ལས་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྟོན་པོའམ་བྱམ་པ་

མཐོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡུལ་ཁོ་ན་སྒྲིབ་པར་འདོད་པ་དགག་ཚུལ་འདིས་ཤེས་སོ། །དྲུག་པ་མཐོང་མེད་ལས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོང་ནི། མཐོང་མེད་ཀྱིས་གཅིག་སྒྲིབ། །ཅེས་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ན། ཐག

ཉེ་རིང་ལྟ་བུའི་ཚོ་ལས་གཟུགས་གཉིས་ཀ་མི་མཐོང་བ་མཐོང་མེད་ལས་དགེ་མི་དགེ་ལས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ནས་ཉེ་ཚོ་མི་གསལ་བ་དང་། རིང་ཚོ་གསལ་བ་མི་མཐོང་ཟེར་བ་ལ། གང་གིས་དོན་དང་དོན་མིན་མེད། །དེ་ལ་མ་

མཐོང་བས་ཅི་བྱེད། །ཅེས་པས་སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ལས་དེའི་བྱེད་པ་གང་གིས་དེའི་དོན་ཡུལ་ལ་ཕན་པ་དང་། ཡུལ་

མིན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་གོ །ཉེས་སྤྱོད་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་འདུ་ཡང་། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འདུ་བས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བླུབ་དོན་ནི། དེ་ཕྱིར་དོན་རྟེན་སྐྱེས་འབྱུང་བའི། སྡུང་བ་ཇི་

ལྟའི་རྒྱུ་བཞིན་དུ། །རྣམ་པ་ཐ་དད་འཇོག་བྱེད་དེ། །ལྷག་མ་བློ་ངན་ལུགས་ངན་ཡིན། །ཞེས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྡུང་བ་དབང་ཤེས་རྣམས་ཉེ་རིང་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་

@177B བཞིན་དུ་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་འཇོག་པར་བྱེད་དེ་ལྷག་མ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་ནི། བློ་གྲོས་ངན་པས་ཀུན་ནས་སྐྱང་བའི་ལུགས་ངན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་སོ། །ཡིག་ཆར། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་

གཞུང་གོང་འོག་གཉིས་རྗོགས་པར་དྲངས་ནས་གསུངས་པ་ནི། སྟོང་ཐུན་ལས། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཆ་གཉིས་སུ་གནས་པར་སུས་ཀྱང་གང་དུའང་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱས་

པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་སྨ་དང་བྱེ་བག་པའི་འདོད་པའི་ལས་གཟུགས་ནི། ལས་ཅན་གྱི་ལྟ་ལ་ཡུལ་དབང་གིས་བར་དུ་དགེ་བའི་ལས་དབང་གིས་བདུད་རྩི་མཐོང་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་གཟུགས་ཅན་གསལ་བ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དེས་བདུད་རྩི་མཐོང་

པར་བྱེད་ཅིང་། རྣག་སོགས་མཐོང་མི་འོས་པ་སྤྲིན་པར་འདོད་ལ། ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་བར་དུ་ལས་གཟུགས་སྐྱེས་པ་བཀག་གི་དེའི་ཚེ་རྣག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མ་བཀག་པས་གོ་བོ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་གསུངས་

སོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་ལས་གཟུགས་ཁས་མི་ལེན་པ་འདྲའོ། །འདི་ཡན་གྱིས་རགས་པའི་གནས་ལ་འཕྲུལ་བ་བཅད་ནས། །ཕྲ་བའི་གནས་ལ་འཕྲུལ་བ་སེལ་ཚུལ། ལས་ཅན་གྱི་ལྟ་མི་ཡི་དྭགས་གསུམ་གྱིས་རྟ་བའི་

བརྟན་གཤེར་ཕོར་གང་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ལྟས་ཆོ་རྟ་བའི་རྟན་གཤེར་ཕོར་གང་གི་གོ་སར་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟ་བའི་རྟན་གཤེར་ཕོར་གང་དང་ཚད་མཚུངས་ཀྱི་ཆུ་རྣག་བདུད་རྩི་ཕོར་བ་གསུམ་མེད་པ་སྟོང་ཐུན་གྱི་དོན་དང་། དེའི་ཚེ་རྟ་བའི་རྟན་

@178A ཞེས། །གཤེར་ཕོར་གང་གི་གོ་ས་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་དེའི་ཚ་ཞས་ཀྱི་ཆུ་རྣག་བདུད་རྩི་ཕོར་བ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དུས་མཉམ་དུ་གཅིག་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་མེད་པ་དུས་འཁོར་ལྟོག་ཅེན་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ་དེར་སྟོང་ཐུན་དུ་བཤད་

ཟིན་པར་ཡང་གསུངས་པས། ཁ་ཅིག་གིས། མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཅི་ཀྱང་ཆེན་རྩོམ་དུས་དམ་བཅའ་འགྱུར་སོང་ཟེར་བ་མི་འཐད་དོ། །རྩ་བའི་རྒྱན་གཤེར་ཕོར་གང་གི་གོ་ས་ན་ཚད་མཚུངས་ཀྱི་ཆུ་རྣག་བདུད་རྩི་ཕོར་བ་གསུམ་ཡོད་དེ།

ཚད་མཚུངས་ཀྱི་དེ་གསུམ་གྱིས་ཕོར་བ་གཅིག་བཀང་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ལས་དབང་གིས་ཚད་མཚུངས་ཀྱི། དེ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེའི་གོ་ས་ན་རྩ་བའི་རྒྱན་གཤེར་ཕོར་གང་དང་ཚད་མཚུངས་

པའི་ཆུ་རྣག་བདུད་རྩི་ཕོར་བ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་སོ་སོའི་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་དགོས་ཐོབ་བྱས་དུས་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་མོང་དུ་སྤྱོད་ཚོ་མེད་ཀྱང་སོ་སོར་སྤྱོད་ཚོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་ཚ་ཞས་ཀྱི་ཆུ་རྣག་བདུད་ཀྱི་

ཞོར་བ་གསུམ་ཡང་གཅིག་གཅིག་གི་གོ་ས་ཡོད་དེ། དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆུ་བོ་གཏྲའི་གོ་ས་ནའང་གཏྲ་དང་ཚད་མཚུངས་པའི་ཆུ་རྣག་བདུད་རྩིའི་གླུང་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟེན་

གཤེར་ཞོར་གང་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཚ་ཐམས་ཅད་རྣག་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚ་ཅན་ལྷུན་པོ་གཅིག་གི་གོ་སར་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷུན་པོ་རྒྱུམ་པོ་དང་། མངོན་པའི་ལྷུན་པོ་བྱུ་བཞི་གཉིས་ཡོད་པའི་

@178B དཔེར། དབྱ་བཅོམ་དང་བྱང་སེམས་དབང་ཐོབ་པས་ཕུག་པ་ཁྲུ་ལྔའི་ནང་དུ་འཁོར་བསྡུར་དཔྱང་དང་བཅས་ཤོང་བ་དང་། ཕུག་པ་ཆེར་སྐྱེད་མི་དགོས་པ་དུས་འཁོར་འབྱེལ་ཆེན་སོགས་ལས་གསུངས་པ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་

བྱང་རྩམ་བྱགས་པའི་དྲིས་ལན་ལས། རྣལ་འབྱོར་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་གཉིས་ཀྱས་པ་བསམ་གྱིས་ཁྱབ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱེ་བར་གა་ལ་ནུས་གསུངས་པ་ལྟར། བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དཔེ་ཡིན་གྱི། ཆ་ཅན་ལྷུན་པོ་གཅིག་གི་གོ་སར་ལྷུན་པོ་དེ་གཉིས་ཚོང་ཀྱང་། ཕུག་པ་ཁྲུ་ལྔའི་ནང་དུ་འཛོར་བསྡུར་དཔྱད་བཅས་མི་ཚོང་ཟེར་དགོས་ཏེ། ཚོང་ན་སྟང་རིང་སོང་སྐབས་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག

འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཕུག་པ་ཁྲུ་ལྔའི་ནང་དུ་འཛོར་བསྡུར་དཔྱད་བཅས་ཚོང་བར་ཐལ། འཛོར་བསྡུར་དཔྱད་བཅས་དེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ལ་གཡག་རྟའི་ཕུག་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཟེར་རམ། དབང་ཐོབ་པ་དང་ཟུང་འཇུག

གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་སྐྱེ་འདེབས་སུ་མི་འགྱུར་བ་གལ་ཆེའོ། །ཁོ་ན་རེ། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་ལྷུན་པོ་རྒྱས་པོ་དང་། མཇོད་ཀྱི་ལྷུན་པོ་གླ་བཞི་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དུས་འཁོར་ནས་ལྷུན་པོ་སོགས་

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་གཞལ་དུ་མེད་པར་གོང་གི་དཔེའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན། མཇོད་ཀྱི་ལྷུན་པོ་ལ་གླབ་བཞིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དུས་འཁོར་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆར། དེས་ན་མངོན་པ་མཇོད་

@179A ཀ།། །ཀྱི་བྱེ་སྨའི་ལུགས་ལ་ལྷུན་པོ་གཉིས་དེ་ལྟར་མི་རུང་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སྐབས་དུས་འཚོར་ལུགས་ལ་ལྷུན་པོ་གཉིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ནི་དཔེ་དོན་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་དངོས་འགལ་དུ་ཤེས་པར་བྱིས་

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཛོད་ལུགས་ལ་ལྷུན་པོ་རྒྱམ་པོ་མེད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲའོ། །ཕུག་པ་ཁྲུ་ལྟའི་ནང་དུ་གནས་པའི་འཚོར་བསྒྲུར་དེ་ལ་ཕུག་པ་ཁྲུ་ལྟའི་ཚད་སྣང་མི་སྣང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སྐད་ཅིག་བསྐལ་བར་བྱིན་

གྱིས་རྟྭབས་པ་ན་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བསྐལ་བ་སྣང་གི་སྐད་ཅིག་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཙོ་ལ་གཉིས་ཀ་སྣང་ངོ། །འོན། ལས་ཅན་གྱི་ལྟ་མི་ལའང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་རྣག་སྣང་བར་ཐལ། དེ་ལ་དབང་

ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འདིའི་ལས་ཅན་ནི་ཕལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕལ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྲ་བའི་གནས་ལ་འཁྲུལ་པ་ཕྲ་བ་ནི། རྗེ་བྱང་པས་

ཚ་བའི་རིག་བྱ་ཡིན་ན། ཚ་རིག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལྷགས་གོང་མེ་འབར་བའི་སྟེང་གི་གྲང་རིག་དེ་ཚ་བའི་རིག་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། ཚ་རིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚ་བའི་རིག་བྱ་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རིག་བྱ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་པས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ཡིག་ཆར། དེ་འདྲའི་གྲང་རིག་ཆོས་ཅན། ཚ་བའི་རིག་བྱར་ཐལ། མེའི་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཅེས། ཚ་བའི་རིག་བྱ་དང་མེའི་རིག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་

@179B ནས་བཀག་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ལས་མེའི་རང་བཞིན་ལ་ཚ་བ་གསལ་བ་དམར་འབར་བ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་ཁ་དོག་དེ་མེའི་ཁ་དོག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེས་ན་དེའི་ཚེ་

རིག་དག་ཀྱང་མེའི་ཚེ་རིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྔར་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་ཆ་ཀུན་ལ་དེ་འདྲའི་སྐྱགས་བཏབ་ན་ཚ་བའི་རིག་བྱ་ཐམས་ཅད་གྲང་རིག་ཏུ་བསྒྱུར་བས་དེ་ལ་ཚ་བའི་རིག་བྱ་མེད་ལ། ལག་པ་

ཙོམ་ལ་བཀའ་ན་དེས་གང་ལ་རེག་པའི་ཆ་དེ་ལ་རེག་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཚ་བའི་རེག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་བསྲེག་པའི་རེག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞ་རོལ་པོས་དེའི་ཚེ་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་དེ་མི་ཡིན་པས་ཚ་བ་ཡིན་ལ།

དེའི་རེག་བྱ་ཡིན་པས་ཚ་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་ལ། རེག་བྱ་དེས་ལག་པ་སོགས་མི་སྲེག་པས་ཚ་རེག་མིན་སྟམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆ་རྙིང་བར། དེས་ན་ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་དེའི་རེག་བྱ་དང་། གང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དེ། །མེའི་རེག

བྱ་དང་གང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་རེག་བྱ་དང་གང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་མེད་དེ། ཚ་བའི་རེག་བྱ་དང་གང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་ཡང་མེད། སྲེག་པའི་རེག་བྱ་དང་གང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་ཡང་མེད་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་ལྷགས་དམར་འབར་བ་དེ་ཚ་བ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་སྣང་གྱིས་བཏབ་པའི་ཆ་དེའི་ཚ་བ་ཉམས་པར་བྱས་པས་ཚ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིག་ཆར། དེ་འདྲའི་གང་རེག་ཆོས་ཅན།

@180A ཞེས། །བྱང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྐགས་སོང་། དེར་ཐལ། མེའི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ། ལག་པ་ཙམ་ལ་སྐྱགས་བཏབ་ནས་རེག་པའི་ཚའི་བྱང་རེག་ཡིན་ནམ་སྙམ་

སྟེ། དེ་ལག་པས་རེག་པ་དང་བྲལ་བ་ན་ཚ་བར་འགྱུར་བར་ཕྱོགས་སྔས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་བསོད་བྱགས་པས། མེའི་རེག་བྱ་ཡིན་ན། ཚ་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ཡིན་ན། ཚ་ཞིང་སྲེག

པ་ཡིན་དགོས་གསུངས་ནས། རྣམ་བཞད་ལས། ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ལྷགས་དེའི་རེག་བྱ་འཛིན་ཀྱང་། ཞེས་པའི་དོན་སྐྱེས་བུ་དེའི་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བའི་ལྷགས་གོང་ར་མཚན་པའི་རེག་པའི་རེག་བྱ་དེ་ར་རྒྱུ་ལྷགས་གོང་དམར་

འབར་བའི་རེག་བྱ་ལས་བྱང་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི་དེས་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་མ་མྱོང་ཟེར་བའང་ཁེགས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མི་ལ་ཚ་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མེའི་རེག་བྱ་ལ་ཚ་བའི་རེག་བྱས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྲབ་སྟེ། དབུ་མའི་ཟིན་བྲིས་ལས། དེ་འདྲའི་མི་ཚེས་ཅན། ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རིགས་སྔགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ཡིན་པས་ན། སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལན་འདིབས། ཞེས་དང་།

ཡིག་ཆར། དེ་འདྲ་སྨྲིར་བཏང་ལ་མེད་ཀྱང་རིགས་སྔགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡོད་པས་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྣམ་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པར་བཞད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འོན་མེའི་བྱེད་ལས་ལ་སྲེག་པའི་བྱེད་ལས་དང་།

@180B སྨིན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་། མི་སྲེག་པར་དོར་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་སོགས་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ། གཞི་དེ་ལ་སྲེག་པའི་བྱ་བ་མེད་ན་གཞི་དེ་ལ་མེའི་བྱེད་ལས་མི་ལྡན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲོ་བྱ་

མང་ཡང་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །མཛོད་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཐེག་རྣ་པོ་འདིབས་མཁན་སོགས་མདོ་སྡེ་པས་འབྱུང་བཞིའི་ཁྲད་པར་ལ་འདོད། བྱེ་སྨས་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་དབུ་སེམས་ཀྱང་འདོད་ལ།

དམྱལ་བའི་གཤེགས་རྗེ་ནི་གང་ཟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པས་དམྱལ་སྣང་རྣམས་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་དབང་གི་འབྲས་བུས་སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱི་ལས་ངན་པའི་

འབྲས་བུ་རིམས་སོགས་བཟློག་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་དད་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་སོགས་རྒྱུ་བསྟུབ་པ་དགོས་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སྤྱོན་ལམ་ལས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཚེར་བྱི་ཆར་བབ་པར་གྱུར་ཀྱང་། དག་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ལ་འབབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཉིད་དུ་མེད་

པར་འགྱུར་བའམ། ཐོག

ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ནས་འབབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཕྱིར་ལྷོས་སུ་མ་སོང་བའི་ཐོས་བསམ་གཤའ་མ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སོ།། ༄ །།གཉིས་པ་@181A ཞེས། །གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་བཞི། དང་པོ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ་ལ། དང་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྱལ་ཞིང་། །སོགས་

ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་ཏེ། རང་གིས་རང་མི་རིག་པ་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་མདོ་ལྟར། རལ་གྲིས་རང་མི་གཅོད་པ་སོགས་དེའི་ལྷས་ཤེས་ལ།

རང་དང་རྫས་ཐ་དད་པས་ཤེས་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་སྟླ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མས་མ་བརྟེད་བར་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་དོ། །ཞེས་དྲིས་པ་ན། རྣམ་འགྲེལ་རྗེས་འབྲང་སེམས་ཙམ་པས་རང་རིག་གིས་

གྲུབ་བོ། །ཟེར་བ་ལ། གཉིས་པ་དགག་པའི་རིགས་པ་མདོར་བསྡུན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཞེས་སོགས་ཤད་པ་གཅིག་གིས་རང་རིག་ཁོ་རང་མ་གྲུབ་པས་དེས་རྟོང་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་བཀག་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པ་

དེས་མདོ་སྡེ་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་མར་མེས་རང་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་གསལ་བ་དང་། བྱམ་པ་བརྩོད་པའི་སྒྲས་རང་དང་དོན་གཉིས་ཀ་འཛིན་བྱེད་སྐྱེད་པ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ནའང་རང་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་གསལ་དགོས་ཞེས་

དཔེ་གཉིས་དང་། ཕྱིས་ཡུལ་ཅན་དུན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་དུས་ན་རང་རྩོང་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟབས་ནས། རང་དུས་སམ་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྩོང་བྱེད་རྗས་གཞན་སྐྱེ་ན། རྩོང་བྱེད་ཐུག་མེད་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མི་གཅོད་

@181B བར་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་ཅིང་། ཞར་ལ་སྣ་ཚོགས་རིམ་འབྱུང་བའི་འདོད་པཉང་བགོད་ནས་རང་རིག་བསྟབ་ཚུལ་རྣམ་འགྲེལ་ལྟར་རང་ལགྲེལ་དུ་གསུངས་ནས་དེ་རྒྱས་པར་དགག་པ་ལ་རིགས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་

བྱ་དང་མཚུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་དུས་སོགས་ཤད་པ་གསུམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དན་པ་མ་གྲུབ་པས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་རང་རིག་གི་འབྲས་བུ་ཡུལ་ཅན་ཡན་གར་བ་དུན་པ་མེད་པས་དེས་དེ་བསྐྱབ་པ་

མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་རང་རིག་གྲུབ་ཀུ་ཆུག་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ལ་དུན་པ་མི་རུང་བ་ནི། རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་སོགས་བཞིས་དུན་པས་རྩོང་བ་སྟེ་མ་དུན་མི་སྲིད་

པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉེར་སྤྱས་ཀྱིས་རང་གིས་མ་ཤེས་པ་བྱམས་པས་སྐྱོང་བ་མི་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་འདིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱད་པར་ཀུན་འཇོམས་ཞེས་དང་།

གསུམ་པ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། གང་ཕྱིར་གང་གིས་སོགས་བཞིས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་སྣང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངས་ཡུལ་འདི་མཐོང་སྙམ་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྣང་ནས་དྲན་ཏེ། ཡུལ་སྐྱོང་

དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་ཡུལ་ལས་གཞན་ཡུལ་ཅན་ཡན་གང་པ་དྲན་པ་དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་དྲན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བཞི་པ་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་

@182A ཞེས། །པ་ནི། དེ་ཕྱིར་རང་རིག་སོགས་བཞིས་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་འཛིན་བྱེད་རང་རིག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྫས་གཅིག་ན་

གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འདིར་རང་འགྲེལ་ལས། ལང་གཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་རལ་གྲིས་རང་གི་སོ། །སོགས་དྲངས་ནས་ལུང་གིས་ཀྱང་བསྟན་སོ། །གསུམ་པ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་ཀྱིས་

གྲུབ་པ་མོ་གཤགམ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་སོགས་བཞིས། སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ལ་མོ་གཤགམ་བྱས་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ནས་མེད་པར་འདོད་དེ་ཡོད་པར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་དབང་མཐའ་

གཞིར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་རང་ངོས་ནས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཚེ་

གཞན་དབང་སོགས་ཤར་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས། ཀུན་རྫོབ་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྒྱུལམ་བདག་གིས་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ཅེས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་དོན་དམ་ལས་ཉམས་པ་དང་།

གཞན་གྱི་ལྟར་ན་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་མེད་ན་འགྲོ་འདུག་སོགས་བྱ་བ་མི་རུང་བས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལས་ཉམས་ཏེ། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ལ་ཆགས་པས་དེ་དག་བརླག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་དེས་

@182B ན་ཀུན་སྦྱོང་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་རིགས་པ་ནི། སྟོང་དཔོན་ཀུན་སྦྱོང་ཞབས་ཀྱི་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཀུན་སྦྱོང་ཀྱི་ལམ་སྟོལ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱར་པ་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་

པས་དེ་མ་བཏང་བར་ཐར་པ་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཐབས་ཐབས་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པས་ལོག་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འདིར་རང་འགྲེལ་ལས། མདོ་དྲངས་ནས་བདེན་གཉིས་

གཏན་ལ་ཕབས་ཏེ་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ལོག་ལམ་ལ་ཞུགས་པར་བསྟན་ནས་བདེན་གཉིས་ཐབས་ཐབས་བྱེད་དུ་གྱུར་ཚུལ་ལ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་རྩ་ཤེས་དྲངས་སོ། །བཞི་པ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་འཇིག

རྟེན་འབྱོག་པ་མི་མཚུངས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་སྐྱེ་འགག་སོགས་མི་རྟུང་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་བཀག་གོ་ཟེར་བ་ལ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་སོགས་བཞིས་

སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ལྟར་གཞན་དབང་རང་དོས་རས་ཡོད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་

ཅེས་སྨྲ་བས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་དང་། ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་སོགས་བཞིས་ཕུང་པོ་སོགས་དབུ་བཅོམ་ལྡོག་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ཁོ་བོས་འཇིག་རྟེན་པའི་

@183A ཞེས། །ངོར་ཡོད་ཅེས་མི་སྨྲ་ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་སོགས་བཞིས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་བཀག་པས་ཁྱོད་ལ་མི་གནོད་ན། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་དང་རྩོད་དང་གང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་

བདག་གིས་བློགས་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །སྟར་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལྟང་རིགས་ཀྱིས་བཀག་ནས། འདི་དག་གིས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིག་ཆ་སྐྱིང་བར། ལྟང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་

སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆ་གཞན་གྱིས་མདོ་སེམས་འཇོག་པར་གསུངས་པས། ཡིག་ཆར། སྟ་མས་སྟེ་དང་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་ལས་རང་རིག་དངོས་སུམ་ཁཊད་པས་བཀག་ལ། དགག་ཡུལ་ལ་མདོ་

སྟེ་བ་ཡོད་པ་དང་། གཅོ་བོ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་དགོས་པ། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྟེ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་ླངས་ནས་ཞེས་པས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་ཁཊད་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་ཏེ་སེམས་ཙམ་པས་ཞེས་དང་།

མདོ་སྟེ་བའི་རིགས་པ་ླངས་ནས་བསྒྲུབ་པས། དེ་བཀག་ན་མདོ་སྟེ་བ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པ་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སྟ་མིན་གསུངས་པ། ཐོགས་མེད་ཞིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པས་སེམས་ཙམ་པ་

སྤྱིའི་ལུགས་སྟ་ཞིས་འབྲང་ལ་བྱེད་གོས་པས་ཡིན་ནོ། །ས་སྟ་ཞིས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རང་རིག་མི་འདོད་གསུངས་པ། ས་སྟ་ནས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་

@183B ས་ལས་མངོན་སུམ་བཞི་ཨཞད་པས་སྒྲུབ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་ནའང་རང་རིག་དངོས་སུ་ཨཞད་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དངོས་སུ་མ་ཨཞད་པ་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་དང་། དྲང་དོས་ཆེན་མོ་ལས། ཀུན་ཞེས་དང་

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཞེས་པ་ནས། དེ་གཉིས་ཆོས་གཞན་དང་ཡུལ་ཅན་སྒྲ་རྟོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒོབ་པའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀུན་བཏུས་ལས།།

དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་བརྟེད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྟོས་སུ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཟད་བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་། །དེ་

ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། མདོར་ན་རྫས་སུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཞད་རིགས་པར་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ཡོད་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ཀུན་རྫོབ་

ཏུ་ཡོད་ཅིང་རྫས་སུ་ཡོད་ལ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཞད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། གང་ཟག་རྫས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་རྫས་སུ་མེད་པར་རྟོག་སྣང་མི་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་

རིག་མི་འདོད་ན་དེ་དག་རྫས་ཡོད་དུ་འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་དེ་དག་གིས་རང་རིག་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །འོག་ཏུ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ཡིན་

@184A ཞེས། །ཟེར་ན། བསྟུ་བ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེ་དག་གིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་བཏུགས་མ་གསུངས་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་། རང་རིག་མི་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས།

བར་འདིར་ལུགས་གསུམ་བཀོད་པའི་སྐྱ་མ་གཉིས་རང་རིག་མི་འདོད་མཁན་ཡིན་པ་གང་ཞེག ।དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པ་ཡིག་ཆར། རང་གི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ཅེས་པར། མདོ་སེམས་གཉིས་ཞེས་མཆན་བཏབ་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གིས་རང་རིག་མི་འདོད་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་རྫོང་བྱེད་ལ་ཡང་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་མིག་ཤེས་གཞན་དང་། མིག་ཤེས་རང་གིས་རང་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ཀྱི་

གསུངས་ཚུལ་ཁཁདད་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ཡུལ་གཞན་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ལུགས་མཐའ་དག་ཤེས་པ་གཞན་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དང་། ཞེས་པས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་སྔོན་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ན། ।ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་མི་འགྱུར། ।ཞེས་པ་ལྟར་མདོ་སེམས་ཁ་ཅིག་གིས་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་

འཛིན་པས་སྐྱོང་བྱེད་རྣམ་གཞན་ཡོད་ཟེར་བ་ལ། འོ་ན། དེའི་རྣམ་རྒྱུན་ཕྱི་མ་མཐའ་དག་གིས་ཕྱིའི་ཡུལ་སྟོན་པོ་སོགས་མི་གཅོད་པར་ཐལ། ནང་ཞེས་པ་སྟ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་སྟེ། རྣམ་

@184B བཤད་ལས། ཤེས་པ་སྟ་མ་སྟ་མ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དོན། སྟ་མ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་དེ་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ནང་གི་ཡན་ལག་གི་ཉེ་བའི་གཟུང་དོན་བོར་ནས་རིང་བའི་ཕྱི་རོལ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིག་ཆར། ལ་ལས། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཅིག་བུས་ཡུལ་སྟོན་པོ་དང་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཛིན་ཟེར། གསུངས་པ་སྟོན་འཛིན་ཕྱི་མ་རྣམས་ལས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས།

གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། །དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཤེས་པ་བཀག་ལ། མངོན་པ་ནས་ཁམས་བཅུ་གསུམ་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་གསུངས་པས། ཡིག་ཆར། མངོན་པ་དང་

འགལ་ལོ། །གསུངས་སོ། །རང་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས། མདོ་སེམས་ཁ་ཅིག་གིས། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་དུས་མཉམ་དུ་མིག་ཤེས་དེ་འཛིན་པའི་མིག

ཤེས་གཞན་གཅིག་སྐྱེ་བས་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཛོ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཟེར་བ་སེམས་ཙམ་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་རྒྱུན་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྔར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ།

ཤེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མང་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། ཞེས་པ་ལྔར་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ཀྱིས་བདེ་བ་དང་གཟུགས་གཉིས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱོང་བར་འདོད་པ་ལྔར། འདིས་དོན་ཤེས་གཉིས་རིགས་མཐུན་གྱི་

@185A ཞེས། །མིག་ཤེས་དུ་མས་སྐྱོང་བར་འདོད་པས་སོ། །དེ་ལ་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། སྣ་བ་དེ་དག་གིས་ནི། གང་སྤྱི་མེད་པར་ཞེས་པ་ནས། གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པར་དཀའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཐའད་ལས། གལ་ཏེ་སྟོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྟ་མ་གཅོད་པའི་

སྟོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དང་སྟོན་པོ་གཅོད་པའི་སྟོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བས་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཙུས་ཐ་དད་པ་གཉིས་དུས་

གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གཅིག་པ་སྟེ། རེ་རེ་བའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིས་ཀྱང་སྟོན་འཛིན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དང་། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །རྒྱུན་རང་འབྱེལ་གྱི་དེ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་

པར་སྣེའ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། དེ་སྐད་གསུངས་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི་གནོད་པ་ནི་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་པས་ཕྱོགས་སྔས་མདོ་དོན་ཀུན་གཞི་གཅིག

@185B ལས་མེད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་སེམས་གཉིས་ལྡན་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་སེམས་འབའ་ཞིག་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་བས་སེམས་ཙམ་པར་འགྱུབ་ལ། དེ་དག་གི་ཚུལ་ཡང་ཆོས་

བཀག་ཀྱིས། དེ་དག་རྣམས་ལས་རིགས་མཐུན་པའི། །ཤས། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། དབུས་མཐའ་སོགས་ལས་ཀུན་གཞི་ལ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གནས་སོགས་

དུ་མ་སྣང་བར་བཤད་པས་དུ་མ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེད་པར་ཐལ། ཡུལ་དུ་མ་ཡོད་པས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པས་ཀུན་གཞི་འདོད་མ་ཁན་ཕྱི་མ་ཞིག་ཡིན་པར་

འབྱུང་པོ།། རྣམ་ཐཱོད་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱུཊྛལའི་སོགས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཐཱོད་ཀྱི་བཀལ་བ་འགོག་སྐབས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདི་དྲངས་པ་སྐབས་འདིའི་རང་རིག་སྣང་མཁན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མདོ་

ལུང་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཀལ་ཚུལ་ཤེས་ཆེད་དང་། ལུགས་གཉིས་པས་མདོ་དོན་བཀལ་ཚུལ་དང་། དགག་ཚུལ་སོགས་རྒྱུན་རང་འགྲེལ་འདི་བལྟ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས། ཡིག་ཆར། རྣམ་ཐཱོད་ལས་ཀྱང་ལུང་འདི་དྲངས་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ཡང་འགྲེལ་བ་འདི་བལྟ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོ་ལུང་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཀལ་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་སོགས་ཡིན་ནོ། །གསུངས་པ་རྫོ་རྗེའི་ཚིག་ཏུ་སྣང་

ངོ། །དེས་ན་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མྱོང་བྱེད་རྣས་ @186A ཞེས། །གཞན་བཞག་པས་རང་རིག་མི་འདོད་པར་འགྱུར་པོ། །དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་རྣམས་རྣས་ཡོད་དུ་འཛོག་ཚུལ་རང་མྱོང་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་སོགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་ཡུལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་

འཛིན་པས་འཛོག་གམ། དེ་སྐར་ན་རྟོག་པ་རྣམས་ལ་ཇི་སྐར་ཡིན། ཡང་ན་དེ་དག་རྣས་ཡོད་དུ་མི་འདོད་དམ་ཁྱངས་གསལ་པོ་མ་མཐོང་བས་དཔྱད་པར་འཚལ། །རྒྱུན་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདི་དག་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཤྲུཀྟ་བློའི་

འདོད་ཆུལ་ལ་སྦྱར་བས། རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་གསུམ་པ་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ཐུབ་པའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབིག་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་

འཇུག་པ་སྣུར་བས་ཅིག་ཅར་ཀུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་གཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་སྨྲར་བ་དང་། བོད་མང་པོས། ཁྲ་བོ་ལ་བལྟ་བའི་ཚེ་དེའི་དཀར་

དམར་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་འཇུག་པ་སྣུར་བས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་སྨོང་ངོ། །ཞེས་གཉིས་ཀས་སྐབས་འདིའི་རང་རིག་སྣང་མ་ཁན་རྣམ་འགྲེལ་རྗེས་འབྲང་གི་

ལུགས་སུ་བཞག་པས། སྔ་མ་རྣམ་ཐཱཔ་ལྟར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྐྱེ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལས། །ཤུས་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་དྲངས་

@186B ནས།ཨ་རིགས་མི་མཐུན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དང་། མདོ་དོན་རིགས་མཐུན་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་བཀག་ལ། གཉིས་པ་ལ་རྣམ་བཞག་ལས། སྐྱོན་གསུམ་བརྗོད་པ་ལྟར། ཀུན་འབྱོལ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ། །

རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཡུལ་དུ་མ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ། ཁྱ་འཛིན་མིག་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་བཀག་ཅིང་། འཇུག་པ་སྣུར་བ་ཅིག་ཅར་སྣང་བའི་ཆུར་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པས་མི་འཐད་ཚུལ་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །སོགས་དྲངས་ནས་བཀག་ལ། དེ་རིག་པ་ཅན་པས། མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྣང་བ་ན་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། མིག་ཤེས་སོ་སོར་མ་མཐོང་བས། དེ་གཉིས་

གཅིག་པས་མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ལན་དུ་བླུན་པོ་དག་མཐོང་རྟོག་སོ་སོར་མ་མཐོང་བར་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་གྱིས་བྱུང་ཡང་འཇུག་པ་སྣུར་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རམ། །འཇུག་པ་སྐྱེ་ཕྱིར་བླུན་པོ་དག །དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །གསུངས། དེ་ལ་རིགས་པ་ཅན་པས། མཐོང་རྟོག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ན་

རྟོག་པས་བར་བཅད་པས། མཐོང་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ། གལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་གིས་བཅད་ན། །མཐོང་བ་རྒྱུན་ཆད་འགྱུར་ཞེ་ན། །གསུངས་སོ། །དེ་ལ། གཞན་ལའང་རིགས་ནི་ཐ་དད་པའི། །རྣམ་

@187A ྱྀ། །པར་རྟོག་ཚོ་ཇི་ལྟར་མིན། །ཞེས་གཞན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལའང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་གཟུགས་དང་རིགས་ཐ་དད་པའི་འདས་པའི་སྐྱེ་སོགས་རྟོག་པས་དྲན་ཚོ་དེས་མིག

ཤེས་སྔ་ཕྱིའི་བར་གཅོད་པ་ཇི་ལྟར་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་པར། གལ་ཏེ་མགལ་མེ་མཐོང་བ་བཞིན། །དངོས་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་འདོད་ན། །ཞེས་རིག་པ་ཅན་པས། མགལ་མེ་སྔ་ཕྱི་བར་བཅད་ཀྱང་འཇུག

པ་སྒྲུར་པས་རྟོག་པས་པར་མ་ཚད་དུ་མཚམས་སྦྱར་བས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་ནི་འདས་སོགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ངེས་པར་

བཅད་ཀྱང་དབང་ཤེས་འཇུག་པ་སྒྲུབ་བས་བར་མ་ཚད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་བར། དོན་དགག་པ་ནི། ཡི་གེའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས། ཡི་གེ་སར། ར་སྣ། ཞེས་སྟོས་ཆོ་ས་དང་ར་གཉིས་སྦྱ་ཕྱི་

མེད་པར་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་ཐལ། ཡི་གེ་དེ་དག་འཇུག་པ་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱ་མའི་ས་སྟོན་དང་ར་རྩེས་སུ་ཐོས་པར་རྒྱ་མཚོ་གོ་བ་དང་། ཕྱི་མའི་ར་སྟོན་དང་ས་རྩེས་སུ་ཐོས་པས་རོ་གོ་བ་མེ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཞེས་དང་། དཔེ་དགག་པ་ནི། མཁལ་མེ་ལ་སོགས་སྒྲུབ་འཇུག་པའི། །རྩེས་སུ་འགྲོ་བས་གཅོད་པ་ཅན། །མིག་ལས་འཁོར་ལོར་འཁྲུལ་སྐྱེས་ཡི། །དེ་མཐོང་མཚམས་སྦྱོར་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་མཁལ་

@187B མི་འཁོར་ལོར་མཐོང་བ་རྟོག་པས་མེའི་ཆ་འཕས་སྲ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལས་མིན་ཏེ། མཁལ་མེ་སོགས་སྐྱར་དུ་འཇུག་པའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བས་གནོད་པ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་མིག་དབང་བསྣད་པ་ལས་འཁོར་ལོར་འཁྱུལ་པའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བའི་

ཕྱིར། ཞེས་འཇུག་པ་སྐྱར་བ་དབང་ཤེས་ཅིག་ཅར་འཁྱུལ་པའི་རྒྱུར་འདོད་པའི་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་བཀག་པས། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་སུ་མི་རུང་ལ། འོན། ལུགས་གསུམ་པ་འདི་གང་གིས་འདོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་

གྲངས་མཉམ་རིམ་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་འཚོས་རྒྱ་བའི་རྩེས་སུ་འབྲང་ནས། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དཀར་པོ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡི། །ཤེས་པ་དེ་ནི་རིམ་འབྱུང་སྟེ། །མགྲོགས་པར་འབྱུང་ཕྱིར་བླུན་པོ་དག །ཁེངས

ཆའོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། མེ་ཏོག་ཕུང་ཐལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབེགས་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་གཅིག་ཆའོ་སྙམ་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་འཛིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། དེ་ཟླ་བའི་རྩེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་མ་གཏོགས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་མཁལ་མེ་འཁོར་ལོ་དཔེར་བཀོད་པ་ལས། འདི་བཀོད་པ་མ་གསུངས་ལ། དེ་གཉིས་ལུགས་ཐ་དད་ཡིན་པ་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། ལུགས་

སྔ་མའི་མཇུག་ཏུ་འཇོར་ཏེ། །དཔེར་ན་མཁལ་མེ་འཁོར་ལོར་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། མཐོང་བ་དེ་ནི་སྒྱུ་དུ་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་ལུགས་དེ་དཔེར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མདོ་སྡེ་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་

@188A ཞེས། །སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། འདི་རྣམ་འགྲེལ་གྱིའང་ཕྱོགས་སྔར་བྱས་པས་ལྡང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་མདོ་སྡེ་པ་རིགས་

པའི་རྩེས་འབྱང་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་སྐབས་དེ་ཉིད་ལས། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་འདོད་པ་ལ་མདོ་སྡེ་བའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རིམ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་པར་

མངོན་ཏེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས། དུས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིག་ཆར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་དུ་འཇུག་པ་ལས་ཅིག་ཅར་སྣང་བར་འགྱུལ་པའང་མིན་ཏེ། ཤེས་

པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་མངོ་སྤྲོ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པ་མཐལ་མེ་དཔེར་བྱེད་མཁན་ཡིན་ཏེ། དེའི་འདི་འགོད་མཁན་རང་རིག་འདོད་མཁན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། འདི་ཡང་རང་རིག་འདོད་མཁན་ཡིན་པར་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། བར་དེར་ལུགས་གསུམ་བཤད་ནས་གཞན་གཉིས་རང་རིག་འདོད་མཁན་བྱིས་བཀག་ལ། གསུམ་

པ་མ་བཀག་ཅིང་། གྲུབ་དོན་མཐུན་པར་དེའི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་རིག་འདོད་པས་དེར་མ་བཀག་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པས་ན་ཞེས་དེའི་རྗེས་འབྲང་རང་

@188B རིག་སྨྲབ་མ་ཁན་དམིགས་ཀྱིས་བ་ཀར་བས་ཀྱང་སྨྲབ་བོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཇུག་པ་སྡུར་བ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་ཚུ་ཡིན་པ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་མ་བཀག་པར་ཐལ། འཇུག་པ་སྡུར་ཕྱིན་བྱེད་པོ་དག །དེ་དག་ལ་ནི་ཞེན་ཞེས་དང་།

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཚུ་མཚན་དང་། ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པ་སྡུར་བས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བྱེ་ཀ་ཆེན་ལས། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འབྱེལ་པའི་ཚུ་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཞེས་

རིགས་པ་ཅན་པའི་ལན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལྟ་དབང་བློས། དེ་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། ཤང་པ་སྟ་མ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་དུ་བྱས་ནས་སྟ་མ་རང་ལུགས་མིན་པར་འདོད་ལ། ཆུན་

མཁན་པོས། རིག་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བློ་དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་འཇུག་པ་སྡུར་བས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་བཞེན། ངེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་བླུན་པོ་དག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ཞེས་དཔེར་བྱས་ནས་འཆད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་དུ་

བཀག་ནས། ཡི་གེའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་སྣུར་བས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇུག་པ་སྣུར་བ་མངོན་སུམ་བྱིས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་རྒྱུར་སྣ་བ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི།

གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུར་སྣ་བ་འགོག་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་གཉིས་མ་ཕྱེ་བས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་མཐོང་རྟོག་རིམ་བྱིས་འབྱུང་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུར་འདོད་ཀྱང་། རིག་པ་ཅན་པས་མིག་ཤེས་པར་མ་ཆད་པར་

@189A ཞེས། །ཞེན་པས། འཁྲུལ་རྒྱུར་འཇུག་པ་སྣུར་བ་བཀོད་པར་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པས། དེ་དེའི་འཁྲུལ་རྒྱུར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་བཀག་པས། འཇུག་པ་སྣུར་བ་སྤྲིར་ཅིག་ཅར་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་གོ །ཡིག

ཆར་ཡང་ཁད་པར་དེ་དག་ཤེས་ཆེད་དུ། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མིད་པའི་ཡིད། །སོགས་དྲངས་པ་ཡིན་པས་བཀའ་དྲིན་ཤེས་པར་བྱེས། །རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་

ལྟའི་རང་འགྲེལ་འདིར་ལུགས་གསུམ་

པའི་རྟོད་ཚུལ་དང་། རང་རིག་གཞན་སྣོང་གང་འདོད་པ་ལ་བཞག་པ་མི་གསལ་བ་དང་། གོང་གི་རང་རིག་སྣང་མ་ཁན་དང་གཅིག་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ཞི་མཆོའི་གསུངས་ཚུལ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ལྟར་ན་འདིའི་མ་དཔེ་

བསྒྲུབ་གཞིའི་རྒྱུ་དཔེ་མ་དག་པ་དང་འགྲུབ་སྐྱོན་གང་རུང་དུ་མངོན་ཞེས་བྱྱུབ་མཐས་འདོད་ཚུལ་དང་། ཞི་མཆོའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པའོ། །ཕྱོགས་སྔས་རང་རིག་སྣང་ཚུལ་གོང་

ལྟར་ལ། དགག་ཚུལ་ལྟ་གསུངས་པའི་དང་པོ་རྟོད་ཟློག་དང་རྩ་ཤེས་ལས། མེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱེད་ན་རང་བསྲེག་པ་དང་། སྐུན་པས་རང་སྐྱེབ་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པས། གཅོ་བོ་དེ་དག་ནས། མེ་ལ་

བསལ་བྱའི་སྐུན་པ་མེད་པས་རང་གསལ་བ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཞེབ་མོ་རྣམ་འཐག་གིས། རང་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རང་གིས་རང་རིག་ན་གཉིས་སུ་འགྲུར། །ཞེས་དོན་དང་། དཔེ་དང་། དཔེ་དང་འཐལ་

@189B བའི་ཕྱིར། སོགས་ཀྱིས་མར་མེའི་དཔེས་སྟར་ལྟར་དགག་ལ། གསུམ་པ་ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། ཁྱེད་ཀྱིས་རང་རིག་ཏུ་འདོད་པའི་གསལ་རིག་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་ཉིད་ཡན་གར་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

རང་རིག་གི་དོན་མེད་དེ། རང་ཡན་གར་བའི་རྣམ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་བཞེན། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། རང་ཉིད་ཡན་གར་བ་རང་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ།

ཞེས་བཀག་ལ། ཡན་གར་བསྒྲུབ་ན། ཡིག་ཆར། ཡན་གར་ཞེས་ཁྱད་པར་སྣང་བ་གཞིར་བཞག་ལ་སོགས་དང་འབྲེལ་བོ །རྣམ་མཁྱེན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གདགས་གཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆ་སོགས་ཤར་ཏེ།

མཁྱེན་པས་ཡན་གར་བ་མཁྱེན་པ་མིན་པ་ལྟར། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རང་ཉིད་རིག་ནའང་རང་ཉིད་ཡན་གར་བ་རིག་པ་མིན་ནོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བ་མ་རིག་པས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རིག་པར་ཐལ། རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

པས་ཀྱང་བཀག་གོ །བཞི་པ་མདོ་དང་སྦྱོད་འཇུག་གི་རིགས་པ་ནི། ཁྱོད་ལྟར་བརྟགས་དོན་བཙལ་ཏེ་དཔྱད་ན་རང་རིག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་སེམས་མཐོང་བ་པོ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རལ་གྲིས་རང་མི་གཅོད་

པ་སོར་མོས་རང་གི་རྩེར་མི་རིག་པ་རང་གི་ཕྲག་པར་ཞེན་མི་ཐུབ་པ་མིག་གིས་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞེས། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་བྱིས་ཞུས་པའི་མདོར་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོད་འཇུག་ཏུ་ཡན་གསུངས་སོ། །ལྟ་པ་རྣམ་བས་དགག

@190A ཞེས། །ཚུལ་བཞིད་ཟིན་ཏོ། །རང་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་གཞན་རྒྱུད་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། རྒྱུད་པ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ནི། གཉིས་སྣང་ཅན་བྱི་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་སྣང་བ་ན་རང་གི་ཡུལ་དང་རང་གཉིས་

རྒྱང་ཆད་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་སྣང་ལ་སྣང་བ་དེ་ལ་ཚད་མར་ཡང་སོང་བས། དེས་རང་དང་རང་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའང་འགྲུབ་སྟེ། ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཆོག་གསལ་ལས། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་

བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟེན་པའི་ཚད་མ་དག་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོམ་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རང་གིས་ངོ་བོ་འཛིག་པའི་དོན་ཡང་རང་ཡོད་པར་རྟོགས་པས་རང་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་འདྲེན་ནུས་

པས་ཡིན་གྱི། རང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟམ་བཞད་ལས། དེའི་ཚེ་ཡུལ་ཅན་རང་གིས་རང་མ་སྐྱོང་བ་ནི། དམྱགས་པའི་ཚེ་དུག་མ་སྐྱོང་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དུས་སུ་རང་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པར་

ཐལ། རང་འཛིན་ཚད་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བསོད་གྲགས་པས། རྟམ་མཁྱེན་དེ་སྟོན་འཛིན་དབང་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་སྟོན་འཛིན་དབང་སྟོན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལ་དངོས་

པོའི་རྒྱུ་དུས་སུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་རྒྱུ་དེ་དུས་སུ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །རང་དུས་སུ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུས་ཕྱིས་ཡུལ་དེ་ངས་མཐོང་ངོ་སྨྲས་

དུ་དྲན་པ་ན་ཡིད་མངོན་ཚད་མ་

@190B གཅིག་གིས་འདི་ཞེས་ཡུལ་དང་། མཐོང་ཞེས་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུན་པའི་ཤེས་པ་དེ་འཇོག་བྱེད་དང་། སྒོང་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་བཤད་ལས། སྟོན་འཛིན་ནི་གཞན་ལུགས་ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་ཀྱི། དབང་

པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ནི་སྟོན་འཛིན་གྱིས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་རང་གི་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་པའི་

འགྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རྗེ་བཙུན་པས། དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་དང་། དེ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྟོ་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ཡང་། རང་སྒྲོང་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་ཉིད་ཤུགས་ལ་

རྟོགས་པ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་མིན་ནོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། མིག་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་རང་གིས་རང་མཐོང་

བ་སོ་གས་ཐ་སྙད་རགས་པ་ཁས་བླངས་ན། སྟོང་ཐུན་ལས། རང་རིག་འགོག་བྱེད་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་རིགས་པས་གནོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག །རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་དང་།

སྟོང་ཐུན་དུ་ཐ་སྙད་རགས་པ་དེ་མ་གསུངས་ལ། རྣམ་ཚཤད་འདིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་ཅེས་རང་གིས་རང་རྟོགས་པར་ཡང་ཚཤད་པས་དེ་གཉིས་མི་མཐུན་ཟེར་བ་དགག་ཚུལ་ལྟན་ཅིག་ཚཤད་ན། སྟོང་ @191A ཉིད། །ཐུན་ལས། སྔར་མིག་ཤེས་ངེས་མཐོང་བའི་དོན་དང་། ཕྱིས་དྲན་ཤེས་དེས་དྲན་པའི་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཞེས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་པར་ཚཤད་པ་རགས་པ་དང་། རྣམ་ཚཤད་དུ། དེའི་ཚེ་

ཡུལ་ཅན་རང་གིས་རང་མ་མྱོང་བ་ནི། དམྱགས་པའི་ཚེ་ཞེས་པས་ཕྱ་མོ་སྟོང་ཐུན་ལྟར་གསུངས་པར་མི་མཐུན་པ་མིན་པ་སྨྲ་ལ། ཐ་སྙད་རགས་པ་དང་ཕྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་དགོས་ཚུལ་སྔར་བདེན་གཉིས་སུ་བློ་ལྟན་སྐྱེས་རང་

འགའ་བའི་ངོའི་ཡང་དག་དང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་གི་ཁྲུད་པར་སོགས་ཚཤད་ཟེན་པས་ཤེས་ལ། འདིར་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར། མིག་ཤེས་ཀྱིས་འཇིན་པ་ལ་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་པ་དང་། ལམ་རིམ་

དུ་སེམས་མ་གཡེང་པར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཟཱཊ་པ་དང་། བཞེས་སྤྱིང་ལས། ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ལ་ཉི་ཟླའི་འོད་དུ་བཟཱཊ་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་རབས་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་།

སྟོན་པོ་ཉི་མ་སྤྱི་མཐོང་བ་གཉིས་ལ་ངས་འདི་ཁ་སང་མཐོང་ཞེས་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའང་ཁས་བླངས་དགོས་ལ། དེ་ལ་འདི་ཁ་སང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་ཁ་སང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་སང་གི་སྟོན་པོའི་

འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཐ་སྙད་རབས་པའི་དཔང་དུ་བྱས་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བློ་ལྡན་སྐྱེས་རབས་པའི་ངོ་བོར་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཕྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་ལུས་རྟེན་མཐོང་བས་གང་ཟག་མཐོང་

@191B པར་འཇོག་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཙམ་འཐད་དོ། །ངས་འདི་ཁ་སང་མཐོང་ངོ་སྨམ་པའི་དན་ཞེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཁ་སང་གི་སྟོན་པོ་སྟོ་འཛིན་གཉིས་དང་། དེ་རིང་གི་སྟོན་པོ་གསུམ་གཅིག་པུ་

མིག་ཞེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དེ་རིང་གི་སྟོན་པོ་གཅིག་པུ་

འཇོག་པ་ཐ་སྙད་ཕྲ་བ་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་ནོ། །དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྟོགས་པའི་གཞན་སྟོང་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཐུག་མེད་ཀྱི་

སྐྱོན་མི་འབྱུང་ཚུལ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་རྟོགས་པའི་གཞན་སྟོང་དེས་རང་ཉིད་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་གསུམ་གཅིགས་པར་འདོད་ལ། གསུངས་པས་རང་ཡུལ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་སྟོང་བ་མིན་ཏེ།

འདིར་ཚད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཡུལ་བཅས་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཙམ་གྱིས་དེ་རྟོགས་པའི་དྲན་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པས་སྟོབས་

ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །ཡིག་ཆར། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཡུལ་བཅས་ཡོད་པ་གཉིས་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་དང་། དབུ་མའི་ཟིན་

བྱེས་ལས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྣམས་སུ་དཔག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པ་དང་རང་ཉིད་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་ལ། དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་རྟོགས་ཞེས་ཞིབ་ཆ་ཞིག་དགོས་པ་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པས།

@192A ཞེས། །ཡིག་ཆར། གཉིས་སྣང་ཅན་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་སོགས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་དང་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་

གང་རུང་གིས་ཁྱབ་ཅེས་ཞིབ་ཆ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་མེད་དགག་རྟོགས་པའི་བློ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་བཅས་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ན་ཡུལ་དེ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཡིག་ཆར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ན་ཡུལ་དེ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕང་པའང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་

པས་མེད་དགག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཉིས་

སྣང་ཅན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པ་ཤེན་ལྟོག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཡིག་ཆར། སྟོན་འཛིན་སོགས་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་དེ་

ལྟར་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༥ །།ཐལ་འགྱུར་བའི་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་ལ། མདོ་དང་གླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་

@192B གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས། བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་ཁ་སྐོང་ལྟ་བུར་ཆོག་གསལ་ལས། འདིར་འགའ་ཞེག་དག་ཏུ་བར་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ནས།

སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོད་ལན། དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མ་

དགག་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་

རྣམ་བཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ས་བཅད་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དུའང་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཀུན་མཁྱེན་བྱིས་ཆོག་གསལ་སྟོང་ཐུན་ཀྱི་ཚད་མའི་རྣམ་ཡཁད་ཟབ་རྒྱས་ཀུན་གསལ་དུ་ཆོག

ཡོངས་རྫོགས་དྲངས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཀལ་བས་དེར་རིས་པར་བསྟན་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་པ་དཀའ་གནས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་ནི། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་དེར་ལྟོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་

པས་མཐའ་དཔྱོད་འདི་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་དགོས་སོ། །དོད་ཆུན་འགའ་ཞིག་གིས། ཇོ་བོའི་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོལ་བ་བརྗོག་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྟག་ལོས། ཚད་མ་

མེད་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇོག་སྟུབ་ཟེར་བ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རང་ལས་མཚན་ནམ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་

སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་མངོན་

@193A ཞེས། །སྒོམ་དང་། སྤྲོ་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་རྟེས་དཔག་གཉིས་གསུངས་པ། དབུ་མ་སྣང་བར། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་ཐལ་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བ། ཚད་

མའི་གཞུང་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་བཀག་པ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དགོས་པ་མེད། ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྲོ་མིན་པ་རྟོད་བཟོག་ལས། འོན་ཏེ་ཚད་མ་མེད་པར་ཡང་། །དེ་རྣམས་བྱུད་ན་སྣ་བ་ཉམས། །ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བཀག་གོ །སྒྲ་དོན་པྲ་སྨ་ཥའི་པྲ་འགྲ་མ་རྣམས་དང་པོ་དང་ཐོག་མ་ལ་བྱས་ནས་གསར་དུའི་དོན་དུ་བྱས་པ། རྟོད་བཟོག་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་འགྲུབ་མིན་ལ། །བར་པ་མ་ཡིན་ཐ་མ་མིན། །ཞེས་པ་

ལྟར་དཔྱད་ན་དངོས་པོ་གང་གི་ཐོག་མཐའ་དང་རང་རིག་གཞན་རིག་སོགས་མི་རྟེན་པས། འོག་མ་ལྟར་གྱི་གསར་རྟོག་དང་གཞན་རིག་སོགས་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཙམ་

ཚད་མར་བཞག་པ་བརྟགས་

དོན་བཙལ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ལ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་ཀུ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། ནས། ཤེས་རབ་ནི་ཚད་མར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྣང་

པ་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཤེས་པ། ཤེས་བྱ་ལ་མི་བསླུ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས། འཇིག་རྟེན་ན་ཐའི་དོན་ཐ་ཤྲད་རྟོག་ན་རབ་དང་ཕུལ་དང་གཅོ་བོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྣ་ཚ་འཇལ་བ་

རྟོགས་པ་ཤེས་པ་

@193B སོགས་ལ་འཇུག་པས་རབ་ཀུ་འཇལ་བའམ་རང་གི་གཞལ་བྱའི་གཅོ་བོ་ལ་མི་སླུ་བས་ཚད་མ་ཞེས་ཐའི་དོན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཞལ་ཚུལ་དང་གཞལ་བྱའི་གཅོ་བོ་གཉིས་ཀ་ལ་

བྱས་སོ། །བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། མི་སླུ་

བའི་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན་ཞེས་པས། འཇིག་རྟེན་རང་འགའ་ཐ་ལྟར་བཏགས་དོན་མ་བཙལ་བར་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པར་གསུངས་པས།

སྟག་ཚང་བས། ཚད་མ་བཞི་

འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལྡན་སྐྱེས་རང་དབང་བས་འཛོག་ཅེར་བ་དང་། རྒྱུན་བཟང་བས། ཆོག་གསལ་ལས། རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནས། མངོན་སུམ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མ་དགོས་

ཅེར་བ་དང་། རང་ཕྱོགས་པ་ཁ་ཅིག །རྣམ་བཤད་ལས། བདག་འཛིན་གཉིས་ཚད་མ་མིན་པར་གསུངས་པས་རྟོག་མིན་ལོག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་ཅེར་བ་རྣམས་ཁེགས་ལ། གཉིས་པ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལྟར་གྱུར་

པ་ནི། ནས།ཅ རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་སོང་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་ཐལ་བ་འཕང་བས་ཀྱང་འགག་གོ །ཁ་ཅིག །རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་

སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཅེར་བ། ཆོག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི། ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་འགོག་ཚུལ། ཟབ་རྒྱས་ཀྱན་

གསལ་ལས། འཇིག

@194A ཞེས། །རྟེན་ན་ཞེས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ངོ་ན་ཞེས་བསྟན། ཡོད་ན་ནི། ཞེས་པས་ཤེས་ངོ་དེ་ན་ཡུལ་དེའམ་དེའི་རྣམ་པ་ཡོད་ན་ནི། ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལྷག་མས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལྟོས་

འཇོག་གིས་མངོན་སུམ་དངོས་བཏགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་ལྟར། གཉིས་སྣང་ཅན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མི་སྣུ་བར་གསུངས་པས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་སྣང་ཅན་རྣམས་མི་སྣུ་བ་

མིན་པར་བརྗུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ནི་མི་སྣུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སྣུབ་པ་ལ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། སྣུས་པ། ཤེས་པ་མངོན་སུམ་

ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་གནས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དངོས་

སྣས་མངོན་སུམ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་བཞེད་པའི་གཉིས་པ་རང་མཚན་ལ་མི་སྣུ་བ་མིན་ཞེས་སྟར་ལྟར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་ཐལ་བས་བཀག་པས་དེ་ཡིན་གྱི། མི་སྣུ་བ་ཙམ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་སྣའི་

འདོད་ཚུལ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུགས་མཐོང་ཚེ་ན་བྱམ་པ་ནི། །སོགས་ལྟར་བྱམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་དུ་མེད་པས་མངོན་སུམ་མིན་ལ། དབང་ཤེས་ལྟ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་

@194B ཡུལ་གྱི་རང་མཚན་སྣང་རྟོག་གིས་བརྫོད་དུ་མེད་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐ་ཏུམ་ཞེས་པའི་ཐ་ཏི་སོ་སོར་ཕབ་དབང་པོ་ཡིན་པས་རྟེན་

དབང་པོ་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འདུ་ཤེས་གཡེར་པོ་ནི། ཀུན་གསལ་ལས། གཡེར་པོ་ནི་མཁས་པ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་སྣུ་རིས་འབྱེད་པ་ལ་རྟོག་པ་མཁས་པར་བསྟན་

ཏོ། །གསུངས་སོ། །བྱང་

པར་དང་པོ་འགོག་པ་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་ཚུལ། དེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་རྟོག་བཟལ་དགོས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་གཅོད་ཚུལ་དབང་མངོན་ལྟར་རྟོག་བཟལ་གྱིས་

འཇོན་སྟངས་གསལ་བར་ཤེར་ནས་ཅོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཤེར་ཀུང་ཆོར་བ་ལྟར་རྒྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་གཅོད་པ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མའི་ཐ་སྙད་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མ་དང་ནས། མངོན་

སུམ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་དངོས་དང་། ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྙད་བཏགས་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོག་བཟལ་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་འདོད་

ན་ཡང་། རྟོག་བཟལ་ལོག་ཤེས་དང་བཅད་ཤེས་རྣམས་ཚད་མིན་དུ་ཁས་བླངས་པས་རྟོག་བཟལ་སྒྲུབ་བ་དོན་མེད་ཅེས་དང་། ལུང་ལས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་སྔོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་

སྟོན་པོའོ་སྐྱམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

@195A ཞེས། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ལ་ལུང་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ནས། འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པས་ལུང་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དབང་ཤེས་ལྟ་འདུ་

ཤེས་གཡེར་པོ་དང་བྲལ་བས་བླུན་པར་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་གསུངས་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བཀག་གོ །གསུམ་པ་དགག་ཚུལ་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པར། དབང་པོའི་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སོགས་དང་། ཚོག་གསལ་ལས། རྒྱས་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། སོགས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བདག་ཏུ་ནི་དབང་པོ་གཅིག་ལས་མེད་པས་མ་

ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་

ལ། དེ་དག་ལ་འཐད་ལྡན་ལས། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་སྐྲ་བཞད་པའི་ཆུ་མཚན་ཡིན་ནོ། །སྐྲ་འཇུག་པའི་ཆུ་མཚན་གྱི་དོན་ནི། རང་བཞིན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་

ཤེས་པ་ཉིད་ནི།

མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྱར་ཚའོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་ལ། ཚིག་གསལ་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ།

ཞེས་བདག་རྐྱེན་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་སྦྱར་ཚའོ་པ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་བཀག་ནས། རང་ལུགས་ལ། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱ་ནི་ལྷག་ཆ་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུར་བའི་དོན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@195B དབང་པོའི་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་དོད་པ་ཏ་ཙཀྲ་ཞེས་པའི་པ་ཏ་རྒྱུད་ཀྱི་ཟློས་པ་སོགས་དང་། ཙཀྲ་དབང་པོ་ལ་འཇོག་པ་གོང་འོག་མཐུན་པས་དབང་པོའི་སྒོས་ཚའོ་དགོས་ལ།

དེ་ཡང་དབང་པོའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་དོད་ཨེ་ཆ་ཡ་ཀཱ་ཞེས་པའི་ཨེ་ཆ་དབང་པོ་ཨི་ཡ་ཀ་ཡུལ་ལ་བྱས་ནས་དབང་པོའི་ཡུལ་སོགས་ལ་འཇོག་ཚུལ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱིན་གསལ་ཏུ་གསལ་ལ། རྗེ་འཇམ་

དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོས། ཎ་ཏི་

རྟེན་འབྲེལ་ལ་འཇུག་པས་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལ་མངོན་དུ་བྱར་པས་མངོན་སུམ་ཞེས་གསུངས་གསུང་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། རྣ་དང་སོགས་མེའི་མེ་

བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གྲུང་རྒྱ་སོགས་ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་འཇོག་གི །མངོན་བྱར་དང་མངོན་སུམ་དོན་མི་

གཅིག་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། རྣའི་མེ་རྣ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན། ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་

འཇོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིར་དབང་ཤེས་ལྟ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་ཐལ་ཆོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་རྒྱས་ཀུན་གསལ་ལས། ཁ་ཅིག །ཡུལ་གཟུགས་

སོགས་ཁོ་ན་མངོན་@196A ཞེས། །སྐུམ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མིག་སོགས་དང་། གང་ཟག་སོགས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་སྣང་བ་མི་རིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ཀུན་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་པའི་

འགྲེལ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་བྱམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞིང་། མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཞེས་པས། མིག་སོགས་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་གང་ཟག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་གཞུང་ཚན་འདིར་ཆོག་ཟེན་ལ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་། སྐབས་གཞན་ལ་

བརྟེན་ནས་མངོན་སུམ་དང་མངོན་གྱུར་དུ་འགྱུར་བོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དབང་པོ་ལྷག་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་། དབང་རྟེན་ལྷ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱིས། ཞེས་མིག་སོགས་དབང་རྟེན་ལ་དགོངས་པ་བློངས་

ནས་གང་ཟག་ཡིན་པར་སྣུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་སྐབས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ཚུལ། དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྐྱམ་དུན་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་སྐར་དས་མཐོང་སྐྱམ་དུ་དུན་པས་སྐར་གྱི་མིག་ཤེས་

ལྷ་བྱས་ཡུལ་སྐྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞེག །སྐྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཆོས་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྟོན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། ལེགས་

@196B བཤད་སྐྱིང་པོ་ལས། སྟོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པས་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་དུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་སྐར་སྟོན་པོ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གང་ཟག་དུན་པ་དེས་སྟོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དུན་པ་ཡང་ཅི་ཞེག་འགལ། ཞེས་དང་། དབུ་མའི་

ཟིན་བྱིས་ལས། དེ་ལྟར་དུན་པ་ནི་ང་ཟེར་བའི་མིག་ཤེས་དང་ང་གཉིས་གཅིག་ཚར་དུ་དུན་ལ། ངས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན་ངས་མཐོང་བར་འཛིག་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དུན་པ་དེས་ཡུལ་

ཞེས་གང་ཟག་གསུམ་ག་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པའོ། །གཉིས་སྣང་ཙན་ཀྱི་ཞེས་པ་ཕལ་ཆེར་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས། བདེན་འཛིན་ལ་བདེན་

པར་སྣང་བ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པས་དེ་ཡང་མངོན་བྱུར་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་པོ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གང་རུང་གི་དངོས་

གཞལ་དེ་མངོན་བྱུར་གྱི་མཚན་

ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་དྲན་ཞེས་ཀྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཡོད་པའང་མངོན་བྱུར་ཡིན་ནམ་སྣམ་སྟེ། ང་ལ་བདེན་པར་སྣང་སྣམ་དུ་

དྲན་པ་ན་སྣང་བྱེད་ཡོད་པ་

དང་སྣང་མཁན་གང་ཟག་ཀྱང་དྲན་པའི་ཕྱིར་སྣམ་སྟེ་དཔྱད། །འོན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་དང་བདེན་སྟོང་སྤྱི་མ་ལུ་བུའི་མིག་ཞེས་སོགས་མངོན་བྱུར་མིན་ཏེ། རང་གིས་དྲངས་པའི་དྲན་པས་

རྟོགས་མི་ཐུབ་པར་རྒྱུ་མཚན་སོགས་

@197A ཞེས། །ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཚོས་ཅན། དབང་པོ་དྲུག་གང་རུང་གི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་དབང་གི་ཡུལ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་པ་འདུ་སྟེ། དབང་པོ་དྲུག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་པོ་དྲུག་ལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམ་པ་དང་དེ་འཇོན་མིག་ཤེས་ཡོད་པའང་

མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ཁོ་རང་རྟོགས་ན་ཁོ་རང་ཡོད་པའང་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་བསྟུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བའི་སྟོར་བ་ཡང་དག་ཇི་ལྟར་འགོད་དམྱད། །རྗེ་འཇམ་དབྱངས་མཚན་ཅན་གྱིས། གང་རེ་སྟོན་

པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་གང་རེ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་པས་ནང་གི་ཚོས་ཀྱང་ཡོད་དམ། ཡང་ན་སྟོན་པོ་འཇིག་པའི་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་སྣང་ཙམ་པོ་སྟོན་པོར་འཇོག་པས་རང་

ལྷོག་ཕྱིའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནམ། དེ་ཡིན་ན། གང་རི་སྟོན་པོར་སྣང་བ་སྟོན་པོ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། དེ་ལ་རེག་པས་གང་རི་ལ་རེག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐུབ་པས་གང་རི་ཡིན་ནམ་དཔྱད་ལ། ཕྱིའི་ཆོས་སུ་བྱས་ན་

བྱམ་པ་བདེན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་བྱམ་པའི་ཀུན་བཏགས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགྲིག་གམ་སྐམ་ལ། བྱམ་པའི་སྟེང་གི་ཆོས་ལ་ནང་གི་ཆོས་ཡོད་མེད་ཀྱང་དཔྱད། །གསུངས་ལ། ཕྱིས་དཔྱད་ན་རྣམ་ཞཱད་ལས།

@197B བྱེད་པ་འདིས་ཆོར་བ་དང་། འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཆོར་བ་ཞེས་སོགས་ལྟར་བྱེད་པ་འདིས་སྣང་བ་ཤེས་པ་དང་། འདི་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་བ་ཡུལ་ལ་བྱས་ནས་འདི་ནི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཕྱིའི་ཆོས་ཡིན་ལ། སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་

ལ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་ཙམ་དང་མི་འདྲ་བར་འདི་འཕྲལ་ཀྱིས་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསྟན་པས་སྟོན་པོར་འཛིག་པ་ལ་ཚད་མས་གཏོད་པས་སྟོན་པོ་མིན་ལ། དེ་ལ་གང་རིམ་སྣང་བས་གང་རི་མིན་ཀྱང་། འཁྲུལ་སྣང་གི་གཟུགས་ཙམ་

ཞིག་ཡིན་སྟམ་མོ། །སྟོང་ཉིད་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་དྲན་པས་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་སྟོན་དུ་རྟགས་སོགས་ལ་བརྟེན་པས་མི་འདྲའོ། །འོག་མས། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཉིས་

འཇོག་པ་འགོག་ཚུལ། ཆོག་གསལ་ལས། ཅི་མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་ལམ་ཚན་གཞིའམ་མཆོན་བྱ་གཞན་ཡོད་ན་གཞལ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་བྱངས་མ་ངེས་ལ། མེད་ན་མཆོན་བྱ་མེད་པས་

མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པས་དེས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་དབྱེ་མི་ཐུབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ལ། དོན་དམ་པར་དེ་བས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ལ། རྒྱས་པར་ཟབ་རྒྱས་ཀུན་

གསལ་དུ་གསལ་ལོ། །ཡིད་མངོན་ཞལ་ཆར་འོག་མའི་འདོད་པའི་སྤྱི་མཚན་བརྟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་རྟོག་པར་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་

@198A ཞེས། །མངོན་སུམ་ཚད་མར་འགྱོ་བ་ལ། ཁྱོད་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་དངོས་པོ་མི་དགོས་ལ། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་མེད་ཀྱང་གཞལ་བྱ་མངོན་སྐྱེ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་

གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་མ་ཟད། གཞལ་བྱའི་དབང་གིས་ཁྱོད་ལ་མ་གྲུབས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་དང་། དཔེས་ཉེར་འཇལ་སོགས་བཞི་ཡང་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོག་གསལ་ལྟར་བཀག་གོ །སྟོང་ཐུན་ལས། རང་རྒྱུད་

པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྣམས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཞིང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། རྗེ་བཙུན་པ་དང་། གྱང་རུ་

སོགས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་བཞེད་པ་ལྟར། ཀུན་གསལ་ལས། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ཞེན་ཚུལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་

འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་ཐུན་ལྟར་ན་མ་ཁྲབ། དེར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྣག་རྩོགས་ཀྱི་དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོང་ཐུན་ལྟར་ན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་གསུངས་ནས། ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་

ལས། འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྩོག་པ་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཡང་། ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཚད་མའི་གཏེར་པ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་མ་འབྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་

@198B པ་རྣམས་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཚ་གཉན་ཡང་མེད་པས་མ་འབྲུལ་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་དྲངས་ནས། འདིར་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གསུངས་གཉིས་མི་མཐུན་ན་མ་དཔྱད་དགོས་གསུངས་ཀྱང་།

ཡིག་ཆར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྩོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྟྲོས་པ་མ་བཅད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་སྟྲོས་པ་མཐའ་དག་བཅད་པར་སྟོང་ཐུན་དང་། དུས་འཁོར་ལྟེ་ཀ་ཆེན་

ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་སྟོང་ཐུན་ཀྱི་དོན་མིན་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཐུལ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པས། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲོ་ནས་འཐུལ་ཞེས་པ་ཡིན་པས་ལམ་རིམ་དང་ཚིན་ཏུ་མཐུན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པས། ཕྱི་རྟོམ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་ཆོག་གསལ་སོགས་དང་འགྲིགས་ཏེ །ཀུན་གསལ་ལས། འོག་མས་མངོན་ལྷོག་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་བསྟུབས་པ་ལྟར་བྱས་ན་མངོན་ལྷོག་གི་

བཏགས་དོན་བཅལ་བར་འགྲོ་བས་ཞེས་པ་ལྟར། ཚད་རང་གཉིས་ཀྱིས་གཞི་གྲུབ་ན། མངོན་རྟེས་གཉིས་ཀའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་མངོན་ལྷོག་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། རང་ལུགས་ལ། འཆི་མེད་

མཛོད་ལས། མངོན་སུམ་དང་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ། །ལྷོག་ཏུ་བྱུང་དང་མངོན་སུམ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར། བཏགས་དོན་མ་བཅལ་བར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་བསྟུན་ནས་མངོན་ལྷོག་གཉིས་འགལ་བས་ཚད་མ་

@199A ཞེས། །གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་འགལ་བར་འདོད་དོ། །རྟེ་བཙུན་པས་སྟོང་ཐུན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པ་ལ་མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ། མངོན་སུམ་ཚད་

མའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བར། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་དེ་ཁྱབ་མཉམ་མིན་ལ། རང་སྣང་རྟོག་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ལའང་ཡོད་ལ། ཀུན་གསལ་དུ་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་རང་སྣང་སྟུང་ཚོག་འཁྲིལ་ཆོད་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱས།

འདི་ལྟར་རང་སྣང་དོན་ན་ལེགས་སོ། །འདི་འདྲ་གཞུང་གཞན་ནའང་མང་དོ། །སྟོན་གཅོ་བོར་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཞེས་སོགས་ལྟར་སྟོང་ཉིད་དེ་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལྷོག་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རྫུང་ཟད་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ཆོག་གོ་རྒྱན་བཟང་པས། རྟག་འབྱོར་མངོན་སུམ་བདག་ཉིད་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་

གཞི་ལ་བརྟེན་དགོས་ཟེར་བ་དགག་སྒྲ་ལ། ཁ་ཅིག །སྟོན་ལམ་དོད་ནས་སྟོང་ཉིད་ཅོག་པའི་ཞྭ་ཐུང་འབྲེལ་གྱི་མངོན་སུམ་ཐོབ་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྱལ་དགོས་ཟེར་པ་འགོག་ཚུལ། ཡིག་ཆར།

རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བར་རྒྱས་ལ། དེར་ཡང་མངོན་སུམ་གྱུར་རྒྱུ་དང་། བྱུར་ཚུལ་གཞན་བཀག་ཀྱང་རྟོག་བྱལ་མ་བཀག་ཅིང་། མདོ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་

@199B འབྲེལ་ཆ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྲེལ་བ་དེར་འོག་མས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཚུལ་གཞན་བཀག་ནས་རྟོག་བྱལ་མ་བཀག་པ་དང་། མདོ་དག་གི་དོན་ཡང་རྟོག་བྱལ་དུ་འབྲེལ་ཆ་བས་བཀག་གོ །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་

འགྲེལ་བར། དེའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་

མངོན་སུམ་ཡིན་པས། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་ཚོག་པ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་རང་སྤྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་པའི་སྟོང་བ་སྤྱིའི་རྣམ་

པ་ཅན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པས། དེའི་ཚིག་འདི་ནི་ངེས་པར་བརྟགས་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་ཀུན་བཏུས་ལས།

རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བློ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་མདོ་སྡེ་པས་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་སྐོས་རྟོགས་པའི་བློ་གོམས་པས་དེ་དང་མ་འདྲེས་པའི་རང་མཚན་ཞེག་མངོན་དུ་གྱུར་པར་འདོད་

པ་ལ། འོ་ན། གང་ཟགདེས་མ་བསྒོམ་པའི་ཚེས་ཀུན་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་བསྒོམས་ཀྱང་མ་བསྒོམ་པའི་རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མངོན་དུ་གྱུར་རྒྱུའི་རང་མཚན་དང་། བདག་མེད་

@200A ཞེས། །བསྟོམ་པས་མངོན་དུ་གྱུར་ཚུལ་བཀག་ལ། རྟོག་བཟལ་མ་བཀག་པར་མ་ཟད། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ལས་སྦྱིན་བསྟལ་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱིན་བདེན་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་བཙུན་པས། ཚོར་བ་ཡིད་མངོན་དུ་གསུངས་པ། བདག་མེད་ཐུབ་རགས་གང་

ཡང་མ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཚོར་བར་དགོངས་གསུངས་ནས་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་མངོན་མི་འགལ་ལ། བདེ་བ་ལ་ཚོར་བའི་དངོས་པོ་དགོས་པར་འདོད་པ། ཚོག་གསལ་ལས། ཚད་མའི་གྲངས་འཇུག་པ་གཞལ་བྱ་

གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ལྟར་མངོན་ལྡོག་གཉིས་འགལ་བས་རྒྱང་སྟོབས་དང་རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་དགོས་པས་བཀག་ནས། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བའི་དོན་དུས་གསུམ་ལྡོག

བྱུར་ཡིན་པས་དུས་འཇོག་པ་བྱམ་པ་སོགས་དང་། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྒྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་ཙམ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་ཏུ་བྱུར་པའི་ཚོར་བས་ཡུལ་རྒྱོང་བའི་སྒོ་ནས་

རྟོགས་ཀྱང་རྒྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་ཞེས་ཞིབ་ཆ་གནང་དོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཡིད་མངོན་དུ་ཐལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བློགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

@200B བདེ་བ་ལ་ཡུལ་ཅན་མི་དགོས་པ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ཡང་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཁོ་ན་མིན་གྱི། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་དང་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱང་

འབྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་སོགས་ཀྱིས། སྟོང་ཉིད་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞི་བ་སོགས་བདེ་བར་བསྟུབས་ནས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཚོར་བ་འདི་བས་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེ་

བར་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། བདེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱང་བདེ་བ་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱས་ནས་ཆོར་བས་རང་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་སྣོང་བས་རང་གིས་རང་སྣོང་བར་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྨྲད་པས་སྣུབ་པས།

དེའི་སྣོང་བྱ་ལ་དེའི་ཡུལ་མི་དགོས་སོ། །འདིས་གྱང་རྩ་ཡང་བཞག་གོ །དེས་ན་དབང་མངོན་དང་རྗེས་དཔག་གང་རྩང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཀྱང་། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་

ཞེས་ཆོར་བ་རྒྱར་དུ་བཀར་བ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། མངོན་གྱུར་དུ་འཇལ་བ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོར་བ་བདེ་སྨྲག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ནང་དུ་ཉམས་སྣོང་གིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གཉིས་

གསུངས་སོ། །ཤས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར། རྟོག་པའི་ཡིད་མངོན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། འཇིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་སྣོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་@201A ཞེས། །ཡིད་མངོན་དུ་འཛིག་པའི་དཔེར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་མཚན་ཅན་གྱིས། ཡིད་མངོན་རྣམས་སྣོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པས་བཞག་ལ། སྣོང་བྱེད་གཅོ་བོ་ཆོར་བ་ཡིན་པས་

སམ། ཡང་ན་དྲན་ཤེས་རྣམས་ཡིད་མངོན་དུ་འཛོག་བྱེད་གཙོ་བོ་ཚོར་བ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སམ་དཔྱད། ཀུན་གསལ་ལས། དྲན་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སོགས་ལྷོག

གྱུར་པའི་ཡུལ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་དྲན་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བྱམ་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་ཕྱིའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུ་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་སུ་གྱུར་ན།

རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་པས་ཡིད་མངོན་མིན་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ། ཡིག་ཆར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་ལ་ཡིད་མངོན་བཞག་ཡོད་ཚོད་ཡིན། ལུང་དེའི་མཇུག་ཏུ། དེས་ན་ཚད་མ་རྣམས་མངོན་རྗེས་བཞིར་འདུ་ཡང་དེ་

གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་ལ། རྟོག་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་འཇིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པ་ཞིག་མེད་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པས། ཚད་མ་བཞི་ཡང་མངོན་སུམ་གསུམ་དང་། རྗེས་དཔག་དང་བཞི་ལ་བྱས་ནས་སྒོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་དུན་ཤེས་རྣམས་མངོན་སུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཡིད་མངོན་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཅེས་ན། དབུ་མར། དེ་འདྲའི་

@201B སྟོང་ལམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཡིད་མངོན་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནམ། དེ་ལྟར་ན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་སྟྲེ་དགོས་པས་དཔྱད་གསུངས་

སོ།། །དེ་ལ་བྱམ་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱིས་ཀུ་བ་བདེན་མེད་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་མེད་དེ། བྱམ་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཀུ་བ་བདེན་མེད་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་

དེས་དྲངས་པའི་དུན་ཤེས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་དང་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ན་དེ་རྗེས་དཔག་ཏུ་

ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཡིད་མངོན་མིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱལ་སྲས་མང་པོ་ལ་སྣོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་མ་ཐུས་འདི་ལྟར་བྱན་བའི་བྱན་ཞེས་ཡོད་པས་ཡིད་

མངོན་འགྱུར་བོ། །ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་གསུངས་ལ། གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དེ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱོར་

ལམ་མཉམ་བཞག་ཡིད་མངོན་དུ་གསུངས་ནས་བདག་ཅྱོན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དེ་མིན་པར་གསུངས་ལ། ཀུན་གསལ་ལས་ཀྱང་། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཅྱོན་ཡིད་དབང་

@202A ཞེས། །ཙམ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ཅིང་། ཞི་ལྷག་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འཛིན་སྐང་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཞེས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་

སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།

ཅེས་གསུངས་པས། གསུམ་དུ་ཕྱི་བའི་ཡིད་མངོན་ལ་ལྷོག་གྱུར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འགྲུབ་པས། འདི་སྟོང་ཐུན་སོགས་ཀྱི་ཚོག་ཟིན་ལྟར་གཞན་འདོད་ཞིག་བཀོད་དམ་དཔྱད། གོང་དུ་དེས་ན་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་

མངོན་སུམ་དུ་གཞལ་བ་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་ཚུལ་དང་གསུངས་པའང་། རང་གི་སྣང་བ་ལ་བྱེད་དམ་མངོན་གྱུར་དུ་གཞལ་བ་ལ་བྱེད་དཔྱད། ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མཚན་གཞིའམ་ནས། མངོན་སུམ་ཉིད་

དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་པས། མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྨྲི་དང་དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཉིས་སྣང་ཅན་རྣམས་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འགྲོ་ཚུལ་མངོན་སུམ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཅས་

བསྟན་པས། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་སྨྲི་ལ་ཡང་། རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། ཚ་བ་མོ་དང་། མི་རྟག་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཤེས་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང་། ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས། རང་

གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རང་ལུགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བདག་མེད་སོགས་སྤྱི་མཚན་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་རང་མཚན་དུ་བྱས་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དེ་

@202B ལ་བྱེད་པ་རྣམ་བཞད་ཀྱིས། རང་སྤྱི་གཉིས་གང་ལ་སོགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པས། སྟོང་ཐུན་ལས། དངོས་སྨྲས་རང་སྤྱི་གང་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཚོས་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་པ། ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས་

སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་། ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འགྲོ་དགོས་པར་བསྟན་ཅམ་ཡིན་གསུངས་ལ། དེས་ན་ཡིག་ཆར། མདོར་བསྡུས་ན་ཞེས་པ་ནས། དྲི་མེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

པས་ལྷང་དེས་དོན་རྣམ་བཞད་ལས། ཤེས་པ་གང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་ལྟར་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་དང་རང་གི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོང་སྟོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་

ན་ཡུལ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ཡིན་པ། རྒྱ་བ་དང་རྩེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་སྐབས་ཡིག་ཆར། རྣམ་བཤད་ཚད་འགོག་དང་མཐུན་ནམ་

སྣམ་སྦྱེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུངས་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་བྱིས་རང་ཉིད་སྐྱོང་སྦྱོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་དེའི་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་བཙུན་པས། ཐུ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་

རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མིན་པ་རང་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་མི་ནུས་པས་སྐྱབ་པ་ལ། ཚད་མ་དང་བདེན་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག

@203A ཞེས། །སོ་སོར་ཕྱེ་ན་ཤེས་པ་མིན་པར་མར་མེའི་དཔེ་ཡིས་སྒྲུབ་པས། སོ་སྐྱེ་རྒྱུད་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གྱུར་བའི་ཤེས་པ་མེད་དམ་སྣམ་སྦྱེ། ཡོད་ན་ཐལ་བས་དེའི་ཡུན་ལ་ཡུལ་རྟོགས་

པའི་བྱ་བ་ཐུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་འཛིན་སྐངས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་ཟེར་རམ་དཔྱད། དེས་གྱང་རུས། རྟེས་དཔག་ལ་རང་དུས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་གཉིས་པ་རྟེས་དཔག་ཟེར་བའང་ཁེགས་སོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟས་ཚད་མ་བཞི་བསྟན་ཚུལ་ནི། དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་པས་མངོན་སུམ་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་

ཉིད་དང་། ཞེས་པས་རྟེས་དཔག་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་པས་ཉེར་འཇལ་དང་། ལུང་ཚིན་ཀུན་རྫས་པར་དག་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པས་ལུང་གི་ཚོད་མའི་ཡུལ་དང་།

ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་པས་ཚད་མ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པར་ཀུན་གསལ་ལས་སོ། །རྟེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་མཚན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་འགལ་བ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་རང་

གི་འཛིན་སྐངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལྟོག་གྱུར་པ་ལ་མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ། ཞེས་པས། རྟེ་བཙུན་པ་དང་། བསོད་ཀྱགས་པས། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་ངག་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་དང་། འཛིན་སྐངས་ཀྱི་

@203B ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཞེས་སྨྲར་བ་དང་། བསོད་ཀྱགས་པས། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་བསྒྲབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྟེས་དཔག་སྐྱེ་མི་ཐུབ་པར་སྟོང་ཐུན་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དགག་ཆེད་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་སྨྲ་ཆོས་ཅན། གང་ལ་ཡང་མ་

ལྟོས་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྟེས་དཔག་སྐྱེ་ཚུལ་ཆོག་གསལ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ཅིང་། འཛིན་སྐངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཞེས་པ་སྨྲ་མའི་རྟ་

ཡིན་ན། སྣུ་མར་གྱུར་པའི་རྟ་ཡིན་མི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་རྟགས་དེ་ཡང་ཡང་དག་མིན་ལ། ཤུགས་ལ་འཕང་བའི་སྒྲོར་བཏང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུ་

མཚན་བསམ་པའམ་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་སུ་ཞེས་པས་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ལ་རྟུད་ནས་བརྗེན་ཀྱང་། ཡུལ་རྟོགས་པ་ཚད་མ་སྔ་མས་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་

པས་རྒྱུ་མཚན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བསྟན་ཏོ། །སྒྲ་ඣཱཊ་གཅོ་བོ་རྣགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ལ་སྒྲུབ་བ་འཐད་ལྡན་ལྟར་ལ། ཞ་ནུ་རྗེས་སུ་དང་མྲ་ན་འཇལ་བའམ་དཔོག་པ་ལ་འཇུག་པས་རྒྱུ་མཚན་བསམ་པའི་རྗེས་སུ་དོན་དེ་

དཔོག་པ་ལ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གམ་སྙམ་མོ། །རྗེས་དཔག་ལ་བསམ་བྱུང་གིས་ཁྱབ་པ་བསམ་གཟུགས་སོགས་ལས་གསུངས་པས། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྣགས་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་

@204A ཞེས། །གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཐོས་བྱུང་མིན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས། ཟློག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ནས། རྗེས་སུ་དཔོག་པའོ། །ཞེས་པས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་བསྟན་པས་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་

ནས་འཛོན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཆུང་ཟད་ལྷོག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཞེས་པས་འཛོན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་དབང་པོ་དྲུག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་

ལས་འདས་པའི་ཤེན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་པའི་དོན་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རིག་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་པ་དག་གིས་ཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་དོ། །ཞེས་པས་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་མངོན་སུམ་

དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་། ལུང་རང་གི་དངོས་ཀྱགས་དང་ཚོང་འཁོ་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པའི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་ལུང་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་

ཡིད་ཆེས་རྟེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །སྒྲ་བཤད་ཚུལ་མ་ཐུབ་སྟ་ན་ཞེས་པའི་ཞག་མ། སྒྲ་གཞུང་ལས་གློ་བུར་བལ་བཤད་ཅིང་། རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆོག་གསལ་དུ་དོན་གསུམ་གྱིས་ལུང་དུ་གསུངས་པས་ཉེས་ཟད་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ལས་བརྒྱད་ནས་འོང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྡུང་འདས་སུ་འགྲོ་བྱེད་ཡིན་པས་ལུང་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རབ་ཏུ་འཇལ་བས་ལུང་གི་ཚད་མ་ཞེས་བཤད་

@204B དོ་། །རྟེ་འཇམ་དབྱངས་མཚན་ཅན་ཀྱིས། སྤྱིར་ལུང་གི་ཚང་མའི་གཞལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཤེན་ལྷོག་ཡིན་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོས་པ་ན། །སོགས་ལྟར་དབུ་སེམས་ཀྱན་མཐུན་ཀྱང་། དབུ་སེམས་སུའི་ལུགས་ལ་ཡང་། བྱམ་

བ་ལྟ་བུ་མིང་མི་འདྲ་བ་དང་། ཡུལ་དུས་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེན་ལྷོག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་དངོས་སྟྲེགས་ཀྱི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་ཐུབ་པས། དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱམ་པ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྟེས་

དཔག་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན། ཚར་ཕྱིན་མཆན་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སྟྲེགས་ཀྱིས་བསྟུབ་རྩུ་གི་གང་ཟག་ལ་དངོས་སྟྲེགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་སྲིད་དུ་བསྟུབ་པ་སྐབས་སུ་མ་བཅས་པའི་དོན་ཡིན། སྟ་མ་ལ་

ལུང་གིས་མ་སྨྲབ་པར་རྟོགས་ཐབས་མེད་གསུང་། དྲང་ངེས་ཚེན་མོར། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནས། བདེན་བཞིའི་བློང་དོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་

གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་སྟོན་པའི་མདོ་རང་གིས་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྟུ་བར་སྨྲབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་

ལ་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། དབུ་མ་རྒྱས་སྣང་ལུང་ཚད་མ་དང་། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དོན་གཅིག་ཅེས་པ། འདིར་སྨྲ་བཤད་ཀྱིས་ཤེས་གསུངས།

@205A ཞེས། །ཡིག་ཆར། རང་ཉིད་ཤེན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་དུ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཅི་རིགས་སྐྲོག་ནས་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་

གནས་ཀྱི་ཕལ་བས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་དབྱིབས་བཀོད་སོགས། ཞིང་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དབུ་སེམས་ཀུན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་ཞིང་དེའི་བཀོད་པ་མངོན་སུམ་ཚད་

མས་ཡུལ་ཡིན་པས་དཔྱད་པ་དང་

པོས་མ་དག་ལ། མཁྱེན་གསུམ་བྱི་ཡོན་ཏན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དཔྱད་པ་གཉིས་པས་མ་དག་པས་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་དོན་མེད་པ་ཞར་ཕྱིན་མཚན་བྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་བཏང་དམིགས་གསལ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་དང་། ཡོད་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིན་ལྷོག་ཏུ་སོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་རྟོགས་

པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་མ་བཞད་ཟིན་ལ། གང་ཟག་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་རང་ཡོད་པ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཆོད་སྦྱིན་བྱི་བདེན་

འཛིན་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་

དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ལྷོག་ཏུ་སོང་བ་ཡོད་པས་འཇིག་པས་རང་ལྡོག་ཙམ་ཟིར་ན། ཤིན་ལྷོག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་ཀྱང་ཡིན་པ་མེད་ཅེས་ཆོག་གོ །ཆོག་གསལ་

ལས། འདྲ་བ་ལས་ཉམས་

@205B སྙ་རྒྱོང་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་མིན་ནི་བ་ལང་དང་འདྲའོ། སྣམ་པ་ལྷ་བུའོ། །ཞེས་པས་ཉེར་འཇལ་གྱི་སྐད་དོད་ཡུ་བ་མྱ་ནའི་ཡུ་བ་ཉེ་བ་དང་འདྲ་བ་དང་དཔེ་ལ་འཇུག་པས་འདྲ་བའམ་དཔེ་རྟོགས་ཟིན་

པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་ལྷོག་བྱུང་གྱི་དོན་དེ་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པས་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་ཅེས་གསུངས་པས། རྗེ་བཙུན་པ་གྱང་རུ་སོགས་ཀྱིས་དཔེ་བ་ལང་ལ་བརྟེན་ནས་པ་མིན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལྷ་བུ་བཞག་པ་

ནི་འདྲའོ་སྣམ་པ་ལྷ་བུའོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལ། སྐྱ་མ་གཉིས་ལས་རྒྱུ་བཀར་བས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། འདི་ལ་དཔེ་དོན་འདྲར་འཛིན་ཞེག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཀུན་གསལ་ལས།

འདིའི་དཔེར་བྱོད་ལས་ཀྱང་འདྲའོ་སྣམ་པ་ལྷ་བུ་ཞེས་འཛིན་སྐྱེས་ལ་འདུ་ཚོས་བཞག་ལ། དོན་ཙམ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུངས་སོ། །འདུ་ཚོས་འཛིན་ཆུལ་གྱིས་རྒྱུ་བཀར་བ་ཙམ་

ལས། སྔ་མ་གཉིས་སུ་འདུ་

སྟེ། ཡིག་ཆར། སྐུ་གླེ་མི་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དངོས་སྟོབས་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་དང་སྣང་ཚུལ་འགལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པས་

ཁྱབ་ཀྱང་། རང་དང་འཇོམ་སྣང་འགལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་སྟོང་ཐུན་ལྟར་ལ། ཡིད་དཔྱོད་དང་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་སོགས་འཇོམ་སྣང་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་ངེས་པས་ཚད་@206A ྱི།། །།མ་མིན་ནོ། །མིའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མི་མཐོང་ཡང་། དེའི་ཤས་མིག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་མི་འགལ་ལོ། །བློ་བུང་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་བྱུང་ནི། གཉན་གྱིས་

ཕྱོགས་དེར་དུ་བ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་མི་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལ། ཟེན་བྱེས་སུ་གསུངས་སོ། ༈ །།གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གིས་དགག་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ས་བཅུ་པ་དང་

ལང་གཤེགས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པས། ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་སོགས་མི་འགྲུབ་པར་ལྷང་གིས་སྨྲབ་པས།

གནད་ཆེའོ། །རྣམ་ཤཱཀ་སོགས་ལས། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་སྐྲས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་བསྟན་པ་ཞེས་པ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ས་བཅུ་པ་དང་། ལང་གཤེགས་

སོགས་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པའི་ལན་དུ་གསུངས་པས་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་ལ། ཡིག་ཆའི་འདི་ལ། དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་སོགས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཐོན་ནོ། །དེ་ལ་གསུམ།

དང་པོ་ས་བཅུ་པས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པས་ཕྱི་དོན་འགོག་པར་འདོད་པ་ལུང་གིས་དགག་པ་ལ། མངོན་གྱུར་མངོན་ཕྱོགས་སོགས་བཞིས། ས་བཅུ་པ་ལས། ས་དྲུག་པ་བས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཙམ་དུ་

@206B རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་ཚམ་སྨྲས་ཏྲག་པའི་བདག་སོགས་བྱེད་པ་པོར་བཀག་པར་ས་བཅུ་པའི་ལུང་གིས་སྨྲའོ། །དེ་ཕྱིར་བློ་ལྡན་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས། ལང་གཤེགས་ལས། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་སོགས་ཀྱིས་སུ་

སྟེགས་པས་བདག་གཅོ་བོ་སོགས་དང་། རང་སྟེའི་དངོས་སྨྲས་ཀུན་གཞི་དང་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་སོགས་བྱེད་པ་པོར་རང་གི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱལ་བས་མ་གཟིགས་ནས་ས་བཅུ་བར་ལེམས་ཚམ་བྱེད་པོར་གསུངས། ཞེས་

མདོ་གཞན་གྱིས་བཀག་གོ །རང་འགྲེལ་དུ་རང་སྟེའི་འོག་མ་རྣམས་སུ་སྟེགས་པ་དང་མཚུངས་པར་རིན་ཐང་དྲངས་ནས་སྨྲའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། དེ་ཉིད་ལ་བློ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་

ཞེས་སྨྲིབ་པ་སྤྲངས་པ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་བཞིན། དོན་སེམས་གཉིས་ལས་སེམས་གཅོ་བོ་ལ་གཅོ་བོ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཚམ་གསུངས་ཀྱི། ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་སྣར་ཡང་། ས་བཅུ་པ་ལས། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྟ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བར་ཟཱཊ་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་རང་འགྲེལ་དུ་བཅུ་པ་དྲངས་ལ། སེམས་གཅོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་ལ། སེམས་མེད་ན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་

@207A ཞེས། །ཡོད་མེད་ཀྱི་སེམས་བྱེད་པོ་ཡིན་པས། མདོ་ལས། སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པོ་དགག་གི་ཕྱི་དོན་བཀག་པ་མིན་ནོ། །རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའང་དགག་མི་དགོས་

པར་དཔེའི་སྒོ་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ལྟང་རིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་སེམས་གཉིས་གཅིག་ཡོད་ལ་གཅིག་མེད་པར་ཁྱོད་

ཀྱིས་འཛོན་མི་རྟང་བར་ཐལ། ཕྱང་པོ་ལྟ་ཆར་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དང་། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོར་མེད་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རིགས་པ་དང་། ཤེར་མདོ་ལས། དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་།

ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། རང་སྨྱོ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལུང་གིས་སྨྲབ་པོ། །སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མདོའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཤེག་ཀྱང་བདེན་གྱུབ་ལུང་རིགས་

ཀྱིས་བཀག་པས་མི་འགྱུབ་པས། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེས་པར་རིག་པར་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་

བཤད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་སེམས་ཙམ་བས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གིས་སྨྲབ་པས། ལན་དུ་ལུང་དེ་དྲང་དོན་དུ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྨྲབ་པའི་དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་གང་ལས་སོགས་དྲུག་གིས་དང་བོ་

@207B གཉིས་ཀྱིས་ལུང་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་བཟློག་པ་དགོས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དགོངས་གཞི་སེམས་ཀྱིས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོགས་ཀྱི་

ལུང་གིས་དང་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་ཅེས་པའོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་མདོ་གཞན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་

མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཆ་ཕྲེ་བ་ཀུན་གཞི་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པ་བཞི་དང་དོན་དུ་བཀའ་ཞིང་། རང་འགྲེལ་དུ་ཐ་མ་གཉིས་སོགས་སྣོས་བསྟུས་ཤིང་། ཐ་མ་མདོ་བཀུས་ལས་ གསུངས་པས། དང་པོ་གསུམ་

དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། སོགས་བཞིས་ཤེས་བྱ་ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་ན་ཤེས་པ་རང་བཞིན་ མེད་པ་འགྲུབ་སྟབས། དང་པོ་

ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པ་དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་མདོའི་དྲང་ངེས་རྟོགས་ཐབས་ནི། དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་བཞིས་ངེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སུ་

མི་སྟོན་པ་དྲང་དོན་དང་། དེ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་ཡིན་པས་ལུང་གི་རྣམ་བཞག་ཤེས་པར་བྱིས། ཞེས་པའོ། །རང་འགྲེལ་དུ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་འཇིག་རྟེན་འདས་བསྟོད་དྲངས་ནས་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པར་ཞལ་འཕང་

@208A ཞེས། །མིས་སྨིང་པའི་

@208B དགོངས་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིའི་དོན་ཡང་གནས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཐལ་ཆོགས་བརྒྱད་སོགས་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག

ལེགས་ལྡན་ལྟར་ཀུན་གཞི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཉོན་ཡིད་ངར་འཛིན་པའི་སེམས་ལ་འཇོག་པ་འགའ་ཞིག་ཡེ་ཤེས་རྫོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་

དེ། སྟོང་ཉིད་ལ་ཡང་ཀུན་ལ་

ཁྱབ་པས་ཀུན་གཞི་དང་། ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་། རྒྱུ་སེམས་ལ་བཏགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུང་རྩྭ་དེ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་

ཚོག་ལ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཅེས་པ་ལྟར་རྟེ་བཙུན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་སོགས་ཀྱིས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བཞི་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པར་འདོད་ལ། གྲུང་རྩྭ་

སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོའི་ལུང་དེ་སྤྱིར་དྲང་དོན་དུ་སྣང་དགོས་པའི་མདོ་ལྟ་ཡོད་པར་བསྟན། ཞེས་དང་། ཤེར་དབང་པས། འགྲེལ་བར་རྟག་བརྟན་སྐྱེ་བོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་བཀལ་ནས། ཞེས་གསུངས་

པས་རྩ་འགྲེལ་ལ་ཁྱད་འབྱེད་དམ་དཔྱད་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞིར་ངེས་པ། རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་སོགས་འདྲེན་

པ་ཞལ་མཐུན་ནོ། །

@209A ཞེས། །དེ་དག་ཡིག་ཆ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། རྣམ་བཞག་ལས། ལུགས་འདིས་ནི་སྟང་བཞག་པའི་དོན་ཚན་གཞི་ཀ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཀྱི་ཞེས་པས་དོན་ཚན་དེ་བརྗོད་དོན་སྐོ་ནས་སེམས་

ཙམ་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་གསུམ་དང་། མདོ་བཏུས་ནས་ལུང་གིས་བཀག་པའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པ་སོགས་སྐྱས་བསྟུས་ཀྱང་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་དང་

བཞི་གཅོ་བོར་བཞག་ཙམ་ཡིན་ཀྱི། རྗོད་བྱེད་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་ལུང་བཞིར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞི་རེ་རེ་སྟོན་པའི་ལང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱུན་སྟུག་སོགས་དབྱེ་སྐོས་ཕྱེ་ན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ལ་ཡང་མདོ་བཏུས་སུ་ཐེག་གཅིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དམ་ཆོས་པད་དཀར་སོགས་ཡིག་ཆར་དྲངས་པ་བརྒྱད་གསུངས་པས་བཞིར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར།

སྐྱིང་རྡེ་པད་དཀར་དང་

གསུངས་པ་མ་དགག་མ་དཔྱད། ལེགས་ཚལ་སྐྱིང་པོར། བཞི་དང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །གསུངས་པ་ཡང་གཅོ་བོ་ཙམ་མོ། །སྨྲིར་འདིར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ལ་དོན་ཚན་བཞི་གང་རུང་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་

མདོས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། མདོན་པར་བརྗོད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སེམས་ཀྱིས་དག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་སོ་སོ་རང་རིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྟོན་པའི་

@209B མདོ་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཞེག །དེ་སྐྱ་མ་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པར་སེམས་འགྲེལ་དུ་བཀག་པ་དང་། རྫ་བར། གང་ཚོ་ཞི་བ་སོགས་ཀྱིས། སེམས་

ཙམ་པས་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་འཇུག་པར་བརྩད་པའི་ཁུངས་ཡིན་ཚུལ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བྱ་བ་

དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ནི་གདོན་

མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ། །གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས། བཙོང་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་འདོད་པ་

དགག་ཚུལ་ལུང་དེ་ལང་གཞེགས་ཀྱིས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་སྣུབ་པ་དྲངས་པར། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཞེགས་པ་ལས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ལྔར་ཉེ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་

པ་ལྟར། གཏན་ནས་རིགས་ཆད་སྟོན་པའི་མདོ་སོགས་ཀྱང་འདིར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་སྟོན་ཞིང་། དེས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་

མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་ལྡངས་པ་ཐམས་ཅད་དུང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱས་

ནས། ཞེས་གསུངས་

@210A ཞེས། །བའི་ཕྱིར། གྱང་རྩ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱིང་པོ་རྟག་བརྟན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བྱས་ནས་ཡོད་པར་འདོད་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚངས་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱི་བདེན་གྱུབ་ཡོད་པར་སྟོན་

པའི་མདོ་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དུ་མི་འདོད་པས་མིན་པར་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པར། ཡིག་ཆར། ལྷས་སྦྱིན་མི་ཡིན་བྱས་པས་མི་ལྷས་སྦྱིན་ཡིན་སྨས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་ལ།

ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དྲང་དོན་དུ་བཤད་རྒྱུ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་རྣམ་བཤད་དང་སྟོང་ཐུན་གྱི་དགོངས་པ་རྣ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གིས་རྟག་བརྟན་སྟོན་

པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ནས་དེ་དང་ཀུན་གཞི་སྟོན་པ་གཉིས་དགོངས་གཞི་གཅིག་པས་དེ་ཡང་དང་དོན་དུ་སྣུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་རྣམ་བཤད་དུ་འགྲེལ་བཤད་

ལས། རྒྱབ་རྟོན་དང་དོན་ཡིན་པ་

བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་སྨྲ་བ་དང་དོན་ཟེར་བ་བཀག་ནས། སེམས་ཙམ་སྨྲ་བ་དང་དོན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྟག་བརྟན་གསུངས་པ་དང་དོན་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་

སྡེ་ཞེས་པ་ཀུན་གཞི་སྟོན་པ་ལ་སྨྲར་ན་ལང་གཤེགས་ལས། རྒྱབ་བརྟན་སྟོན་པ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་དང་དོན་དུ་བཀལ་བ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུན་སྐྱུག་ལས། སྣ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་

@210B ཀུན་གཞི་སྟེ། །སོགས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ལྟར། དེ་དང་ཀུན་གཞི་སྟོན་པ་དགོངས་གཞི་གཅིག་པས་དེས་དེང་དོན་

དུ་གསལ་བར་བྱས་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། སྙིང་པོ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྣམ་བདེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་བླངས་

པ་དང་དོན་དུ་བསྒྲུབས་པས།

ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཐོག་མར་སྣོང་པོ་བསྟན་པ་སྤྲྭ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པས། ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། བདེ་གཤེགས་སྣོང་པོ་ཡོད་པ་དང་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་དང་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཅེ་ན། ཞེས་

པ་ནས། གཉིས་ཀའང་དགོངས་གཞི་གཅིག་པ་དང་། གཉིས་ཀའང་དགོས་པ་སུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཞེན་པ་དག་སྤྲུག་པ་སྤངས་པ་དང་། སྤྲས་ཟིན་ལྟར་གྱུར་ན་གཉིས་ཀ་ལའང་། སུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་ཁྲལ་པར་མེད་

པར་ཐལ་པའི་གནོད་པ་འབབ་པར་མཚུངས་པས། དེའི་ཕྱིར་བདེ་གཤེགས་སྣིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེས་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའང་དྲང་དོན་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་ན། ལུ་

འདིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་རྣ་འགྲེལ་གྱིས་ལུང་དེ་དག་གིས་གནོད་ཚུལ་མ་གསུངས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །ཞེས་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་

སྒོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་@211A ཞེས། །འདོད་པ་སྤྲོན་པ་དགོས་པ་ས་བཅད་དང་ཡང་སྐྲས་ཤེས་ལ། རྟག་བརྟན་སྤྲོན་པ་ནི། ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ནས་ལུང་དེས་སྔ་མ་སྐྱབ་པས། ཡིག་ཆར་

ཆོག་ཤང་གཉིས་ཀ་དྲངས་ནས། ཅེས་པའི་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་ཞེས་དང་། ལུང་འདིས་གསལ་བྱེད། །ཅེས་པའི་དྲང་དོན་དུ་བཤད་རྒྱུ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས། སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་

དུ་འགྲེལ་རྒྱུ་ལྟ་ཡོད་པ་སྤྲོང་ཐུན་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སེམས་ཙམ་པས་དེས་དོན་དུ་འདོད་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ། ཤང་པ་དང་ཐོས་དངོས་བསྟན་གྱི་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུ་ལ་ཐུགས་རྩེ་གཏད་པ་

ཡིན་ཞེས་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ན་ལེགས་ཀྱི། སྤྲོང་ཐུན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གསུངས་པ་སྣོང་པོ་རྟག་བརྟན་དང་དོན་དུ་བཤད་པའི་ལུང་གིས་ཀུན་གཞི་སྤྲོན་པ་དང་དོན་དུ་

འགྲེལ་བ་ལ་དགོངས་

ཟེར་བ་སོགས་འབྲེལ་མེད་སྨྲ་བའི་རྟེས་སུ་འབྱང་བར་མི་བྱའོ། །གྲུབ་མཐའ་རྣ་བར། ལང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱུན་སྤྱིག་མདོ་ཚན་ལྔས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་སེམས་ཙམ་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པ་

དང་། ཞེས་སོ་སོར་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཆ་ཕྱེ་བ་མ་བཀྲང་བ་མ་དག་སྟེ། རྣ་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཚོག་ཏུ་ཀ་ལྟར་སེམས་ཙམ་ལས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་

@211B གསུམ་བཞི་པར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །དེ་དག་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ཡང་ལུང་འདིས་ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། ལང་གཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོགས་དང་། རྟག་བརྟག་དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་

དང་། ཐོག་གོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སོགས་ཆ་ཕྱེ་བ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་དང་གསུམ་གསུངས་ལ། གྱང་རུས། དེའི་སྟོང་དུ་མདོ་བཀུས་ལས་ཐེག་གསུམ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་དང་བཞིན་ངེས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ལེགས་

བཤད་སྒོང་པོ་སོགས་ལས། རྒྱུ་སྤྲུག་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །སོགས་དང་། གླུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། མཚན་ཉིད་གསུམ་སྡོམ་པ་དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལྟར། ཟླ་བོས་མི་ཟད་པ་སོགས་

ཀྱིས་སྐྱབ་པར་གསུངས་པས་བཞིར་མ་ངེས་སོ། །རང་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ་ནི། གླུབ་མཐར། བྱིས་པར་ཀུན་བཏགས་རྒྱལ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་བཞེད། །ཅེས་པ་ལྟར་སོ་སྐྱེ་ལ་གཞན་དབང་གཤེས་ལུགས་

སུ་སྣང་བ་ཀུན་བཏགས་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་གཤེས་ལུགས་སུ་སྣང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་གསུངས་སོ། །གྲུང་རུ་དང་རྩེ་བཙུན་པས། ཕྱི་དོན་དུ་གྲུར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་

སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དུ་མི་འདོད་གསུངས་པ། གོང་གི་དེ་དང་ནང་འགལ་ཡང་ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱས་ཟིན་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གླུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་དངོས་བསྟན་ལ་སེམས་ཙམ་

@212A ཞེས། །པའི་བསམ་དོའི་ཀུན་གཞི་མི་འཇོག་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྟེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་མི་འདོད་སྐྱས་ཟེན་ཁས་ལེན་མི་ལེན་བྱེས་འཇོག་པས་དེའི་སྐྱས་ཟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དེ་དེས་དོན་དུ་འདོད་ཀྱང་། མདོར་མི་འདོད་ཅེས་ཀྱང་ཆོག་པ་སོགས་ཁས་

ལེན་སོང་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དོ། །ཉི་ཁྲིའི་བྱམས་ཞུས་ཀྱིས། ཀུན་བཏགས་ཇས་སུ་མེད་པ་གཞན་དབང་གི་གཤིས་ལུགས་སུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ཇས་སུ་ཡོད་པ་རྣམ་རྟོག་གིས་

བཞག་པའི་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཇས་སུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མིན་པ་གནས་ལུགས་སུ་མེད་པ་མིན་པའོ། །འཕྲིན་པས་འབྲེལ་གཞི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་

བཀགས་ཙམ་དུ། མིང་གི་སྟ་རོལ་བློ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱི་རིགས་པས་བསླབ་པས་སོ། །ལེགས་ལྡན་བྱིས་མདོ་བཞི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བྱས་ནས། དོན་དམ་པར་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་། སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཞེས་པ་རྣམ་

མེད་དུ་སྣང་བ་མེད་པ་དང་། གནས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སེམས་ལ་ཤར་བའི་དོན་དང་། ཀུན་གཞི་སྟར་ལྟར་ལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། རེ་ཞིག་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོར་ངེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་

@212B ནས་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མདོ་དོན་མིན་པར་གསུངས་སོ།། ༈ གཅིར་བུ་པ་ནི་ཕྱིའི་ཚོས་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་རྒྱུན་སྟ་མ་འཇིམ་པ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པས་བདག་དང་རྟ་

མ་ཁན་དང་། འཁོར་ལོ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་སྐྱེ་དང་། ནང་གི་ཚོས་མི་ལྟ་བུ་སྲོག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་དང་། ཕ་མ་དང་ཚོས་མིན་སོགས་ཆོག་དོན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་ཀར་འདོད་པས་

བདག་གཞན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་ཟེར་རོ། །རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སྡོག་དང་སྡོག་མ་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་སྡིག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་སྤྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་གི་དོན་དགུ་ནི་ཞེས་པའི་

སོགས་སྐྲས་རྣམ་བཞད་ལས། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀུགས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་སྟེ། དགུ་ནི། བྱང་མཐའི་རྩ་བར་གསུངས་པའི་ཤན་སྦྱ་ལ་

དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཆོད་འོས་ལྷགས་གཉིས་གང་དང་མི་མཐུན་ཀྱང་འཕགས་ཡུལ་ལ་འདོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་པར་སྣང་དོ། །བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོར། རང་འགྲེལ་ལས། སྤྲོང་པ་དཀར་པོ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་

པའི་སྤྲོང་བ་དཀར་པོ་ཕྱི་རོལ་བའི་ལྟར་སྣང་མང་ཡང་ཞེས་པའི་གྲངས་ལྟ་བུར་བྱས་བ་འགྲེལ་བཤད་ལྟར་གསུངས་པ་ལས། རང་ལུགས་མིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྲུར་ལས། དགེ་སྤྲོང་སྐུ་

@213A ཞེས། །བསིང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་གཅེར་བུ་བའི་དགེ་སློང་ལ་འཆད་དོ། །སྡོང་བ་པ་ནི། བསམ་གཏན་པའི་མིང་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་པ་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་རང་སྡེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཡོད་

བྱེད་པ་པོར་སྣྲ་བ་ཞེག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དེ་དགག་པ་ནི། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་སོགས་བཞིས་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་སོགས་དང་།

གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཅ་ཅང་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་མེད་དེ། རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཚོགས་པའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེ་མ་

གཅིག་ལ་མར་མེད་པས་མང་པོ་ལ་མེད་པ་བཞིན་ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱང་ཕན་པས་ནི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ཉེས་པ་དེ་དག་ཡོད་པས། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་དངོས་པོ་པརྞའི་

འདབ་མ་སོགས་ཀྱི་འཇམ་རྩྭ་དང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་སྣས་ཀྱང་མ་བྱས་པ་དང་། ནང་གི་ཆོས་རྣ་བྱ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་བཟུང་ནས་ཁ་དོག་སོགས་འགོང་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའོ། །ཟེར་

རོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ལས། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་རྒྱུ་འབྲས་མི་འདོད་པའི་འཇིག་རྟེན་མིག་གི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱ་མོས་འཇིག་རྟེན་ཞེལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་

@213B ནས་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་འགྲུབ་བོ། །དེ་དགག་པ་ལ་བཞི། དང་པོ་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་སོགས་བཞེས། རྣ་བྱའི་མདོངས་བྱ་རོག་ལ་ཡོད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་

དང་། དགྱན་དུས་སུ་ལོ་ཏོག་སྐྱེ་བ་སོགས་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་ལོ་ཏོག་གི་ཆེད་དུ་ས་བོན་སྦྱད་པ་སོགས་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་སྟེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་གཉིས་དང་། མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྟེ།

གསུམ་བྱིས་བཀག་གོ །གཉིས་པ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་སྨྲབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡི་སྟོང་སོགས་བཞིས་རྒྱང་ཕན་རང་གི་སྡུ་འཛིན་བྱེ་བྲོན་སྡེབ་པོ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྣམས་།རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་

རིགས་པར་ཐལ། འགྲོ་བ་རྣམས་རྒྱུས་སྟོང་ན། ནམ་མཁའི་ཕུན་ལ་བཞིན། ཚད་མས་བཟུང་དུ་མེད་དགོས་ན་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་བཀྲ་བས་ཚད་མས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲབ་པོ། རྒྱུ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་

ནི་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར། པཎ་དང་། རྡ་བྱའི་མདོངས་དང་ཐྲོ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་འབྱུང་བཞིའི་རྒྱུ་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། རྒྱུ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་མཁན་དེས་ཀྱང་སེམས་

འབྲས་བུ་དང་འབྱུང་བཞི་ལས། ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་རྒྱུ་ཕན་ཀུན་འདོད་ལ། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་འདི་འཕྲུ་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གང་དུ་

@214A ཞེས། །བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདིར་རམ། འདིར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དག་ཡོང་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་མེད་པ་སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱང་ཕན་ཆྱིས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་དེ། མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་བར། རང་འགྲེལ་དུ་དེ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངམ་མ་

མཐོང་། མཐོང་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། མ་མཐོང་ན་དེ་མེད་པ་ཚད་མས་མ་བརྟེད་བར་ཐལ་ཏེ། བཟོད་མོ་མང་ཐོས་གང་སྨྲ་བ། །དེ་ནི་སྨྲང་ཀིའི་རྟེས་དང་འདྲ། །ཞེས་རྟེས་

དཔག་མེད་པར་བཞད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་གོ །སྨྲང་ཀའི་རྟེའི་གཏམ་རྒྱུད་འགྲེལ་བཞད་དུ་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་རྒྱང་ཕན་ཆྱིས་ཕ་རོལ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་སོགས་བཞིས་བྱོད་

ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཉིན་ཏུ་ཕྱ་བ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འབྲུང་བ་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཟློའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར་རགས་པ་དེ་ལ་སྨིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཐུག

པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཕྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པར་སོགས་བཞེས་དེ་དུས་སུ་རྒྱང་ཐག་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག

@214B རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སྐྱེར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་གཉས་པའི་རྒྱུར་མཚུངས་པའི་ལུས་རྟེན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འབྲུང་བ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཁོག་པ་དང་ལྡན་ཚོ་བཞིན། ཞེས་སོ། །འདི་ནི་སེམས་ལུས་

ཀྱི་འབྲུང་བ་ལས་བར་འདོད་པས་ཡིན་ནོ། །འབྲུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སོགས་བཞེས་འབྲུང་བ་བདེན་པར་ལྟ་བ་ཕྱི་ཅི་ལོག་མིན་པས། ངེས་བསྟན་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་ལ། མི་སྟོང་ན། འབྲུང་བ་བདེན་མེད་འདིར་བསྟན་

དགོས་སོ་ཟེར་བར། གོང་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་བཀག་པའི་འབྲུང་བ་བདེན་པ་མེད་ཅེས་བརྩོད་སྟོང་ངོ་། །རང་འཛིལ་ལས། ཀུན་མཁྱེན་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་ཡོང་པར་སྨྲ་བ་སོགས་

རང་གཞན་གྱི་སྡུ་བའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ལོག་ཏུ་སྨྲ་ཚུལ། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཞེས་ཤིང་པ་དང་པོ་བསྟུར་ནས་གསུངས་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་མི་མཚུངས་ཚུལ། འཇིག་རྟེན་

གཞན་གཏོགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག །ཕྱེ་བའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་གི་ཚོ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པར་

ཁས་ལེན་དེ་ཚོ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་གཞན་ལུགས་འགོག་ཚུལ་ཡ་མཚན་པ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་མཐའ་བཞི་བཀག་པའི་བྱུབ་དོན། གང་གི་ཕྱིར་ན་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་རྫོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་སྒོར་བ་གསུངས་ཏེ་སྟེའོ། །

@215A ྈ།། །གཉིས་པ་མཐའ་བཞི་པའི་རྒྱུ་བཀག་པའི་རྩོད་སྤོང་ལ། སྟོབས་ཀྱི་བློས་བརྒྱང་བ་མི་འཐད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པའི་རྩོད་སྤོང་། དོན་བསྡུ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གང་

གི་སྤྲིན་ཆོགས་སོགས་དྲུག་གིས། རང་རྒྱུད་པ་མན་ངག་ཉིས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་སོགས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བར། བློ་དེ་ལ་རང་མཚན་དུ་སྣང་བ་གཏི་མུག་གི་དབང་

གིས་ཡིན་ཏེ། ཚར་སྤྲིན་དང་མཚུངས་པའི་གཏི་མུག་འཐུག་པོ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་སྐྲ་ཤད་སོགས་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

གལ་ཏེ་གཏི་མུག་སོགས་བཞིས་མི་མཐས་པ་དག་འཕེན་བྱེད་ལས་བསགས་པ་གཏི་མུག་དེའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གོང་མ་ཚག་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་བཟང་པོའི་ཉི་མས་མ་རིག་པའི་མུན་པ་བསལ་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་

བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་སོགས་བཞིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱ་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་པར། རིགས་པ་

གསུམ་གྱིས་བཀག་པའི་དང་པོ། གང་དག་རབ་རིབ་སོགས་བཞིས། ཁྱོད་ཀྱི་དང་པོར་རབ་རིབ་ཅན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་ཤད་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་བྱ་མི་མཐོང་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་སྐྱ་ཤད་མ་

@215B སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟོད་ལ། ཕྱི་ནས་མ་རིག་པའི་སྣང་ཚུལ་ལ་རྟོད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་སོགས་བཞིས། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་བྱ་མི་མཐོང་བར་མི་རིགས་པ་

པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡོད་པ་མིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་པོར་རང་ལ་བརྟག་ནས། ཕྱིས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་བོ་བརྗལ་རིགས་ཞེས་གཉིས་ཀ་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་དུ་འདི་སོགས་

བཞེས། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་བསྟུབ་པ་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་འདི་དག་དེ་ཁོ་ནར་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

སོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་ནི། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་མོ་གཤམ་བྱ་བཞིན་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པས། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། གདོད་

ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་མོ་གཤམ་བྱ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་སོ། །འདིར་རང་འགྲེལ་དུ་བྱེ་སྨས། གདགས་ཚོས་བྱམ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། གདགས་གཞི་ཕྱ་རབ་བརྒྱད་དོན་དམ་དུ་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་སོ་ཟེར་བར། གདགས་ཚོས་བཏགས་ཡོད་ལ་ @216A ཞེས། །གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་མི་རྟག་བར་བཞི་བརྒྱ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྨྲས་པ་དེ་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་བསྨྲས་བམ་དཔྱད། གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བས་མཐར་འཛིན་འགོག་ཚུལ། གང་

ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོ་བཞིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཟེར་བར། དེ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞེས་ལན་བཏབ།

འགྲེལ་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་སོགས་ཀྱིས་སྣྲུབ་བོ། །དེ་ནས་བཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལྟ་ངན་མཐའ་དག་གཅོད་བྱེད་དུ་ཐལ། ངེ་རྩོགས་པས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྩོག་པས་གནོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །རང་འགྲེལ་

དུ་མ་དོས་པས་ཞུས་པ་སོགས་དྲངས་སོ། །དེ་ནས་བཞེས་སྟར་གྱི་རིགས་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་དཔྱད་ཟེན་ལ། མཐར་འཛིན་འབྱུང་མི་འབྱུང་བདེན་འཛིན་ལ་ལྷོས་པ་མེ་བྱད་ཤེང་ལ་ལྷོས་པ་བཞིན། ཞེས་སོ། །

ལྟ་བ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དྲུག་གིས། བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་བརྩོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་མིན་གྱི། འཁོར་བ་ལས་

བྱོལ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། ས་སྐྱེ་རྣམས་མཐར་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པས་བཅིངས་ལ། འཕགས་པ་དག་དེ་ལས་བྱོལ་བར་འགྱུར་བས་ན་རྟོག་པ་དེ་དག་ལོག་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་པ་རྣམས་

@216B གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྩོད་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་བྱོལ་ཕྱིར་མིན་ཏེ། འདིར་ཕྱོགས་སྔས་བརྟགས་པ་མང་པོ་བཀོད་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་བྱུང་གིས། ཟས་འཚོད་ཕྱིར་མེ་བྱས་པ་ན་ཞེར་ལ་

བྱད་ཤིང་སྲེག་པ་ལྟར་གཞན་གཞུང་སྟོབས་ཆུང་བས་ཞར་ལ་འཇིག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྡང་བ་ནི། འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་བསལ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོག

པར་དཔྱོད་པ་སྐྱེར་བྱ་བྱོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་སོགས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་དང་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཆགས་སྡང་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཀུན་སློང་རྣམ་དག་གཅིག་དང་། མཐུག་ཏུ་བསྟོ་སྨོན་གྱིས་

རྒྱས་བཏབ་པ་གཉིས་མེད་དུ་མི་རྟང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་བསྡུན་བཅོས་མང་པོ་དྲངས་སོ། །འདི་དག་ཡིག་ཆར་ས་བཅད་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཐལ་བཟློག་གི་སྐབས་སུ་དཔྱད་ཟིན་པས་ཡིན་ནོ། ༥

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤྲོས་རྣམས་སོགས་བཞིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་རྩ་བ་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་དེའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས། དང་པོ་གཞན་སྟེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་

@217A ཞེས། །པོ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་ནི། ཟ་བོ་རྟག་དངོས་སོགས་བཞིས་ཤིང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། བྱངས་ཅན་གྱིས་བདག་ཁྲིད་པར་ལྟ་སྟན་འཇོག

ཚུལ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་དེ་ལས་ཕྱེ་ཚུལ་སོགས་བསྟན་ལ། འགྲེལ་བར། ཁྱད་ཅན་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་འགྲུར་རྣམས་བསྟེད་དེ་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་དེ་ཤེས་ནས་བསམ་གཏན་

བསྒོམ་པས་ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་ཤེས་བྱ་ཉེར་ཏོ་སྟེ་ཚུལ། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དགུའི་ཏོ་ཏེ་དང་། འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་། དོར་ཆོ་ཐར་བ་ཐོབ་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་

པ་དེ་དགག་པ་ལ། མོ་གཤན་བྱ་ལྟར་སྟེ་བ་དང་བྲལ་ཕྱིར། །སོགས་ཆོག་བཅད་བཞིའི་དང་པོས། སྡུ་སྟེགས་པའི་བཏགས་པའི་བདག་ཏེ་དེས་བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པ་དང་། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་མིན་པ་དང་།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་ཡང་མེད་ཅེས་བདག་གི་ངོ་བོ་དགག་ལ། གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པས་བདག་གི་ཁྱད་པར་ལ་གྲགས་པའི་མ་སྟེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་ཅེས་བདག་གི་ཁྱད་པར་དགག་ལ།

ཆོག་བཅད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དགག་པས། ཤང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པས་ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དང་། ཤང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ངར་འཛིན་

@217B ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་མི་འཐད་པ་དང་། ཆོག་བཅད་ཕྱི་མས་དེ་ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེས་པར་བསྟུབ་ནས་བཀག་གོ །གཉིས་པ་རང་སྟེས་བཏགས་པའི་ཕྱང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་ལྟ། དང་

པོ་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཅོད་བྱེད་བསྟན་པས། ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྱུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཟོགས་ཆོག་ཤང་བཅོ་ལྔའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། མང་བཀྱར་བས་ཕྱང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་བཞག་པ་དང་དེ་ནས་གཉིས་

ཀྱིས། མདོ་ལས། ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་བཀྱར་བ་འབག་ཞེག་གིས་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཚར་བཞག་པ་དང་། ཡང་མདོ་ལས། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། ཞེས་

སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མང་བཀྱང་བ་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་པུ་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ་བརྗོད་ལ། རྣམ་བཞད་དུ་ལེགས་ལྡན་དང་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པའང་གསུངས་སོ། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་སོགས་

བཞིས་བདག་མང་བ་དང་། ཇས་སུ་ཡོད་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་འོག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་བཀག་ལ། འགྲེལ་བར་ཇས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ལུང་འགལ་བརྗོད་དོ། །སྐྱ་ངན་འདས་ཚེ་སོགས་བཞིས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་

བདག་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་། དེའི་སྟོན་དུ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་དང་། དེས་ན་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བར་འགྱུར་བའི་ཞིས་བཀག་པ་ལ། དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཡོད་ན་སྐྱེན་མེད་ཅེས་

@218A ྱ།། །།པས། རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱུད་གཅིག་ཡོད་པས་སྐྱེན་མེད་ཟེར་བ་ལ། སྟར་རྣམ་དཔྱད་ཚེ་སོགས་གཉིས་ཀྱིས། སྟར་བྱམས་པ་ཉིར་

སྒས་ལ་བརྟེན་ཚོས་རྣམས་ནི། །སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་རྟུང་བ་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པས་ཕུང་པོ་སོགས་བདག་ཏུ་མི་རིགས་ཞེས་སྦྱོན་སྤྲོང་བཀག་གོ །འདི་དག་ལ་རང་འགྲེལ་དུ་རྩ་ཤེས་

ཁྱངས་སུ་དྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་མི་རིགས་པའི་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རོ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཤུང་པ་གཅིག་གིས་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། དེ་བ་བཟུ་བཞིའི་ལན་ལྔང་སྟོན་

རིགས་པ་ལ་དེ་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་ལ། རང་འགྲེལ་དུ་ལྟ་བཟུ་བཞི་རང་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་དང་ངོ་བོ་ཁྱངས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་གནས་མ་བྱས་མི་འདོད་དེ་གཉིས་མིན་འདོད་

པའི་ཕྱིར། ཕལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སམ་དཔྱད། གསུམ་པ་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་ཤུང་པ་དང་པོ་གཉིས་

ཀྱིས། ཁྱོད་ལྟར་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཚོ་ཕུང་པོ་མེད་པར་འས་པར་ཐལ། ཞེས་བཀག་པ་ལ་མང་བཀུར་བས། ལས་འབྲས་འཇོག་པའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཕུང་པོ་དང་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་བདག་གི་སྒྲ་

@218B ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་འཇུག་པས་སྐྱོན་མེད་ཟེར་བ་ལ། རྟག་བདག་སྤྲོང་ན་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གི་སྒྲ་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། རྟག་བདག་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱོན་སྤྲོང་བཀག་ལ།

ཚོགས་བཅད་ཕྱི་མས་བདག་མེད་མཐོང་ཚོ་རྟག་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ན། དེ་ཚོ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བཀག་གོ །བཞི་པ་ཕུང་པོ་

བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཨཱདཱ་པ་ལ་ལྟ། དང་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཨཱདཱ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་ཤད་བཅུ་གཉིས་

དང་པོ་བཞིས་ཕྱོགས་སྡུས། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བར། མདོ་དེས་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་དད་པའི་བདག་འགོག་གི་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས། གཟུགས་སོགས་བདག་མིན་པར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ལ། ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་སོགས་གཞིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྡུས་བསྟུབ་ཕྱོགས་ནས་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་སྟོན་ཀྱི་ཕུང་པོ་རེ་རེའི་ངོ་བོ་མིན་ནོ། །ཟེར་བར།

མགོན་མིན་སོགས་གཞིས་ཀྱིས་ཆོགས་པ་བདག་མིན་ཏེ། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་གོ །དེ་ལ་ཕྱོགས་སྡུས་ཆོགས་པ་དང་ཆོགས་པ།

@219A ཞེས། །ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་པས། ཚོགས་པ་མགོན་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཟེར་བར། དེ་ཚོ་དེ་ཡི་སོགས་གཞིས་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཤིང་རྟར་ཐལ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་བཀག་གོ །གཉིས་པ་འདུས་ཙམ་བདག་མིན་པ་ནི། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་སོགས་ཤང་པ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པས་དང་། གསུམ་པ་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་

བདག་མིན་པ་ནི། དབྱིབས་ཞེ་ན་ཞེས་པས། ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་བཀོད་ཁྱད་པར་བ་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྟ་བཀོད་ནས། དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །སོགས་ཤང་པ་ཕྱེད་དང་

བཞིས་གཟུགས་ཅན་ལས་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་བདག་གདགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བས་བཀག་གོ །བཞི་པ་ཕུང་པོའི་ཆོགས་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་ནི། ལེན་པོ་རང་ཉིར་སོགས་ཤང་པ་བཞིའི་དང་པོ་

གཉིས་ཀྱིས། ཆོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་ན། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཞེས་བཀག་པ་ལ། བྱེད་པོ་མེད་ལས་སོགས་ཤང་པ་གཉིས་ཀྱིས། སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ནི་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་

དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་ཙམ་གྱི་བདག་ནི་རང་བཞིན་ནམ་ཇ་སུ་མེད་ཀྱང་། ལས་སུ་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ཇ་སུ་ཡོད་སྣམ་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

@219B བཀག་གོ །རང་འགྲེལ་དུ་ཕུ་པ་ཏ་ལ་ལྟ་ཏའི་རྒྱུན་བྱིན་ན་ཉེ་བར་ལེན་པས་ན་ཉེར་ལེན་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་གཞུང་ལས། ཀྱི་ཏ་དང་ལྟ་ཏ་ནི་ཕལ་ཆེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལྟ་ཏ་བྱིན་ནས་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ལའང་འཇུག

པར་གསུངས་པས། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཡང་སྐྱབ་ལ། མདོ་དོན་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། ལས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཀླལ་ལོ། །ལྟ་པ་ཐུབ་པས། བདག་ཁམས་དྲུག་སོགས་ལ་བཏགས་པར་

བསྟན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་། ཆོགས་པ་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། བདག་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་བཏགས་པས་ན་དེ་དག་གིས་གཞན་གཉིར་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་འབྱེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རྟག་པའི་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོས། རྟག་བདག་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མིན་པས། དེ་མེད་པར་རྟོགས་པས་

བདག་ལྟ་སྟང་བ་ངོ་མཚར་བར་གསུངས་ལ། གཉིས་པས་དེའི་སྐོ་ནས་བཞད་གང་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་ལྟའི་རྟགས་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མ་གསུམ་དགག་པ་ནི། ཕུང་པོར་བདག་ཡོང་མ་ཡིན་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞིའི་

དང་པོས་བདག་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་རྟེན་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་ལ། གཉིས་པས། བདག་ཕུང་པོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པས། བདག་ཕུང་པོ་

@220A ཞེས། །དང་གཞན་དང་གཞན་མིན་གྱི་ལྟན་པའི་དོན་དུ་སྨྲོས་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན། གསུམ་པས་སྔར་རྣམ་ལྟའི་དཔྱད་པས་བཀག་པའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་འཇིག་ལྟ་ཉི་

ཀྱང་བསྟན་ཏེ་བསྟན་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། མདོ་ལས། ཉི་ཤུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཕུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཇིག་ལྟས་བདག་ཏུ་འཛིན་མི་རྟོག་པས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དོར་ལ། རྟ་ཤེས་ལས། དེ་གསུངས་པ་སྐུ་སྟེགས་པའི་

ལུགས་དགག་ཆེད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཕུང་པོ་ལ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་དང་། བདག་ལ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཀྱང་། རང་སྟེ་ཕལ་ཆེར་དེ་ལྟར་འདོད་པས་

མི་འདྲའོ། །བཞི་པས། མདོ་ལས་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པར་གསུངས་པའི་དོན་རྟ་བའི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་པའི་རྟེ་མོ་མཐོ་བ་ཉི་ཤུ་བའི་དགེ་བག་ཚེས་བསྟན་ཏོ། །བཞི་པ་བརྗོད་

མེད་ཀྱི་བདག་རྫས་ཡོད་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞིའི་དང་པོས། མང་བཀུར་པ་ཁ་ཅིག །བདག་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ། བདག་མང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཕུང་

པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བདག་འཛིན་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པས། གཅིག་ཐ་དད་སོགས་གང་དུའང་བརྟོད་དུ་མེད་ལ། ལས་བྱེད་པ་པོ་སོགས་སུ་ཡོད་པས་ཇས་ཡོད་ཀྱི་བདག་འདོད་ལ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་

@220B བརྟེན་ནས་གང་ཟག་མཐོང་བ་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་སོགས་སུ་མངོན་འགྱེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱ་དང་། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་ཕྱོགས་སྟེའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས།

གང་ཕྱིར་སོགས་གཉིས་པས་བདག་ཇས་སུ་གྲུབ་ན་སེམས་ལྟར་བརྗོད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་ལས་སེམས་དེ་ཉིད་སོགས་སུ་བརྗོད་མེད་མིན་པ་ལྟར་ཇས་ཡོད་ལ་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཇས་ཡོད་བཀག་ལ།

གང་ཕྱིར་ཁྱོད་བྱམ་སོགས་གསུམ་པས། མང་བཀུར་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱམ་པ་རང་སྐྱུ་བའི་ཇས་སུ་མེད་པས་རང་གི་ཚ་ཤས་གཟུགས་སོགས་ལས་ཇས་དེར་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་ལ་བཏགས་ནས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ཇས་སུ་

མེད་ཀྱང་། ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་ནས་ཡོད་ཅེས་བཏགས་ཡོད་དུ་སྣུབ་བོ། །ཁྲོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བཞི་བས། རྩས་སུ་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་སོགས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་རུང་དུ་ཡོང་དགོས་ལ། བདག་ནི་དེ་དང་བྲལ་བས་རྩས་སུ་

མེད་དེ། དཔེར་ན་རྣམ་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་ལ། གཟུགས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་བཞིན་ཞེས་བཀག་གོ །ལྟ་པ་བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དེ་དང་བཅས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་

བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་ཤུང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་@221A ྀ།། །ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་རྟོ་ཤེས་ལྟར་རྣམ་ལྡོག་སྣུབ་ནས། ཤུང་པ་བཞི་པས་རྒྱུ་མཚན་དེས་བདག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་དུ་བསྟན་ནོ། །ཆོགས་བཅད་གཉིས་པས་བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་པ་

ཤིང་རྟའི་དཔེས་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟར་རྣམ་ལྡོག་བདབ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའི་ལྷག་མ་འདུས་ཙམ་དང་དབྱིབས་བདག་ཏུ་བཞག་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་སོགས་ཆོགས་བཅད་དུག

གི་དང་པོས་ཆོག་པ་ཤིང་རྟར་འཇོག་ན་ཤིང་རྟ་བཤིག་པའི་ཡན་ལག་སིལ་བུར་གནས་པ་ལ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་སྡུས་ཆོག་པ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟར་མི་འདོད་པས། ཤིང་རྟ་མེད་ན་དེའི་ཡན་

ལག་མེད་པས། ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཙམ་དང་། ཆོགས་པ་ཤིང་རྟར་མི་རུང་ཞེས་ཆོགས་པ་བཀག་ལ། གཉིས་པ། ཁྲོད་དབྱིབས་སོགས་ཀྱིས་ཤིང་རྟ་བཤིག་པའི་ཡན་ལག་ལ་ཤིང་རྟ་མེད་པ་ལྟར་ཕྱིས་བསྒྲིགས་པ་ལ་ཡང་མེད་དེ་

དེ་གཉིས་ཀའི་དབྱིབས་ཁྲད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྡར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁྲད་པར་མེད་པའི་དེ་ཤིང་རྟ་མིན་ཞེས་བཀག་གསུམ་པ། ད་ལྟ་གལ་ཏེ་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྒྲིགས་པའི་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་

པའི་དབྱིབས་ཡང་མིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཤིང་རྟའི་དུས་སུ་འཕང་ལོ་སོགས་ལ་སྡར་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་བརྙད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་བཞི་པས། ཆོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་མི་རུང་སྟེ། ཆོགས་པ་དབྱིབས་ཀྱི་

@221B གདགས་གཞིར་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གདགས་གཞི་རྩ་ལས་ཡོད་ཅོ་ནར་ཁྲོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་བཀག་ནས། དེ་ལ་ཕྱོགས་སྔས་ཆོགས་པ་བཏགས་ཡོད་རྫུན་པ་ལ་དབྱིབས་རྫུན་པ་བཏགས་

སོ་ཟེར་བར། ལྟ་པ། ཁྲོད་ཀྱིས་འདི་ནི་སོགས་ཀྱིས་ཁྲོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་བདེན་པའི་ཆུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་བསྟན་ལ། རང་འགྲེལ་དུ་གྱིབ་མའི་རི་དྭགས་ཀྱི་

ཤ་ཟ་མི་ནུས་པ་དང་སྣུར་རོ། །དྲུག་པའི། འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཞེས་པའི་ཤང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་དཔེ་འདིས་རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་བྱམ་པའི་རྫུ་བརྒྱད་ཆོགས་པ་ལ་བྱམ་པའོ་སྐམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁེགས་པར་གསུངས་

ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས། ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཙམ་བྱམ་སོགས་མིན་པར་བསྟན་པས་ཆོགས་བཅད་ཕྱི་མ་གཉིས་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྤྱོ་བར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་སྔས་

ཞིང་རྟ་རྣམ་པ་བདུན་གང་རུང་མེད་ན་ཞིང་རྟའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུའམ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་རྣམ་བདུན་གྱི་དཔྱད་པ་ལྟར་དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་བདག་ཡང་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡན་ལག་ལ་

བཏགས་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཞན་གྱུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་འགྱུབ་

@222A ཞེས། །པས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརླག་ཅེས་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་གདམས་སོ། །དྲུག་པ་དེ་ལྟར་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཇོམས་སྤང་སྨྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་སོགས་ཆོགས་བཅད་

ལྟའི་དང་པོས། རྣམ་བདུན་གྱིས་བཅལ་ཚེ་ཞིང་རྟའི་ཡོད་པ་མི་རྟེན་པས། སྐབས་འདིར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྱུབ་པར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། གྱུབ་ཚུལ་དེས་ཀུན་རྫོབ་མ་ཟད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལའང་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཕྱོགས་སྡུས་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཆོགས་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། ཤིང་རྟ་ཞིག་ཀྱང་འཕང་ལོ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་སྤྱོང་ནི། ཤིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་མིན་

ན་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་མེད་དགོས་ཏེ། སྤྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའི་མེས་ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྟེགས་ན་ཡན་ལག་དེར་གྲུབ་པ་སྤྲོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཤིང་རྟ་ཆོགས་ན་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སོགས་ཀྱིས་ཤིང་རྟ་བཞིན་དུ་བདག་དང་ ཕུང་པོ་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་བྱེད་བློ་དང་། ལས་དང་བྱེད་པ་པོར་ཐ་སྙད་དུ་

འཐད་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །འཕེ་པ། དངོས་ཡོད་མིན་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་འདི་ནི་བརྟན་མི་བརྟན་སོགས་སུ་རང་བཞིན་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བདག

@222B བཀའ་ཡོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། །རང་འགྲེལ་དུ་རྩ་ཤེས་དང་མདོ་ལས་མི་ཟད་པའི་ཚོས་བཞི་བསྟན་པ་ཁྱངས་སུ་དྲངས་སོ། །ལྟ་བ། གང་ལ་རྟག་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་ངོ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བློ་འཇུག

དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་ནི་མ་བརྟགས་པ་བྱགས་པའི་གཏི་མུག་གི་འཁྲུལ་སྣང་ཙམ་དུ་གྱུར་བོ། །ཞེས་བདག་ངོས་བཟུང་ངོ། །གཉིས་པ་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཀྱང་སོགས་

ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས། བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ལས་མེད་པ་བཞིན་དུ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་མེད་པས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་ལྟ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བདག་དང་ཤེང་རྟའི་དཔུང་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་བསྒྲེ་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་བྱམ་སྟམ་སོགས་ལ་བསྒྲེ་བ་ནི། བྱམ་པ་སྟམ་བྱ་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོས་བྱམ་སྟམ་

སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་དག་འཇིག་རྟེན་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། དཀོན་བརྩེགས་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྡན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྩོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་ཐ་སྙད་

བཏགས་ཙམ་དུ་ལུང་གིས་སྨྲའམ་ནས། གཉིས་པས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་འདོགས་ཞེན་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་

@223A ཞེས། །ལ་བསྟེ་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་བསྟེད་པར་བྱ་སྟེད་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱི་ཤང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཕན་ཚུན་ལྡོས་པར་མདོར་བསྟན། ལྷག་མས་རྒྱས་པར་

བཤད་པའི། གང་ལས་གང་ཞིག་ཅིས་པའི་ཤང་པ་གཅིག་གིས། དངོས་སྨྲས་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ། ཕན་ཚུན་མི་ལྡོས་པས་རྒྱུ་འབྲས་གང་སྟར་གྲུབ་བརྟགས་ནས་དགག །གལ་ཏེ་ཞེས་ཀྱི་

སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཕྱད་ནས་སྐྱེད་ན་ནུས་པ་གཅིག་པས་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། མ་ཕྱད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་འབྲས་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་ཕྱད་མ་ཕྱད་བགས་ནས་དགག །ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་སོགས་ཤད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་འབྲས་བུ་རང་ངོས་ནས་མི་སྐྱེད་པས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་

ནས། དེ་མེད་པས་རྒྱུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྐྱབ་པས་ཕྱོགས་སྔ་བ་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་རང་ལུགས་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སོགས་སྐྱུ་མ་

ལྟར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་ལུགས་བཞག་གོ །གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་གཉིས། དང་པོ་རྩོད་པ་ནི། སྣུན་འབྱིན་འདིས་སྣུན་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོས། རང་བཞིན་འགོག

@223B པའི་སྡུན་འབྱིན་འདིས་སྡུན་དབྱུང་བྱ་དང་ཕྲད་ནས་སམ་མ་ཕྲད་པའི་སྡུན་འབྱིན་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པས། སྡུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དེ་སྐད་སྨྲ་ཞིང་དེས་ཁྱོད་རང་གི་ཕྱོགས་འཛོམས་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལྷགས་སྡུན་

དབྱུང་མི་ནུས་ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་རང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་ཤང་པ་གསུམ་གྱིས། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་འདོད་བྱ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རིགས་པ་མེད་པར་ལྷག་ཆོད་ཙམ་གྱིས་དཔོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྩད་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་ཕྲད་པའི་ལྷགས་འདེན་པ་དང་། མིག་གིས་མ་ཕྲད་པའི་གཟུགས་མཐོང་ཡང་མ་ཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་མིན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་མ་ཕྲད་པ་རྟང་བ་ཁོ་ན་སྐྱེད་

པས་རང་བཞིན་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་གསུངས་སོ། །ཤང་པ་ཐ་མས། ཁྱོད་སྡུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཕྱོགས་མེད་པར་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་ཙམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད་པ་གསུམ་བཀོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་བཞི། དང་པོ་རང་ལ་སྡུག་འབྱིན་དང་སྣུབ་པ་འཐད་ཚུལ་ནི། སྡུག་འབྱིན་པས་སྡུག་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱི་དང་པོས། དངོས་སྨྲ་ཁྲོད་ཀྱིས་ཕྲད་མ་ཕྲད་བརྟག་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི། བདག་ལ་དམ་བཅའ་དེ་མེད་པས་མིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་ཚུལ་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཡུམ་མདོ་ཁྲིད་སུ་དྲངས་སོ། །ཇི་ལྟར་

@224A ཞེས། །ཁྲོད་ཀྱིས་ནས། དེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁྲད་པར་རྣམས་གཟུགས་བརྙན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟས་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་མཐོང་ལ། དེ་གཉིས་ཕྲད་མ་ཕྲད་

པར་སྐྱེ་བཏགས་དོན་བཙ(l) ན་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཉི་མ་ལས་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་ལ། དེ་མི་བདེན་ཀྱང་། རང་གི་བྱད་བཞིན་མཇོས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆུས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ཞེས་དཔེ་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་འདིར་

ཡང་ཞེས་སོགས་ཤང་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་དེའི་དེ་བཞིན་དུ་གདོང་དང་འདུ་བའི་ཤེས་རབ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་སྤྱང་བའི་ནུས་ལྡན་གྱི་གཏུམ་ཆོགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟུབ་པའི་འཐད་པ་དང་བླ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བསྟུབ་བྱ་རྟོགས་

བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་རང་ལུགས་ལ་རྟགས་ཀྱིས་བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤྱང་བ་འཐད་པར་གསུངས་ལ། རང་འགྲེལ་དུ་ལེགས་ལྡན་གྱིས། རྣ་ཤེས་ལ། ཕྱད་མ་ཕྱད་བརྟག་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡིན་

ཀྱི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཏན་ཚིགས་སོགས་ལ་མིན་ཞེས་སྟར་གྱི་རྩོད་པར་ལན་བཏབ་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་གསལ་བྱེད་སུན་འབྱིན་སོགས་ལ་རྒྱགས་འདྲུག་ན་རྩོད་པ་དེ་བཟློག་མི་ནུས་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཁོ་ན་མཇོས་

གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་དངོས་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་ཡིད་ཚད་པའི་གནས་སུ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་བསྟུབ་བྱ་སོགས་ཤང་པ་བཞེས། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་སུན་འབྱིན་ནི། ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་

@224B ཀ། བསྒྲབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། ཕྱད་པ་སོགས་རིགས་པ་དེ་འཇུག་ནའང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ། རང་འགྲེལ་དུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྱོན་རབ་རིབ་མེད་པར་མི་འཇུག

བ་བཞིན་དུ་ཁབ་ལེན་དང་མིག་སོགས་མ་ཕྱད་པའི་དཔེ་ཡང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་རྟེང་མི་རྟེང་མེད་པས། མ་ཕྱད་པ་ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་དང་མཐོང་བར་ཐལ་བས་རང་གི་རྟོགས་བཟོས་སྐྱར་བའི་ལམ་དན་པའི་ཅི་བྱ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་ཆུས་པ་ལྟར་བཟློག་སྟེ་མི་ཆུས་པ་ནི། དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་སོགས་ཤང་པ་བཞིས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་སོགས་ཀྱི་དཔེས་སྒྲུབ་སྟ་བ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་མེད་

པས་སྒྲུབ་མི་ཆུས་སོ། །མི་ཆུས་བཞིན་དུ་དངོས་སྐྱ་ཁྲོད་ལ་སུ་ཞིག་གིས་བཅོལ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལོག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་འཆིང་བར་བྱེད། གསུངས་ལ། རང་འགྲེལ་དུ་དར་གྱི་སྲིན་བུས་རང་གི་བྱས་པའི་སྡད་བྱས་

བཀྲབ་པའི་སྟེང་དུ་སྡད་བྱ་གཞན་བཟེས་པ་དང་སྦྱར་རོ། །བཞི་པ། འདིར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་རྒྱས་པར་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་ཟཁད་པའི་ལྷག་མ་རྒྱུ་འབྲས་ཕྱད་མ་ཕྱད་བརྟགས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་

སྲུན་འབྱིན་ལྷག་མ་སོགས་ཤང་པ་བཞིས་དངོས་སྨྲ་ལ་སྲུན་འབྱིན་བཙོད་པའི་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཕྱད་མ་ཕྱད་བརྟག་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་བཀག་པའི་ལན་ཀྱི་ཚེད་དུ་རང་ལ་སྲུན་འབྱིན་འཐད་པ་སོགས་

@225A ཞེས། །བཀྲང་བར་བྱ་ལ། རང་ཕྱོགས་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་ཅིང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདོད་པས། སྲུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོལ་བའང་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་ཕྱོགས་བཞག་པས་སྟར་བཤད་པའི་སྲུན་འབྱིན་ལྷག་མ་དེ་

རྟོགས་པར་བྱའོ། །གསུངས་སོ། །རྒྱན་བཟང་བའི་སྟོང་ཐུན་ཆུང་བར། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་གཉིས། ལས་འབྲས་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་སྟ་

ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་འགལ་རྐྱེན་འཛིན་པའི་བློའོ། །དེ་ལ་གཟང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ལ།

ཀུན་བཏགས་དང་ལྡན་སྐྱེས་སོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནོ། །ཞེས་པ། ཡིག་ཆར། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་སྡོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པར་

མདོ་དང་བཞི་བརྒྱ་པར་གསུངས་པས་བཀག་པས། བདག་འཛིན་རགས་པ་བདག་འཛིན་མིན་པའང་གྲུབ་ལ། འཁོར་རྩ་ལ་བདག་འཛིན་དགོས་པར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །གྲུང་རྒྱང་རྩེ་བཙུན་པས། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་

འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ལྡན་སྐྱེས་ཡོད་པ། རང་སྟུ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལྡན་སྐྱེས་ཡོད་པས་སྨྲའ་པ་ཡིག་ཆའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་བར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །རྒྱན་བཟང་བས། གང་ཟག་གི་བདག

@225B མེད་རིགས་པ་རྟོགས་པའི་བློ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློར་ཡང་བཞག་པ་འདྲའོ། །ཡིག་ཆར། བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། འཇིག་ལྟ་མིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཡི་གེ་ནོར་བས། བདག་འཛིན་མིན་ལ་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པ་

ཞེས་སྨྲར་དགོས་པ་མཚན་གཞིས་ཤེས་ལ། རྒྱུན་བཟང་བས། སྐྱ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ལ། ང་ཡི་ག་དང་། ང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་འཛོག་པ། དེ་འདྲའི་སེམས་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་འཛིན་པའི་

བློས་མ་ངེས་པར་གསུངས་ནས། ཁོ་རང་གི་འཁྲུལ་གཞི་རྣམ་བཞད་ལས། ང་དང་ང་ཡི་ག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཉིས་འཇིག་ལྟར་འཛོག་གསུངས་པ། འཇིག་ལྟ་ལ་ང་དང་ང་ཡིའོ་སྙམ་དུ་དེ་ལྟར་འཛིན་

པའི་བློ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པར། རང་འགྲེལ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ང་དང་ང་ཡི་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ། ཞེས་པ་དང་། ལམ་རིམ་རྩ་ཤེས་ཀྱེཀ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་ལ། ཁ་ཅིག་གིས།

ང་ཡི་བ་རང་སྤོག་གང་ཟག་དང་གཞི་སྤོག་གང་ཟག་མིན་པར་འདོད་པ། རྟེ་བཙུན་པས། གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷས་སྨྲིན་གྱི་མིག་དབང་དེ་ཁྲོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དབང་པོས། ལྷས་སྨྲིན་གྱི་ང་

ཡི་བ་དེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཅེས་དང་། བསོད་བྱགས་པས། ང་ཡི་བ་གང་ཟག་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་@226A ཞེས། །ཆོས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཀག་ནས། དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཡང་མིན་ལ། ང་ཡི་པ་ལ་དམིགས་ནས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འཇིག་ལྟར། རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་

ལས། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་ང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་དང་ཞེས་པ་དང་། སྟོང་ཐུན་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པས། ཡིག་ཆར། སྒ་ཆོགས་སྐྱ་མོད།

ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོག་གསལ་ལས། བདག་ལ་ཕན་པ་ནི་བདག་གི་སྟེ། བདག་གི་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། བདག་གི་བའི་མཚན་གཞི་

མིག་སོགས་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་མིག་རྟ་སོགས་ནི་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་

ཞེས་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྩེ་གཏང་དེ། མིག་རྟ་སོགས་ང་ཡི་བར་བཞག་པས་དེ་འདྲ་གསུངས་དགོས་བྱུང་ལ། དེ་ལ་གྱང་རུས། ང་ཡི་བའི་རང་ལྡོག་རྟག་པ་ཡིན་པར། རང་གི་ལྡོག་པ་རྟག་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྟོང་

འཇུག་དར་ཏེ་ཀ་ལས། འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་ང་ཙམ་དང་། ང་ཡི་བའི་རང་ལྡོག་ཙམ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་དང་འགལ་པས། རང་ལྡོག་ཞེས་པ་སྨྲི་ལྡོག

@226B ལ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། ང་ཡི་བ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་གང་ཞེག །གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས། ཞེས་དང་། ང་ཡི་བ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག

ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟགཀི་བདག་འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཀྱེ་ཀ་ཆེན་ལས། བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པས་སོ་སོར་འབྱེད་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་

རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ནས། གཞུང་འདི་དག་གིས་བདག་གིར་བཟུང་བའི་དངོས་པོའི་མཚན་གཞི་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་སྟར། ཡིག་ཆར། དེ་

དག་ང་ཡི་བས་ང་ཡིར་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ང་ཡི་པ་རང་ཉིད་ཡིན་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པས་ང་ཡི་པ་ལ་དམིགས་ཞེས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ང་ཡི་བ་ལ། མིག་རྟ་སོགས་འཇོག

པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ང་ཡི་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པས། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ང་ཡི་བར་འཇོག་དགོས་ཞེས་རང་ལྡོག་གཞི་ལྡོག་ཕྱེ་བ་བཀག་ལ། རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚོ་ལས། ང་ཡི་བ་ལ་

དམིགས་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཞེས་པས། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་གང་ཟག་གིས་ཁྱབ་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཞེས་ང་ཡི་པ་གང་ཟག་མིན་པའང་བཀག་ལ།

@227A ཞེས། །དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ང་ཡི་པའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཁྱོད་ངའི་ཡིན་རྒྱུའི་གཞི་དང་། ཁྱོད་བདག་དེའི་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་

པའམ་བདག་གི་ཅན་ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནོར་ཅན་ལ་ནོར་བ་དང་། རྟ་ཅན་ལ་རྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚོ་ལས། ང་ཡི་བའི་གཞི་མིག་རྣ་སོགས་ཞེས། ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞིར་

གསུངས་བས་ང་ཡི་བར་མི་འཛོག་གསུངས་པ་ནི། འཇུག་པར། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཅམ་བདག་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་གདགས་གཞི་གདགས་ཚོས་སྟུ་མི་རུང་བས་

སྒྲུབ་ལ། གཞན་ཡང་། ང་ཡི་ཏ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཏ་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

དགག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཏ་དང་། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏ་དང་། གཞི་གྲུབ་ན་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་སྟོང་གཞི་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་

ལོ། ཡིག་ཆར། ང་ཡི་ཏ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་རྟ་སོགས་བློ་ལྡན་སྐྱེས་ལ་ང་ཡི་བར་སྣང་བའམ། དེ་དག་བློ་ལྡན་སྐྱེས་ལ་ང་ཡི་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་པ་སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་དག་བློ་ལྡན་སྐྱེས་

@227B ལ་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་སྣང་ཞིང་། ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ང་ཡི་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ། དེ་འདྲའི་ང་ཡི་པ་ལ་དམིགས་

ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ནི་ངས་འཛིན་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། ང་ཙམ་ལ་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་བྱོས་ངར་བཏགས་ཙམ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་ངར་སྣང་བ་ཙམ་འཇོག་པ་ལྟར། ང་ཡི་བ་

ལ་ཡང་། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་ཕར་ང་ཡི་བར་བཏགས་ཙམ་དང་། དེ་ལ་ང་ཡི་བར་སྣང་ཙམ་འཇོག་ལ། སྟོང་ཐུན་ལས། ང་ཡི་བར་སྣང་ཞིང་དེ་འདྲའི་ང་ཡི་བ་ཞེས་དང་། དེ་དག་ང་ཡི་བར་སྣང་བའི་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི། ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པས། དེ་དག་ལ་ང་ཡི་བར་སྣང་བ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པ་དང་། མིག་རྣ་སོགས་དེའི་དམིགས་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་པའི་རྒྱུ་

མཆོ་ལས་ཀྱང་། ང་ཡི་པ་ལ་དམིགས་ནས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། སྐུ་ཕྲེགས་ཀྱིས་མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་པས་ང་ཡིར་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ང་ཡི་པར་གསུངས་

པ་མིན་གསུངས་པ་ལེགས་ཚའོད་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན། ངའི་བྱ་ཆུང་མ་ས་ཆ་གནས་ཁང་སོགས་ང་ཡིར་འཛོམ་པས་ན། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལ་འཇིག་ལྟས་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ལྷས་སྦྱིན་

@228A ཞེས། །ལྟ་བུའི་ང་ཡི་བ་ལ་བྱ་དང་ཆུང་མ་རྟ་གླང་ས་ཞིང་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ང་ཡིར་བྱེད་རྒྱ་ལ་བྱེད་པས་དུ་མ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡིར་འཛོམ་པའི་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ཞེག

མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྒྱུད་སྡུ་ཕྱི་ལ་མི་དམིགས་པར་འདོད་པ་གང་ཞེག །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་རང་གིས་ང་ཡིར་བྱེད་རྒྱུ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་ཡིར་བྱེད་མཁན་དང་བྱེད་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྡུ་ན།

ང་ཡི་མིག་ཅེས་པའི་ཚོ་མིག་ང་ཡིར་བྱེད་རྒྱུ་དང་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟན་པ་ཅན་གྱི་ང་ཡི་བར་སྣང་ཙམ་དེ་ང་ཡི་སའམ་ང་ཡིར་བྱེད་པ་པོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་ཡི་པ་ཞེས་པའི་པ་བདག་པོའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིན་ན་

མིག་ང་ཡི་བ་ཡིན་ན། མིག་མིག་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། མིག་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་མིན་པའམ་གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་སུ་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། ཕུང་པོ་ང་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཕུང་པོ་ངར་སྣང་བ་

ཡང་ང་མིན་ཏེ། ཞེས་ཕུང་པོ་ངར་སྣང་བ་ང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕུང་པོ་ང་ཡིན་པར་སྣང་བ་སོགས་ལ་བྱེད་ལ། འདི་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཕུང་པོ་ལ་ངར་སྣང་བ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་སྣང་བ་ང་ཡིན་

ཀྱང་། ཞེས་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་སྣང་བ་ལ་ཕུང་པོ་ལ་ངར་སྣང་ཞེས་ཆོག་སྟུད་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་དྲུང་པས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་འཕགས་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ང་དང་

@228B བའོ་སྐམ་པའི་བློ་དང་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར། ཀུང་རྩ་རྗེ་བཙུན་པ་བསོད་ནམས་བྱགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བའོ་སྐམ་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་དང་འཇིག་ལྟ་ལ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ་ཟིར་བ་ལ།

ཡིག་ཆར། དེ་མི་དགོས་པར་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཆོ་རབས་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་གྱི་ལྷ་དང་མི་དེ་ང་འོ་སྐམ་དུ་དྲན་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚོ་ལས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ན། ཞེས་པ་ནས།

ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྐམ་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པར་བྱུར་པའི་བདག་ནི་ཆོ་རབས་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་པས། ཞེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ལས་འདིའི་འབྲས་སུ་སྐྱོང་བ་པོ་ངའོ་སྐམ་དུ་བདེ་བ་སོགས་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་

བས་གྱུབ་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་སོགས་ལ་ངའོ་སྐམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར། རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚོ་ལས། ངའོ་སྐམ་པའི་ང་ཚམ་ཞིག་དེར་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ཞེས་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས་ངའོ་སྐམ་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ང་ཚམ་ཐོག

མེད་ནས་ཡོད་པ་ཡང་། རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚོ་ལས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་དུས་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ངའོ་སྐམ་པའི་དམིགས་པའི་གཞིར་བྱུར་བའི་བདག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ང་ཚམ་ཡིན་པས། ཞེས་པས་སྨྲའོ

ནས། འདི་ཡང་ཐ་སྙད་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། འཇིག་ལྟ་གཉིས་ཀར་སྤྱར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་ལུང་འདི་དག་གིས་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུས་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ལ་ངེས་སྨྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཚད་མ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྐྱེ་ན།

@229A ཞེས། །དེ་ལ་རང་མཚན་ཉིས་གྱུར་པའི་ངེས་སྨྲ་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་། ངེས་སྨྲ་པའི་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་ཚེགཔར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡིན་ཏེ། ལོ་རྒྱ་དང་ཉིན་སྔ་ཕྱིའི་ང་ལ་དམིགས་ནས་ང་བཟང་ངོ་སྨྲ་བའི་ང་རྒྱལ་

དང་། ང་ངན་ནོ་སྨྲ་བའི་ཞུམ་པ་སོགས་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་བས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་མལ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པར། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སོ་བོན་ཙམ་བཏང་ནས། །བདག་གི་བྱ་

འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བྱེད་ཅིག །ཤེང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྐམ་དུ་རྟོག་དེས་ན། །ཞེས་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པའོ་ཕྱིས་ངའོ་སྐམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི། འཇིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་

གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་ལྟ་དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ཏེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་དམིགས་པའི་འཇིག་ལྟས་དེའི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་

དང་། ལྷས་བྱིན་རྒྱུད་ཀྱི་ང་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་ཟིན་བྱེས་ལས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་རབས་སྔ་མའི་ལྟ་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་ལྟ་དེས་ལྟ་དེ་དང་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་གཉིས་

ཀ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྟོན་པས་ང་སྟོན་རྩ་འཆོང་བའི་བུ་བཀུ་ཤེས་སུ་བྱུར་པ་དེན་ཆ་སྟོན་གྱི་དབུལ་པོ་དེ་དང་སངས་འཕགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པའི་དེན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་དགོས་སོ། ।

@229B ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཐོག་མེད་ནས་ང་ཡིན་བཞིན་པར་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞིའི་ང་

སོག་མེད་ནས་ཡོད་པ་སྤང་གྱི་ལུང་དེ་དག་གིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཡིག་ཆར། ལྷ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཙམ་གྱི་སོག་མ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སོག་མེད་ནས་འབྱོ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཁོར་

བའི་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སོག་མེད་བྱུར་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། མི་སོག་མེད་ནས་མེད་ཀྱང་མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་

ང་སོག་མེད་ནས་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་ནི། སོག་མེད་ནས་མི་ཡིན་བཞིན་པར་འོང་བ་མེད་ལ། ང་ཡིན་བཞིན་ནས་ཡོངས་པ་ཡོད་དེ། །ཞེས་དང་། དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དགེ་སློང་གི་དུས་སུ་དགེ་སློང་ཡིན་ལ། སྨྲིར་དེ་མི་དང་དགེ་

སློང་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་དགའ་བོའི་ངའོ་སྣམ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞིའི་ང་ཡིན་ན། ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ལུང་དེ་དག་གིས་སྐྱབ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།

དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ང་དང་མི་དེ་དེ་འདྲའི་ང་དང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཐུན་མོང་གི་ང་ཡིན་པས་དེ་དག་འཇོག་གི །དེ་དང་རྒྱུན་གཅིག་པའི་ལྷ་དང་སོ་སྐྱེ་སོགས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཁྱབ་པ་

@230A ཞེས། །མེད་དོ། ཏྲི་ཀ་ཆེན་ལས། ལྷས་སྨིན་དང་དེའི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོ་སོ་བ་མི་འདོད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། ཞེས་པའི་དོན་ཀུན་གཞི་ཐམཐ་དཔྱོད་ལས། དེའི་

དོན་ལྷས་སྨིན་གྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་དེ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོང་པར་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་མི་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་ལ། འགའ་ཞིག་གིས། ལྷས་སྨིན་གྱི་གདགས་གཞི་འགྲོ་

བ་རིགས་དྲུག་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་ངོ་བོ་ཐ་དད་སོགས་སུ་གྱུར་བས་དཔྱད་གཞི་ཆ་ཟེར་བ་ནི། ངེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་གདགས་གཞིའི་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་སོགས་མ་སྤྲོས་ཀྱང་

དེ་ལྟའི་རིགས་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུངས་པ་ལྟར་ཆོག་ཙམ་ལ་འཁྲིབ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གོ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་གདགས་གཞི་ཐུན་མོང་བའི་ང་ཞེས་པ། ཏྲི་ཀ་ཆེན་ལས། ཐ་

སྣང་འདོགས་མཁན་གྱི་མི་དང་། ཐ་སྣད་བཏགས་པའི་གཞི་བདག་གཉིས་ཁྲབ་མཉམ་དུ་མི་བརྟང་བར་མི་དེ་བདག་དེའི་ཚ་གཅིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་པ་ལྟར་མི་ལྡས་སྨིན་ལྟ་བུས་གང་ལ་ང་

ཞེས་འདོགས་པའི་གཞི་ལ་བྱ་ཡི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐའ་དཔྱོད་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྣད་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་

@230B བའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྣད་དེ་ཙམ་གྱིས་ང་འཛིག་ཐུབ་པས་གཉིས་ཀའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་ཐུན་མོང་བ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞེག་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀས་ང་ཞེས་ཐ་སྣད་འདོགས་པ་ཐུན་

མོང་བ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ང་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་དེ་ལ་ཁོ་རང་གི་གདགས་གཞི་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དགོས་ན་ལྷས་སྦྱིན་ལུས་སྦྱིན་གྱི་གདགས་གཞིར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་ང་ཙམ་

སོགས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་གདགས་གཞིར་ཚུད་པའི་ང་ཐུན་མོང་བའམ་གདགས་གཞི་ཐུན་མོང་བའི་ང་ཡིན་ཀྱང་། གང་གི་ཡང་གདགས་གཞི་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གདགས་ཚོས་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷས་བྱིན་དང་ལྷས་བྱིན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་གའི་ང་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་བདག་གི་གཞི་ལྷོག་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་ཆད་པར་འདོད་པ་མཐུན་ཟེར་བ་ཕྱོགས་སྔའི་ནམ་མ་ལང་བ་ཡིན་ཏེ།

མཐའ་དཔྱོད་དེ་ཉིད་ལས། དཔེར་ན་གསེར་བུམ་ཟངས་བུམ་གཉིས་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཐྱུར་བའི་བུམ་པ་ཞེག་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། གསེར་བུམ་གྱི་སྒྲིབ་ཟངས་བུམ་གྱི་སྒྲིབ་མིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་

བྱུང་བའི་བྱམ་པ་དེ་དེ་གཉིས་ལས་གོ་ས་ལོགས་ནའང་བསྟན་ཏུ་མེད་པར་ཞེས་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་ཅེས་བསློས་བཙུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་སོགས་ང་དེའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ང་དེ་ཐོག་མེད་@231A ཞེས། །ཤས་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་སྐམ་ན། ལྷས་སྨིན་དེ་མི་རྟག་པ་དང་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཏྲི་ཀཱ་ཆེན་ལས། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་གསུངས་བའི་དོན་དངོས་སྨྲས་ལྷས་སྨིན་གྱི་ང་དེ་

ལྷས་སྨིན་གྱི་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ནས་རྣེད་དགོས་པས། སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་སོ་སོ་ལ་མི་འཇོག་པར་ལྷས་སྨིན་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས། གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་རྣེད་རྒྱུ་མེད་པས་

སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་སོ་སོའི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་པ་གོང་བསྟྲིག་ན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། ལྷོག་པ་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་རིགས་པའི་གསང་ཚིག་མ་དགོངས་པར་མངོན་

ནོ། །ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་དེ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་དེའི་ང་ཆོ་དེའི་སྐྱེ་བ་བླང་བ་ནས་དང་། ཆོ་དེའི་མི་སྐྱེ་མཆེད་བྱག་དོད་པ་ནས་འཇོག་སྟེ། དབུ་མའི་ཟིན་བྱིས་ལས།

སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོད་ནས་མི་ཡིན་པར་གྱུར་ལ་རྒྱུ་བོ་དང་། དགེ་སློང་བྱ་བ་དང་སྡོམ་བ་གྱུར་པ་ནས་འཇོག །ཅེས་པ་ནས། མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་འདིའི་ང་གཉིས་མི་འདྲ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་

སོགས་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པས་སྐབས་སོ་སོར་དང་། ང་སེམས་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པས་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། རེས་ལུས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ། རེས་སེམས་

@231B ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་ཟིན་བྱེས་ལས། སྟོན་པས་ང་སྟོན་དེ་དང་དེར་གྱུར་ཞེས་དྲན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་དེས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇམ་གང་ཕུལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དེས་ཕུལ་བར་མི་

དྲན་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་ངས་ཕུལ་བར་མི་དྲན་ཡང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངའམ་སྟོན་པའི་ངས་ཕུལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་ཉིད་ལས། སངས་འཕགས་ཀྱི་ང་དང་། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ང་གཉིས་མི་

འདུ་དེ་ངའོ་སྐྱམ་པ་སྐྱེ་བའི་ང་དང་དེའི་ང་གཉིས་དོན་གཅིག །སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ང་ལ་བྱ་སྟེ།

ཡིག་ཆར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཞེས་པ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངའོ་སྐྱམ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞིའི་ང་ཞེས་པ་ཆོག་སྟུད་བྱས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཡང་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟེན་བྱེས་དེ་ཉིད་ལས། ངག་དབང་རྡོ་རྗེས་

ཁས་ལེན་དེ་རྣམས་སྐྱེ་ཕྱོགས་ལ་ཞུས་པས་ཐུབ་ན་ཡིག་ཆ་ལྟར་གྱིས། མི་ཐུབ་ན་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཡིན་པའི་ཆ་དང་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་ང་ཡིན་པའི་ཆ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་མིན་ཞེས་ཁས་བླང་དོ་གསུངས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆའི་དགོངས་བ་ནི། སྟོན་པས་ང་སྟོན་དེར་གྱུར་ཞེས་དྲན་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དེར་གྱུར་པར་དྲན་ཞིང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་དེ་དུས་དྲུ་ཡོང་དགོས། མེད་ན་དྲན་པ་དོན་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་བས་

@232A ཞེས། །ཡིན་ནོ། །ང་དང་ང་ཡི་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཕུང་པོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ང་དང་ལྡན་སོགས་སུ་སྣང་བ་ང་དང་། ལྡན་སོགས་དང་། ངའི་ཡིན་རྒྱུའི་ཕུང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བར་སྣང་བ་ང་

ཡི་བར་འཛིག་སྟེ། བྱིད་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་སྣང་བ་དང་། བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་ལྡན་སོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་ང་དང་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་ལྡན་སོགས་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། བདག

གི་ཡིན་རྒྱུ་མིག་སོགས་བདག་གི་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་གིར་བྱེད་པ་པོ་དེ་བདག་གི་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིག་ཆར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྟོད་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིའི་མི་ཡིན་པའི་

ཆ་ཚོས་ཅན། ཞེས་པ་ནས། ཁྱོད་གཏན་དུ་མི་ལྡོག་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཏན་གྱི་བག་ཆགས་བསྟོས་ཤིང་འཛིན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ཁྱོད་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་

ཡིན་པ་གཏམ་དུ་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། འདི་ཀླ་ཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཀླ་ཀ་ཆེན་གྱི་ལུང་སྟར་དྲངས་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ། ལྷས་སྨྲིན་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པ་མིན་ན།

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་གྱི་བག་ཆགས་བསྐོ་གཞིའི་ཡིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལུང་རིགས་སྐྲོན་མེ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྐྱེ་མེ་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་པའི་རྟེན་པ་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད།

@232B ཅེས་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ། ཡིག་ཆ་རྣིང་བར། སྟོང་ཐུན་ལས། འདིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ།

ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བཤད་པ་བཞོད་ཙམ་ལས། རང་ལུགས་སུ་མི་རྟང་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་ལས། ཁ་ཅིག །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྐྱེ་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་དེ་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། རྒྱུ་དག་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།

མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་དེའི་འགལ་རྐྱེན་འཇོག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་ཐུན་ཀྱི་དོན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་དེ་མ་

ཐག་ཏུ་དེ་ཡང་རིག་པ་དེ་མིད་ཙམ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། དེའི་འགལ་རྐྱེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣོ་འདོགས་པའི་བདེན་འཛིན་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཐུན་མོང་

དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་ཚད་མས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་དང་། དོན་སྣ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྟུལ་ཕྱན་ཆ་མེད་

@233A ཞེས། །བསགས་པའི་གཟུགས་དང་། དེ་འཇིག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཐུས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་པའི་བློ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་རགས་པ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་གསུངས་པའང་ཡིག་ཆ་རྣིང་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

དེའི་དང་པོ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་ཚད་མས་བཞག་ཅམ་མིན་པར་སྣོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྱུར་པ་ལ་བྱ་སྟེ། མིན་ན་ཚད་མས་བཞག་ཅམ་མིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྱུར་པར་འཇིག་པའི་བློ་བདེན་འཇིག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་པའི་དེ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པ་ལེགས་བཤད་སྣིང་པོ་ལས། རང་རྒྱུད་པའི་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཀུན་བཏགས་སུ་བྱའོ། །ཞེས་པས་འགྲུབ་ལ། དོན་སྤྲ་གཉིས་ཀྱིས་

འདོད་པའི་རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་འདོད་པའི་རང་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་བསགས་པའི་གཟུགས་དང་། དེ་འཇིག་ཚད་མ་གཉིས་ཐུས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་པའི་བློ་གྱུར་མཐས་

བློ་མ་བསྒྲུར་བ་ལ་མེད་པ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་དུ་འཛོན་པ་ཀུན་བཏགས་སུ་གསུངས་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་རང་ལུགས། ཞེས་པ་ནས། དཔག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཡིག་ཆར་རྒྱར་

ཙམ་ཡང་མེད་པར། ཡིག་ཆ་རྣིང་པ་སོར་བཞག་བཀོད་པར་སྣང་ངོ། །གཞན་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་བདག་འདོད་པས། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་ཀྱང་དེས་འབྱེད་པ། མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་

@233B ལས། འཇིག་རྟེན་པ་དག་ཉིང་འཛིན་སྒོམ་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇིག་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཡང་རབ་འཕྲུག་སྟེ། །ལྷག་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདིར་བསྒོམ་བཞིན། །ཞེས་དང་། དུས་

འཁོར་འབྱེལ་ཆེན་ལས། འོན་ཀྱང་སྟོང་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་སྟེ། དེས་ན་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་དང་། འོང་ལྡན་ལས། ཕུག་རྒྱ་གསུམ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་མི་རྟག་སྟུག་བསྔལ་

གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་གསུམ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་བོ། །སྙེ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འདོད་ཚུལ། ཡིག་ཆར། གཞན་དུ་བཤད་པས་དེར་བལྟའོ། །ཞེས་བྱུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཞལ་འཕང་མཛོད་པའི་དོན་

ཕལ་ཆེར་ལུང་རིགས་སྒོན་མེར་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། བྱངས་ཅན་ལུགས་ཀྱི་བདག་གི་ཁྱད་པར་ལྟ་ནི། འཇུག་པ་ལྟར་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ནི་རང་འབྱེལ་ལས། བདག་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། བྱེད་པོ་དང་། ཟད་པོ་དང་། ཡོན་

ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་སྣོའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དག་ལྟན་དུ་འདོད་ལ། གཞན་གསུམ་སྟ་མར་འདྲའོ། །བདག་ལ་དེ་ལྟ་ལྟན་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་

འབྱེལ་ལས། ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་དག་ཇི་སྲིད་དུ་བདག་ལ་འདུ་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་དག་གིས་སྣུར་བའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བར་འཕྱིར་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་ཚེ་ཐར་བ་ཐོབ་པར་

@234A ཞེས། །

@234B

@235A ཞེས། །ལྟ་བ་རྒྱང་ཕན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ལོག་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་

ཡང་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་ན་དེའི་ཚེ་རྒྱུན་འཆད་པས་མི་རྟག་པར་ལུང་སྟོན་རིགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པའི་དོན་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་རང་སྐྱེ་བའི་ཐུས་ཡོད་ཁས་

བློངས་པར་སོང་ཚུལ་ཕུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བདག་བདེན་གྱུབ་ཁས་བླངས་པས་ཡིན་གྱིས་བདེན་གྱུབ་ཙམ་ཁས་བླངས་པས་མིན་པ། གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྱུབ་གྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདག་བདེན་པར་གྱུབ་ན་

གཟུགས་དང་སེམས་ལྟར་གདགས་གཞི་ལས་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་དུ་དོན་དམ་པར་བརྟེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། བརྟེད་དུ་མེད་ན་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྱུར་བར་བསྟུབ་བས་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པར་གྱུབ་ན་ཕུང་

པོ་སོགས་དང་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཐཾད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་བྱམ་པ་རང་སྐྱུ་ཐྱབ་པའི་དངོས་པོར་མ་གྱུབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་སོགས་ལས་

དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བརྟེད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་འདོད་པས། ཞེས་པ་ལྟར་གནས་མ་བུས་བྱམ་སོགས་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་གང་ཟུ་ཡང་བརྟེད་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེད་མེད་ཀྱི་

@235B བདག་དང་གང་ཟག་དོན་གཅིག་པས་དེར་མི་འདོད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་ལ། འདིའི་ལུགས་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་གཅིག་དགོས་མི་དགོས་ཚོས་ལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་གང་རུང་དང་། འདུས་བྱས་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་

མ་ཁྱབ་སོགས་དሄད་བྱ་མང་དོ། །ཁོ་ན་རེ། མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་གིས། ཕྱང་པོ་ལྟ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར། ཡང་ཁ་ཅིག །མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཕྱང་པོ་ལྟ་ཀ་དང་དེ་རེ་རེ་ནས་

འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པ་དང་བདག་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡིག་ཆར། རང་གི་ཕྱང་པོ་ལྟ་ཆོགས་པ་དང་བསྟོམས་པ་འདོད་ཀྱི་རེ་རེ་ཙམ་ལ་མི་འདོད་པར་ཟཁད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

ལྟ་ག་བསྟོམས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་པོ་རེ་རེ་བ་བདག་ཏུ་མི་འདོད་དེ། དེ་ལ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ལྟ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེས་བཀག་པ་གང་ཞིག །རེ་རེ་བ་

བདག་ཏུ་འདོད་ན་བདག་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་བས་མང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རེ་རེ་བ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་འཇོག་ན། དེ་འདྲའི་བདག་ལ་འཇིག

ཆོག་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་པའི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཡིག་ཆར། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བདག་ལྟ་ལ་འཇིག་ཆོག་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ནས། བདག་དུ་མར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། @236A ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྨྲ་བས་མདོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀའམ་ཆོག་པ་དང་། སེམས་གཅིག་པུ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་བཀོད་ཁྲུད་པར་བ་ལ་འདོད་པ་སྨྲ་ཆོག་

བྱུང་ཞིང་། མདོ་ལུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྲིད་པའི་ལེན་པོ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་བདག་ལ་སེམས་དང་། ལྷ་མི་སོགས་འགྲོ་བ་དྲུག་ལ་རང་གི་ཕུང་པོའི་དབྱིབས་བཀོད་ཁྲུད་པར་བ་དང་། ཕུང་

པོའི་ཆོག་ཙམ་འཇོག་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཆོག་དག་ལ་བདག་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འདོད་

ཚགས་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་གདགས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིག་ཆར་འགྲེལ་ཚུལ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ཡང་ལུས་རགས་པ་མེད་པས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་སོ་སོར་དང་

སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྦྱི་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་སྦྱི་བ་སྟ་ཕྱི་ལེན་མཁན་གྱི་བདག་སེམས་ལ་དངོས་སུ་འཛིག

ཅིང་། ལྷ་དང་མི་ལས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བཀོད་པ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོའི་བཀོད་པ་ཁྱད་པར་བ་དེ་བདག་ཏུ་ཚོགས་ཙམ་བདག་མིན་པ་དང་། དབྱིབས་བདག་མིན་པའི་

@236B རྟགས་རྒྱར་གཉིས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་བདུན་ཀྱི་རྟགས་རྒྱར་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་ཡུལ་གཅོོད་ལེགས་པྲན་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། ཡིག་ཆར། འདི་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་ཚུལ་ཀྱི་ཁྱད་

པར་ཞིག་ཡིན། གཞན་ལས་ཞིབ་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཞེས་པའི་དོན་གདགས་གཞི་ཕུང་པོའི་ངོས་ནས་བདག་ཞིག་མ་བཞག་ན། དེ་

ལ་མི་ལྷོས་པ་ཐལ་བས་ཡིན་ལ། འདི་བས་ལགས་པ་ལ་རེག་པས་བདག་ལ་རེག་པར་འཆར་གྱི་ལགས་པ་བདག་གོ་སྣམ་པ་མི་འཆར་བ་དང་། ནད་སོས་ཙོ་ནའང་བདག་ན་བ་དང་སོས་པར་འཆར་གྱི། ནད་སོས་པའི་ཆ་བདག་གོ་སྣམ་

དུ་མི་འཆར་བ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོའི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྣམ་པ་དང་། ལུས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་བཀོད་ཁྱད་པར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའོ་སྣམ་པའི་ང་དང་མི་ནི་བདག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ང་དང་། དེ་དག་གི་སྟེང་ན་ང་ཡོ་རེ་བའམ་

ཚུགས་ས་བར་འཆར་བ་ནི་བདག་ལྟའི་འཇོན་སྟངས་ཀྱི་ང་ཡིན་པས་འོག་མས་ང་འཇོག་ཚུལ་དགག་བྱར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གྱང་རུའི་ཡིག་ཆར། དེས་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་བྱགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་

ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་གཞན་བྱགས་ཡང་དག་ལ་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཡོད་དགོས་པ་ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་ཡིག་ཆར་གསལ་

ལོ། །བདག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་

@237A ཞེས། །རིགས་པ་རྣ་ཤེས་ལས། རྣམ་ལྡའི་རིགས་པས་བཀག་པའི་དང་པོ། བདག་ཕུང་བདེན་པར་གཅིག་པ་ལ་སྐྱོན་བདུན་ཞར་ཕྱིན་མཆན་དུ་གསུངས་པ་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལ་བརྟན་པར་སྣང་སྟེ།

ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མཆན་ལས། དང་པོ་ལ་རྟགས་རྒྱར་བདུན་གྱིས་དང་པོ་ལ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱབ་པ་གཉིས་ལྷོས་གསུངས་པས། དང་

པོ་ནི། སྤྱིར་ཡོད་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཚོོན་ཆེད་པས། བདག་ཕུང་ལྔ་བུར་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་ཡང་། དེར་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་ཡིན་

ཅིང་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནམ་སྐྱམ། གཞན་དུག་ནི། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་ན་བདག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། བདག་ཏུ་ཁས་ལྡངས་པ་དོན་མེད་པ་དང་། བདག་མང་པོར་གྱུར་པ་དང་། བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་

གཅིག་ཏུ་བྱུང་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དྲན་པའི་ཚོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་སྟེ། དྲུག་ཡོད་པས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ།

དང་པོ་ནི། རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་པ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཚེ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་བདག་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཉེ་བར་བླངས་བྱ་དང་གཅིག་ཡིན་

@237B པས་ལེན་པ་པོའི་བདག་གི་དོན་མེད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ཉའང་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱེད་བཅུ་པ་ལས། བྱད་ཤེང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་

གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། འཇུག་པར། ལེན་པོ་རང་ཉིར་སོགས་ཀྱང་འདི་དང་དང་པོ་གཉིས་ཀར་སྨྲར་རོ། །འདི་ལམ་རིམ་གྱིས་རྒྱས་ཉཀད་དུ་བྱུག་པར་བྱས་སོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་

ནི། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པས་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ། དངོས་སྨྲས་དེ་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཟེར་བ་ལ།

སྐྱོན་གསུམ་པོ་དེ་བརྗོད་པའི་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པ་ནི། རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་པ་ལས། འདས་པའི་དུས་ན་བྱང་གྱུར་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། །སྟོན་ཚེ་རྣམས་སུ་གང་བྱང་བ། །དེ་ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བདག་ཚེ་རབས་སྔ་མར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་ཚེ་འདིའི་བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་ཤུགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན། རྒྱུད་གཅིག་ཀྱང་མི་རྟག་བས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་རུང་བར་

གསུངས་པས། འཕྲག་པར། སྔོན་རྣམ་དཔྱད་ཚོ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་བཤད་ཟེན། །ཞེས་རིགས་པ་འདི་གསུམ་གར་སྦྱར་ཚོག་གོ །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་པ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན།

@238A ཀཱཾ། །ཞེས་པ་ནས། ཚད་དང་ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་སོར་རྟོང་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས་དངོས་སུ་ཚོ་སྦ་

ཕྱིའི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་འདོད་པ་བཀག་ཀྱང་། བདག་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ན་ཚོ་སྦ་ཕྱིའི་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་ན་རྒྱུན་ཆད་དགོས་པས། ལས་བྱས་པ་ཆུད་

ཟ་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་ཐལ་བར་སྨྲར་ནས། འཇུག་པར། རྒྱ་དན་འདས་ཚེ་དེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར། །སོགས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པར་རིགས་པའི་རྩ་བ་བཟུས་བཀག་ཏེ། བདག་མང་བ་དང་། ཕུང་པོ་རྣས་སུ་

ཡོད་པས་བདག་རྟས་ཡོད་དང་། དེས་ན་བདག་འཇིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚོ་བདག་ཆད་པ་དང་། དེའི་སྟོན་དུ་སྐད་ཅིག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མེད་

ཆོ་ཆད་པས། མི་རྟག་པ་དང་། མཐའ་ལྡན་བྱོང་ཁན་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ལན་ལྡང་སྟོན་རིགས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མཐོང་ཆོ་ཕྱང་པོ་མེད་པར་རིས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཆོ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་

ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཆོ་ཆགས་སོགས་འཕེལ་བར་ཐལ་པ་སྟེ་འདི་གསུམ་རང་སྟེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པས། ལམ་རིམ་ལས། འཇུག་པར་སྐྱེན་གཞན་གསུམ་ཡང་གསུངས་མོད་གསུངས་པའང་འདི་ཡིན་ལ། བདག

@238B མེད་རྟོགས་པས་བདག་ལྟ་སྤོང་མི་ནུས་པ་རྣམས་ལྷང་རིགས་སྐྲོན་མེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་པ་ལ་སྐྱེན་གཉིས་ནི། རྒྱ་ཤེས་ཏྲི་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་པ་མིན་

ཏེ། གཞན་དུ་ན་བཅུ་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་འདུ་བྱས་སུ་མཆོག་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

པ་ལྟར། ལམ་རིམ་མཆན་ལས། ཐ་དད་ན་ཕྱང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ་བ་ནི། ཞེས་དང་། ཕྱང་པོའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པར་ཟཱཊ་པ་ནི།

ཞེས་གསུངས་པས། དང་པོ་ནི། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕྱང་པོ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཆོག་གསལ་ལྟར་ན། བདག་དེ་དར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་

མེད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་མྱང་འདས་བཞིན། ཞེས་སྦྱོ་འཇིག་མེད་ན་དར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་དང་། བྱཚྪ་བྷ་ལི་ཏ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་། བདག་ཕྱང་པོ་

རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ན་ཕྱང་པོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱང་པོ་རྣམས་ནི་སྦྱོ་བ་དང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། དེས་ན་བདག་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་

གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོ་

@239A ཞེས། །པ་དང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་རྟག་པ་ཡིན་ན། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟག་པ་མི་འགྱུར་བ་བས་

ནི་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་བདག་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་འཇུག་པའམ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བདག་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཅི་ཡང་བྱར་

མེད་པས་བླངས་དོར་བྱེད་པ་པོའི་བདག་བཏགས་པ་དོན་མེད་ཅེས་པའོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། འགྲེལ་བའི་ཚིག་འདིའི་མཚམས་གཟིགས་པས་ལྟ་བ་རྣམ་པའི་ཚུལ་མཛད་པས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཁ་དོན་བྱས་ན་རྟེན་

འབྲེལ་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པར། མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་སོགས་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དགག་པའི་རིགས་པ་བཞི་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི།

རབ་བྱེད་བཅུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕིང་ལས་མེ་གཞན་ན། །ཕིང་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་པ་ལས། བདག་ནི་ཉི་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་

ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད། །ཅེས་པའི་དོན་འཇུག་པར། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །རྩ་ཤེས་ཀྱིག་ཆེན་ལས།

@239B ཕྱོགས་ལྷག་མ་གསུམ་དང་པོ་གཉིས་སུ་ཅི་རིགས་པར་འདུ་བས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འདུ་མོད། འཇིག་ལྟས་འཛིན་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འདི་དང་བཅུ་བར་ཕྱོགས་ལྷ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར།

འཇུག་པར་ཡང་རིགས་པ་ཟུར་བ་མ་གསུངས་ལ། ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པ་ཡང་གཅིག་པའི་ནང་དུ་འདུ་བས། འཇུག་པར། ཚོགས་པ་རྫས་སུ་མེད་པས་མཚོན་སོགས་མིན་པ་དང་། ཕིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཙམ་ཡིང་རྟ་མིན་པ་སོགས་

ཀྱིས་སླུབ་ལ། དབྱིབས་ཀྱང་གཅིག་པར་འདུ་བས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་ཀའང་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་བཀག་གོ །དེས་ན་རྟམ་ལྔ་རྟམ་བདུན་སོགས་གཅིག་དུ་བལ་གྱི་རྒྱར་ཇི་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་

པས། རྒྱར་དང་པོ་གཉིས་ལ་སླུབ་བྱེད་རྩོད་དུས་ཀྱི་ཡམ་ཡམ་དེ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་བློ་ངོར་འཛིན་པ་ཞེག་བཙལ་དགོས་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་འདི་གཉིས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་རྟམ་དག་མ་

འདྲོངས་ན་གང་ཟག་བཞིན་མེད་པར་ཐག་བཅད་ཀྱང་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས་ལྟ་བ་རྟམ་དག་མི་རྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གཅིག་བྱལ་ལ་ངེས་པ་བཙལ་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། དབུ་

མའི་ཟིན་བྱིས་ལས། ཕུང་པོའི་ཚོགས་ཙམ་ང་ཡིན་པར་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འདོད། ཚོགས་པ་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ང་ཡིན་པར་འགོག་སྟེ་ལ། བྱུབ་མཐའ་འམ་ཀུན་གྱིས་བཏགས་པའི་ནང་ནས་རྟམ་ཤེས་ང་ཡིན་

@240A ཞེས། །པ་འགོག་དཀའ་བར་ལྷང་སྐྱ་ཚང་གིས་སྐྱ་ཕྲོགས་ལ་གསུངས་པས། སྐྱ་ཕྲོགས་ཡང་རྣམ་ཤེས་ང་ཡིན་པ་འགོག་དཀའ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དཀའ་དོན་ནི། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིར་འགྲོ་

འོང་བྱེད་མཁན་ལ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་ལས་མེད་པས་སྐབས་འདིར་རྣམ་ཤེས་ང་མིན་ན། དེ་ལས་གཞན་ན་ང་མེད་པས། ང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟེམ་པ་དགག་དཀའ་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྔ་མ་ལས་མར་

ལས་སྤྱི་བཏེན་པ་ལྟར་ཐོན་ནས་ཤ་ཁྲག་གི་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་དང་ཆོགས་ཆེ་ལྷ་མི་སོགས་གྲུབ་པར་འཛོག་གོ །རྣམ་ཤེས་ང་ཡིན་པ་དགག་ཚུལ་ནི། ང་ཟས་གོས་མེད་པས་གང་བ་སོགས་མི་རྩང་བ་དང་། གཟུགས་

མེད་དུ་སྐྱེ་ཆེ་བཀྲེས་སྐོམ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་དགག་ཅེས་དང་། ངས་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་འགོ་སྟེམས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྟོང་ནས་ངེས་པ་རྟེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་རང་

གི་སྡོན་གྱི་བག

ཚགས་དང་བློའི་འཚར་ལུགས་ཀྱི་གཅིག་ལ་སྣ་ཐ་གང་ཟག་ཀུན་ལ་སྣ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས། དེགས་པ་རང་བློར་གང་འཚར་སྣ་བ་ངེས་དཔྱད་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཤར་ན་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་འདེབས་དགོས་

སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འགྲོ་བ་རིགས་བྱུག་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའམ་ཕུང་པོ་བཞི་འམ་ལྔ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ཀྱི། ལུས་ཁོ་ནས་མི་འབྱེད་དེ། དན་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་ཅན་ཀྱི་

@240B བྱང་སེམས་ངན་འགྲོ་བ་མིན་ལ། ངན་འགྲོ་བའི་སེམས་རྟེན་ཅན་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ངན་འགྲོ་བས་ཁྱབ་པར། ཡིག་ཆ་གསར་རྙིང་གཉིས་ཀས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕོ་ཁྱིད་གསེར་གྱི་

སྒོ་འབྱེད་དུ་འགྲོ་བ་རིགས་

བྱུག་གི་སེམས་ཀྱི་ཁྱུད་པར་བཤད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་སྟ་མ་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་ཕྱི་མར་ཡང་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཞེས་པ་འདི་གཉིས་ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་འགོག་པ་ལ་ཕན་

ཆེའོ། །དེ་ལ་ཁོ་

ན་ར། རྣམ་བདུན་གྱི་རྒྱར་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་སྣོར་བར་ཐལ། རྫ་འཇུག་གཉིས་སུ་དེ་སྐབས་སུ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་འདོད་བ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི། རང་

བཞིན་མ་སྨྲར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ཡིག་ཆར། བདག་དེ་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་ཡང་མིན་ལ། བདག་ཕུང་པོ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ཡང་མིན། ཞེས་གསུངས་ལ། བར་བ་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སྨྲར་ནས།

ཐ་མ་གཉིས་ལ་ཡང་མ་སྨྲར་བ་དེའི་དོན་གཉིས་ཀ་འདྲ་བ་བཞིན་གཞུང་ཕལ་ཆེར་གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་བསྟྲངས་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་གཉིས་ཀྱིས། གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་དཔྱད་པ་གཉིས་སུ་

འདུ་བར་གསུངས་པ་གང་ཞེག། རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱིས་སྨྲར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སྤྲ་ལི་ཀ་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་དང་གཞན་མིན་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དག་ཁོ་ནར་འདུས་སྟེ། གཉིས་ཀ་སྤྲར་ཡང་མི་@241A ཞེས། །འཐད་དོ། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་སུ་ཕྱོགས་ལྔ་པོ་དག་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས་ནང་དུ་འདུ་མོད་ཀྱི། འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་འཇུག་པ་ལ་ལྷོས་པས་

ཕྱོགས་ལྷ་བོ་སྤྲོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་སོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཕྱོགས་ལྷ་པོ་འཇིག་ལྟའི་འཕྲོན་ཚུལ་གྱིས་ཕྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྩ་ཤེས་ཀྱིཀ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་

ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་མིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། ཅི་བདག་འདི་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོས་བྱུང་པའི་

གཅིག་ཡིན་ནམ། ངོ་ངོས་བྱུང་པའི་ཐ་དད་ཡིན་སྟམ་དུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བྱུབ་ན་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་དང་། རང་བཞིན་ཐ་དད་བར་འདོད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་

སྟམ་ན། ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མཆན་ལས། བདག་ཕུང་རང་བཞིན་གཅིག་པ་འགོག་པ་ལ། ཞེས་དང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ན། ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། ངེ་ཐོག་མར་ཡིང་ཏ་ཉིད་རྣམ་པ་

བདུན་གྱིས་བཙལ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། འདི་ལྟར་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད། དང་པོ་

@241B ལྟར་ན། ཡན་ལག་རྣམས་དུ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཡང་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་མཐར་དཔྱོད་དུ་བདུན་གཅལ་བའི་སྒྲ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་

སྒྲུབ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས། དབུ་མའི་ཟིན་བྲིས་ལས། པཊ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པ། རྣམ་བདུན་གྱི་དཔྱད་མཐར་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་བདུན་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བཞག

སྐྱ་ཕྱོགས་ཡིག་ཆས། རྣམ་བདུན་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཐུག་པས། ཐུགས་རྩེ་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བསོད་གྲགས་

པའི་སྤྱི་དོན་ལས། ཁ་ཅིག་བདག་མཐའ་བདུན་དུ་བཙལ་བའི་ཚེ་མ་རྟེད་པ་དེ་བདག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་ཞེས་དང་། མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དེ་གནས་ལུགས་

ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྟ་མཐའ་བདུན་དུ་བཙལ་བའི་ཚེ་མ་རྟེད་པ་དེ་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་དཔྱད། །རྩ་འཇུག་སོགས་

ཚོག་ཟིན་ལ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཀག་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་ངག་གིས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་སམ། དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་གདགས་ཚོས་མ་བཞག་ན་

@242A ཞེས། །གདགས་གཞི་གདགས་ཚོས་ཀྱི་དོན་མེད་སྟ་མ་ནས་གདགས་གཞིའི་ནང་ནས་སེམས་དང་ཚོགས་པ་སོགས་བཞག་པས་དེ་དང་། ཕྱི་རོལ་པས། གདགས་གཞི་དང་རང་བཞིན་

བྱིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་རང་སྐྱུ་བའི་བདག་སོགས་བདག་དུ་བཞག་པ་ལ། དང་པོར་ཁྲོད་ཀྱིས་རང་ངོས་ནས་བདག་ཏུ་བཞག་པའི་མཚན་གཞི་དེ་མི་འཐད་ཅེས་བཀག་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་

བྱིས་ཐ་དད་ན་ཏ་གླང་ལྤང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པས་དེ་ལྤང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པར། རྣམ་བདུན་བྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡོད་ཅེས་རྟོག་འབྱོར་བས་འདིའི་ཡོད་མི་སྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་སྔས་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཤིང་རྟར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་པྱའི་ཟུར་དང་པོ་ལ་ཕུང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པ་

སོགས་འཇོག་པར་ཐལ། རྣམ་པྱའི་དོན་བསྟུ་སྐབས་འཇུག་པར། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་གསུངས་པ་གང་ཞེག །དེའི་དང་པོ་གཟུགས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྣམ་ཞའོད་ལས། གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར། རྩ་ཤེས་ལས། གཟུགས་ལ་བདག་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། བསྟན་

@242B བཅོས་ལས། ལྟ་བ་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གསུངས་པ་ནི། མྱ་སྟེགས་པའི་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྩ་ཤེས་ལས། ཕུང་མིན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ལྟ་བའི་འཇིག་ལྟ་པ་བསྟན་ནས་ཉིར་ལྟ་བཞད་པའི་འགལ་སྤོང་དུ་འདིར་ཉི་ཤུ་བཞད་པ་མདོ་ལས་གསུངས་ཞེང། ཕུང་པོ་མ་བཟུང་བར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་

བདག་ཏུ་ཞེན་མི་རུས་པས་ཡིན་ལ། རྩ་ཤེས་དོན་སྟེ་སྟེགས་པ་དགག་ཕྱིར་བཞད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་དང་ཉིར་ལྟ་བང་རྟུང་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པས།

གཟུགས་བདག་མིན་ཞེས་པའི་ལྟ་བ་ལ་རྟེར་དང་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་བརྗོད་ཕྱོགས་འཛིན་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་རྟེར་དང་པོའི་བརྗོད་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་

བླུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་འདུས་ལས་

གཟུགས་བདག་ཡིན་པ་དང་། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་དང་། གཟུགས་བདག་གི་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་གནས་པ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་རྣེན་འབྲེལ་ལྷང་རིགས་བང་མཛོད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་

རང་སྐྱེ་བའི་བདག་དུ་ལྟ་བ་དང་། རང་སྐྱེ་བའི་བདག་ལ་གཟུགས་ལྡན་པར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་རང་སྐྱེ་བའི་བདག་གི་དབང་བསྒྱུར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་རང་སྐྱེ་བའི་བདག་རྟེས་སུ་ཞུགས་ནས་གནས་པར་ལྟ་བ་

@243A ཞེས་། །སོགས་འཇིག་ལྟ་རགས་པ་ཉི་ཤུ་ཡང་ཡོད། བདེན་འཛིན་ཉི་ཤུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གླུབ་སྟེ། འཇུག་པར། རྩེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ །ཞེས་པའི་རྩེ་མོའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གླུབ་སྟེ། ཡིག་ཆ་རྣིང་པར། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་ལྟ་བ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་རྣམ་ལྟའི་ཟུར་བཞིའི་ལོག་ཕྱོགས་འཇོམ་པའི་

བདེན་འཛིན་ཉི་ཤུ་ཡང་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ནི་བཀག་རིན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་བསྟོམས་ཏེ་བསྟན་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལོག་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཨཱཌ་པ།

ཞེས་རྣམ་ལྔའི་དོན་བསྡུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་ཡང་རགས་པ་རང་སྐྱ་བའི་བདག་ལ་མ་སྨྲར་ན། རྣམ་ཨཱཌ་ལས། བདག་ནི་གཟུགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པ་མིན་པ་ལ། དེར་ལྟ་བ་དང་གཟུགས་

ལ་བདག་དང་བདག་ལ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བ། ཞེས་པ་རྣམས་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་རགས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དང་པོ་ལ་གཟུགས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཞག་ཚོག་སྟེ། ཡིག་ཆར།

ཕུང་པོའི་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ཕུང་པོའི་བཅོད་པའི་ཁུད་པར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་རགས་པ་ཆོས་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་བདུན་གྱིས་དམྱད་པའི་

འཇིག་ལྟ་རགས་པ་ཉིར་བརྒྱད་དང་

@243B སོ་ལྟ་ཡང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །དེ་འདྲའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སོ་ལྟ་ལ་རྩ་བའི་འཇིག་ལྟ་ཟེར་མི་ཟེར་དང་། རྩ་བའི་འཇིག་ལྟ་ལ་འཇིག་ལྟ་དགོས་མི་དགོས་སོགས་དཔྱད། ཁོ་ན་རེ། ཆོར་སོགས་ལ་རྣམ་བདུན་གྱིས་

དཔྱད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཤེས་སོགས་ལ་དབྱིབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཁྱབ་སྟེ། བྱམ་པ་དུ་མར་མེད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པའི་དུ་མར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་བཙུན་

པས། དེ་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་བས་བྱམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་བསོད་གྲགས་པ་སོགས་ཡིག་ཆ་གཞན་ཕལ་ཆེར་གྱིས་གསུངས། ཡིག

ཆ་རྣིང་བར། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སོགས་འཇིག་ལྟ་རགས་པར་བཞག་པ་ལྟར་ཕལ་ཆེར་གྱིས་འདོད་པར་སྣང་སྟེ། ཕུང་པོ་བདག་མིན་པར་རྟོགས་ཚོ་དེའི་ཞེན་

ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་

འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དབུ་མའི་ཟིན་བྲིས་ལས། སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་ངེས་ན་སྒྲ་བྱམ་པ་དང་ཀ་བ་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་གང་གི་རྟག་སྟོང་དུ་ངེས་དགོས་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྒྲ་དེ་བྱ་མ་སོགས་ཆོས་གང་གི་ཡང་རྟག

པ་ཡིན་སྟམ་པའི་ཐ་ཚིམ་ཆོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་བདེན་སྟོང་དང་གང་ཟག་བདེན་སྟོང་ངེས་ནའང་དེ་ལྟར་དགོས་ལ། གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བྱམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་གང་ཟག་གི་སྟེང་གི་

@244A ཞེས། །ཡིན་མིན་རྣམས་དེས་ཤེས་པར་གྱིས་གསུང་། དོན་ལ་གང་ཟག་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་གསུང་རྒྱུ་རེད། ཅེས་པ་ལྟར་བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་ངེས་པ་ན་བྱམ་པ་དེ་ཆོས་གང་གི་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་སྟམ་

པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པས། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་བློ་དེས་བྱམ་པ་དེ་དུ་མ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་བཞམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་དུ་མར་མེད་པཞང་ངེས་ལ། དེ་བྱམ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་

པོ་གླུབ་སྟེ། བྱམ་པ་ལ་བདེན་སྟོང་

གཞས་ཁྲབ་པ་དེས་པའི་ཚད་མས་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་དུ་མ་སོགས་ཆོས་གང་གི་ཡང་བདེན་སྟོང་ངེས་པར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྟེན་ཁྲབ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཁྲད་གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲིའི་རྟག་པས་སྟོང་པར་

གླུབ་ཀྱང་། སྒྲ་ཁྲད་གཞིར་བརྟེན་ཏ་ལ་རྟག་པ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚོ་ལས། ཤུགས་ཀྱིས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཤུགས་རྟོགས་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་

ཀྱིས་རྟོགས་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གླུབ་སྟེ། བྱམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་བདེན་གླུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་བྱམ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་དགག་བྱ་བདེན་གླུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་བྱམ་པའི་སྟོང་ཉིད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་འདྲ་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། དབུ་ཕར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་གསུམ་གར། རྟེས་ཁྲབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་ལ་རྣམ་བཞད་གཉིས་ལ་

འགལ་སྤོང་བྱས་པའི་ཕྱིར།

@244B གཞན་ཡང་། བྱམ་པ་དུ་མར་མེད་པ་རྟོགས་ན་དེ་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་དུ་མར་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ན་དེ་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པར་�couldང་པའང་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པ་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་དུ་

མར་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ། བ་དེན་གྱུབ་ཀྱིས་དུ་མར་གྱུབ་ཚུལ་གང་ཟགེ་ལ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་པས། བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། སྤྱིར་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་དུ་མར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགག་པ། ཞེས་

པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་སྤྱིར་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་ན་ཕྱོགས་སྔས་བྱམ་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ངེས་ན། ཐ་དད་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་

ལ་ཐེ་ཚོམ་ཆེད་པས་ཡིན་ལ། རང་

ལུགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དཔྱད་ཆོ་ཐ་དད་ཡིན་མིན་དཔྱད་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ཆོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་བདེན་གྲུབ་སོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་དང་། དུ་མ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་དཔྱད་ཆེ་དགག་བྱ་

བདེན་གྲུབ་དཔྱད་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། བྱམ་པ་དུ་མར་མེད་པ་ངེས་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྤྲོ་ཤར་ནས་དེར་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་པ་སྟར་གྱི་ཡུང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མ་ཟད་བྱམ་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟག

@245A ཞེས། །སྟོང་དུ་ངེས་པ་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་དགོས་པ་དང་། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟེང་རྗེའི་ས་མཚམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ལ། རིགས་པ་ཡང་བྱམ་པ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞེག །བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་དུ་མ་དང་། དུ་མ་བདེན་གྲུབ་རེ་རེ་ནས་དགག་བྱའི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པའི་སྟོང་དུ་དགག་བྱ་དེ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཀུན་

རྩོབ་བདེན་པར་ཐལ་ལོ།

དེ་ལ་འོ་ན། བྱམ་པ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་གྱུར་བའི་བདེན་གྲུབ་དགག་བྱའི་བདག་ཐུབ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟག་དངོས་གཉིས་ཡིན་པར་གྱུར་

པའི་བདེན་གྲུབ་དགག་བྱ་ཐུབ་མོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གཅིག་རྟག་དངོས་མིན་པར་ངེས་ནས་དེ་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱམ་པ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་བའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་། དེའི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྟག་པ་དེ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་

མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། བྱམ་པ་དེར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མིན་པ་ནང་འགལ་ཏེ། སྤྱིར་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ངེས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་མ་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཐ་དད་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་

@245B ཁས། ནམ་མཁའ་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྒྲི་མེད་སོགས་ལ་རིགས་འདྲ། ཁ་ཅིག །ཤེང་རྟའི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཙམ་བདེན་པར་ཤེང་རྟ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དབྱིབས་བདེན་པར་ཤེང་རྟ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཤེང་རྟ་བདེན་མེད་དུ་

སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཤེང་རྟའི་སྟེང་དུ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ཡན་ལག་ཆོགས་པའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཙམ་བདེན་པར་མེད་པ་དེའི་ཚོགས་པའི་

སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་སོང་བཞོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་སྙམ་སྟེ། སོང་ཚོད་ལ་ཤེང་རྟའི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཙམ་ཀྱིས་ངོས་ནས་ཤེང་རྟར་མ་གྱུབ་པ་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྱུབ་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་

ཤེང་རྟའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཟེར་དགོས་ཏེ། ཤེང་རྟའི་བརྟགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ཚེ་དེའི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཙམ་བདེན་པར་ཤེང་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཤེང་རྟའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡན་

ལག་ཆོག་ཙམ་ལ་དཔྱད་ཚེ། དེ་བདེན་

པར་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཆོག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ། འཇུག་པར། ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་བདེན་བྱུང་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་

གྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་གང་ཟག་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ཟེན་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་ཀྱང་། @246A ཞེས། །གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དེ་ཡོད་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་འདྲ་ལ་དབུ་ཚད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་དགོས་པས། ཚུལ་གསུམ་དཀའ་གནད་འགྲེལ་ཚོ་ཆོས་བྱགས་ཀྱིས། །འཇིགས་

མེད་དམ་བཅའ་སེང་ཁྲིར་ཁྱོད་སྟོད་ལ། །རིགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཌ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོགས། ཁོ་བོ་མཁའ་སྟོད་འགྲོ་ཞེས་དབུགས་དབྱང་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མའི་ཟིན་བྱེད་ལས། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པར་

ཚད་མེད་ལམ་པས་ཆོས་རེ་རེའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་མ་ངེས་ལ། ཆོས་རེ་རེའི་སྟེང་གི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་ལ་མ་ཤར་ཀྱང་གཞི་སྤྱི་མཆེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་

ཅད་མ་ངེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མ་ངེས་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཉན་རང་གིས་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔྱད་ཚེ། གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུར་བསྟན་ཏེ་རིགས་པ་ཡང་མདོར་བསྟན་ལས། ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་

གཞི་རེ་རེའི་སྟེང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་མི་དཔྱོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་གཞི་རེ་རེ་བཀང་ཏེ་ཁྱད་གཞིར་བརྟེན་ནས་དེའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུར་བསྟན་ནས་

འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ། འདིའི་ནང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཅིག་མེད་དོ། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་སྟོང་གིས་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་

@246B ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་འབྲེལ་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲ་འདོགས་གཅོད་པ་དང་ཆ་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། ཚོགཿཟིན་ལྟར་ན་ཆོས་དེའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་ཆོས་དེ་ངོས་ཟིན་དགོས་པས་ཤ་ཟ་བ་ལྟ་བུའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་མ་

རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་སྟོང་གིས་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པའི་བློས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ཟེར་ན། མི་འདྲ་སྟེ། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁོ་ན་དཔྱད་གཞིར་བྱས་

ལ། སྒྲ་མས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ནས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །རིགས་པ་དེ་དག་གི་གླུབ་དོན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལས།

འདི་ཡང་སྟོང་པའི་གཞི། སྟོང་པའི་ཚུལ་སྟོང་པའི་ཐ་སྙད། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཞེས་བསྟན་ཏོ། ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པར་ཟཱཊ་པ་ལྟར་འཇུག་པ་འདིར་ཡང་གསུངས་པ། ཉི་ཤུའི་དང་པོ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ན་

མིག་ནི་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་རྟ་བ་སྣ་དང་ལྡེ། །ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྣད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་སྟོང་གཞི་དང་། གང་ཕྱིར་དེའི་རང་བཞིན་དེ། །ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཐིར་རྒྱག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་། །འཇིག་པ་མ་

ཡིན་ཏིད་ཀྱིས་ཕྱིར། །ཞེས་པས་དོན་དམ་པར་ཐིར་རྒྱག་སྟེ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་མིན་ལ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སྐྱེས་ནས་འཇིག་པ་མིན་པ་དང་། དེ་ཡི་རང་བཞིན་བདེན་སྟོང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཏིས་ཀྱིས་

@247A ཱྀ།། །མིག་གིས་སྟོང་། །ཞེས་མིག་གིས་རང་དོས་ནས་སྟོང་བར་སྣང་པས་སྟོང་ཚུལ་གསུངས་ལ། རྒྱུ་མཚན་གཏིས་ལྷག་མ་ཕལ་ཆེར་ལ་གོ་སྟེ་བས་དངོས་སུ་མ་སྨྲར་རོ། །དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་

ཅེས་པས་སྟོང་པའི་ཐ་སྣད་དང་། །མིག་ལ་སོགས་བ་དྲུག་པོ་ཡི། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་པས་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྣད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུངས་པས་ལྷག་མའི་སྟོན་ཚུལ་ཀྱང་དེས་ཤེས་པར་

བྱའོ། །འོན་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་བྱེ་ཅན་གྱི། །འཛིན་པར་རྟོག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་ལོག་སྟུབས་པའི་དགོས་པའང་གསུངས་སོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་

གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་སྦྱར་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་བཞད་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་འདི་རྣམས་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ངེས་པར་རང་རང་གི་རང་བཞིན་མཚོན་པའི་གཅོ་ཐོ་སྟེས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དངོས་ཡིན་མི་དགོས་པ་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྐབས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རང་རང་གི་འཇོག་བྱེད་གཅོ་ཐོ་ཞེས་དགོས་སོ། །རང་

འགྲེལ་དུ་སྟོང་ཉིད་དང་པོའི་སྐབས་རང་བཞིན་ལས་ཁེན་ཚུལ་གྱི་རྩོད་སྤོང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམ་བཞད་དུ་གསལ་ལོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། ཆོས་ཅན་བཞི་པ་འདིའི་འཇོག་ཚུལ་ནི། དབུས་མཐའ་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་

@247B རྩ་འགྲེལ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་འཕགས་པ་རྣམས་མཐུན་ནོ། །ཞེས་དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་གང་གིས་མཐོང་། །ཞེས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇོག་པ་

མཐུན་གསུངས་པ། ཉ་ཏེ་ཀ་སོགས་དང་མཐུན་པར་བྱས་ཙམ་ལས་རང་ལུགས་མིན་ཏེ། རྣམ་བཞད་སྐྱིང་པོ་རྒྱན་ལས། བདེན་པས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། ཉི་སྣང་ལས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་འདིའི་མཚུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་

སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབས་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་འཕགས་སེང་གཉིས་ནི་འདི་དང་མཐུན་ནོ། །མཐའ་ཡས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ལ། དབུས་མཐའ་ཡས།

རྒག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཕན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ཅིག་བརྒྱད་པས་རྒག་པ་མིན་ལ། རྒག་ཏུ་བཞུགས་པས་ཆད་པ་མིན་པས་དེ་འཇོག་པར་ཛ་ཡ་ཞ་ནན་ཤཱནྟི་པ་སོགས་འདོད་དོ། །དོར་བ་མེད་པ་འདིར་ཐེག་ཆེན་དང་། དབུས་

@248A ཞེས། །མཐར་དགེ་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟར་རྫོད་དུ་དགེ་ཚོགས་དང་། གཞོད་འཇོམས་སོགས་སུ་ལྟག་མེད་སྐྱང་འདས་དང་། བྱང་ཚོགས་བླང་དོར་སོགས་འཇོག་ཚུལ་མང་དོ། །རང་གི

མཚན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་འཇུག་འགྲེལ་ལས། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སྟོབས་བཅུ་ལ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་དྲངས་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབྱེ་བའི་དགོས་པ་སྟོང་གཞི་དེ་

དག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དག་བརྒྱོག་ཅིང་ཡིན་ལ། རྒྱས་སྤྱོང་ནི་འདུས་བྱས་མ་བྱས་དང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་དབྱེ་བ་རྒྱས་བ་དང་འབྲེལ་གིས་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་དང་། རང་གི་

ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་ནི་སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྣེད་དོན་ཡིན་པས་བདེན་པར་གྱུར་སྣམ་པ་དང་། སྒྲས་མ་བྱས་པར་གཞིས་སུ་གྱུར་པས་བདེན་པར་གྱུར་སྣམ་པ་དང་། ཚོས་གཞན་

བདེན་གྱུར་བཀག་པའི་ཚ་ཡིན་བས་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྱུར་པ་མ་སྣམ་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། འཁོར་བ་ལེས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སོགས་བྱེད་པོ་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་བདེན་པར་

གྱུར་པམ་སྣམ་པ་བརྒྱོག་ཅིད་དེ། དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་ཟིར་གྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཁྱེན་བརྩེ་རྒྱས་བ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་བཞི་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཛུབ་བསྟུས་ཏེ། ཤད་པ་བཞི་དང་གཉིས་དང་གཉིས་དང་བཞིས་རིམ་བཞིན་

@248B བསྟན་ཚུལ་སྣའོ།། ༥ རིང་དུ་སོང་འདིར་སོགས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་མངོན་གྱུར་པ་མེད་ཅིང་། འབད་རྩོལ་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་ས་རིང་དུ་སོང་བར་བྱ་རྩོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བྱེ་བ་ཕྲག

ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་སྟོང་དུ་བགོས་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འཇུག་ལྟང་བྱེད་ཀྱང་འགོག་པ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་ཐབས་མཁས་

ལ་བྱང་སར། ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་འགྲུབ་པ་དང་། ཕྱིའི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་པའི་ཐབས་མཁས་དྲུག་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པ་རྣམ་བཞད་དུ་གསལ་ལོ། །འདིར་རང་འབྲེལ་ལས། ཤེས་

རབ་ཀྱིད་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཐཐམས་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་ཁ་ཅིག་གིས། འདི་བཞི་གཅོ་བོར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒོགས་སུ་འཇོག་ཟེར་བ་སོགས་

ཡིག་ཆར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་གིས་བཀག་ནས། ཐབས་མཁས་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཕར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་དང་པོ་ནི། ཐབས་མཁས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་དྲུག་གིས་

གཅོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་དང་། དང་པོ་དྲུག་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་བསྡུད་བའི་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འགྲེས་བས་ཁོང་ཁྲོ་སེལ་བ་སོགས་བཟོད་པའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་ཡང་

@249A ཞེས། །སྐབས་དེར་བཙོན་པས་སྐྱབ་མི་རྣམ་པ་སྣོན་པའི་ཡུལ་དུ་གོམས་ན་འགྱུབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཇི་བཞིན་མི་རྣམ་པ་ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་སོགས་བརྗེན་ན་བསྐྱབ་པ་དང་། ཇི་སྐྱེད་པ་མི་

རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིད་རྣམ་པ་ཁྱད་ཞུགས་པས་འཇོག་ཚུལ། དུས་ཐུང་དུར་འཆུག་ལྡང་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་དང་། སྒོད་ཞི་རོ་མཉམ་དུ་

རྟོགས་པའི་སྣོན་ལམ་ཞལ་ཆེར་འགྲུབ་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་བྱེད་ལས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་

མ་དང་འབད་རྩོལ་རགས་པས་མི་གཡོ་བའི་ས་བརྒྱད་པ་ནི། ཡང་ཡང་སྟར་དགེ་སོགས་ཤད་ཀ་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པའི་གླུ་ཟླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་རྩོལ་བ་རགས་པ་ཞི་བས་ས་བདུན་པ་པས་དེ་ཐོབ་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། དེ་ནས་

གཉིས་ཀྱིས་སྣོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཟུ་སོགས་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པས་སྣོན་ཞར་ལྟག་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཐོག་མ་གཞོན་ནུའི་ས་ཡིན་པས་འགོག་པ་ལས་བསྣང་བ་དང་། དེ་ནས་བཞིས་ཏེན་མོངས་ཟད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་རྣམས་མ་ཐོབ་པར་བསྟན། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ཏེན་མོངས་ཟད་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་ལུས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་པའི་ལན་དུ་དབང་བཙུས་བྱེད་པར་བསྟན་

ཏེ། །དེ་ཡང་ཆོ་ཡུན་རིང་རྟོབ

@249B པས་ཆོ་ལ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་མང་པོར་འཕྲུག་པས་སེམས་ལ་དང་། རྒྱན་སོགས་མང་པོར་རྟོབ་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སྐྱོང་འཚུང་གཞན་དུ་བསྒྲུར་བས་ལས་ལ་དང་། སྐྱེ་བ་སྣ་

ཆོགས་སྡོམ་པས་སྐྱེ་བ་ལ་དང་། སྨོན་པ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དོན་ བྱེད་པས་སྨོན་ལམ་ལ་དང་། ས་ཆུར་བསྒྲུར་བ་སོགས་མོས་པ་ལ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ཚད་མེད་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ ཤེས་རྣམས་སྡོམ་པས་

ཡེ་ཤེས་ལ་དང་། མདོ་སྡེ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་སྡོམ་པས་ཆོས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པོ། །ས་དགུ་བ་ནི། དགུ་པ་ལ་ནི་སོགས་ཀྱིས་སྡོམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་ཅིང་སོ་རེ་རྗེས་མཐུན་པ་བཞི་ཐོབ་པར་བསྟན་ལ། རྣམ་

བཞད་ལས། སྡོམས་བཅུ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཐུབ་དགོངས་སུ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་པོ་གཉིས་བསམ་པའི་སྡོམས། ཞེས་གཅིག་ཏུ་དང་། གཟུངས་སྒོམས་གཉིས་གཅིག་དང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་གཉིས་གཅིག་བྱས་སམ་

དཔྱད། །འདིའི་ཚོས་སོ་རིག་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། དོན་སོ་རིག་མི་རྟག་བདག་མེད་སོགས་སྤྱི་མཚན་དང་། ངས་ཆོག་སོ་རིག་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྐད་དང་།

ངས་ཆོག་མ་འདྲེས་པར་དང་། སྤྲོབས་པ་སྐྱོ་རིག་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བཏགས་པར་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྟོན་པའི་སྐོ་ནས་ཚོས་སྟོན་པ་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས། གཞུང་གཞན་གྱི་སོ་རིག

@250A ཞེས། །དང་མི་འདྲ་པར་འགྲེལ་བཤད་དང་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །ས་བཅུ་པ་ནི། བཅུ་པའི་ས་ལ་སོགས་ཤང་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐུར་བ་དང་། དེ་ལ་

བརྟེན་ནས་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་བསྟན་ལ། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚོས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་བ་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །འདིའི་དབང་

བསྒྲུབ་བ་རྣམས་ཐོབ་ཏུ་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པས་ས་བཅུ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་པས་མ་ཐོབ་པོ། ༥ །།ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་སྨོ་ཚན་བཅུ་གཉིས་ནི། ས་དང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སྣད་ཅིག་ཐང་ཙམ་ཞེན་ལ་སངས་

རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་བརྒྱ་པོས་བྱིན་རླབས་རང་གིས་རྟོགས་པ། ཚེ་ཚད་བསྐལ་བ་བརྒྱར་གནས་པ། བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སྟོན་དང་ཕྱི་མཐའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་སྦྱིག་གི་མཐའ་

ཤེས་ནས་ལྷང་སྟོན་པ། སྔར་གྱི་སྐད་

ཅིག་དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་ནུས་པ། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་དུས་གཅིག་ལ་

སྨིན་པར་བྱེད་པ། སྐད་ཅིག

ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བར་བྱེད་པ། སྐད་ཅིག་ལ་སྔར་མ་ཤེས་པའི་ཚེས་སྐོ་བརྒྱ་འབྱེད་པ། སྐད་ཅིག་ལ་རང་གི་ལུས་བརྒྱར་སྟོན་པ་སྟེ་སྣུམ་བ། ལུས་བརྒྱ་པོ་རེ་རེ་ལ་འཁོར་བྱང་

སེམས་བརྒྱ་ཕྲག་དང་

@250B ལྡན་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བཅུ་གཉིས་ཐོབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པར་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་། གསུམ་པར་འབུམ། བཞི་པར་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ། ལྔ་བར་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་། དྲུག་པར་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ། བདུན་པར་བྱེ་བ་ཕྲག

ཁྲིག་འབུམ་དང་། དག་སའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་པས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱིས་བསྟན་པས། བརྒྱད་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་གྱི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་གྱི་གྲངས་མཉམ་དང་། དགུ་བར། སྟོང་

གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྟུལ་སྐྱེད་དང་། བཅུ་བར། དག་གིས་བགྲང་དུ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྟུལ་སྐྱེད་དང་། དེའི་མཐུའི་ཁྲད་པར་རང་གི་བསྐལ་ཁྱད་བྱ་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ

གྲངས་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་རེ་རེར་འཁོར་བྱང་སེམས་ཉན་རང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དང་། འགྲོ་བ་ལྷའི་འཁོར་བ་རྣམས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་ཚུལ་རྣམས། དེ་ཙམ་འདི་ནི་ནས། སྟོན་པར་རྟུས། །ཞེས་པའི་བར་

གྱིས་བསྟན་ལ། ༄ །འབྲས་བུའི་སྐ་ནི། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་སོགས་ཤང་བ་བཞིས་ས་བཅུ་པ་དེས་ནམ་མཁའ་དྲི་མེད་ལ་རྒྱ་ཆེར་གྱིས་གཟུགས་རྣམས་གསལ་བ་ལྟར། དྲི་མ་ཕྱ་མོ་སྟོང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་རྒྱས་པར་

མཁྱེན་པས་གནས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། དེར་སངས་རྒྱ་ཆུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་སོགས་བཞིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རོ་གཅིག་པ་དཔེ་ཡིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་@251A ཞེས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་མཁྱེན་ཞེས་བསྟན་པ་ལ། ཕྱོགས་སྡུས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། ཁོ་རང་མེད་པས་དེ་ཤེས་པར་འགལ་ལ། དེས་ན་མཁྱེན་པ་པོ་མེད་པས། དེ་ཤེས་

པའི་ཀུན་སློང་མེད་པར་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཞེས་པའི་རྩོད་པ། གང་ཚེ་ཞི་བ་སོགས་བཞིས་བསྟན། གང་ཚེ་སོགས་བཞིས་སེམས་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ཤེས་པ་ལྟར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཐ་

སྣང་དུ་རིག་པ་འཐད། ཅེས་རྩོད་པ་དང་པོའི་ལན་དང་། དེའི་སོགས་བཞིས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་མེད་པར་སྟོན་པར་མ་ཟད་དེ་དག་གི་མཐུས་ནམ་མཁའ་སོགས་ལས་དེ་

ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་བྱུང་ནས་གདུལ་བྱས་དེ་ཉིད་ཅོགས་ནུས་ཞེས་བསྟན་ལ། དེ་ཉིད་དཔེའི་སྐོ་ནས་སྣུབ་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཇ་མཁན་སོགས་ཤང་པ་བརྒྱད་བྱུང་དོ། །སྐྱེའ་རྣམ་བཞག་ལ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སོགས་བཞིས་ངོ་

བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་ཞི་བའི་ཁྱད་པར་གསུམ་བྱིས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡང་རང་བཞིན་བྱིས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་རྣམ་པར་

ཞུགས་པ་སྟེ། གསུམ་བྱིས་

བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཞི་སྐུ་སོགས་བཞིས་ལོངས་སྐུ་དེ་རྣམ་རྟོག་ཞི་བ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ནུས་པ་གསལ་བ། རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་གདུལ་བྱ་བྱང་འཕགས་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བ་སྟེ་ཁྱད་

པར་བཞིས་བསྟན་ལ་

@251B ཆོས་ལོངས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའམ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནི། ཐུབ་དབང་སོགས་བཞིས་སྐུ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་གི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་

ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་སྟོན་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་ཤད་པ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་གིས། རང་ཉིད་སྟོན་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དུག་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་དུས་ཀྱི་ཞིང་སངས་རྒྱས་དེའི་སྤྱོད་པ་མཐུ་སྟོབས། འཁོར་དེ་དག་གི་གཟུགས་སོགས། དེས་ཆོས་བསྟན་པ། རང་གི་རིགས་

སོགས་གང་དང་གང་འདུར་བྱུར་པ། མཐའ་དག་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་དང་། ཉིད་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཞེས་སོགས་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་དེར་མ་ཟད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྡུའི་ཁུང་བུ་རེ་ཡང་སྟོན་ཞེས་འདི་ལན་གྱིས་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་

དང་། དེར་མ་ཟད་གཉན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཡང་དེར་སྟོན་ཞེས། སངས་རྒྱས་གང་དག་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་གཉན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་ནས་འགྲོ་བ་དྲངས་བ། ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བར་

ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་མིག་འཕྱུལ་བཞིན་རང་བཞིན་མེད་པར་གཟིགས་ནས་དེར་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་སོགས་བཞིས། དེ་བཞིན་དུ། གཉན་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཉན་རང་སོ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་དེར་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པར་

བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས། དགེ་པ་འདི་ནི་སོགས་བཞིས་རྫུ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གི་ཁྱོན་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཆུད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་རྫུ་ལ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་སྟོན་ཀྱང་རྫུ་ཆེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྲ་བར་མི་འགྱུར་བ་

@252A ཞེས། །ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་སོགས་བཞིས། སྲིད་མཐའི་བར་སྐད་ཅིག་ངེ་རེའི་ཡུན་ལ་སྡུར་གྱི་སྟོང་པ་དེ་སྟེང་སྟོན་པས། དུས་གཅིག་གི་སྟོང་པའི་བྱངས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྫུ་མ་

ལུས་པས་གཞལ་དུ་མེད་ཅེས་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཞེད་པ་འཕྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་བསྟན་ནས། འདི་ཡན་གྱིས་སྤྲུལ་སྐུ་སྟོའི་རྣམ་བཞག་གསུངས་སོ། །དེ་ནས། གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་སྟོངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མདོར་རྒྱས་

གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ལ་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོངས་ནི། སེར་སྣ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་གནས་མིན་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྟ་འབྲེལ་མདོ་དང་བཅས་པས་གསུངས་ལ། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་ལས་ལ་ཟག་མེད་ལས་

ཀུང་གསུངས་ལ། རང་འབྱེལ་ལས། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་པ། འབྱེལ་བཤད་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ནི་སྲིད་པའི་ཆུས་མ་བྱན་པས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གསུམ་

པོ་ཞེས་བྱའོ། གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགེ་མི་དགེ་དེ་གཉིས་འདྲེས་མ་གསུམ་ལ་བྱས་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་ལས། ལས་དེའི་རྣམ་སྨིན་ཞེས་གོང་གི་རྣམ་སྨིན་ལ་སྣྲུང་ཞིང་། འདྲེས་མ་རྟ་བའི་མདོར་དགེ་མི་

དགེ་ལས་ལོགས་སུ་མ་གསུངས་ལ། མདོ་ལས། ལས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱིན་པ་དང་། གང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་། གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་

འབྱིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

@252B རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ཟག་མེད་ལས་ལ་སྣྲུང་དགོས་པས་རྣམ་པ་གསུམ་དགེ་མི་དགེ་ཟག་མེད་གསུམ་ལ་བྱེད་དམ་དཔྱད། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་པར་བརྗོད་མི་

ནུས་ཚུལ། རང་འབྱེལ་ལས། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་

ཀུང་དུས་བསྐལ་བར་བརྩོད་ཀུང་མི་རྩོགས་པར་གསུངས་ལ། ནམ་མཁའ་མེད་པ་སོགས་བཞིས་མཁའ་ལྟིང་གི་དཔེ་སྒོམ་རྩོགས་པར་བརྩོད་མི་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེ་ཕྱིར་སོགས་བཞིས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོགས་པ་བསྲུངས་ནས། ཕྱི་

མ་གཉིས་ཀྱིས་དོགས་སྤང་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཟབ་མོ་སོགས་བཞིས་ཡོན་ཏན་བྱི་རིགས་གཉིས་སུ་བསྟུས་ནས་དེ་ཤེས་པས་ཕན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་སྒོར་ཡང་སོགས་བཞིས། སངས་རྒྱས་ནས་སྒོར་ཡང་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྐུས་

མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཁོན་མོངས་པའི་བཅིངས་པ་རྣམས་ཐར་པར་ཁྲིད་པ་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྐུའི་ཁྲད་པར་གྱི་མཛད་པ་བསྟན་ལ། དེ་ནས་གང་ཕྱིར་སོགས་བཞིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་

མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་ཀུ་སྐྱབ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ལ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག

ཆེན་གྱི་སྒྲ་བཤད་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་གང་གི་ཐེག་པ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བཤད་པ་དང་། ཡང་ན་ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་ཞེས། གང་དུ་ཐེག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་

@253A ཞེས། །མཚན་གསུམ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་དེར་བཞུགས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་དང་། དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་སྟེ། འགྲེལ་བཤད་

དུ་དེ་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ཆེན་པོ། དགྲ་སྟོབས་ལྡན་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་ན། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་

ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ལུས་ཀྱི་ཚད་ཆུང་བ། བསྐལ་བ་ཆར་ཆེ་ཆུང་མི་སྣོམས་པ། ཉོན་མོངས་ཆེར་བོད་པ། ལྟ་བ་ངན་པ་ཤས་ཆེ་བ། ཚོ་ཐུང་བ་སྟེ་སྣོགས་མ་ལྟ་བ་དོ་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པ་

རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དཀོན་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་མཁྱེན་བརྩེ་གྱི་ཐབས་མཁས་མངའ་བས་དེད་དཔོན་མཁས་པས་ངལ་གསོ་བའི་གོང་ཁྱེར་སྤྱལ་པ་ལྟར་རི་ཞིག་པའི་ཐེག་པ་བསྟན་ནས་ཕྱིས་ཉོན་

མོངས་ཀྱིས་དབེན་ཅན་ཐེག་ཆེན་གསུངས། ཞེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པར། གང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་སོགས་ཤེ་ལོ་ཀ་གཉིས་བྱུང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་སོགས་བཞེས། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་ཡང་

སྤྱལ་པའི་སྐུས་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་གི་རྡུལ་མ་ལུས་པའི་གྲངས་ཀྱིས་གཞལ་མི་ནུས་ཞེས་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་དུས་གསུངས་ལ། སྒྲོར་ཏྲི་ཀ་ལས། སྔར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརླེས་པའི་ཐོག

@253B མའི་དུས་མཐའ་ཡས་ཏེ། ཞེས་སྔོན་དུས་ལ་སྣང་བ་སྤྱི་ལ་དགོངས་སམ་དཔྱད། །འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་གསུངས་ཚུལ་རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆར་བཀག་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་སོགས་བཞེས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་

ཅིང་། ཐུགས་རྗེའི་མ་མས་ཆུལ་བཞིན་བརྩངས་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱང་འདས་ལ་མ་བཀོད་པར་དང་། ནམ་མཁའ་གནས་ཀྱི་བར་བཞུགས་ཞེས་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་ཐུགས་རྗེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

གཉི་སྣག་གི་དབང་གིས་འདོད་ཡོན་ཀྱི་ཁ་ཟས་སྤྱག་བསྔལ་འདྲེན་པས་དུག་ཅན་ལ་སྡུག་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་ནང་མི་ལྟར་བརྩེ་བའི་ཚད་ནི། དུག་ཟོས་ནས་འགྲེ་ལྡོག་བྱེད་པའི་བུ་ལ་མས་སྤྱག་བསྔལ་མི་བསྐྱེད་ཅེས། གཉི་སྣག་སོགས་བཞིས་

བསྟན་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སོགས་བཞིས། ཚོས་ཉིད་ལ་མི་མཁས་པ་དངོས་པོ་བདེན་ཞེན་ཅན་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ནས་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་དང་སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་མི་སྤྱག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྤྱག་བསྔལ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་ངན་

འགྲོར་སྐྱེས་ནས་སྤྱག་བསྔལ་དེ་དག་མྱོང་བ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེ་ཡུལ་དུ་སོང་བས་དེ་རྣམས་བཏང་ནས། ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་དང་མི་འཇུག་ཅེས། གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྟག་ཏུ་ཞུགས་པར་བསྟན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་

ཇི་ལྟར་བརྩམས་ཚུལ་ནི། ལུགས་འདི་སོགས་ཤོ་ཡོ་གཱ་གཉིས་ཀྱིས། འདི་རང་བཟོ་མིན་པར་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་བཞིན་བཤད་པས་ལུགས་འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་མེད་ཅེས།

@254A ཞེས། །ལུགས་འདི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། མདོ་སྡེ་བ་དང་བྱེ་སྨས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འདོད་གསུངས་པ། ཤེར་དབང་པས། མདོ་སྡེ་བས་དོན་དམ་

བདེན་པར་འདོད་པ་རང་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། བྱེ་སྨས་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་བཅོམ་བས་ལ་གང་རུང་གི་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་སྟེང་ནས་

ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། དེ་དག་གིས་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་བས་ཀུན་རྫོབ་དོ་སྣམ་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །དེ་སྐྱབ་བྱེད། རང་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་

དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་བཤད་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པས་དོན་དམ་པར་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་

པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བྱུང་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡི་གེ་ཙམ་ངེས་པས་འཇིགས་པར་བྱུང་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་འདི་སྣང་བས་ཞེས་རང་འགྲེལ་དུ་

གསུངས་པས་འགའ་ཅ་བཟོད་ནས། བརྒྱོག་སྟེ་བྱ་དགོས་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ་ལུང་ཕྱི་མའི་འཇིག་རྟེན་ལས་

@254B འདས་པའི་ཆོས་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་བྱས་སོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་སྦྱོང་བྱེ་མཆོ་སོགས་བཞེས། ཀུན་སྦྱོང་བྱེ་མཆོ་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་པས་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་རིགས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་ཐོས་

པས་འཇིགས་ནས། དངོས་སྨྲའི་སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ལུགས་བཟང་འདི་སྤྱངས་མོད། དེའི་གཞུང་ཚིག་རང་རྒྱུད་དང་སེམས་ཙམ་སོགས་ལ་གནོད་བྱེད་གསལ་བར་མ་བསྟན་པས་མི་ཉོགཔ་འབྱས་པ་ལྟ་བུ་རྣ་བའི་

གསུང་ཟེར་འདིས་ཁ་ཕྱེ་བས་དེའི་ནང་གི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་ཞེས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་ཕྱིན་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཏོ། ཁོ་ན། སྟོན་ཀྱི་སྒོབ་དཔོན་དེ་དག་གིས་ཟབ་དོན་སྤྱངས་ན་འདི་སྙེ་ཞིག

གིས་རྟོགས་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཨཱཌ་ཟིན་སོགས་བཞེས། དེ་ནི་སྟོན་ཚེ་ལས་དུ་མར་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དངོས་སྨྲའི་སྒོབ་དཔོན་རྣམས་གསུང་རབ་གསན་རྗེ་ཆེ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་

འགྱུར་བས། སྙ་སྟེགས་པའི་གཞུང་ལྟར་སྒོབ་དཔོན་དེ་དག་གིས་རང་འདོད་ཙམ་གྱིས་སྨྲར་བའི་གཞུང་རྣམས་ལ་དག་བའི་བློ་དོན་བསྟན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་སྒོབ་དཔོན་སོགས་བཞེས། བཙུམས་པའི་

དགེ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྡོང་ཤིང་རྩེགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྟོས་སོ། །ཡིག་ཆར། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྐུ་ལ་རང་དབང་བའི་མཁྱེན་པ་མེད་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ནི། དེའི་མཁྱེན་པ་ལ་ལོངས་སྐུས་

@255A ཞེས། །སྒྲུལ་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པས་ཡིན་པ། དེས་ན་སྒྲུལ་སྐུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུལ་པར་བཞག་ཆོག་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་སྒྲུལ་པའི། །སྡོམ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལས་ཅན་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སྒྲུལ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་སོགས་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲིད་པས་སྒྲུལ་པ་མིན་ནོ། །ཡིག་ཆར། སྐྱབས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པ་རྣག་སུ་བཀོད་ཅིང་།

བརྒྱ་ནས་མ་བཞད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འཇིགས་བཅས་ཀྱི་སྐྱབས་མིན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྤྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་མེད་པས་ཡིན་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་ལ། སྤྲིར་འཇིགས་བཅས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་པ་ཕར་ཕྱིན་

མཐའ་དཔྱོད་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐོག་འགྲེལ་ལས། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚོལ་བ་ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་སྨྲིབ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་འཇིགས་རྟས་དེ་ལས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏོ་ན་རེ། དེ་

རིང་གི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་རིང་གི་སྡུ་ཉིན་ཕྱི་ཉིན་གཉིས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་ཚཊད་ལས། ཉི་མ་དེ་རིང་ལྟ་བུའི་དུས་ད་ལྟ་བ་འདིའི་དུས་སུ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མེད་པས། དུས་དེ་བདེ་གཉིས་

མ་གཞལ་ཡང་། དེ་རིང་གི་དུས་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་གཉིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གཞན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་

@255B ཕྱིར་དང་། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་པའམ། དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་དེ་གཉིས་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དཔེ་བཀོད་

པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཚའང་ལས། དཔེར་ན་ས་བོན་གྱི་དུས་ཀྱི་སྐུ་ཀུ་དེ་ས་བོན་གྱིས་མི་སྐྱོད་ཀྱང་ས་བོན་གྱིས་སྐུ་ཀུ་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ས་བོན་གྱི་དུས་གྱི་སྐུ་ཀུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལོངས་

སྐུ་བྱང་འཕགས་མན་ལ་མི་སྣང་བར་ཐལ། འདི་ནི་སྤྲོས་དང་བྲལ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཉན་

ཐོས་དང་ལྡན་ལ་སོགས་པ་འཁོར་སྣ་ཚོགས་དང་འདྲེས་པས་འདྲེས་པར་སྣང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གཅོ་བོ་ལ་དགོངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་འདོད་པ་ནའང་ཡོད་དེ། མཁྱེན་པས་གང་ཁྱབ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་

དེ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་བསྟི་ཁྱེད་ཁུ་ན་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཀྱི་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་གནས་དང་བཅས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉིད་སྤྲོད་པ་ཀུན། །སྐྱེ་ཡི་བ་སྟྲི་ཁྱང་བུར་

གསལ་བར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་དང་དེའི་དུས་སུ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སོགས་སྟོན་པ་སྤྱལ་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟར་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་དང་། སྟོང་བཞུད་ཀྱི་འཇིག

@256A ཞེས། །རྟེན་ཐམས་ཅད་ཁྱང་བུ་རེ་རེའི་དངོས་སུ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པ། ཐམས་ཅད་བ་སྤྱའི་ཁྱང་བུར་གཅིག་ཆོ་སྟོན། །ཞེས་དང་། སྐད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྲོད་སྟ་ཆོགས། །ཞེས་བཞེད་པ་འཇུག་པའི་ཡོན་

ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲིར་རྟུལ་གཅིག་གི་ཁྲོན་ལ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་མི་ཤོང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱའི་ཁྱང་བུ་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་ཤོང་སྟེ། བ་སྤྱའི་ཁྱང་བུ་གཅིག་གིས་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ཐམས་

ཅད་བ་སྤྱའི་ཁྱང་བུ་གཅིག་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདི་སྐབས་ལྟར་ན་རྒྱང་འཕྲག་གི་ཡོན་ཏན། མདོ་ལྟར་ན། ཡེ་ཤེས་ཇི་སྙེད་ཁྱབ་བྱར་བ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །འདི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་སྟོམ་

པ་སོགས་ལ་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དཔལ་ལྡེང་གི་མདོ་ལས་འཆི་བ་གཉིས་བཤད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འཆི་འཕོ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཚད་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ཞེས་པ་རྣམ། བསམ་གྱིས་མི་

ཁྲབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་འགྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། སྔ་མ་ནི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྣམ་པར་ཚད་པའི་འཆི་འཕོ་བ་ནི་སྔར་བྱི་འགྲོ་བས་བསྟུས་པས་བདག་གི་དངོས་པོ་ཆང་

པས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ལས་ཉོན་གྱི་འཆི་བ་དང་། ཕྱི་མ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ལས་ཀྱིས་འཆི་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ཡིག་ཆར། ཚུལ་བསྟན་ཡིན་གསུངས་པ་དག་ས་པའི་དེ་ཡིན་གྱི་ཉན་ར་ང་དབྱ་

@256B བཅོམ་གྱི་དེ་མིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། ངའི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། ཞེས་པ་སོགས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ནས། དེ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་མ་ཟད་པ་ཉིད་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དེའི་ཚོ་སྔ་མའི་ལུས་སེམས་རྟེན་བརྟེན་པའི་

འབྲེལ་བ་ཕྱོགས་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཡིག་ཆར། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་རྗེ་རྗེ་སྐུ་ཐོབ་པས་སྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོན་རེ། ས་བཅུ་བར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་པ་གསུངས་པ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འཆི་འཕོ་ནི། སྔ་མའི་ལུས་སེམས་ཉེན་བཉེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི། སྔ་མའི་ལུས་རགས་པ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ལེན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

མི་འདྲ་སྟེ། ཉེན་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་མི་རྒྱ་ཉེན་རགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ར། །དེ་ལྟར་བློངས་དོར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་ལ་བཉེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། བྱང་ཆུབ་སྦྱངས་པའི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤེལ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དེ་དག་ལ་བཉེན་ནས་སྤྲིན་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟབ་ལམ་གོམས་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་བསྟོན་པས། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཟད་པ་མེད་པ་དེ་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫ་བར། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་

ཚུལ་ཤེས་པས། ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཕོད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།། ༥ སྨས་པ། རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོར་སྡུག་ཀུན། རབ་མཛོས་ལི་ཁྲིའི་རྣལ་འཇོག་ཡབ་ཡུམ་

@257A ཞེས། ཟུང་། མན་ངག་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་དུ་ཤར་བ་གང་། སྣིང་ལ་སོམ་པས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱོངས། ཀུན་སྤྱད་ལུགས་བཟང་གཏེར་ཟབ་རྒྱས་པ། འཕགས་ཡུལ་པཾ་ཆེན་དུ་མས་འཇིགས་

ཤིང་ངོར། ཤངས་རྒྱས་བསྒྲངས་ཀྱིས་བཀའ་ཐི་བཞིན་དུ། ཟླ་བའི་ཟེར་གྱིས་ཆེ་ཆེར་འཕེལ་བར་བྱས། ཁྱོངས་འདིར་ལུགས་འདི་སྨྲ་འདོད་ཕལ་ཆེར་མིང་ཙམ་བརྗེས་ལས་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཞལ་ཡང་འཆམ། ལ་ལས་

ལུགས་འདི་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་སྟོང་ལ་སོགས་རྟག་ལྟའི་རི་བོ་སྟུག་པོ་བསྒོགས། རྒྱལ་བའི་ལུང་ལྟར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་ཟབ་མོའི་ཟླ་ཟེར་རྒྱ་ཆེ་མཚན་མ་རྣམ་བཀྲ་བའི། ངདུ་མའི་ལུགས་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་

མེ་ལོང་གིས་ནི་དྲི་ཀུན་བསལ་ཏེ་ཡང་སྣོང་ངོམས། །དེ་ཡི་དགོངས་དོན་རབ་ཏུ་འཁྲིལ་བའི་སྤྱི་དང་མཐའ་དཔྱོད་མང་པོས་ལྷོངས་འདི་གང་མོད་ཀྱང་། །ཏ་སའི་མཚན་གྱིས་ལམ་རིམ་གཉིས་དང་རྣམ་བཞད་གཉིས་སོགས་རྒྱ་

འཁྲིལ་རྣམས་དང་གོང་བསྡིགས་ནས། །ལུང་དང་རིགས་པའི་སྐོར་བརྒྱ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ལེགས་བཤད་འོད་སྣོང་བདག་པོ་ཤར་རིའི་རྩེར། །འཕགས་ཆེ་བསྟན་བཅོས་ཉ་རྒྱས་ར་རི་ཅན་རྣམས་ནྱབ་ཕྱོགས་ཆུ་ལྷའི་བང་བར་

ནྱབ་པ་དང་། །ལྷན་ཅིག་དགེ་ལྡན་ལུགས་མཆོག་ཀུན་དགའི་ཚལ་དུ་ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་བཞེད་ཟབ་རྒྱས་འདབ་བརྒྱ་བཞད། །དེ་ཡི་ལུང་དང་རིགས་པའི་གཏེར་སྐོལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་དེ་ཟབ་དོན་སྣང་རྩི་འཐུང་བའི་སྐད། །གཞུང་

@257B འདི་བྱས་མོད་བདག་ཐྲོ་རྩོངས་པས་ཉེས་བཤད་གང་བགྱིས་མཁས་དབང་ཆོགས་ལ་སྐྱེང་ནས་བཤགས། །ལེགས་པར་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་བདག་སོག་འགྲོ་ཀུན་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་གྲུབ་ཞུགས་ནས། །ཕྱ་རགས་

འཁོར་བའི་རྒྱུ་མཚོ་བརླག་ཏེ་སྐུ་གསུམ་ཆོར་བུའི་གྲིང་དུ་སྡུར་དུ་ཕྱིན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗེ་རྗེས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལུང་རིགས་གཉིར་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ཟབ་ལམ་ལྟ་བའི་མིག

འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མདོ་སྡེགས་རབ་འབྱམས་ལ་སྣྲངས་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་དོན་སྣུབ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་སྤོང་བ་པ་རྗེ་རམས་པ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་མཚོས་ལྷ་དང་སྲིད་བྱང་རིང་བ་དང་བཅས་དབུ་མ་རྒྱས་པའི་ཆོག་དོན་གསལ་ཀློལ་ཞིབ་ཆ་དང་བཅས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་བ་དང་། པོ་རང་

ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་བརྒྱ་སྟྲ་བ་དག་བཤེས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་དཏུལ་སྣང་འགའ་དང་བྱུང་ཕྱིང་བྱིས་ཤོག་དང་བཅས་བསྐུལ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་གཞུང་མཆོག་འདི་ལ་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཛོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འདིའི་ལུང་ཁྲིད་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དེ། རང་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱིའི་ལོའི་རྒྱབ་བ

དང་པོའི་ཡར་ཆོ་ལ་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་བའོ། །འདིས་ཀྱང་དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག ། །།ངག་གི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དབྱངས་བློ་མ་ཡིས། །བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ། །རིངས་ནས་གོམས་པའི་བཙོན་

འབྲས་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས། །སྟོན་མེད་ལུང་རིགས་གཏེར་གྱི་མཛོད་འདི་བསྒྲུབ། །གཞུང་འདིའི་དགོངས་དོན་ཐུགས་ཅིན་བརྙེད་བ་རྣམས། །གསལ་བྱེད་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྣང་བ་འདི། །བཀྲ་ཤིས་གཡས་སུ་འཕྱེལ་བའི་གླིང་མཆོག་ནས། །ཆོས་སྨིན་ཟད་པ་མེད་པའི་པར་དུ་བསྒྲུབ། །དེ་ཡི་མཐུས་ལས་དབུ་མའི་ལམ་

@258A ཞེས། །བཟང་པོར། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་འཛིན་མའི་ཁྲོན་བཀང་སྟེ། །དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་འོད་པོ་ཆེས། །མཐར་འཛིན་སྐུན་པ་དྲྭངས་ནས་འབྱེན་པར་ཞོག། །འདི་ཡི་ཏྲིན་སྤྲོར་དམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཅོས། །འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན་ཀྱང་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་པར། །མཐའ་

བྲལ་དབུ་མའི་རིགས་པའི་མཚོན་རྩེན་གྱིས། །མི་མཐུན་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པར་གྱུར་པ་ཞལ་ལུ་སྤྱལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་སྤྱན་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་གཞུང་འདིའི་པར་གྱི་ཚ་རྒྱུན་སྤྱར་ཏེ་པར་དུ་བསྒྲུན་པའི་ཐུགས་ཁྲུར་གནང་

སྐབས་དཔར་བྱང་སྨོན་ཚོག་ཅིག་དགོས་ཞེས་བཀའ་སྩལ་གནང་བ་ལྟར་སློམས་ལས་པ་དགེ་སློང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་བྱས་པའོ།། །།ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་མངའ་བདག་འཕེལ་གཉིན་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དཔེ་རྒྱུན་སྡུར་

བོད་གངས་ལྗོངས་སུ་བཞུགས་སོ་ཅོག་རྒྱ་དམར་ཀླ་ཀློས་ཉམས་ཆག་ཏུ་བཏང་ཞིང་། རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་འདིར་ཡང་ཕྱག་དཔེ་ཆིག་རྒྱང་ཙམ་ལས་མི་བཞུགས་པར་མངོན་པས་རྩ་ཆེའི་དཔེ་རྒྱུན་དེ་ཀ་ཆུང་ཟོས་སུ་མི་འབྱོ་བའི་ཕྱིར། འབྲས་སྤོ་མང་བ་ཞ་ཅ་ྂ་སྐལ་བཟང་ཟབས་

མཁས་ཀྱིས་རྒྱུ་འགྱོ་གང་བྱུང་རྩོལ་སྐྱབ་དང་། མ་དཔེར་མཐུན་པའི་ཞུ་དག་སོགས་གང་ཅིའི་ཁྱེར་ལེན་ཞུས་ཐོག །དོད་རྒྱལ་ལོ་གཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་དང་ཕྱི་ལོ་གཅིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བདུན་ཐུ་དོན་གསུམ་ནང་ཚོབ་སེད་ཉེའི་འཕྲལ་པར་ལས་དཔེ་པོ་ཏ་གྲངས་བརྒྱ་ཐམས་པ་པར་བཀྲན་

བཀྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ལྗོངས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་སྤ་སོར་ཆུད་པ་དང་། ས་ཆེན་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་པ་རྣམ་འདྲེན་ཀ(ˈKYA) སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྤོ་ཀུན་ནས་དར་བས་འགྱོ་ཀུན་གཏན་བདེའི་དཔལ་ལ་གཞོལ་བར་གྱུར་ཅིག ། །།